Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Rahbek, K. L.
Titel | Title:	K. L. Rahbeks Samlede Fortællinger.
Alternativ titel | Alternative title:	Samlede Fortællinger.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Bd. 2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Schultz, 1804-14
Fysiske størrelse | Physical extent:	4 bd.

DK

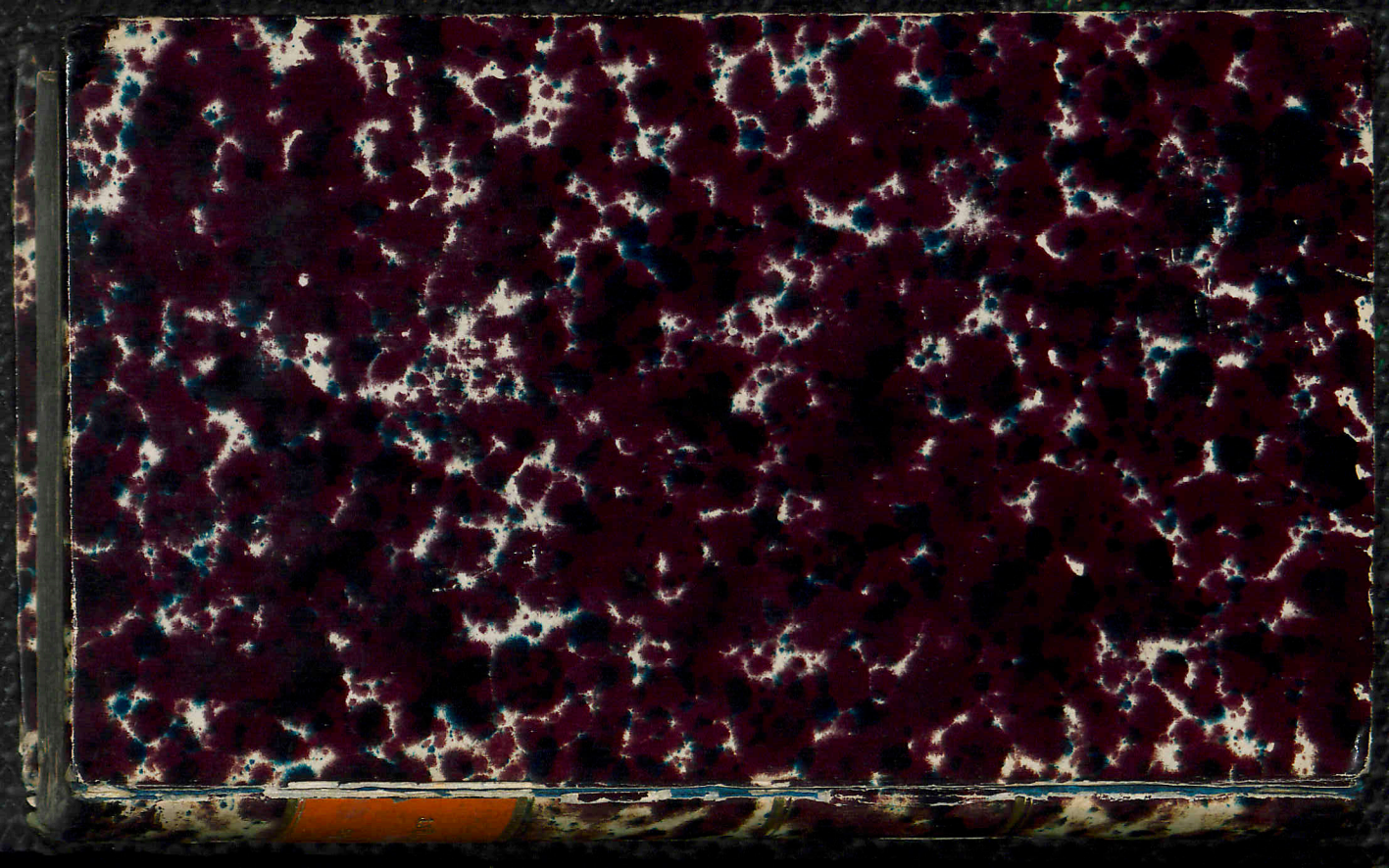
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57,-242,-8°
DET KGL. BIBLIOTEK
K. L. Rahbek
Fortællinger
2.
1805

57,-242,-8°

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130001745957

K. L. Rahbeks

samlede

Fortællinger.

Men med mig selv opretted jeg en Pagt,
At hvert et Blad skal Dyden helligt være,
Og at min Aand skal tænke med Foragt
Petroniæ Roes, og fræk catulliæ Ære.
Af Dyden, Chloris! og af dig
Jeg Bifald vil for mine Sange vinde,
Og sikkert da ter love mig
I Ædies Smiil min bedste Løn at finde.

Pram.

Andet Bind.

Kiøbenhavn 1805.
Trykt og forlagt af Directeur Joh. Fr. Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

57,-242,-8°

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Indhold
af andet Bind.

Side

Bomhuset 1

Carl Melneks Barndom og første Ungdom . . 125

— Melneks Læreaar 183

— Melneks Prøveaar 283

Klintekorset paa Møen, et Brev til Digteren Pram 369

Selvmorderen af Kiærlighed 403

Børnekopperne 483

Bomhuset.

En Fortælling.

Bomhuset.

En Fortælling.

Ce, qvi redouble l'etonnement, c'eſt, qve dans le temps, dont il s'agit, il ne disparut dans l'Europe aucun homme conſiderable.

Voltaire Siecle de Louis XIV.

Det var en deilig Høſtdags Morgen; den unge Melnek, ſom paa denne Dag ſkulde forlade Universitetet, hvor han havde nydt ſaa reene Glæder, og fundet ſaa mange og ſande Venner, vaagnede efter en kort og uroelig Slum, der idelig var bleven afbrudt af Drømme, hvori Gaarsaftenens Afſkeedsſange ſvævede ham for Øre, hvori hvert Haandtryk, hvert Favntag, hvert Blik, hvor han havde læſt ſine troefaſte Staldbrødres Smerte ved hans nær foreſtaaende Savn, foreſtilte ſig for ham

igien. Disse havde endnu ikke taget den endelige Afskeed; efter gammel Sædvane kunde saa elsket en Medbroder ikke reise bort uden Ledsagning; men Melnek, saa rørt han end var ved denne Prøve paa deres Hengivenhed, besluttede at undgaae disse mange Farvel, lod sin Hest sadle, skrev en Sæddel til Følgeskabets Formand, takkede dem samtlig, men bad dem undskylde, at han maatte frabede sig det, og reed bort, ikke til Residentsen, hvor han ellers skulde taget hen; men til sin Fader, der eiede en Gaard nogle Miile derfra. Tungsindig forlod han ***, som, saa lidet behageligt dets Ophold end er i sig selv, og saa ubehageligt det i Begyndelsen havde været ham, dog ved Venskab var blevet ham kiært; med Taare saae han tilbage dertil, i det han var paa Toppen af den Høi, hvor han sidste Gang kunde sine det; de glade Dage, de mange elskede Venner svævede livagtige for ham; han gav sin Hest af Sporerne, ligesom han kunde undflye alle disse Billeder, ved at komme fra Høien; men dette Forsøg paa, at undflye dem, gav dem i Begyndelsen endnu meere Livagtighed. Han overlod sig da til dem, og nu, da han ikke meere vilde forjage dem med Magt, veeg de, som altid skeer, af sig selv lidt efter lidt, og gave Plads for Udsigter over Fremtiden, Forestil-

linger om det, der ventede ham paa den ny Bane, han nu skulde betræde, om hans Faders Glæde ved at see ham uventet igien, om de Veie, han vilde bryde sig til at virke, og gavne. Saaledes hensvunde adskillige Timer; imidlertid blev Dagen alt meere lummer, Luften alt meere uklar og tung, og endelig reiste sig et Tordenvæir, der naaede vor Reisende just, som han var kommen et godt Stykke ind paa den store og øde Lyngheede. Her reed han en Tiid lang uden at kunde finde Ly eller Skiul; endelig blev han langt borte et Bomhuus vaer, gandske giennemblødt kom han dertil; en ærværdig Olding aabnede Bommen for ham; "Gode Gamle! sagde Melnek, vil han ikke laane mig Huus, til Veiret gaaer over?"

"Meget gierne!" svarede denne.

"Men min stakkels Hest?"

"Ja! Stald har jeg ikke; men jeg skal dog nok bringe den i Tørre."

Melnek takkede, sprang af, og gik ind i Stuen, hvor han til sin store Forundring fandt Brindleys Horats liggende paa Bordet, og den skiønne Ode: Bøde skal du for Fædres Forbrydelser! opslaaet.

"Har han Børn?" spurgde Melnek, da den

Gamle, der havde trukket Hesten i Ly, kom igien ind i Stuen.

"Nei!"

"Hvo læser da i den Horats?"

"De skal vel have Deres Vadsæk! De er jo gandske vaad!" sagde den Gamle, tog i det samme Horatsen af Bordet, kastede den op paa en Hylde over Dørren, og lavede sig til at gaae ud efter Vadsækken.

Melnek følte af denne Adfærd, at han ikke maatte spørge meere, takkede altsaa for den Gamles Tilbud, og denne gik. Paa Hylden over Dørren laae endnu et Par Bøger af samme Format, som Horatsen; Melnek havde ubeskrivelig Lyst til at eftersee, hvilke det var; men saa megen Ærbødighed havde den Gamles ærværdige og høitidelige Udseende og Adfærd indskudt ham, at han ikke dristede sig til at mætte denne Nysgærrighed. Siden har han erfaret, at det var Tacitus og Lucan.

Den Gamle kom nu med Vadsækken, og Melnek klædde sig om. Under Omklædningen kom de lidt efter lidt i Samtale. Melnek var bleven ubeskrivelig begiærlig efter at erfare, hvo denne synderlige Mand kunde være, som han fandt saaledes begravet i denne Ødemark; og den Gamle lod

til at have fattet Godhed for Melnek. Hændelsevis kom denne til at sige, at han nu tog hiem til sin Fader, og derfra til Residentsen for at søge sin Lykke.

"Lykke!" gientog den Gamle med et ubeskriveligt Smiil: "hvad kalder De Lykke?"

"At gavne sine Medmennesker, belønnes, elskes, og agtes af dem!"

"Kan man det?" spurgde hiin videre.

"Hvorfor ikke? naar man redelig tragter derefter!"

"Troe saa eens Medmennesker det?"

"Naar man ikke giver dem Anledning til at troe andet."

"Tage de da heller ingen?"

"Undertiden; men tilsidst vinder dog Sandhed."

"Som da Athenienserne rakte Socrates Giftbæggeret!"

"Den Gang vandt den i det mindste lidt silde."

"Eller da Aristides blev jaget i Landflygtighed!"

"Men dog igien kaldt tilbage."

"Eller da Phocion ikke engang maatte finde et Gravsted i sit uskiønsomme Fædreland?"

"Men De tager ogsaa alle Deres Exempler fra ældre Tider?"

"Skulde da de nyere være bedre?"

"Det synes mig."

"Regner De Hendrik den fierdes Dage til de nyere Tider?"

"Det var en Oprørs og Fanatismes Epoke."

"Faldt Gustav Adolph for Fiendehaand?"

"Det er en Lod, som hviler over de høiere Classer, at de ikke kunne gavne det heele, uden at fornærme eller i det mindste fortørne enkelte."

"Hørte da den ædle Rousseau ogsaa til disse, siden man ikke eengang vilde unde ham et Fængsel til Fristed?"

"Jeg veed ikke, om De kiænder de to Linier af et meget skiønt Digt til hans Minde:
Les mortels, qu'il vouloit forcer a se connoitre,
S'etoient trop avilis pour non pas l'en punir.
Alle Sandheder ere ikke behagelige at høre; og de, han forkyndte, vare især saare ubehagelige for dem, der havde Magten i Hænde."

"Og nu vor Lessing! hvem fornærmede han, ved hans utrættede og redelige Grandskeu efter Sandhed?"

"Men vilde De dog ikke heller være Lessing end Gøtze?"

"Hvo vil ikke heller være Lammet end Ulven, men hvo vil dog gierne sønderslides?"

"De troer meget lidt paa Menneskegodhed."

"Menneskет er godt; men Menneskene er onde. Det er næsten den eeneste Sentens, jeg har beholdt igien af min Rousseau, og Gud veed, hvor sand den er, især naar man bedømmer Menneskene efter deres Handlinger, og ikke efter de Hensigter, de have, eller troe at have derved."

"Men skal man da leve unyttig, ukiendt i Verden?"

"Kiere unge Mand! gaae i Rette med Dem selv! De sætter unyttig først; men skulde ikke ukiendt, være det, der laae Dem meest paa Hierte?"

"Nu! og om saa var!"

"Melnek! det, De frygter for, det, De anseer for Ulykke, er den eeneste, den misundeværdigste Lykke paa Jorden; at leve ukiendt, er at leve umiskiændt! og at miskiændes, troe mig, det er den tungeste af alle de Forbandelser, der af Pandoras Æske gisd sig ud over Jorden. Og troe ikke, troe for Alting ikke, at de, som leve ukiændte leve derfor unyttige! som oftest ere disse, der virke i Stilhed, i det Smaa, og med Læmpe, de egenlige og sande Gavnere. De fleeste

glimrende Revolutionister og Reformatorer arbeide i Almindelighed for dem selv, for deres egen Ære og Fordeel, i det de indbilde deres Medmennesker, eller Medborgere, at de arbeide for disse; hvilket de endelig og undertiden indbilde dem selv."

"Men alle Sygdomme ere ikke tiente med kæmpelige Midler; disse ere som oftest Palliativer; og stundom behøves der Radicalcurer."

"Som i Almindelighed kun læge een Sygdom ved at forvandle den til en anden og ofte ulægeligere. Radicalcurer udkræve desuden fra Patientens Side en Tiltroe og Hørighed, som man ikke maae gjøre sig Regning paa, naar det er et heelt Folk, eller en Classe af Mennesker, man tager i Cuur. Selv de faa, vi nævnede før, som med virkelig redelige Hensigter, og med saa usædvanlige Evner vovede sig til dette Kæmpeforetagende, hvor lidet udrettede de? de opofrede sig selv til liden Vinding for den gode Sag. Mener! i Dag er første Gang, jeg seer Dem! men troe en gammel Mand, der kanskee kiender meere til Verden, end De venter! De skal nu til at gaae ind i den; De har Hoved og Kundskaber; De har Iver og Varme for det Gode; saa kort vor Samtale har været, har jeg hørt meere end eet Træk, hvoraf jeg har seet, hvad for Ideer,

De gaaer frugtsommelig med; hvorledes De vil erklære Despoti, og Misbrug, og Fordomme aabenbar Krig; hvorledes De har besluttet at blive Helt eller Martyr for Sandhed og Ret; men tænk paa mig! gaae sagte, og gaae sikkert! troe mig, De gavner da meere og varigere. Har De Deres egen Lykke kiær, følger De min Advarsel."

"Men anseer De da ikke det for Lykke, at man kan være sig selv bevidst, at man med Iver har søgt at fremme sine Medmenneskers Vel! regner De ikke paa denne Dydens egen uadskillelige Løn!"

"Hos de fleeste Reformatorer og Omstøbere vilde denne Selvbevidsthed vel være Selvbedrag."

"Som den største Deel af den menneskelige Lykfalighed."

"Derfor varer ogsaa største Deelen af den menneskelige Lykfalighed saa ubeskrivelig kort, og efterlader sig saa bittre Efterveer, naar Selvbedraget ophører. Men jeg vil endog sætte, hvad jeg virkelig troer om Dem, at denne Selvbevidsthed vilde være grundet; troer De, den derfor blev varig? Naar De nu ofte, idelig, stedse saae Deres uskyldigste, Deres roesværdigste Handlinger og Hensigter miskiændte, misdømte, mislønnede! det

er saa, denne Miskiændelse vilde i Begyndelsen give Deres Selvfølelse Styrke! men det blev Fortvivlelsens Krampestyrke; den vilde afløses ved Afmagt; da synker De igien, som De reiste Dem; De faaer Øieblikke, hvori De seer Dem selv og Deres Handlinger i det Huulspeil, Miskiændelsen rækker; og hvorledes staaer det da med Dydens egen uadskillelige Løn? Vist nok vil ogsaa denne Paroxysmus igien gaae over; De vil atter føle, at De skeer Uret! men troer De, at man kan føle det idelig, levende, og længe, uden at fristes til Had, og Hævngiærrighed, og Hovmod? Deres Miskiændere vil saalænge paalyve Dem disse Laster, til De endelig smittes deraf! og hvorledes gaaer det saa med Selvbevidstheden? Evig at lade sig miskiende, og dog evig at blive den samme, var kun en Socrates givet, og han var ikke bleven saa navnkundig for dette Forhold, hvis det havde været saa let at gjøre ham efter."

Under denne Samtale, som varede temmelig længe, var Veiret opklaret; saa gierne Melnek end havde talt længere med den Gamle, følte han dog, at han skyldte sin Hest, at ride et Sted hen, hvor den kunde blive forsørget, og han maatte altsaa til at tage Afskeed. Efter nogle Forlegenheds Udflugter sagde han omsider: "Jeg

føler nok, at jeg ikke tør byde Dem Penge; men er der ingen Ting, jeg kunde gjøre Dem en Fornøielse med . . . .

"Jeg trænger til intet, sagde den Gamle: jeg har her i min lange Eensomhed vant mig til at forsage alle de Ønsker, det ikke staaer til mig selv, at opfylde. Den eeneste Fornøielse, De kunde gjøre mig, var, om De ved Leilighed vilde see til mig igien."

"Maae jeg det?" spurgde Melnek glad.

"De skal have Tak, om De vil, sagde den Gamle; det er forunderligt, jeg har nu i 18 Aar levet her, uden enten at have, eller behøve nogen Slags Omgang; og nu, da De rider bort, er det for mig, som jeg blev første Gang eene."

Men hvoraf kom ogsaa denne besynderlige Godhed, som den Gamle saa strax fattede for dette unge Menneske? var Melnek kanskee . . . .

Jeg seer, kiære Læser! hvor Deres Indbildningskraft vil hen; dersom jeg skrev en Roman, vilde der nu intet være mig lettere, end at gjøre Dem viis, at Melnek var en ægte Søn af en stor Herre, at hans Faders Letsind havde koster hans Moder Livet; at Faderen havde erfaret hendes Død, at Ruelse og Nag havde pidsket ham om, som Orests Furier, at han omsider i dette

Bomhuus havde fundet et Fristed, og at de forsonede Guder ved denne Hændelse havde ført hans Søn igien i hans Arme; jeg kunde da her tillige tage Anledning til at tale meget om Naturens og Blodets lønlige Stemme; men jeg vil reent ud erklære, at Naturen og Blodet herved har ikke det mindste at gjøre, at Carl Heinrich Melnek, efter alt, hvad jeg om ham har kundet erfare, var Herremanden Georg Melneks rette ægte og eneste Søn, undfangen og fød paa en Tiid, da bemeldte Bommand i det mindste var gode hundrede Mile derfra, og at Bommanden ikke er ham i mindste Maade paarørende eller vedkommende.

Men hvo var denne Gamle?

Det er just det, kiære Læser! jeg længes efter, at komme til at fortælle dig, men først ....

Men først, Hr. Forfatter, skulde vel de Grundsætninger, denne Gamle fremsatte, være saa aldeles rigtige?

Dette Spørsmaal, maae man forlade mig, jeg ikke troer mig forpligter til at besvare; det er nok, naar vi af det følgende see, at disse Grundsætninger virkelig vare den Gamles, og hvordan han vel var kommen til dem! jeg fortæller dem kun, og forsvarer, og giendriver dem ikke; men jo længere her, siger Ordsproget, jo seenere der!

man tillade mig altsaa, at jeg fortsætter min Fortælling.

Det var ingen sædvanlig og tom Compliment af Melnek, at han saa glad havde modtaget den Gamles Anmodning, om at besøge ham tiere. Da Bomhuset ikke laae uden et Par Mile fra den gamle Melneks Gaard, reed han flittig hen til det, og jo nøiere han lærte at kiende Oldingen, jo meere fandt han ham, en Mand af de meest udbredte Kundskaber, den fineste Kiendskab til Verden og Mennesker, i høieste Grad fortroelig med Europas politiske Tilstand, som den for omtrent tyve Aar siden havde været, og desmere uvidende om alt, hvad der siden havde tildraget sig. Hver Dag blev det Melnek meer og meer ubegribelight, hvo denne forunderlige Mand kunde være; hver Dag blev han meere begierlig efter at erfare det, og hver Dag fik han mindre og mindre Mod til at fritte derom. Imidlertid havde den Gamle efterhaanden, som han blev meere kiendt med Melnek, af ham ladt sig laane de Bøger, som i fordums Dage havde været hans Yndlingslæsning, og som han i sin Eensomhed stundom havde ønsket at læse eengang endnu. Deriblandt var Rousseaus Heloise, og hans Emil. En Dag bragde Melnek ham de sidste Deele af denne; me-

dens nu Melnek efter Sædvane reed sin Hest til nærmeste Landsbye for ikke at være nød til, som første Gang, at bryde op, før han vilde, havde den Gamle bladet i disse to Deele, og funden der Fragmentet, Emil og Sophie, eller de eensomme. Da dette var ham aldeles nyt, og Titelen lokkede ham, gav han sig strax til, at læse deri; men da han her traf paa det saa skrækkelige og sande Skilderie af Emils Smerte ved Sophies Utroskab, gik det ham, som Plutarch fortæller, det gik Porcia ved at see Afbildningen af Hektors og Andromaches Afskeed. De ilde tillægte Saar brød op; han gienkiendte her sine fordums Lidelser, og følte dem derved paa ny. Hans Tilstand var skrækkelig. Unge Menneske! hvad er det, De har bragt mig? raabte han Melnek fortvivlet imøde, da han saae denne komme langt borte. En Smerte, som denne, kiender ingen Liise, ingen Lægedom, uden at udgyde sig i en venskabelig Barm; han betroede da Melnek sine Ulykker med den Forpligtelse, ikke at aabenbare dem for nogen, saalænge han levede; hans Død har nu løst hans Ven fra sit Løfte; men inden vi begynde paa denne Fortælling, maae vi forud erindre, at der findes adskilligt deri, som Melnek først ved seenere og mangeaarig Omgang erfarede; thi i'hiin smerte-

fulde Time gleed den Gamle over alt det svrige, for at dvæle ved sine Ulykker og sine Lidelser. Derimod ønskede Forfatteren, at kunde foredrage disse med den Kraft, hvormed Melnek, som den Gamles Ord og Tone uophørlig svævede for Sielen, vidste at fremstille dem. Enkelte Steder, hvor han fremførte den Gamle selv talende, troer jeg endnu at kunde erindre mig, og hvis de ikke tabe alt for meget ved at gientages, blive de sikkerlig de meest energiske i det heele.

Hiin ædle Olding var fød i en af Tydsklands sydlige Provindser; hans Familienavn fortaug naturligviis Melnek, men at han hverken var af fattig eller ringe Byrd, viser det følgende nokſom. Hans Moder døde i Barselseng med ham, og hans Fader fulgde to Aar efter hende i Graven; herved tilfaldt det hans Farbroder, at drage Omsorg for hans Opdragelse. Dette var en Mand af fortreffelig Caracter, og sieldne Kundskaber; men der i sin Ungdom ved en Leilighed havde troet sig forbigaaet af Regieringen, i Misfornøielse herover forladt Tienesten, og siden opholdt sig paa en liden Gaard, hvor han lyede af sine Midler. Maaskee havde ogsaa ulykkelig Kiærlighed bidraget noget til at indskyde ham denne Beslutning, i det mindste troede hans Brodersøn, at have adskillige

Grunde til at formode det. En Tiid lang levede han der i philosophisk Tilfredshed for Videnskaberne og sine Venner; men da disse sidste Tiid efter anden adspreddes, forandredes, ældedes, bortdøde, begyndte hans Ørkesløshed at blive ham til Byrde; I denne Epoke var det, at hans Brodersøns Opdragelse faldt i hans Hænder.

Jo meere han bebreidede sig selv, at han ikke var sit Fædreland til nogen Nytte, jo meere alvorlig maatte det blive hans Forsæt, at afsone sin Brøde ved at danne det en nyttig og værdig Borger i Astolph. Da han selv besad alle de nødvendige Kundskaber til at danne denne, holdt han det for uforsvarligt at give ham i Leiesvendes Hænder; han tog Drengen til sig, og blev hans Lærer, hans Veileder, og hans Ven. Historie, Mathematik, og de levende Sprog havde især været hans Yndlings-Videnskaber, og til dem anførte han sin Fosterson; dog dannede han ikke saaledes hans Hoved, at han forsømte hans Hierte; tvertimod ansaae han de Undervisninger, han kunde meddeele sin Astolph i Samtale og Omgang, for de allervæsenligste og vigtigste; fremfor alting søgte han at indskyde denne et næsten romersk Borgersind; og da han forudsaae, at den betydelige Formue, Astolph havde arvet, meget let engang i Tiden

kunde friste ham til at blive uvirksom, for at være uafhængig, søgte han stedse at indskiærpe ham, at denne Formue langt fra at frietage ham for Statens Tieneste, meget heller giorde ham det til Pligt at opoffre sig dertil, da den satte ham i Stand til, at efterkomme sine Pligter med en Frimodighed, som man ikke altiid kunde vente, ja maaskee ikke engang altiid ønske af den, der satte sit og Sines Velfærd i Vove derved. I øvrigt vidste han saaledes at afvexle snart med Samtaler, snart med Læsning, snart med Tegning, snart med Legems Øvelser (thi ogsaa heri besad han megen Færdighed) at Astolph var stedse sysselsat, og dog aldrig keed af at have noget at bestille. Det eeneste, denne retskafne Mand ikke lærte sin Broderson, var, at kiende Mennesker, som de findes i Verden; da han egentlig selv kun kiendte dem, som de findes i Bøger, og hans ædle Hierte havde ingen Mistanke om alle de Fordomme og Uselheder, der fornedre andres; han opdrog sin Broderson, som om han skulde siddet i et romersk Senat, og hans Bestemmelse var at leve ved et tydsk Hof. Ikke rigtigere var hans Begreb om det andet Kiøn; uden Tvivl dømte han dem alle efter hende, han i sin Ungdom havde elsket, og hende havde han da naturligviis seet med Kierligheds

Hine. Imidlertid naaede Astolph under denne Anviisning sit nittende Aar, og nu vilde Farbroderen draget med til Residentsen, for selv at veilede denne ved hans Indgang i Verden; men en hidsig Sygdom, som grasserede i Egnen, bortrev pludselig denne værdige Mand. Jeg græd, da han døde, sagde hiin ærværdige Olding, da han kom til dette Sted i sin Fortælling; og unægtelig var hans Død for mig et uopretteligt Tab; men han kunde dog ikke have afvendt mine Ulykker, og altsaa Gud være lovet, han ikke blev Vidne til dem!

Astolph tog nu til Residentsen, blev forestillet, og i Betragtning af sin Formue, og sin Familie, udnævnt til Kammerjunker. Han, der af sin Farbroder havde lært at holde Dueligheed for det eeneste Middel til at forfremmes i Statens Tieneste, ansaae naturligviis den Klasse, hvori han var hensat, som en Planteskole for tilkommende Embedsmænd og Statsstyrere, og nærmede sig med Ærbødighed sine ældre Colleger, som Mennesker, han troede langt over sig i Kundskab og Dueligheed. Men hvor studsede han, da han mærkede, at det eeneste, de lagde Vind paa, var, at kiende Dagens forargelige Historie, og alle dens Anekdoter, samt at være vel underrettede om

de nyeste Moder; at de ansaae alle andre Kundskaber for at være langt under deres Stand, og at de i høieste Grad lod haant om ham og hans borgerlige Opdragelse. Da nu Astolph kiededes ved vigtiggiorte Smaating, vammedes ved Dumheder, og afskyede Udsvævelser, fandt han snart, at hans Jævnlige vare intet Selskab for ham; han forsøgte da paa, at nærme sig til ældre og vigtigere Mænd; disse toge ogsaa meget artig imod ham, bad ham til Bords og til Bal, indlod sig i nogle Minuters Samtale med ham om Været, og det sidste Hofbal, og den Sangerinde, der var ventet fra Italien, og, med eet Ord, omgikkes ham som en anden Kammerjunker; men trak sig ufortsvet tilbage i stiv Superioritet, saa snart han begyndte, at vilde indlade sig med dem om det mindste, der angik Stats- eller Embedssager. Dette fortrød ham; skiøndt han siden efter, da han lærte at kiende de fleeste af dem, fuldkommen indsaae, at der kunde ikke gives nogen mindre interessant Omgang for en nitten Aars Sværmer, end med en gammel Hofkryber, der ved Munke- eller Frillegunst havde giort og befæstet sin Lykke; og af saadanne bestod for det meeste det **nch**ske Ministerium den Tiid.

Da han altsaa intet Sted kunde finde Om-

gang for sig, maatte han forslaae Tiden med Læsning og Sværmeri, og han var allerede stærk paa Veien at lyde de idelige Reiseopmuntringer, der giordes ham af dem, som ikke vidste, hvad de skulde foretage med ham hiemme, da hans Stilling med eet fik en uformodentlig Vending.

Der kom en ny Envoye fra ***sd** til **nch** og bragte sin Kone med sig. Vor Astolph — vore Læsere vide, hvorfor vi fremdeeles maae vedblive at kalde ham ved sit Dobenavn, da vi ikke vide Familienavnet — maatte nu, som hans øvrige Ligemænd, giøre Visite der; og giorde den, som Alt, hvad der kun giøres af Etiquette, med temmelig Ulyst. Men man tænke sig hans Forundring, da han ved de første Vedtægts Spørgsmaal til Gesandtinden, hvorledes hun syntes om **nch**, i Stæden for det ubetydelige Svar, han havde ventet sig, hørte hende udlade sig om Byen og dens Kunstværker, om Egnen og dens Naturskiønheder, med en Smag og en Finhed, som i Fruentimmermund var noget gandske nyt for ham, hvis Landsmandinder ikke kiendte nogen anden Conversation, end at lade sig sige Fleuretter, og modtage disse efter Omstændighederne med et Smiil, eller en Afvisning, som begge krævede

fleere; og forresten at bagtale enhver, de misundte, paa et Sprog, som man i **nch** almindelig antog for at være fransk, men som i Paris sikkerlig vilde bleven anseet for et gandske fremmed Tungemaal; deres Modersmaal værdigedes de ikke at tale, uden til den Pøbel, der hverken fortiente, eller forstod fransk Tiltale; og sandt at sige, var det tydsk, de talte, ogsaa baade i Stiil og Dialect saa pøbelagtigt, at det havde været Skam at byde skikkelige Folk. Desmere henreves Astolph ved at høre Gesandtinden, uagtet hun talte fransk med en Elegance og Precision, som om hun havde lært det i Racinernes og Chaulieus Selskab, dog at foredrage sit Modersmaal, som paa hendes Læber fik en Sødhed og en Velklang, der var de **nch**ske Damer saa aldeeles ubekiendt, at de i deres Harme sagde, hun talte luthersk tydsk; og en Fiinhed og en Fynd, som især den Tiid var det nordlige Tydsklands Skribenter næsten ene egen, og som Astolph af sin afdøde Oncle havde lært at sætte Priis paa hos disse. Hertil kom, at hun, om man saa kan sige, havde prydet sig med Blomsterne af alle Kundskaber, og i høieste Grad besad den Kunst, uden mindste Skin af Prætension, at oplive Conversationen hermed. Lægger man nu end ydermeere hertil, at hun den Gang var i sin

Skiønheds fuldeste Flor, og at hun var det første virkelig elskværdige Fruentimmer, Astolph havde mødt; at hun strax ved første Samtale kiendelig giorde Forskiæl paa ham, og paa hans Jævnlige, og — hvilket ikke var Tilfældet med hans Landsmandinder — gav ham Fortrinnet for disse; da kan man vel ikke undres over, at Astolph modtog Indbydelsen med Glæde da man ved Slutningen af hans Visite, der var bleven tre Gange saa lang, som den efter Etiqvettens Regler skulde være — bad ham, uden Ceremonie at komme igien, naar og saa ofte han vilde.

Imidlertid var deels denne utvungne Giæstfrihed alt for afvigende fra den stive Tone, der herskede ved det **nch**ske Hof, hvor Forholdet mellem Indbydelser og Visiter paa Lod og Qvintin var bestemt; deels var og Indbydelsen selv ham alt for kiær og interessant til, han saa strax torde uden Omstændighed benytte sig af den. Han besluttede tvertimod at indskrænke sig til de formelige og vedtagne Visiter, og oppebie de sædvanlige ordentlige Indbydelser. Men Gesandtinden hævede snart alle disse Betænkeligheder, deels ved den Maade, hvorpaa hun ligesom uden Hensigt lod et Ord falde om, i Morgen eller Overmorgen, naar de saae ham igien: deels ved de

idelige og forskiællige Anledninger, hun gav ham til at komme; deels ved ligefrem at forudsætte, at han maatte, og skulde være med af alle de Lystpartier, de foretog for at kiende Egnen; saa at Astolph, uden ret selv at vide, hvorledes det var gaaet til, snart fandt sig at være en daglig Giæst der i Huset. Da han vidste sit Hierte reent for enhver nederdrægtig Tanke, og det wertherske Slags Kiærlighed den Gang aldeeles var ubekiendt, faldt det Astolph aldrig ind, at Gesandtinden kunde være farlig for ham; han nød hendes virkelig fortryllende Omgang med den fuldkomneste Tryghed; ja han indbildte sig endog selv, at han kom der vel saa meget for Gesandtens Skyld, som for hendes. Ogsaa var virkelig Gesandtens Omgang Astolph meget lærerig og interessant, da det var en Mand af megen Erfaring, Indsigt, og Menneskekundskab, og der besad en Aabenhed, som Astolph undredes over at finde hos en Mand i Gesandtens Stilling, siden han den Gang endnu ikke havde lært, at den sikkerste Maske, at skiule Hemmeligheder under, er at lade, som man aldeeles ingen Hemmeligheder har. Men jo længere Astolph kom der i Huset, jo meere tabte Gesandtens Omgang for ham i Interesse, og jo meere vandt hendes. Da han imidlertid var meget ung, og især

meget ung i Verden, og altsaa slet ikke forstod sit eget Hierte, var maaskee hans Lidenskab gaaet over, som en Ungdoms Drøm, uden at efterlade sig Spor, og uden at mærkes af ham selv; dersom andre ikke havde giort ham opmærksom derpaa.

Astolphs Jævnlige, som fra Begyndelsen af havde havt den dybeste Foragt for ham, og ansaae ham for et Kryb, der var skabt til at leve i Bogstøv, kunde hverken begribe, eller tilgive det Fortrin, han syntes at have i Gesandtens Huus; og de **nch**ske Damer, som Gesandtinden var baade meget for vakker og for vittig, og som havde et uforsonligt Nag til hende, fordi hun ikke vilde lade sig indspærre bag det Bolverk af Stivhed og Etiqvette, hvormed de saae dem nødsagede at forskandse deres Keedsomhed og Dumhed, vare saare villige til at foreene deres Vaaben med hiines. Junkerne holdt det vel for en fuldkommen Umulighed, at et Væsen, som Astolph, kunde giøre en Erobring, og afmalede ham derfor, som en sukkende Coridon, der ubønhørt hensmægtede for en grusom Amaryllis; men for Damerne var det ikke nok, at vide, han elskede hende; hun maatte ogsaa elske ham; og endskiøndt de vare eenige med Cavaliererne om, at det var et meget slet Valg, vare de dog saa meget villigere til at antage, og

udsprede det; da just det, meente de, bevisste, at Gesandtinden ikke havde nær den Forstand, hun blev raabt ud for.

Det varte ikke længe, inden denne Bagvaskelse kom Astolph for Øre; hans Jævnlige tillod sig at badinere med hans formeente bonne fortune, og Damerne, hver Gang han var saa ulykkelig, at falde i Hænderne paa nogen af dem, entretenerede ham bestandig om Gesandtinden paa en Maade, som de ansaae for meget fiin Ironie, men som, man maae have hørt den fornemme Pøbel i sit Medisance Element, for at have Begreb om. Sig bevidst, at de i høieste Grad giorde hende Uret, vilde han ogsaa gierne indbilde sig selv, at de giorde ligesaa ved ham. Men jo mere han undersøgde sig, jo mere blev han bestyrket i den Frygt, at det dog vel kunde være, han var forelsket i hende; og jo mere forelsket blev han. Lidenskaber, især Kierlighed, ere ligesom Saar; skal de læges, maae man lade dem være i Fred; jo mere man seer til dem, og rører ved dem, jo værre blive de. Uden imidlertid ret at vilde gaae til Bekiendelse for sig selv, at han virkelig elskede hende, fandt han dog, det var hans Skyldighed at giøre Ende paa den Mistanke, der hvilede over dem, og drage sig ud af en Omgang, der

var farlig for dem begge. I eet af de Øieblik, da man dristig beslutter Umueligheder, med en lønlig Bevidsthed om, at man næste Øieblik kan kalde sin Beslutning tilbage, og dog i sin Tid bringe sig selv den til Regning, som en forehavt Heltegierning, fattede han det Forsæt, aldrig at see hende mere; men næste Øieblik udsandt han igien, at han, ved saa pludselig at afbryde en Omgang, der hidtil havde været saa nøie, just vilde forøge det Rygte, det var hans Hensigt at undertrykke; han indskrænkede sig da til at løse dette Baand lidt efter lidt; og det umodsigeligste Beviis, at hiin første Beslutning, som han med saa megen Selvfølelse fattede, var aldrig hans Alvor, er dette, at det aldeles ikke faldt ham ind, at han uden mindste Opsigt kunde have sat den i Værk, ved at tiltræde den Reise, han for kort siden havde havt for. Men hiin anden Beslutning behagede ham meget mere; her kunde han bestandig offre til sin Kierlighed i det, han lod, som han hyldede sin Pligt. Vel tvang han sig til at see hende sjældnere; men han og Elskov tabte intet derved; de Timer, da han nødde sig til at savne hende, tilbragde han med at tænke paa hende, og længes efter hende; og saa skiøn, saa indtagende hun virkelig var, kunde hun dog aldrig

være halv saa fortryllende, som det Billede, Indbildningen i slige Øieblik foreholdt ham; ogsaa blev han herved mere og mere fortroelig med sin Elskov, ved det han, under Paaskud at eftergranske, og bestride den, kunde sysselsætte sig med den uden Ophør. Maaskee var dette Sværmerie, naar det havde brændt sin Tid, omsider lidt efter lidt gaaet ud af sig selv; maaskee havde med Tiden andre Forestillinger, andre Gienstande bemestret sig hans Indbildningskraft, og draget den fra hende; men nu indtraf en ny Tildragelse, der med eet forandrede Tingenes heele Stilling. Dog da denne er blandt dem, Melnek har overantvordet os med Astolphs egne Ord, ville vi heller træde til Side, og lade ham tale.

"Jeg havde alt i nogen Tid begyndt at drage mig tilbage fra Gesandtens — fortalte da Astolph — da jeg blev indbuden til en forehavende Lystfart paa *s*r** til et nærliggende Vinbierg. Da vi stod af Baaden, tog hun min Arm, og under den Forevending, at hun vilde op paa den høieste Spidse, for derfra at overse den heele omliggende Egn, iilte hun med mig bort fra de andre. Da vi vare komne et Stykke fra dem, gik hun nogen Tid taus og ligesom i Forlegenhed. "Dersom jeg vidste, De ikke var vred, havde jeg nok noget at

bede Dem om!" begyndte hun omsider med en Slags Forvirring, som naturligviis formeerede min i høieste Grad. "Det lader," blev hun med nogen mere Fatning ved, "som De har i Sinde at drage Dem bort fra vor Omgang, og det, jeg vilde bede Dem om, vilde vigtig nok nøde Dem til, i det mindste i nogle faa Dage at komme der flittig." Melnek! jeg har hørt mange skiønne Stemmer i mine Dage; men Mage til hendes melodiske Tale hørte jeg aldrig; og naar hun nu oven i Kiøbet, som her, ved Tonen vilde give den indsmiggrende Sødhed; og nu det hulde Blik, hvormed det skiønne sorte Øie, ligesom for at understøtte Mundens Bøn, søgte mit; og hendes Haand, som under disse sidste Ord noget fastere hvilede sig paa min Arm! om hun saaledes havde bedet mig om, at styrte mig ned af Klippen for hendes Fødder, jeg havde ikke kundet betænke mig et Øieblik. Lige saalidet kunde jeg give hende Svar paa hendes Begiering; jeg begyndte at stamme noget, som skulde være en Undskyldning, en Forsikkring, en Compliment, jeg veed ikke selv, hvad det var; men hun, uden at oppebie Enden paa det, eller lade, som hun mærkede Forvirringen deri, tog Ordet igien med den blideste Tone: "Det er om faa Uger min Mands Geburtsdag," sagde hun, "jeg vilde

saa gierne giøre ham en Surprise ved en Daase med mit Portrait i; men hvis jeg enten gaaer til en Maler, eller lader nogen komme til mig, kan han saa let faae Nys om det, og saa er den heele Sprøg forbi. Jeg veed, De maler nydelig Mignature; nu kom det da an paa, om De vilde vise mig det Venskab, at spilde en tre fire Timers Tid paa at male et Hverdags Ansigt." De seer selv, at saa levende jeg endog følte Faren i at opfylde denne Begiæring, saa umueligt havde det dog været mig at afslaae den, om den endog ikke var bleven understøttet af det paatagne halvforlegne Smiil, af det nedslagne, men dog opskimtende Øie, og af den stærkere Hvilen paa min Arm, som henrev mig saa gandske, at jeg ude af mig selv trykte hendes Haand til mine Læber. "Man skulde snart troe, det var mig, som giorde Dem en Tieneste!" sagde hun med en Tone, som bragde mig til mig selv igien, og som i seenere Dage ofte er runden mig i Tanke; og nu begyndte hun med den fuldkomneste Fatning at tale med mig om de omliggende Egne, og drog i det samme sin Haand til sig, som for dermed at peege paa de Stæder, hun enten vilde giøre mig opmærksom paa, eller have Underretning om. Men hvis hun med eet havde faaet sin heele Fatning igien, saasnart jeg havde

samtykket hendes Begiering, da gik det lige tvertimod med mig; jeg var i en ubeskrivelig Tilstand; var paa engang angest og glad over dette Arbeide, jeg her havde paataget mig; bebreidede mig min Glæde, og paa samme Tid fordømte min Angest. Naar hendes Ynde giorde mig uroelig, maatte hendes Ømhed for hendes Mand betrygge mig igien. Paa den anden Side foruroeligedes jeg ved hendes sidste Anmærkning; jeg troede, jeg havde forraadet mig ved min Giæde, jeg formodede endog af den Hastighed, hvormed hun vendte Talen til andre Æmner, at hun angrede sin Begiæring, og vist vilde være betænkt paa Midler til at giøre denne Aftale til intet; ja der var endog Øieblikke, hvor jeg ansaae det heele Forslag for en Fælde, der var sat mig, at jeg derved skulde forraade mig selv; og havde hun ikke af sig selv giort nøiere Aftale om Tiden, da jeg skulde komme, jeg havde vist aldrig vovet at nævne det oftere. At jeg i denne Stemning hverken var det moersomste Selskab, eller den bedste Ledsager, vil De let selv kunde begribe; jeg var adspredt, gav enten ingen, eller forvirrede Svar, kiendte ikke de Byer, jeg selv eiede, viiste hende een og den samme Kirke fire forskiellige Steder, giorde den hellige Antonius til en Maler, og vilde kort sagt bleven latterlig

eller modbydelig for enhver anden, end et Fruentimmer, der i denne min Forvirring erkiendte med Velbehag Virkningerne af sine Yndigheder.

Vi kom endelig tilbage til Selskabet, og Julie holdt nu med saa megen Varme og saa megen Veltalenhed en Lovtale over de skiønne Egne, og fortryllende Udsigter, at intet Menneske skulde kunde faldet paa, hun havde sysselsat sig med det allermindste andet paa vor Vandring; og da det ikke var hendes Leilighed, nogen anden skulde mærke, hvor forvirret og uselskabelig jeg var, eller befatte sig med at udgrunde Aarsagen dertil, gav hun sig til at giøre sig lystig over, at hun havde gaaet mig saa træt, og med saa megen Luune at lade mig høre denne min Træthed, at jeg umuelig kunde have havt Hierte til at modsige denne Usandhed, om den endog ikke var kommen mig saa ubeskrivelig vel tilpas, som den virkelig kom. Imidlertid styrkede selv denne hendes Omhu mig i den Mistanke, jeg underveis havde fattet; og denne forlod mig ikke, førend hun om Aftenen, da vi skulde skilles ad, sneeg sig til at sige mig, at hun ventede mig næste Morgen mellem ti og elleve, og at ledsage dette med et Haandtryk, som, saa flygtigt det var, dog var nok til at betrygge mig

for, at hun paa ingen Maade mistænkte en Elskov, som jo i hendes Øine maatte være en Brøde.

Den kom da, den næste Morgen, og dette farlige Arbeide skulde begynde; saa inderlig jeg havde længtes efter denne Time, saalænge den endnu var noget borte, saa saare frygtede jeg den, efterhaanden som jeg saae den at nærme sig; jeg sinkede mig selv under tusende Forevendinger, og blev glad som et Barn, da jeg alt var under hendes Vinduer, og nu med eet mærkede, at jeg maatte hiem igien efter mine Malersager, som jeg havde ladet ligge paa Bordet, hvor jeg forrige Aften meget omhyggelig havde sanket dem sammen, af Frygt for at spilde Tid næste Morgen med at søge dem op. Men ogsaa denne korte Frist løb til Ende; jeg kom, jeg skulde male hende .... O Melnek! saa mange Aar ere nu henrundne siden hiint Øieblik, og endnu staaer hendes Billede lige levende for mig. Denne huldе Majestæt i hendes hele Aasyn og Væsen, som dæmpedes, og forskiønnedes ved denne indtagende Blidhed; de to store sorte tindrende Øine, der snart slog sig beskeedne til Jorden, snart søgte Skiul under Øielaagene, som om de undsaae sig ved at skulde betragtes, og males; disse to skiønne Buer, der hvælvedes over dem, og der ved et lidet tungsindigt Træk, hvor

de nærmedes mod hinanden, formildede den Høihed, hendes majestætiske Pande, og hendes romerske Næse ellers vilde udbreedt over hendes Ansigt; disse Kinder, der vel ikke mere havde den første Ungdoms blomstrende Farve, men der dog forsmaaede Kunstens Hielp, som om de vidste, hvor meget de forskiønnedes, og oplivedes ved den afverlende, skiøndt svagere Rødme, der i interessante Øieblik gav dem saa skiønne Skatteringer; Haaret saa ganske i sin egen skiønne castanie-brune Farve, hængende saa naturlig, saa frit, som om det blot var af en Hændelse, de to Lokker rullede ned at hæve den trinde og sneehviide Hals; denne lette Morgendragt, hvis hele Coquetterie lod til at bestaae deri, at den ved sin Simpelhed syntes at tilstaae, den prøvede ikke at pryde, hvad den dog ikke kunde forskiønne; der var des farligere for Hiertet, jo mindre den forraadde for Øiet!...Og nu jeg — jeg, som i det mindste fra det Øieblik af, jeg kom til at mistænke min Lidenskab, kun havde stiaalet mig til at kaste et Øie paa hende, og der nu torde, kunde, maatte beskue hende, dvæle ved hvert et Træk! Melnek! har De nogen Tid elsket, behøver jeg ikke at sige Dem, jeg, over at see paa hende, havde nær glemt at male; og da jeg nu eet Øieblik vaagnede

af min Ruus, forlegen og skamfuld vilde begynde; mit Hierte bankede, min Haand zittrede, jeg vidste ikke selv, hvad jeg skulde gisre, hvad jeg skulde tage fat paa, hvad jeg skulde bruge! Jeg begyndte, og lagde an, og forkastede, og begyndte igien, og forkastede atter; og jeg troer sikkerlig, havde der ikke været en vis Tid, til hvilken jeg nødvendig maatte være færdig, dette Portrait var bleven uendeligt, som Penelopes Arbeid. Men Dagen nærmede sig, og det maatte fremmes. Saa seent det imidlertid gik fra Haanden, tabte hun dog ikke Taalmodigheden; tvertimod afbrød hun mig ofte, naar mit Arbeide slet ikke vilde lykkes, og da bortskaddede vi den svrige Tid. Nu var Dagen for Døren; jeg tog nu Maleriet hiem med mig under det Paaskud, jeg kunde gisre Klæderne hiemme; men i det Sted tog jeg en Copie deraf til mig selv; og da nu omsider Originalen var færdig, kunde jeg ikke overtale mig til at skille mig ved det Stykke, hun havde siddet for, men lagde i en Hast den sidste Haand paa Copien, og gav nu denne i Steden, uagtet det Elfenbeen, de vare malte paa, var af kiendelig forskiellig Størrelse og Form. Julie lagde ikke Mærke til dette Bytte, uagtet Guldsmedden, som skulde sætte Stykket i Vaasen, i min Nærværelse høilig beklagede sig

over, at det var ikke det Maal, han først havde faaet; Daasen blev imidlertid færdig, Gesandten fik den, overvældede sin Kone med Kiærtegn, og mig med Taksigelser, fordi han skyldte mig saa kiær en Forøring; hele Verden roeste Portraitet; men uagtet det maaskee nok var det bedste, jeg nogen Tid havde malt, var der intet, jeg selv havde været mindre fornøiet med.

At imidlertid dette Arbeide var intet mindre end Lægedom for et Hierte, der vilde forvinde sin Kiærlighed, er meget let at begribe; ogsaa fik mit Sværmerie i mine eensomme Timer ny Næring ved hendes Portrait, som jeg her havde tilvendt mig; desuden havde det Foretagende giort min Omgang der i Huset endnu mere daglig og fortroelig, end nogensinde før; jeg var i denne Epoke blevet Vidne til saa mange smaa huuslige Scener, var kommen over saa mange Træk af Veldædighed, og Sindsblidhed, og Deeltagelse, og Mildhed, at jeg følte, jeg maatte have tilbedet hende, om hun havde været saa grim, som hun var skiøn. Da ogsaa paa samme Tid hiin Bagtalelse ophørte, eller sagtnedes, rimeligviis, fordi den havde varet sin Tid, var der ingen Grund mere for mig, at fraside mig hendes Omgang, der var bleven mig mere dyrebar og umistelig end nogensinde; og

det saa meget mindre, da mit Selskab just nu lod til at blive mere interessant for hende, og da hun daglig syntes at fatte alt meer og meer Tillid og Fortroelighed til mig. Tillige foregik der efterhaanden en kiendelig Forandring med hende; den Munterhed, den Sindsblidhed, der tilforn havde været hende saa egen, og som hun, naar der var flere tilstæde, endnu bestandig vedligeholdt, gav Rum for en blid og stille Tungsind, naar vi var eene; ja selv i større Selskaber, midt i det hun glimrede meest ved sit Luune og Vid, overraskede jeg hende ofte, naar hun troede sig useet, i en tungsindig Stemning, som hun heller ikke dulgte for mig, skiøndt hun endnu paastod bestandig, hun vidste ingen Aarsag dertil. I Begyndelsen troede jeg dette, og frygtede for, at hendes Helbred havde lidt; men snart opdagede jeg, at hun havde sikkert en Aarsag, som hun vidste ret godt; men som hun dog fortaug mig; og at hendes Tungsind var af en mørkere og bittrere Natur, end hun lod mig see. Mere end eengang, naar jeg traadde umældet ind, fandt jeg hende med Haand under Kind fordybet i mørke Tanker; stundom sprang hun pludselig op, som om jeg havde overrasket hende, vendte sig fra mig, som for at borttørre en Taare, jeg ikke maatte see, og kom mig nu

imsde med et kiendelig paataget Smiil. At hun havde nogen lønlig Græmmelse, var tydeligt nok, men hvorover græmmede hun sig? — Havde hun maaskee erfaret den Bagtalelse, min Uforsigtighed havde udsat hendet for! denne Forestilling forfulgte mig, og dræbte Ordet paa mine Læber, saa tidt jeg vilde spørge om Grunden til hendes Kummer. Men den skulde ikke længe blive mig skiult.

En Dag, som jeg kommer derhen, finder jeg hende siddende i sin Ottomanne ganske hensunken i Kummer; hendes Hoved laae i hendes Haand, og hendes Taare randt strømmevis ned paa et Bord, hvorpaa hendes Albue hviilte; hun blev siddende ubevægelig, uden at mærke min Nærværelse. Uvis om jeg skulde forstyrre hende, eller liste mig umærket bort, blev jeg staaende at betragte dette mig saa piinlige Syn. Med eet reiste hun sit Hoved, hendes Haand faldt med Styrke ned paa Bordet, de to store sorte Øine hævede sig sørgelig mod Himlen. Nei! sagde hun med en smertelig Stemme: "Nei! før dse tusinde Gange, end see mig saaledes lønnet!"

Dersom de første Ord opflammede min Begierlighed efter at gienemtrænge hendes skiulte Sorg, da gav dette sidste mig Mod; thi jeg saae klarlig, jeg ingen Andeel havde deri. Jeg sløi da

mod hende, greeb hendes Haand, spurgde hende med Kiærligheds ømmeste inderligste Deeltagelse om Aarsagen til denne grusomme Smerte. Hun syntes yderlig forbauset over at være saaledes overrasket; det lod, som hun i dette Øieblik ikke var i Stand til at samle eller fatte sig; og i denne Forvirring fandt hun sig nødsaget at aabenbare mig, hvad, efter hendes Anmærkning, et Menneske, hvis Hierte var mindre reent, og hvis Sæder mindre ubesmittede end mine, maatte for længe siden være bleven vaer, at et Fruentimmer, der under Navn af Selskabsfroken var hos dem, i Grunden var slet ikke andet, end hendes Mands Frille; at hun bestandig saae sig tilsidesat, og opofret for denne; og at denne besad Frækhed og Nedrighed nok til, ved enhver Leilighed at lade hende føle det Fortrin, Gesandten gav sin Frille for sin Kone; at der i denne Morgenstund havde været en Scene, da hun ikke længere kunde taale Frøkenens Uartigheder, og var bleven varm, og denne havde indskudt sig under Gesandtens Vinger, og der fundet et Medhold, som maatte kranke en stakkels elskende Kone paa det smerteligste; at han havde ladet et Par Vink falde om, hun kunde tage hiem til sin Familie, hvis hun ikke fandt sig vel, ved at leve med ham.

Den hele Opdagelse overraskede mig paa den skrækkeligste Maade; jeg havde hidtil stedse tænkt mig Julie elsket og lykkelig, med eet saae jeg hende i en utroe uværdig Mands Hænder; hans Ligegyldighed og Uskisnsomhed syntes mig i dette Øieblik at gisre min Kiærlighed mere lovlig. Hertil kom nu Faren for at skilles fra hende for stedse; mit fulde Hierte var ikke længe Herre over sine Følelser. "O Julie!" brød jeg med Hæftighed ud: "saa skal heller ikke De være lykkelig! han skal ikke kunde føle Deres Værd! medens jeg skal føle det saa ganske! kan jeg gisre noget for at redde eller hævne Dem! sig, tael! troe, jeg lider i dette Øieblik mere end De."

Ved disse Ord kastede hun sig om min Hals! det var det første Kys, jeg siden min Barndom havde faaet! og af hende, og i saadant et Øieblik! fra det af veed jeg intet mere af mig selv, og jeg fik først min Samling igien ved at see os skyldige i en Forbrydelse, som.... En Time tilforn vilde jeg før have troet det mueligt for mig, at myrde Julie, end vanære hende.

Jeg vaagnede nu af min Ruus, men vaagnede til Rædsel; ikke nok, at jeg havde overtraad Giæsteretten, misbrugt Venskabs fortroelige Tillid; men jeg havde vanæret, fornedret en Engel;

stedse havde Julie staaet for min Siæl, som det reneste, helligste, uskyldigste Væsen! og hvad var hun nu! og ved hvem? afsindig rev jeg mig fra hende; ilte hiem; men Synet af de Stæder, hvor jeg saa idelig havde syslesat mig med Julies Minde, og nu ikke mere torde tænke paa hende, martrede mig ikke mindre, end Synet af Julie selv. Endnu samme Eftermiddag kastede jeg mig paa min Hest, og reed ud paa mit Gods, med det Forsæt, aldrig mere at betræde et Sted, hvor saa afskyelige Erindringer martrede mig; jeg vidste ikke, at disse skulde forfølge mig allevegne, og mindst drømte jeg om, hvorledes jeg omsider skulde befries derfra.

Blant alle de rædsomme Følelser, der kunne martre et Menneskes Hierte, er der ingen saa skrækkelig, som Had og Foragt for sig selv. Mine Nag, mine Selvbebreidelser lode mig ikke nogensteds eller nogen Tid Ro, de røvede mig al Omgang om Dagen; thi enhver, der saae paa mig, var mig en rædsom Dommer, hvis Blik jeg ikke kunde udholde; de jog mig op af mit søvnløse Leie om Natten; og, afmødde endelig Mathed mine trættede Øine et Blund, svævede Julie for mig i den samme martrende Forfatning, som jeg befandt mig i selv. Jeg saae hende trøsteløs, fortvivlet,

afsindig, at vride sine Hænder, kalde mit Navn med vilde Skriig, fordre sin Uskyldighed, sin Sindsro tilbage, og forbande mig. Er Eensomhed et veldædigt Fristed for den uskyldig ulykkelige, da er derimod især ørkesløs Eensomhed et Helvede for den, der bringer Nag og en saaret Samvittighed med sig derhen."

Saa meget end denne Fortælling nødvendig har maattet tabe, ved at overantvordes paa tredie Haand, vil man dog uden Tvivl deraf kunde see, hvor rædsomt et Indtryk disse Tildragelser i deres Nyhed have maattet giøre paa Astolph, da de efter saa mangfoldige Aar endnu saa levende virkede paa ham. Endelig randt hans afdøde Farbroders Formaninger ham i Tanke; han følte, at hans Forbrydelse paa ingen Maade kunde frietage ham fra, hvad han skyldte sit Fædreland; men da han ikke mere kunde tænke paa, at vende tilbage til Residentsen, og en af hans Paarørende just skulde gaae som Gesandt til **rl**, besluttede han at nytte denne Leilighed, tilbød sig at gaae med som Gesandtskabs Cavalier, og forrette Legationssecretariatet, og blev imodtaget med megen Fornøielse, da denne Gesandt just ønskede sig en Secretair, der kunde, og vilde forrette, hvad han ikke selv havde enten Lyst eller Evne til. Astolph fik alt-

saa her en Deel at bestille; og da han snart fandt, hvor velgiørende Arbeidsomhed var for hans saarede Hierte, besluttede han at anvende den Tid, han havde tilovers fra Forretninger, paa at dyrke de Kundskaber, hvortil han hos sin Farbroder havde lagt Grund; og i en By, som man med Grund har kaldt det tydske Athen, fandt hans Videlyst stedse tilstrækkelig Næring. Paa denne Maade lykkedes det ham vel at mødysse sine Nag, dog beholdt han stedse Had til sig, og Leede til Livet. Hans Venner, thi hans Forhold og Kundskaber skaffede ham snart Venner, troede, at hans megen Stillesidden og Studering giorde ham tungsindig, og søgte derfor at drage ham ud, og adsprede ham; men de bedrog dem; thi aldrig var han i taaleligt Luune, naar han ikke ved en ti til tolv Timers Fliid havde saaledes udmattet sin Siel, at den ikke havde Kræfter at sdsle paa de mørke Forestillinger, der vilde oprøre den. Da han i nogle Aar havde været Legationssecretair, forlangte hans Fætter Tilladelse, at giøre et Besøg til sine Godser, og efterlod sig Astolph som Chargé d'Affaires; og dette opfyldte han saa ganske til sit Hofs Fornøielse, at han, da Envoyeen ved sin Hiemkomst søgte at blive fri for at gaae igien

til **rl**, paa den forbindtligste Maade blev beordret at blive der, som Envoye.

Ikke nøiet med at legge Vind paa Historie, Mathematik, og skiønne Kunster, studerte Adolph ogsaa med yderste Flid saavel den indvortes, som udvortes Statsforfatning, og hertil kunde vel neppe Lykken have anviist ham en ypperligere Skole, end den store Konges Regiering, hvortil han her var et Øievidne. Han saae et Folk, som langvarige Krige havde nedtrykt, at reise sig, Financerne ophielpes, Konster og Videnskaber trives, og han lærte, hvad Almagt Forsynet har givet en viis og god Regiering i Hænde. Da han saa ung havde forladt sit Fædreland, hvis Forvaltning Despotiet desuden efter sin sædvanlige Politik havde indhyllet i den giftigste Taage, kiendte han kun lidet til dets Bestyrelse; imidlertid var dette lidet alt tilstrækkeligt til at vise ham en uendelig Afstand mellem ****s** og det. Ofte ønskede han sig da i sit Fædreland igien for at kunde angribe og omstyrte de Fordomme og Misbrug, der modsatte sig dets Lyksalighed; han lovede sig at lægge disse saa klarlig for Dagen, at enhver med Glæde skulde gaae ham til Haande i hans Kamp mod disse, uden at tænke paa, hvor mange just af disse Fordomme og Misbrug havde deres Fordeel; og han græmmede

sig inderlig over, at han havde giort sig landflygtig. Men Tiden nærmede sig, da hans Landflygtighed skulde ophøre, og han blive sat i Stand til, at udføre sine sværmeriske Planer. Der opholdt sig paa samme Tid i **rl** en Gesandt fra det ***nske Hof, en Mand omtrent paa Astolphs Alder, og af den elskværdigste Caracter; Astolph havde meget at gisre med ham, da der just var en vigtig Underhandling i Giærde, hvori begge deres Hoffers Fordeel stemmede paa det nøieste overeens; de fattede snart Godhed for hinanden, da de fandt hinanden indbyrdes fri fra den Feil, som ellers mellem Statsmænd er saa almindelig, at vilde bedrage bestandig. Da de omgikkes hinanden med al den Aabenhed og Ærlighed, deres Pligt kunde tillade, tiltog deres indbyrdes Fortrolighed hver Dag, og gik snart over fra de offentlige Anliggender til deres egne. Kun hiin ulykkelige Tildragelse dulgte Astolph for sin Ven; og hvorledes skulde han betroe nogen, hvad han saa inderlig onskede, selv ikke at vide? hvorledes skulde han dristet sig til at aabenbare nogen anden en Handling, der giorde ham afskyelig for sig selv?

En Dag var denne Gesandt hos Astolph, og de havde aftalt deres Embedssager med hinanden, da det faldt denne ind, at vilde vise sin Ven et

privat Brev, han i Anledning af disse havde faaet fra sit Hof; han gik til sit Bureau for at søge det; men det var hændelsevis gledet bag ud af den Skuffe, hvori det var lagt. Ved at lede om det, kom han til at trække den Skuffe ud, hvori hiint ulykkalige Portrait giemtes, hastig stødte han den ind igien; hans Ven, som af en Hændelse havde faaet Øie paa det, og kiendte det, og som nu saae dette hans Adfærd, begyndte at spøge med ham, fordi han blev saa forvirret over, at man saae en smuk Kones Portrait hos ham Vel havde Tiden stillet Astolphs Saar, saa de ikke blødte mere, men de vare langt fra ikke lægte, og den sagteste Berørelse var nok til at oprive dem paa ny. Med yderste Hæftighed besvoer han sin Ven ikke at røre ved denne Streng, saa kiær som deres Venskab og hans Roelighed var denne; han kaldte sig det ulykkeligste, det afskyeligste af alle Mennesker; han vilde ikke, at hans Ven maatte tale mere om denne Materie, og dog kunde han ikke forlade den selv. Hans Ven søgte at tilfredsstille, at berolige ham; men forgiæves. "De knuser mig under Deres Agtelse og Venskab", brød han afsindig ud, "og jeg fortiener det ikke; jeg fortiener intet Menneskes Venskab! en Engel havde skiænket mig sit, og da jeg kunde misbruge

det.... O Greve! der er ingen Ting i Verden, der kan betrygge Dem for, at jeg jo ogsaa i et ligedant Øieblik kunde støde Dolken i Deres Barm. De skal vide, hvor afskyeligt det Menneske er, De har fattet Venskab for; O, men had mig, foragt mig dog ikke; jeg er saa ulykkelig; ligesaa ulykkelig, som jeg er strafværdig; dog had mig kun! det har jeg fortient; men for alting, ikke een uforbeelagtig Tanke om hende; hendes eneste Brøde var, at hun havde Godhed og Tillid til en uværdig." Nu fortalte han sin Ven sin Tildragelse, skildrede ham sin Lidenskab, sin Forbrydelse, sine Nag med de meest brændende Farver; men nu tænke man sig hans Forbauselse, da hans Ven aabenbarede ham, at denne tilbedede, forførte, ulykkelige Julie var den koldeste, rænkefuldeste Coquette, der til Fuldkommenhed vidste at paatage sig Udseendet af alle Følelser og Dyder, uden at besidde een eeneste; at hun i sine ugifte Dage havde havt en Kiærligheds Historie med Arveprindsen af **chs**, og at man derfor, da denne skulde formæles, ligeledes havde seet at faae hende gift med en, der vilde forlade Hoffet; at hendes Mand ved at tage hende var bleven Gesandt ved det***ske Hof, hvor han havde været, førend han kom til **nch**, og hvor Greven, som den Tid var Le-

gationssecretair der, havde lært at kiende hende, og med hende havt en Elskovshandel, der var fuldkommen Pendanten til Astolphs, naar man blot undtager, at hun havde havt mindre Uleilighed med at bringe hiin til Maalet, og at han, som ikke besad Astolphs Delicatesse eller Uerfarenhed, havde fortsat Forbindelsen med hende, endog efter at hans Lidenskab var forbi, og i denne fortroelige Omgang, da han ikke mere saae hende med Kiærligheds Øine, lært at kiende hende tilfulde; at det stedse var hendes Politik at vælge, og paa en Maade opdrage sig sin Elsker blant Sværmere, da baade disses enthusiastiske Lidenskab var mere interessant, end Libertinernes lunkne Attachement, og da hun desuden maatte vogte sig for Elskere, der giorde Ny af deres bonnes fortunes, siden det var hendes Plan, saasnart hendes Prinds kom til Regieringen, at vende tilbage til ham igien, indbilde ham, at hun hidtil havde været et Offer for sin Troeskab mod ham, og paa denne Maade bemestre sig ham og Herredømmet. At hendes Mand var saa langt fra, at lægge hende den mindste Hindring i Veien for hendes Planer, at han tvertimod var hendes fortroelige, og havde fra det Øieblik af, de havde havt Bryllup, vidst at nytte Ministerii Frygt for hans Kones

Indflydelse hos Prindsen, til at tilvende sig betydelige Fordele; og at han endnu truede med at komme hiem, saa ofte han vilde sætte nogen Ting igiennem; at Selskabsfrøkenen rigtig nok var hans Maitresse, men tillige hans Kones fortroeligste Veninde, og at dette Ægtepars første Lov var i enhver Henseende at lade hinanden fuldkommen Frihed.

I Begyndelsen vilde Astolph intet høre, og intet troe af det, hans Ven sagde ham til hans tilbedede Julies Forkleinelse; men denne havde saa mange sienfynlige og umodsigelige Smaating, at give sin Fortælling den fuldkomneste Troeværdighed med; hans Beretning indeholdt saa mange smaa Anekdoter, som ligeledes vare indtrufne med Astolph, men som denne havde fortiet, da han følte, de satte Julie i et mistænkeligt Lys; Gesandten tilbød sig desuden — hvilket han ogsaa siden opfyldte — at godtgiøre sine Ord med skriftlige Vidnesbyrd; Astolph havde saa mange Beviis paa hans upletted Sanddruehed og Redelighed, hans Fortælling oplyste saa mange Ting i Julies Forhold, som hidtil havde været hendes Elsker uforklarlige — Astolph kunde ikke mere modstaae Venskabs og Sandhedens Sprog; maallos og ubevægelig blev han siddende at høre paa Gesandtens Fortælling,

og først, da den var aldeles til Ende, blev han vaer, at han under den, uden selv at vide deraf, havde knuust hendes Portrait i tusende Stykker.

Der var nu svunden en Taage fra hans Øie; han var i det mindste ikke mere Forfører. Hans Selvhad, hans rædsomme Nag faldt bort, tilligemed hans Kiærlighed til Julie; hun stod nu for ham i det foragteligste Lys; og det var, som han nu vilde hade hende til Hævn, fordi hun havde forleedt ham til, uskyldig at hade sig selv. Først i seenere Dage formildedes denne Bitterhed; han følte, at ogsaa hun fortiente at ynkes, at undskyldes. Virkelig Lidenskab lader sig aldrig ganske fordrive; den viger undertiden en Stund; men det er kun for at komme desstærkere igien. Der maatte imidlertid en anden Følelse til at indtage den Plads, Kiærligheden hidtil havde havt i hans Hierte; thi den, der eengang er vant til at elske med Lidenskab, og nu pludselig ophører, vilde være det ulykkaligste Menneske paa Jorden, dersom han skulde gaae over til fuldkommen Ligegyldighed. I saadant et Øieblik var det, den ædelsinnede Racine blev Pietist; den, der i femten Aar har været elsket af den elskværdigste blant Skabninger, kan ikke finde Trøst for hendes Forliis, sagde han, uden i Skaberens Arme. Astolphs Kiærlig-

hed faldt paa hans Fædreland. Hans afdøde Oncles Formaninger levede atter op i hans Siæl, og han blev nu Patriot med al den Ild, al den Enthusiasme, hvormed han havde været Elsker. Hiint Studium, som hidtil kun havde været en Morskab, en Adspredelse for ham, blev ham nu dobbelt vigtigt og kiært, da han kunde lægge Vind derpaa med Hensyn til sit Fædreland; da han kunde see den Dag imøde, hvorpaa det vilde høste Frugten af hans Flid. Imidlertid var det hans uryggelige Forsæt aldrig at see Julie mere, og ikke at forlade sin Landflygtighed, saalænge hun var i **nch**. Men et Par Aar derefter døde den gamle Fyrste i **chs**, og hendes Prinds kom til Regieringen; og nu hvilte, som Astolphs Ven havde forudsagt, hun og hendes Ægtefælle rigtig nok ikke, førend de fik Tilladelse at komme tilbage. Saasnart de vare dragne fra **nch**, søgte Astolph ligeledes om at blive hiemkaldt, og saa gierne man end havde ladet ham blive paa en Post, som han saa fortreflig beklædde, kunde man dog ikke afslaae ham denne Fordring. Imidlertid var man ved hans Hiemkomst saare forlegen med at finde ham en passende Plads. Indtil videre hensatte man ham da, som surnumerair, i Skatte- og Domaine-Departementet, med den Løn, han som

Envoye havde havt. Saa lidet fordeelagtige Astolphs Tanker end havde været om Landets Forvaltning, studsede han dog ved at see de aabenbare Uretfærdigheder, Udsuelser, og Uordener, som her uden Sky gik i Svang. Det hele øvrige Collegium sad egentlig kun for et Syns Skyld, og ikkun Præsidenten havde en Mening, som de andre af Fornødenhed samtykkede; og i alle Ting, som ikke angik Excellencens egen høie Fordeel — hvor han unægtelig var meget kyndig og virksom — var atter denne Meening i en Secretairs Hænder, der ved at gaae hans Excellence troelig til Haande i hans Ran, havde erhvervet sig den fuldkomneste Stiælefrihed for sig og for sine. Overalt var Excellencen en billig Mand, som følte, at Embedsmænd burde leve af Staten, og derfor aldrig havde noget imod, at enhver meelede sin Kage, saa godt, som han kunde. Da han desuden havde den dybeste Ærbødighed for Adelens Rettigheder, og aldrig tillod Borgerlige at besudle de Pladser, hvis Indtægter giorde dem Adelens Opmærksom værdige, troede han sig forpligter til at see igiennem Fingre med alle Ulovligheder, slige Adelsmænd, eller paa deres Navn og Ansvar deres borgerlige Fuldmægtige, giorde sig skyldige i. Astolph vovede forgiæves at opløfte sin Stemme mod adskillige

Misbrug. Det var den Røst, der raabte i Ørken. Forgiæves prøvede han at tale Indsigters og Fortienesters Sag mod høibaaren Dumhed, eller skiændige Forhold, som hine skulde staae tilbage for; man lod ham tale, og giorde endda, hvad man vilde. Forgiæves nægtede Astolph sin Underskrift til adskillige Forestillinger, der umodsigelig fremmede enkelte Mægtiges og Yndedes Fordeel paa det Almindeliges Bekostning. Forestillingen var naturligviis ligesaa gyldig, skiønt hans Navn stod ikke derpaa; altsaa undværede man dette med megen Fornøielse. Endelig kom en Sag, hvis Vigtighed aftvang ham endnu eftertrykkeligere Adfærd. En stor Deel af Landets Afgifter havde hidtil været bortforpagtet, og da Forpagterne paa godt gammelt fransk vidste at dele med vedkommende Ministre og Yndlinge, havde de ikke allene Medhold mod alle de Klager, der indløb over deres og Betienternes Vold og Ran; men kunde naturligviis giøre sig Regning paa de allerfordeelagtigste Vilkaar. At Undersaatternes Udsuelse og Mishandling svarte til hines Binding, ja vel endog overgik den, følger vel af sig selv. Imidlertid havde disse Mennesker — dog, som man vil sige, ikke uden efter høie Vedkommendes udtrykkelige og eftertrykkelige Tilskyndelse — den Frækhed nu, da deres Forpagt-

ningsaar vare løbne til Ende, at indgive en aller-underdanigst Ansøgning, hvori de paa det ynkeligste foreſtilte de store Tab, de i de ſeenere Aaringer ved deres Forpagtning havde liidt; men dog tillige erklærede ſig beredvillige, ſiden de dog havde antaget Folk og giort Indretninger til Afgiftens Hævelſe, at vedblive Forpagtningen, naar Fyrſten uden foregaaende Auction naadigſt vilde bevilge dem ſamme med en Trediedeels Afſlag i Forpagtningsſummen. Aſtolph, der juſt ivrig havde arbeidet paa at ſkaffe ſig en nøiagtig Kundſkab om den hele Sag, og der havde det Forſæt og det Haab at lægge ſlige Forpagtningers Skadelighed — ſom han i ****sſ** havde lært tilfulde at kiende — paa det allertydeligſte for Dagen, blev ſom himmelfalden over denne Dumdriſtighed, og endnu mere, da Chefen med den andægtigſte Høitideligheb holdt diſſe brave Folks Uegennyttighed en Lovtale, og fandt megen Billighed i, at ſkaffe dem taaleligere Kaar, om de derved kunde ſættes i Stand til at forvinde det Tab, de hidtil havde liidt. Forgiæves indvendte Aſtolph, at diſſe Mennesker, endog efter den allerkaveſte Beregning, maatte have havt uhyre Fordele, forgiæves ivrede han mod den Skiændighed, ſaaledes ligeſom i Vennevold at drive Snighandel med Statens vigtigſte

Indtægt; forgiæves paastod han, at man i det allermindste skyldte sig selv at lade det komme til offentlig Auction, paa det denne Indretning, der var saa trykkende for Undersaatterne, dog for Statens Kasse maatte blive saa fordeelagtig, som mueligt. Man prøvede paa, at betyde ham, at næsten alle Landets Formuende vare Interessenter i den nærværende Forpagtning, og hvis disse bleve stødte for Hovedet ved den, man afslog deres Ansøgning, var det meget at befrygte, at man ved Auctionen neppe vilde faae noget antageligt Bud, i det mindste ingen tilstrækkelig Sikkerhed for Afgiften. "Saa meget desbedre", udbrød Astolph med Varme, "i saa Fald kommer Staten til at lade sig den selv tilslaae; og jeg vil staae inde for, at den da vilde faae næsten to Gange saameget deraf, som den nogensinde har havt i Forpagtning, og det skulde endda blive Undersaatterne til betydelig Lettelse." Man vilde nu gjøre ham begribeligt, at Forpagtnings Indretningen var saaledes indflettet i Sportul-Systemet, at den ikke kunde hæves, uden at alt for mange Mennesker vilde tabe i deres Indtægter. "Jeg mærker altsaa", gav han bittert til Svar, "hvis her var Ovægsyge i Landet, vilde man heller ikke have den udrydet, af Frygt for, Ravnene skulde mangle

Aadsler". Chefen, som aldrig var vant til saa lange Modsigelser og Debatter, tog nu med megen Salvelse Ordet: "Jeg seer nok", sagde han til Astolph: "at vor nye Collega vel efter Sædvane vil undslaae sig for, at underskrive vor allerunderdanigste Forestilling; og det er smukt, at en ung Mand handler saa strængt efter Pligt og Samvittighed; men han vil heller ikke fortænke os i, at vi følge vores..." "Min Pligt og Samvittighed, Deres Excellence!" faldt Astolph ind: "lader sig her ikke nøie med det, jeg ikke underskriver. Den befaler mig, at lægge hans Durchlauchtighed alt det skadelige og uretfærdige i dette Forslag for Øie." "Ja!" sagde Excellencen med et helligt Suk: "man kan jo derom indgive sin underdanigste Remonstration; skal tillige med Forestillingen allerunderdanigst blive hans Durchlauchtighed forelagt. Min kiære Secretair! han opsætter os Forestillingen strax, at vi kan faae den underskreven, inden vi skilles ad." "Jeg vilde ønske os saa megen Virksomhed i alting;" brød Astolph med Bitterhed ud, "imidlertid glemmer De ikke, Hr. Secretair! at lade mig faae ufortsvet en Copie deraf." "Ja! ja! min kiære Hr. Baron! dersom Forretningerne bare tillade saadant privat Skriverie. Secretairen har mangfoldige Ting at for-

rette, og . . . ." "O! Deres Excellence har Ret; jeg vil da heller ikke sinke ham; men saasnart Collegiet er til Ende, gaae ned, og afskrive den af Copiebogen selv; saa bliver min Afskrift desmere paalidelig." Excellencen snøs, og tang. Astolph holdt Ord. Næste Morgen ganske tidlig havde Præsidenten en Afskrift af hans Deduction, og, hvad det værste var, Conseilets Ministre havde hver sin. Disse havde længe luret paa en Leilighed at styrte denne Præsident, som et Offer, hvorpaa de vilde vælte det hele Had, samtlige Ministerium havde paadraget sig; og denne Sag var nu en sand Finding for dem. Da han ved sin Referat af Forestillingen vilde deels forbigaae, deels fordreie Astolphs Deduction, fandt han alle, indtil Fyrsten selv, saa vel underrettede, at han blev bragt i Knibe ved det eene ubesvarlige Spørgsmaal efter det andet; han mærkede da nok, hvad Uveir der drog op over ham, besluttede i Tide at undvige Stormen, begiærte samme Dag sin Afskeed, og fik den — sig selv til velfortient Straf, og alle ligesindede til Exempel — med en stor Pension; og da et Par Ord, Astolph havde ladet falde om Indtægternes mulige Forøgelse, klang vel i et forlegent Ministerii, og en trængende Fyrstes Øre, blev ham Forsædet i dette Departement ad interim

overdraget, for at bringe den ny Indretning i Stand; og fik han tillige Sæde i Conseilet, med Stemme i de Sager, som hørte under hans Departement. Folket, som inderlig, og efter Fortieneste, hadede den afgangne Minister, jublede over hans Fald, og velsignede Astolph, som lettede dets Byrder, og hævnede dets Forurettelser; men det glemte snart denne Velgierning. Forpagterne og deres Rovfugle, store og smaa, tilsvoer ham det uforsonligste Had; og de glemte det ikke.

Astolph arbeidede nu med yderste Utrætteligbed, ikke blot paa at organisere den ny Oppebørsel, men og paa at hæve de mangfoldige Misbrug, han havde fundet, og daglig mere og mere lærte at kiende; at hæmme Udsuelser, indbringe Orden og Virksomhed i Forretningernes Gang, fremdrage Fortienester og Flid, og sætte Udueligbed og Ladhed ud af Stand til at skade. De Retskafne og Indsigtsfulde saae vel hans kiække og ædle Færd med Beundring; men deres Tal var kun lidet; derimod tiltog hans Uvenners daglig. Hver Misbrug, han hævede, havde været en eller anden til Fordeel, og denne skreeg da naturligviis mod den ny Skik, som en Uskik; Udsuelserne vare for en stor Deel hævdede ved Tiden, og de, der havde anseet dem som vedbørlige Sportler, fandt et

Skaar i deres Indkomme, som de ikke kunne synes om; de, som vare vante til Magelighed og Skiødesløshed, fandt sig høilig besværede ved det, deres ny Chef vilde af dem fordre samme Arbeidsomhed, som han udviiste selv; og de fortiente Mænd, han forfremmede, bleve ham ikke nær saa forbundne, fordi de skeede Ret, som de tilsidesatte Dosmere vare forbittrede, fordi de troede at vederfares Uret. Da han imidlertid var sig selv sine Handlingers og Hensigters Ustraffelighed bevidst, gik han sin Vei ganske roelig frem; ved den store Konges Hof havde han desuden intet lært at kiende til Hofcabaler, siden dette store Fyrstemynster intet Hof havde. Ja! han var saa langt fra at frygte disses Vælde, at han ikke eengang drømte om deres Tilværelse. Imidlertid begyndte de allerede at reise sig mod ham, og en ny Seier, han vandt ikke længe derefter, bragde dem end ydermere i Harnisk.

Det var en gammel Politik der ved Hoffet, at indbyrde den gode, men svage Fyrste med Mordkab og Vellyst, for at kunde tage Statsroret af hans Haand, medens han sov. Man blændede den daarlige Mængde med Optog og glimrende Høitider, lod Fyrsten nyde dens Jubelskriig, og kaldte disse det lykkelige og glade Folks Røst. Ved Hof-

fets Exempel fristede man Hovedstaden til ødelæggende Overdagd, og nu anførte man Fyrsten dette, som Bevis paa Landets Velmagt, og den almindelige Velstand. Hans Fødselsdag nærmede sig, og man havde giort Planer til at forherlige den ved al optænkelig Pragt, saa meget mere, da man paa samme Tid havde hans Minde fornsdent til nye Finance Operationer. Man havde i Sinde til denne Høitid at opbyde alt, hvad Noverres *), Servandonis, og Genoncinis Kunst kunde frembringe, Overslaget var giort til et Par Tønder Guld, og Overhofmarschallen giorde den dybsindige Anmærkning, at Hoffets Glands nødvendig udkrævede, man denne Gang maatte gribe sig an, siden en meget ringere og fattigere Naboefyrste nylig havde givet sig selv en Fete, der havde giort Opsigt over hele Tydskland og Frankrig. Astolph, som heri ikke havde Stemme, taug længe, saa meget det end kostede ham. Men da han saae, alle vare eenige i, at tilraade denne affindige Ødselhed, kunde han ikke længer tvinge sig. "Siden jeg da seer", tog han Ordet, "her er uformodentlig kommet Penge i Kassen, skiøndt jeg ikke begriber, hvorfra, skulde jeg underdanigst bringe de For-

*) Europas navnkundigste Balletmester, Decorateur og Fyrverker.

slag i Erindring, der forleden bleve bevilgede, og henlagte til bedre Tider." "De kunde da ingen slettere vælge", tog Skatmesteren Ordet: "der er neppe Penge nok til de ordentlige og løbende Udgifter." "Og endda", svarede Astolph: "vil man bortkaste et Par Tønder Guld til Unytte!" "Til Unytte"! faldt Overhofmarschallen, der hidtil havde været en vigtig Mand i dette Conseil, Astolph hidsig i Talen: "kastes da det til Unytte bort, der anvendes til Hoffets Glands, Kunsternes Fremelskning, Fyrstens Ære og Fornøielse, og hans allerhøieste Fødselsdags Forherligelse?" "Hoffets Glands!" svarte Astolph med en mere dæmpet Varme, da han her følte sin Overmagt: "Deres Excellence maae forlade mig; jeg har levet for længe ved den store Konges Hof, til at forstaae dette Udtryk. Kunsternes Fremelskning! der er Kunster, Deres Excellence! der forædle og danne Sæderne, der er andre, der fordærve, og blødgiøre dem. Det være langt fra mig, at misvurdere Mænd af saa almindelig erkiendte Fortieneſter; men Tydskland, men vort eget Fædreland har mange Mænd, hvis langt gavnligere og vigtigere Kunst og Talent bør fremelskes, langt heller end disses! og vee overalt hver en Kunst, der ikke kan fremelskes uden ved fyrstelig Overdaad! Fyrstens

Fornøielse! den største Glæde for en Fyrste maae være den Vished, at hans Folk er glad og lykkeligt, og er det ved ham; hans Ære er den Overtydning, at der i hans hele Land ikke rinder een Taare, som fældes for hans Skyld; og da forherliges hans Fødselsdag bedst, naar det er en Glædesdag for hver af hans Undersaatter fra Slottet af, og til den fattigste Hytte. Men kan det være saa, naar vi paa den haane Undersaatternes Armod ved at bortsøle paa Tant, hvad de erhvervede med Møie, hengav med Smerte, eller maaskee rsvedes med Vold? Kan det være Glædes Taare, en udtrællet, udsuet, udpantet Almue fælder paa saadan en Dag? Man taler om en Naboefyrste, som man ikke bør vige. Skulde vor menneskekiærlige Regent da virkelig misunde ham, at han ved sin daarlige Hovmod og Overdaad har giort sig til sit Lands Plage, og Udlændinges Spot?" "Vor Sully", svarede Skatmesteren med et fremtvunget Smiil, "taler, som om hans Durchlauchtighed havde et forarmet eller vrangvilligt Folk at regiere; men man behøver kun at see den Andeel, Undersaatterne tage selv i alle disse Høitider, de frivillige Omkostninger, de sætte sig i, for at forherlige dem, og man vil let erfare, at den vindskibelige og agtværdige Deel af Folket hverken

mangler Evne eller Villie." "Vee den Fyrste", faldt Astolph med Fyrighed ind, "der dømmer sit Folk efter sin Hovedstad, og især efter den glimrende Deel deraf! Jeg kunde bede Dem at undersøge, om disse formuende Familier ere af Statens nærende eller dens tærende Lemmer; jeg kunde ovindre Dem, at det stedse er Tegn, at Træet er sygt, naar Snylteplanterne trives for vel; jeg kunde giøre Fyrsten opmærksom paa, hvor ofte denne foregivne Velstand er glimrende Armod; men jeg vil giøre hans Durchlauchtighed et andet Forslag, der sætter ham i Stand til at see med hans egne Øine. Naadigste Herre! De kiender ikke Deres Folk. Prøv blot otte Dage forklædt og ukiendt at giennemvandre Deres Land; see Tilstanden i Landmandens Hytte, lær at kiende, hvor møisomt den vindskibelige Haandværker fortiener Brødet til sig og til sine; beregn da de Byrder, de Paalæg, der trykke disse, da veed jeg, hver Skiærv af Statens Formue vil blive Dem hellig; med Rædsel vil De bortvende Deres Øie fra hver ødsel Forlystelse, som Armodens Taare klæbe paa; det vil blive Deres kiæreste Fryd, Deres eeneste Ære, at lette dens Kaar, og hver af Deres kommende Fødselsdage vil blive dobbelt kiær og høitidelig for Deres Undersaatter, som da ville levende gienkalde sig, hvor

meget deres Fyrste siden sin sidste Fødselsdag har giort for deres Lykfalighed."

Sandhedens og Hiertets Sprog er saa ukiendt for de fleeste Fyrster, at det ved selve sin Nyehed maae virke paa dem, naar det engang uventet kommer dem for Øre; Fyrsten blev rørt af den Varme, hvormed Astolph talte, og som han var aldeles uvant at høre. Han befalte at henlægge det indgivne Forslag, og da man i det Haab, underhaanden at faae ham dreiet, forestilte Hans Durchlauchtighed, at det i Dag kun var til Ventilation, og først næste Dag efter den eengang indførte Orden skulde resolveres, svarte han med Varme, at denne Orden kun gieldte Ansøgninger fra hans Undersaatter til ham, men at denne var en Begiæring fra ham til hans Folk, som det stod i hans Magt uden videre at tage tilbage. Neppe var heller Conseilet hævet, førend Hans Durchlauchtighed — og det virkelig af høist egen Drivt, hvilket han ellers ved mange andre Leiligheder gandske uforskyldt havde havt Ord for — udnævnede Astolph til virkelig Chef for det Departement, han hidtil kun ad interim havde forestaaet, og gav ham tillige fast Sæde og Stemme i Conseilet. Dette modtog Astolph med Glæde, da han ansaae det, som vissere Leilighed til at gavne sit Føde-

land; men da Fyrsten tillige vilde give ham Ministergage, frabad han sig ikke allene denne, men fraſagde ſig endog Geſandtſnningen, ſom han hidtil havde oppebaaret, og udbad ſig ſom en Naade, beſtandig at maatte tiene uden Løn, i hvad Poſt, Hans Durchlauchtighed naadigſt ſkulde behage at tildeele ham.

Denne Uegennyttighed fordobblede Fyrſtens Agtelſe og Yndeſt for Aſtolph, og daglig vandt denne alt meer det Herredom, ſom ſtore Siele ſaa let erhverve ſig over de ſvagere. Med yderſte Miſhag ſaae de hidtil almægtige Miniſtre, at Aſtolph gav Fyrſten Smag paa at regiere ſelv, at han vante ham til, at fordre alle vigtige Ting fremſatte for ſig med den Tydelighed og Fuldſtændighed, der udmærkede alt, hvad der kom fra Aſtolphs Departement. En ſaa urimelig og ſkadelig Miniſter maatte ſtyrtes, jo før jo heller; imidlertid torde ingen ſelv prøve Styrke mod denne Coloſs, der hver Dag voxte alt meere og meere i Faſthed og Magt; man maatte ſee ſig om fremmed Biſtand. En Fyrſte, ſom denne, kunde naturligviis ikke leve uden Maitreſſe; vel havde den nærværende aldrig vildet blande ſig i Statsſager, og endnu mindre misbruge ſin Indflydelſe til at gjøre noget Menneſke ondt; men da hun var fyrig

og tilsindet, og Astolph ubøielig og — som de kaldte det — stolt, troede man, det vilde blive en let Sag, at ægge disse to mod hinanden, og da ved hendes Hielp at undergrave Astolph hos Fyrsten. Man begyndte følgelig med at giøre hende opmærksom paa, at han var den eeneste, der aldrig havde giort hende sin Opvartning, da derimod alle de øvrige, fra den høieste til den ringeste, hyldede Dagens Gudinde; og da Astolph, hvis Begreb om Qvindekiønnet, og Agtelse for det, ikke just var overmaade store, ved en Leilighed havde tilladt sig nogle Smaasarcasmer, som saa omtrent kunde hentydes paa hende, forsømte man ikke ved første bequemme Anleedning at meddeele hende disse, efter at man dog først havde havt den Godhed at gaae Trækkene lidt efter, og forstærke dem med et Par Smaatryk, der gav dem lidt mere Kraft, og Betydning. Da hun nu var saaledes forberedet, fattedes man kun en gunstig Leilighed til, at faae hende til at bryde løs mod Astolph, og da hun hændelsevis havde talt med et Par af dem for et ungt Menneske, der nyelig var kommen hiem fra Universitetet ****ldst** og der var forlovet med en ung Pige, som Elvina — saa ville vi kalde hende, af Mangel paa, at kunne sige hendes rette Navn — for ikke længe siden af

Medlidenhed havde taget til sig, da denne ved sin Faders og Moders pludselige Død havde været uden Tilstød, kom de nu triumpherende at fortælle hende, at der i Astolphs Departement var bleven en meget fordeelagtig Oppebørselsbetiening ledig, og glædede sig i det visse Haab, at enten Astolph skulde forløbe sig, hvis Fyrsten uden hans Vidende bortgav den efter hendes Anmodning, eller at hun skulde blive Astolphs Fiende, hvis det lykkedes ham at giøre hendes Beskyttelse uvirksom ved denne Leilighed. For at være des vissere paa deres Sag lod de underhaanden ved et Menneske, de havde afrettet til at snige sig ind i Astolphs Ynder, denne underrette, at Elvina havde lovet et af sine Creature denne Tieneste; dog lykønskede man sig tillige med, at den Tid ikke var mere, da slige skiændige Connexioner formaaede alt.

Deres Plan syntes virkelig at vilde lykkes. Astolph modtog denne Efterretning med megen Hæftighed, og forsikkrede, han af alle Kræfter skulde sætte sig mod en saa uretfærdig Forfremmelse. Elvina fortalte sine Raadgivere med megen Misfornøielse, at Fyrsten vel ikke havde afslaaet hendes Begiering, men henviist det unge Menneske til Astolph, som han — var Fyrstens Ord — ikke gierne vilde paatvinge nogen Betient mod hans

Villie. Man gav nu Elvina det Raad, personlig at henvende sig til Astolph derom, og omendskiøndt man ikke utydelig gav hende at forstaae, at det var ikke umueligt, at hans Trodsighed vilde giøre sig en Glæde af at kunde byde hende Spidsen ved denne Leilighed, lod man hende tillige føle, hvor grov denne Fornærmelse vilde være, og hvor fuldkommen det stod i hendes Magt, at hævne sig over ham. Endelig fik man hende bestemt til dette Besøg, og man lovede sig de herligste Følger af en Sammenkomst mellem disse to saaledes forberedede Personer. Næste Morgen, som Astolph just skulde kiøre til sine Forretninger, blev Elvina meldt hos ham. Han studsede over dette Besøg; men var en Mand af alt for megen Levemaade til, ikke med Artighed at tage imod hende; han vidste ikke, med hvad Sindelag hun kom til ham; han havde hidtil intet havt udstaaende med hende; og han var ikke den Mand, der kunde have noget imod, at hun var, hvad Julie havde forleedt ham til, at ansee alle Fruentimmer, for at være, eller vilde være. Læg nu hertil, at hun — uagtet maaskee ingen Skiønhed — var i høieste Grad indtagende; og at Astolph, skiøndt han naturligviis havde seet hende meer end eengang paa offentlige Steder, aldrig før havde seet hende saa gandske i

hendes medfødde Ynde! Lessing lader et Fruentimmer giøre den Anmærkning, at smukke Fruentimmer ere smukkest upyntede, og om Fruentimmer af Elvinas Smukhed er den dobbelt sand. Hendes Ansigt, som langt fra ikke var regelret smukt, men som havde sin fornemste Ynde fra den Aand og det Vid, som svævede derpaa, fra de to spillende muntre nøddbrune Øine, fra den store Livlighed og Træk i hendes Smil og Miner, og fra den skiønne, friske Ungdoms Farve og Hud, som gav det heele sin Høining, tog sig allerbedst ud, som i Dag, under en simpel engelsk Hat, kastet oven paa det løselig ophæftede Haar, og var ikke nær saa skabt til at figurere under en bierghøi Frisur, hvorpaa et babyloniſk Hovedtøi optaarnede sig; hendes raske ranke, men trinde og fyldige Vext var for skiøn fra Naturens Haand til, ikke at tabe ved at indpines i Snørliv; og et stivt Fiskebeenskiørt contraſterte alt for kiændelig mod det flygtige og levende i hendes Væsen og Adfærd. Med faa Ord, Naturen havde meget for meget forkiælet denne sin Datter til, hun enten nogensinde skulde komme synderlig i Naade hos Kunsten, eller giøre sig megen Umage for det. Den, paa hvem — jeg vil ikke sige, Skiønhed, men — Ynde ikke giør Virkning, maae være et overnatur-

ligt eller unaturligt Væsen, en Mand er han ikke. Uagtet altsaa Elvina, som havde et Horn i Siden paa Astolph, ikke kunde bare sig for, strax ved hendes første Indtrædelse at give ham et lidet Stød, og sige: At, saa inderlig hun end havde ønsket at lære at kiende en Mand af hans Forstand og Fortieneſter, havde hun dog ikke dristet sig, at paabyrde ham et uangenemt Bekiendtskab, hvis hun ikke havde havt noget nødvendigt at tale med ham om; havde Astolph dog Politesse nok til, medens han ledde hende til Sæde, at svare hende med en Compliment, som han virkelig meente. Hun syntes noget at studse derved, men gik nu over til sit egenlige Ærende, og bad ham at forestille hendes Client paa det bedste. "Det er min Skyldighed, Madame! ved enhver, der søger et Embede, hvortil jeg skal forestille; men De maae tillade mig, at sige Dem, at jeg meget formoder, han vil faae adskillige Competenter, hvis Grunde og Adkomster uden Tvivl ville langt overgaae hans." "Derfor vilde jeg tillige bede Dem — sagde Elvine, som man havde forberedet herpaa — at forestille ham jo før jo heller, inden disses Ansøgninger komme ind." "Det maae De forlade mig, Madam!" svarte Astolph: "det staaer ikke i min Magt.

Det er min Skyldighed, som Minister, at bidrage efter Evne til, at den dueligste og værdigste bliver forfremmet, og hvis det er en aabenbar Uretfærdighed at undertrykke eller disrecommandere dennes Ansøgning, da er det en endnu skiændigere og lumpnere Despotisme at forebygge den, og at stiæle Embedet fra Staten, inden værdige Hænder kunne naae det." Det er at sige," afbrød Elvina, som det alt begyndte at kaage hos: "De vil ikke hielpe det Menneske!" "De maae forlade mig, Madam!" svarte Astolph: "jeg har her ingen Villie." "Ah! det er sandt," faldt hun ind med en sarcastisk Smiil; "det kommer altsammen an paa Fyrsten; jeg veed det. Altsaa — De vil ikke, at Fyrsten maae vilde hielpe ham her." "Madame!" sagde Astolph, som begyndte at blive varm: "Min Villie bestemmer ikke Fyrstens; men dersom mine Grunde og min Meening have nogen Indflydelse paa ham . . . ." "O! hvo tvivler derom!" brød hun af. "Saa vil Deres Client," vedblev Astolph, og tvang sin opblussende Forbittrelse: "neppe komme i nogen Betragtning." "Det hor jeg ogsaa formodet mig," tog Elvina nu Ordet med Bitterhed: "hvor skulde De ogsaa give Slip paa den første Leilighed, De har havt, til at byde mig Trods." Nu var Astolphs Taalmo-

dighed udtømt. "Da indseer jeg ved Gud dog ikke, Madam!" gav han med Fasthed til Svar: "hvad vi to kunne have udstaaende sammen. Jeg troer ikke, De attraaer min Post, og De seer selv, jeg har ingen Fordring paa Deres. Men uagtet jeg, som De i Begyndelsen af Deres Visite behagede at lade mig høre, ikke har attraaet Deres Bekiendtskab, det er at sige, ikke har kundet fornedre mig til at synes at tilbetle mig Deres Protection, og altsaa ligesaa lidt frygter Deres Uvenskab...." "O nei!" brød hun ham haanligen af: "hvad skulde ogsaa en Mand, som De, kunde frygte?" "Nei, Madam! jeg frygter intet, uden at vanære, eller fornedre mig. Men desuagtet troer jeg dog at skylde Dem Regnskab for de Grunde, jeg handler efter." Elvina reiste sig, og giorde Mine til at gaae. "Jeg ubbeder mig, som en Godhed," blev han ved, "at De hører mig. Fuldmægtigen hos den afdøde er en Mand paa nogle og halvtredsindstyve, han har i mere end tredive Aar med udmærket Flid og Duelighed beklædt sin Post, har først paa de allersidste Aar havt henimod fem hundrede Daler om Aaret, og har dermed fød en Kone og tretten Børn. Skal nu den Mand have Løn for saa mange Aars troe Tieneste, skal han have taalelige Dage paa sin

gamle Alder, skal han engang kunde lukke sine Øine, uden at gyse for sine efterladtes Skiæbne, da seer De selv, det er den høie Tid, at man tænker paa ham, og at det vilde være høist uretfærdigt at sætte ham tilbage for et ungt Menneske, der lige fra Universitetet skulde springe ind i saadan en Post. Jeg skal give Dem Mandens Adresse; De kan selv tage derhen, og undersøge, om Alting er, som jeg siger; og har De da Hierte til det, kan De anvende Deres Indflydelse hos Hans Durchlauchtighed paa, at faae denne Mand sat tilbage; men jeg maae erklære Dem, at jeg finder mig forpligtet, at gisre for ham Alt, hvad jeg kan." Under denne Astolphs Forklaring hæftedes Elvinas Øie alt stadigere paa ham; hun taug et Øieblik, rakte ham derpaa Haanden, og sagde: "De er ikke den Mand, man havde beskrevet mig Dem at være. Jeg tager mit Forord tilbage hos Fyrsten; i Morgen skal det unge Menneske komme til Dem, og jeg troer, De vil finde, han er værd, De ved en anden Leilighed skal tage Dem af ham. Jeg vilde bede Dem om Deres Venskab, hvis jeg ikke var — hvad jeg er." Ved disse sidste Ord trykte hun med Varme hans Haand, drog derpaa pludselig sin fra den studsende Astolph, var som et Lyn ude af Døren, nede af Trappen,

og i sin Vogn, uden at han kunde hente hende ind, eller følge hende ud; trak sig tilbage i Krogen af Vognen, og syntes gandske fordybet i den ydmygende Følelse, der fremlyste i hendes sidste Ord.

At Elvina efter denne Dag talte med yderste Høiagtelse om Astolph, at altsaa ingen Regning var mere at gisre paa hendes Bistand imod ham, er meget naturligt. Ogsaa steeg han Dag fra Dag i Fyrstens Naade, i de retskafnes og skiønnendes Agtelse, og i de forrige Herskeres Had. Saa betydeligt det endog var, der blev vundet ved den nye Oppebørsels Indretning, han havde faaet indført, var det dog langt fra ikke tilstrækkeligt til at standse den Underbalance, der fandtes i Kassen. Man havde hidtil bestandig søgt at bøde derpaa ved Financeoperationer, der, som sande Palliativer, kun dulgte, og forøgede det Onde. Astolph holdt for, at ingen virkelig gavnlig Financeoperation kunde tænkes, som ikke enten bestod i at formeere Indtægterne, eller formindske Udgifterne; at gisre det første umiddelbar og ufortsvet, saae han ingen Leilighed til; thi at bebyrde det allerede noksom betyngede Folk med fleere Paalæg, havde været grusomt, og mere sdelæggende for det, end fordeelagtigt for Cassen; og et smukt Forslag om en

Tontine og et Tallotterie, som skulde have listet sig bag efter Forslaget om Geburtsdags Høitiden, satte Astolph sig med yderste Afsky imod, som Fordærvelser, der ikke allene ødelagde den nærværende Slægt, men endog udbredte Laster og Ladhed over kommende Generationer. Det eeneste Lægemiddel, han da vidste for de syge Financer, var Sparsomhed; Hofholdningens Overdaad indskrænkedes; overflødige og høitlønnede Embeder, der ikkun vare rige Hvilesteder for høibaaren Udygtighed eller Ladhed, bleve Tiid efter anden inddragne; man holdt det ikke mere nødvendigt, at besætte de øvrige med Grever og Baroner, der maatte aflægges saaledes, at de kunde leve af Embedet efter deres Stand, og endda lønne en borgerlig for at forrette det; men de Adelsmænd, der vilde forfremmes, maatte tiene sig op, som andre, og bleve lønnede, som andre; man skabte ikke mere Embeder for Personers Skyld, men søgte tvertimod at simplificere Statens Machine saa meget som mueligt, man hævede Udsuelser, straffede Underslæb, og paasaae Orden og Regnskab med yderste Omhu. Vist nok vandtes paa denne Maade store Summer, som bødede svarlig paa Statens Balance, formindskede dens Gield, og satte Astolph i Stand til at anvende betydelige Capitaler paa

at fremelske Vindskibelighed, og Cultur, da han hos den store Konge havde lært, at det bedste Middel til at forøge Fyrstens Indtægter, er at fremme Statens Velstand, og at ingen Summer forrente sig rigeligere, end de, der med Klogskab anvendes derpaa. Men de utallige, der havde høstet, eller sanket Ar, hvor Hoffets Overdaad saaede; de, der tabte ved Pensionernes, og de arbeidfrie Betieningers Ophævelse; de, der fandt deres Udsigter fordærvede ved det, Fortieneſter ene gav Adgang til Befordring; de, der havde levet i Overflod af Sportler, som ikke vare fuldkommen lovlige, eller siddet inde, og aagret med betydelige Capitaler af Statens Penge; disse, og deres Frænder, og Venner, og Tilhængere, og Tilhængeres Tilhængere sammensvoer sig mod Astolph; dog forgiæves. I et Anstød af aristocratisk Partiaand nedlagde de fleste af de gamle Ministre deres Poster; og da disse for det meeste vare hidtil bleven forvaltede af deres Underbetiente, og blot beklædde af hine, bleve de nu ikke besatte. En stor Deel af deres Forretninger dyngede Fyrsten paa Astolph, til hvem hans Fortrolighed bestandig tiltog, og lidt efter lidt blev denne i Gierningen, hvad han siden ogsaa blev af Titel, første Minister. Dog vi ville lidet forlade hans offentlige Forvaltning, for

at kaste et Blik til hans huuslige Forfatning, og denne ville vi lade ham selv afbilde os.

"Midt i den Fryd, fortalte da Astolph, som jeg virkelig følte ved at see mine Anlæg lykkes, Folkets Byrder lettes, Fyrstens Hengivenhed til mig, og Virksomhed for det Almindelige at tiltage, var der dog bestandig en Tomhed i min Siæl, som giorde mig min Stilling ubehagelig. Naar jeg havde opofret Dagen til mine Forretninger, var det mig saa tungt at være fordømt til, enten at tilbringe mine Hviletimer i Eensomhed, eller at bortkaste dem i keedsomme Forlystelser og stive ceremonielle Samqvem. Jeg havde ikke her, som i **rl**, nogen Ven, jeg kunde nyde mine Aftener med; jeg havde ikke, som der, en Cirkel af store og oplyste Mænd, der interesserede mit Hoved, om endog mit Hierte blev ligegyldigt. Jeg var eene, og følte, jeg var det. Min Oncle havde i min Barndom indpræget mig meget høie Begreb om huuslig Lykfalighed, som havde giort saa meget stærkere Indtryk paa mig, siden alle hans Skildringer deraf havde Længselens, og det uopfyldte Ønskes brændende Colorit. Disse vaagnede hos mig igien. Jeg sukkede efter at blive Mand og Fader. Elske med Lidenskab kunde jeg imidlertid ikke mere; saaledes, som jeg elskede Julie, kan

man kun elske eengang i sine Dage. Jeg ønskede altsaa at finde en Mage, som, ung og uerfaren, ikke var i Stand til at savne det Hierte, jeg ikke kunde give hende; der kunde nøies med min Ømhed og Agtelse indtil den lykkelige Time, da fælles Børn kunde give vor indbyrdes Kiærlighed mere Liv, og da vi ved at elske disse kom til at elske hinanden. Jeg behøvede ikke længe at see mig om efter saadan en Pige. Der var nylig død en gammel Generalinde, og hendes Familie arbeidede for at faae hendes Pension tillagt hendes eeneste Datter, som hun havde efterladt sig i yderst maadelige Omstændigheder, og som aldeles ingen anden Udsigt havde. Aloysia var den Gang nys traad ind i sit sextende Aar, hun forlod Klosteret, hvor hun hidtil havde været i Kost, og kom til Hovedstaden, for at formaae en gammel Oncle, hun havde, at understøtte hendes Ansøgning. Han bød mig til Bords, og forestilte hende for mig. Hun interesserede mig ved det allerførste Øiekast. Hendes Forlegenhed, da hun næsten som Supplicantinde blev forestilt mig, forøgede endnu hendes naturlige Blyefærdighed, som Klosteropdragelsen havde vedligeholdt. Hendes Kinder blussede, hun slog sine tvende deilige blaae Øine ned til Jorden, og var ikke i Stand til at sige eet Ord. Den liden

Delicatesse, hendes Oncle havde foreſtilt hende med, giorde mig hende endnu mere interessant; jeg følte en Drivt og en Slags Forpligtelse til at holde hende ſkadesløs derfor. Jeg begyndte da at ſige hende meget forbindtligt i Anledning af hendes afdøde Fader, ſom virkelig havde været en meget værdig Mand, og ſom var død fra hende saa tidlig, at hans Minde ikke kunde være hende smerteligt; jeg talte om den Penſion, hun søgte, ikke ſom en Almiſſe, Staten ſkulde give hende, men ſom en Erkiendtlighed, den ſkyldte en fortient Mands uforſørgede Datter, og forſikkrede hende, jeg anſaae det for min Pligt, at tage mig af denne Sag, saa meget det stod i min Magt. Denne Behandling af en fremmed var alt for forſkiællig fra den, hendes Paarørende havde viist hende, til, den ikke ſkulde give hende en Art af Fortroelighed til ham. Jeg dreiede nu Samtalen paa Ting, ſom vare mindre ydmygende for hende, og jeg fandt med Fornoielſe, at hendes Forſtand, ſkiøndt den manglede Politur og Kundſkab til Verden, dog ikke var udyrket; og efterhaanden, ſom hendes Undſeelſe noget tabte ſig, undſlap der hende adſkillige Naiveteter, ſom behagede mig saa meget mere, da de saa gandſke afveeg fra den Tone, jeg var vant til at høre af de Damer, jeg var fordømt til at leve

iblandt. Hendes Hierte var aabent, smt, og uskyldigt. Med eet Ord, jeg troede i hende at finde den, jeg søgte, og trængte til, ikke en tilbedet Herskerinde, men en Mage, af hvem jeg kunde danne mig en trofast Veninde og Selskabssøster paa Livets Bane. Hertil kom den Synderlighed, at, uagtet hun var virkelig smuk, maaskee ligesaa smuk, som Julie, var hun hende dog fuldkommen uliig, ja næsten gandske modsat af Skiønhed; saa der altsaa var ikke eet Træk, der gienkaldte mig denne. Aloysia var overmaade blond; hendes store milde skiønt mørkeblaae Øine havde intet af den Ild, der tindrede i Julius sorte; de syntes ikke at kiende det mindste til deres egen Skiønhed, og endskiønt Hiertets Følelser tydelig malte sig i dem, havde de ikke mindste Fordring paa Veltalenhed. Blidhed, Fromhed, og Sindsfred stod malet i hendes Ansigt, der i øvrigt, uagtet det havde tabt den barnagtige Rundhed og Ubetydelighed, endnu ingen udmærket caracteristiske Træk havde faaet af Lidenskabernes Haand. Hendes meget veldannede Pande og Næse havde intet af det majestætiske, der udmærkede Julies; og hendes Figur, den allerfineste og mindste, men tillige den nydeligst skabte, jeg nogen Tid saae, var den sande Contrast til Julies kongelige Vært. Med eet Ord, Julie syntes

skabt til, at hendes Elsker skulde leve for hende; Aloysia derimod til at leve gandske for sin. Overtydet om, at hendes Hierte var ufordærvet og frit, giorde jeg mig Umage for at vinde det; og hendes Familie, som snart fik Mistanke om, hvad jeg slet ikke attraaede at skiule, talte uden Tvivl min Sag uanmodet med særdeles Styrke, og forestilte Aloysia dette Parti, som en forunderlig og ubeskrivelig Lykke. Hun tog da — som det syntes — med megen Glæde mod min Haand; endog de mindste Beviis paa Ømhed og Opmærksomhed, jeg gav hende, bleve modtagne med yderste Erkiendtlighed; den uvante Overflødighed, hun levede i, hæftede hende mere og mere til den, hun havde at takke derfor; og om hun end ikke elskede mig, som en Mage, havde hun mig dog kiær som en Søster; og kunde jeg vel vente eller fordre mere? Min Elskov havde jo Julie taget bort med sig for stedse.

Min Ægtestands første Dage vare saare lykkelige. Daglig saae jeg min Aloysia blive mig mere hengiven, daglig saae jeg hendes Fuldkommenheder mere udvikkle sig, hendes Skiønhed modnes, hendes Forstand poleres, hendes kloſterlige Undseelse nedstemmes til elskværdig Beskedenhed, og hendes Naiveteet faae dobbelt Interesse ved

hendes Forstands Cultur. Fyrsten, hvis Bevaagenhed og Fortrolighed tiltog bestandig, gav det heele Hof Exemplet at udmærke min Kone. Hyppig var hun hans Dame ved Baller, Taffel, og Lystpartier; jeg, som kiendte min Kones Uskyldighed, og Fyrstens Hengivenhed for mig, saae det med Glæde; det smiggrede mig, at høre det heele Hof beundre hende, og misunde mig; og jeg følte, Hoffet havde Ret. Imidlertid voxte mine Forretninger dagligen tillige med Fyrstens Fortrolighed. Mine erklærede Avindsmænd havde nedlagt deres Embeder, og de af mine Modstandere, der vare blevne tilbage, forandrede aldeles deres Sprog; talte ved alle Leiligheder med største Berømmelse om min Duelighed og Retskaffenhed, fandt, at ethvert vigtigt Anliggende var ingensteds saa vel som i mine Hænder, opmuntrede, og understottede mig til at lægge Haand endog paa mine vidtloftigste og vanskeligste Planer, og lokkede mig paa denne Maade endnu dybere ud i det Svælg af Forretninger, hvori jeg alt var færdig at drukne. Naturligviis reve disse Forretninger mig meget fra min unge Kone; men da det eeneste, jeg troede at have deraf at befrygte, var, at Tiden skulde falde hende keedsom, og jeg saae det heele Hof — Fyrsten selv ikke undtagen — omhyggeligt for at more

hende, vante jeg mig til at undværes; ak! jeg vidste ikke, hvor ivrig man stræbte, jeg ikke skulde savnes.

Saaledes gleed Vinteren i Forretninger for mig, og Forlystelser for min Kone. Mod Enden af den behagede Fyrsten at udnævne mig til Geheimecabinetsminister. Jeg frabad mig i Begyndelsen med megen Iver denne Ophøielse. Men da Fyrsten blev ubøielig, og da jeg betænkte, at jeg i Grunden ingen Vinding havde deraf, siden jeg ingen Gage nød, og min Indflydelse derved aldeles ikke forøgedes, ansaae jeg det kun, som en Tilvæxt i Arbeid, og dette troede jeg ikke at kunne afslaae, saa længe det ikke blev mine Skuldre for tungt. Virksomhed og Iver for det Gode ere ikke altid omhyggelige nok, at undgaae Ubeskedenheds Skin. Foraaret nærmede sig. Den Mængde Mennesker, min nye Post forbandt mig til at modtage, gjorde det nødvendigt, man maatte tænke paa rummeligere Værelser, end dem, der hidtil havde været mig indrømmede paa **mph***, hvor Hoffets Sommerophold var; ogsaa vilde denne Sværm paa Slottet været til Uleilighed. Man besluttede derfor, at indrette mig et Huus, der laae ved Siden af Slottet, og hvis Hauge stødte til Slotshangen, saa at jeg til alle Tider useet kunde

lukke mig igiennem til Fyrsten, som jeg ibelig arbeidede med, skiønbt hans Arbeidsomhed paa de senere Tider syntes at tabe sig i en grændseløs Tillid til mig. Overhofmarschallen, som i Begyndynsen havde været blandt mine afsagteste Fiender, men som for nærværende Tiid var min varmeste og hengiveneste Ven, var uudtømmelig og utrættelig i at sørge for min Bequemmelighed og mit Behag i denne Sommerboelig. Han, og heele Hoffet vidste, at det bestandig havde været mit Ønske, at see Fyrsten givt, og at jeg af den Aarsag ansaae hans Maitresse for et væsentligt Onde, skiønbt jeg ikke kunde nægte den nærværende — som jeg imidlertid kun kiendte fra det ene Møde — min personlige Medynk og Agtelse. Som han derfor engang var hos mig i Anledning af et Arrangement i mine Værelser, lod han, ligesom hændelseviis, Talen falde paa hende; anmærkede, at Fyrsten paa nogen Tid ikke mere syntes hende saa hengiven, at alle gode Undersaattere sukkede over en Forbindelse, som betog dem den Lyksalighed, at eie en Landsmoder, og en Thronarving; at han derfor var falden paa den Idee, at man skulde see til at lade hende blive tilbage i Hovedstaden, under det Paaskud, at hendes sædvanlige Værelser vare ikke i fuldkommen beboelig Stand; og at jeg

da skulde nytte denne Skilsmisse til, at udrive Fyrsten aldeles af hendes Baand. Uagtet jeg ikke elskede det uædle Konstgreb, vi her skulde gribe til, forekom dog Sagen selv mig af saa megen Vigtighed, og Fyrstens Adskillelse fra hende saa nødvendig, at jeg samtykkede deri. Men da han tillige meente, at man i saa Fald kunde ligefrem lade hende forvise, og sørge selv for sin videre Skiæbne, kunde jeg ikke dølge min Uvillie, og sagde ham reent ud, at jeg ansaae det for Fyrstens Pligt, at forsørge hende anstændig. "Men cher ami!" sagde han, der tilfulde havde giort sig Mester af det patriotiske Sprog, som han troede at maatte føre med mig: "hvad Gavn har hun giort Staten? hvad Fordring har hun paa dens Kasse?" "slet ingen!" sagde jeg, "men desmere paa Fyrstens, og det er af den, hun skal forsørges." "Fyrstens!" sagde han med et tvetydigt Smil: "har Fyrsten nogen anden Kasse end Statens?" "Lad os ikke spænde Strængen for stærkt!" gav jeg til Svar: "jeg troer, De veed, at Statens Formue er mig saa hellig, som nogen; men ilde var Fyrsten lønnet for sit møisomme Arbeid og tunge Ansvar, hvis han ikke til sit eget private Brug havde saa meget, at han ikke behøvede at lade en Person, han havde staaet i den

Forbindelse med, blive udsat for Trang eller Skiændsel." Overhofmarschallen gav efter, og iværksatte sin ovrige Plan. Jeg gjorde da og, hvad mig var overdraget, og endskiøndt det var mig ikke uventet, at Fyrsten var lunken med hende, især da han alt havde havt hende en tre fire Aar, maae jeg dog tilstaae, at jeg studsede ved den saa overmaade liden Modstand, jeg fandt. Hun blev da afskeediget med en anstændig Pension, og flyttede fra Residenzen til et lidet Lyststed paa de*** Grændser. Mit Forslag om at faae Fyrsten bortgiftet, vilde derimod ikke gaae nær saa lykkelig; dertil havde han slet ingen Øren. Imidlertid haabede jeg dog, ved ufortrødden Vedholdenhed at bestemme ham omsider til dette for Folkets Lykke saa vigtige Skridt.

Sommeren løb nu omtrent som Vinteren. Med eet begyndte en Underhandling med en Naboefyrste om nogle Grændsestridigheder, der hidtil var gaaet meget lykkelig, at komme i Vilderede. Den derværende Charge d'Affaires, som jeg kiendte for en meget duelig Mand, og som havde været Legationssecretair under mig i **rl**, klagede engang efter den anden over de uforklarlige Vanskeligheder, der mødte ham. Fyrsten blev utaalmodig, og drev bestandig paa, der maatte gaae en

anden derhen. Saa overtydet jeg end var om den nuværendes Dueligheb og Retskaffenheb, maatte jeg tilsidst give efter; men af alle dem, jeg bragde hans Durchlauchtigheb i Forslag, var ham ingen til Maabe. Nu blev ogsaa jeg utaalmodig, og, da Sagerne vare af større Vigtigheb og Vanskelighed, end Vidtløftigheb, og desuden den By, hvor de afgiordes, kun laae nogle Timers Reise fra **mph*** giorde jeg omsider Fyrsten det Tilbud, at jeg vilde giøre selv en Reise derhen. Han modtog dette med en Glæde, som rigtig nok, forekom mig større, end Tingen var værd, gav mig fuldkommen Carte blanche, og da jeg endnu tog bort samme Aften, benaadede han mig om Eftermiddagen med en Visite, for, som han sagde, at undskylde sig hos min Kone, fordi han bersvede hende mig, og overvældede mig ved denne Leilighed med Lovtaler, som jeg rødmede ved at modtage af min Fyrste, og væmmedes ved at høre gientagne af Overhofmarschallen, der var hans sande Echo, kun at han mod Echoers sædvanlige Natur forstærkede Alt, hvad han gientog.

Alt dette burde vist nok have givet mig Mistroe; men den lykkelige er aldrig mistænksom. Jeg vidste, hvor ubesmittet min Aloysias Hierte var, da hun gav mig sin Haand; og jeg sporede ingen

Forandring hos hende; eller hvis jeg mærkede noget, som ikke var gandske efter mit Sind, tog jeg det for et Foster af min Indbildning, og af en Vrantenhed, som de trættende evige Forretninger undertiden kunde friste mig til. Den største Deel af mine gamle Uvenner, smiggrede jeg mig med, vare blevne forsonede ved at see min fuldkomne Uegennyttighed, og min Iver for det almindelige Vel; jeg troede, at Fyrsten og Folket elskede mig; thi jeg følte, jeg havde giort alt for at elskes af dem. Hvad kunde jeg frygte? Jeg ilte til min nye Forretning, utaalmodig efter at tilendebringe den, og da finde min Løn i min Fyrstes Tilfredshed, og min Lykke i Aloysias Arme.

Jeg mødte i Begyndelsen en Deel Vanskeligheder, hvis Udspring bestandig blev mig forborgent; men min Iver, og min uindskrænkede Fuldmagt overvandt dem snarligen alle. Jeg fik Stridighederne afgiorte, og da denne korte Adskillelse havde lært mig, hvor høit det daglige Samlevnet, og hendes virkelige Fortrin, havde bragt mig til at elske min Kone, fik jeg det Indfald at overraske hende uventet, og nyde hendes Glæde, ved uformodentlig at see mig igien.

Jeg satte mig da paa min Hest, og reed ud ad Eftermiddagen fra ** for at komme til **mph***

henimod Midnat. Men uden selv at vide deraf, havde jeg i min Længsel redet saa stærk, at jeg længe før Solens Nedgang var paa den sidste Station, to Mile fra **mph***; for nu ikke at blive seet, og forraadt underveis, maatte jeg da opholde mig her, til omtrent Solen begyndte at dale. Jeg gav mig nu paa Veien, det var en skiøn Aften, Solen gik deilig ned, og Aftenrødens huldе Skiær forskiønnede alle Gienstande, som nu alt bleve mig mere og mere interessante, jo nærmere jeg kom til mit Hiem; jeg reed langsomt, og overlod mig til dette blide Indtryk, nød i Forestillingen alle de Glæder, der ventede mig; det var, som om jeg vidste forud, jeg ikke skulde være lykkelig længe, og nu vilde være det, saa længe jeg kunde. O kiære Melnek! smiil, om De vil; men i dette Øieblik føler jeg samme Vanskelighed ved at forlade disse søde Erindringer, og gaae over til de skrækkelige, der afløse dem.

Lidt efter Midnat kom jeg til **mph***; for ikke at blive seet eller mærket, reed jeg til en Slotshaugelaage, som gik ud til Marken; bandt min Hest ved Stakitet, og lukkede mig gjennem Haugen ind i min. Som jeg traadde derind, syntes mig nok, jeg hørte min Kones Kammerpige i en underlig Samtale med nogen henne i et Lysthuus;

men uden at give mig Tiid at agte derpaa, gik jeg ind i Huset. Der var gandske stille; i Haugestuen brændte Lys, men der var intet Menneske; jeg tager eet af Lysene, lister mig ind i min Kones Cabinet, som var ved Siden deraf, og seer — Aloysia sove i hans Durchlauchtigheds Arme. Min første Beqyndelse var at opoffre dem begge til min Hævn. Men i det samme svævede Julies Erindring for mig. "Der er Afregning i!" sagde jeg med en græsselig Kulde, og gik igien gandske sagte udaf Værelset med den Beslutning at ride bort uden at sees af noget Menneske, og at skiule i en ubekiendt Egn min Forbittrelse, min Fortvivlelse, og min Skam. Som jeg kom ud i den anden Stue, blev jeg et Bureau vaer, hvor jeg havde mine vigtigste Papirer. Det randt mig nu i Tanke, at mange, som i ærlig Tillid havde givet mig vigtige Underretninger, vilde falde i mægtige Fienders Vold, hvis disse Brevskaber kom i ildesindedes Hænder. I det Forsæt, at borttage de betydeligste, gik jeg med Lyset i Haanden mod Pulten, og aabnede den. Ved et Vindpust svævede Flammen hen imod nogle Papirer, der laae paa Klappen. I saadant et Øieblik er Alting Orakel. "Ogsaa det!" sagde jeg med samme skrækkelige Ligegyldighed; tændte disse Papirer, og

de nærmeste Skuffer; holdt derpaa Lyset til Gardinerne, og hvad andet i Værelset let kunde fænge; gik saa med samme Kulde ind i Kabinettet, hvor min Kone og Fyrsten sov, stødte paa dem, og fik dem vaagne: "Vil De behage at staae op! sagde jeg: Huset brænder over Dem," nød nu et Øieblik den forsteenede Fyrstes Forbauselse, min Kones Skræk, og Skam, hvormed hun søgte at skiule sit Ansigt i Fyrstens Arme, gik derpaa gandske langsom ud af Værelset igien, satte Lyset, og vilde bort. I det jeg vilde træde ud i Haugen, kom Kammerpigen og hendes Chapeau farende til; Blusset af Luen havde kyset dem op fra deres Tete atete, og da de nu saae et Menneske komme ud fra det brændende Værelse, giorde de i Begyndelsen Mine til at vilde holde ham an; men gienkiændte mig i det samme, fløi forfærdede hver til sin Side, og lod mig ubehindret gaae bort. Jeg gik da gandske roelig ud midt imellem dem, fortsatte i al Magelighed min Vei giennem begge Hauger, stod paa min Hest, og lod den gaae med mig, hvor, og som den vilde.

De store Sinds og Legems Saar bløde ikke strax, siger Rousseau i den Fortælling, De gav mig at læse, og det var een af de Sandheder, som slog mig saa skrækkelig, da den saa levende gienkaldte

mig hine gyselige Øieblik. Jeg var, som lynslagen, uden Tanke, uden Følelse, uden Bevidsthed. Det første, jeg kan erindre mig, er, at jeg paa en høi Bakke, hvorfra jeg kunde overse Slottet og Egnen, holdt nogen Tid stille, hørte paa Brandtummelen, saae paa Flammen af mit Huus, og nød det Brændoffer, jeg selv havde bragt mig. Omsider brød jeg ud i en afsindig Latter, der ligesom vakte mig af min Dvale. Sands og Følelse kom igien, og jeg følte al min Elendighed, min hele Fornærmelse. I denne Sindsstemning stødte jeg begge Sporerne med Voldsomhed ind i Hestens Sider, som for det, den skulde bringe mig bort fra min Marter. Det voldsomme Ridt var mig i denne Forfatning en Lise; det rev mig hen i en Ruus, som i det mindste ikke tillod mig, at tænke mig nogen Ting tydelig. Sommernætterne i mit skiønne Fødeland ere korte. Morgenrøden brød frem; ved dens Lys gienkiendte jeg de Steder, hvor jeg forrige Aften havde overladt mig til hine henrykkende Drømme; den rødlige Skiær, som udbredde sig over Gienstandene, forøgede Liigheden, og forstærkede Ideeassociationen fra forrige Aften. Uvilkaarlig lod jeg Hesten gaae sagtere. Jeg overlod mig til disse Indtryk. Her havde jeg for faa Timer siden drømt mig min Fyrstes Ven, min Hu-

strues Elskede, mit Fædrelands yndede og værdige Søn; nu saae jeg mig fornærmet og mislønnet af Fyrsten, forraad af min Hustrue, udstødt af mit Fædreland, eene og fremmed paa Jorden. Men længe kunde jeg ikke dvæle ved en saa martrende Betragtning; atter forsøgte jeg paa at flye den; min Hest var ikke i Stand til at flyve stærkt nok afsted for min Rasenhed; men jeg reed stærkt, blot for at ride stærkt; thi jeg er mig fuldkommen bevidst, at Tanken om at sætte mig i Sikkerhed ikke eet Øieblik opkom i min Siel. Ogsaa lykkedes det mig atter, at berolige mig ved denne hastige Fart, og uden Tvivl maae jeg, uden at vide af mig, være fløiet en temmelig Tid afsted med denne voldsomme Jil, da min Hest, som allerede Dagen tilforn var temmelig medtaget, og som nu saa mange Timer i Rad hverken havde faaet Hvile eller Foder, styrtede under mig; dette bra de mig igien til mig selv; min forrige fortvivlede Kulde kom tilbage: du ogsaa! sagde jeg: for mig gierne, jeg kan undvære dig! og fortsatte min Vei til Fods; da jeg var gaaet et lidet Stykke, blev jeg en Skovvei vaer; uden at vide, eller bekymre mig om, hvor den bar hen, valgte jeg den; nok, Skoven, hvorigiennem den gik, var meget tyk og mørk, og denne Skumring var yderst tillokkende

for mig. Jeg fordybede mig nu i mine mørke Forestillinger, og gik saaledes en Tid lang, til jeg fandt mig ved Bredden af en Aae. Dennes blide speilklare Vande smilte mig saa venlig imøde, dens Rislen indbød mig saa venskabelig at søge et Friested i dens fredelige Skiød, og jeg blev tvivlraadig staaende, betragtede Vandet, overveiede, om jeg ikke skulde følge dets Kald, da i det samme en Fruentimmerstemme nævnte mig forundret ved Navn. I min Sindsforfatning havde jeg naturligviis ikke Lyst at have med noget Menneske, og mindst med et Fruentimmer at skaffe, jeg vilde altsaa fortsætte min Vandring, da Stemmen gientog: Astolph! min Gud! tør De være her? jeg standsede, dette Spørgsmaal forbittrede mig. "Jeg tænker, jeg tør være, hvor jeg vil," gav jeg opbragt til Svar. Ved ddisse Ord vendte jeg mig, og gienkiendte Elvina. Jeg vilde gaae; men hun slyngede sig om mig: Astolph! sagde hun: gode ulykkelige Mand! hør mig; De veed ikke.... Jeg veed alt for meget, sagde jeg, og hvis De veed det samme, som jeg, seer De, det er ikke mig, der behøver at gaae af Veien for nogen; men at der var de, der før burde gaae af Veien for mig. Farvel! I det samme faldt mine Øine hen paa

hende; Taarene strømmede ned af hendes Kinder; ufrivillig blev jeg staaende; O Astolph! sagde hun: De kiender endnu ikke det Hof, De... Jeg skulde troe, det har lært mig at kiende sig! gav jeg til Svar, men hvor stor blev min Forundring, da hun nu rakte mig et Brev, som hun samme Morgen tidlig med en Expres havde faaet fra een af sine forrige Tilhængere, og hvor man gav hende en fuldstændig Efterretning om den hele Tildragelse, med Tillæg, at man søgte mig allevegne, for at sætte mig fast.

Denne Efterretning opvakte min hele Raseneed paa ny: Det skal de ikke have nødig, sagde jeg, jeg vil selv komme tilbage, selv give mig i deres Hænder, og see, hvad de vil giøre mig. Men Elvina besvoer mig med Taare, og med en Inderlighed, som jeg ikke kunde modstaae, i det mindste at oppebie Eftermiddagen, da der var, som jeg selv havde seet, lovet hende et nyt og udførligt Brev i denne Anledning. O Mennek! der er intet, der har saa forunderlig balsamisk en Kraft i Hiertets Saar, som et ædelt deeltagende Fruentimmers Taare. Elvinas qvægede, og lettede mit martrede Hierte; jeg fulgte hende hiem til hendes landlige Bolig, der just laae i den Skov, hvor Hændelsen havde ført mig —

dog her maae jeg vel sige med Deres Lessing! intet under Solen er Hændelse, mindst det, hvoraf Hensigten ligger saa klarlig for Øinene. Uden min Hests Fald, uden Elvinas Møde, hvo veed, hvad min Skiæbne da kunde blevet? maaskee havde jeg fulgt Fortvivlelsens Kald, og lagt Haand paa mig selv, var død som Selvmorder, død med de græseligste Tvivl om Menneskegodhed, om Dyd, om Forsynet selv. Melnek, naar jeg tænker paa disse tilsyneladende Smaatilfælde, hvorved Forsynet styrer os paa de Veie, der bære til vort Vel, og som vi ellers ikke havde fundet, eller ikke valgt; naar jeg gienkalder mig de roelige blide Dage, jeg nyder i denne Eensomhed, den Trøst, den Lægedom for mit syge Hierte, jeg fandt i Elvinas Venskab, og begynder at finde i Deres; da føler jeg saa levende, hvor hellig, hvor glædelig en Sandhed det er, at end ikke en Spurv falder til Jorden, uden vor Fader i Himlen har sin vise velgiørende Hensigt dermed.

Da jeg var kommen hiem til Elvina, følte jeg først, hvor udmattet jeg var, hvilket jeg i min Rasenhed ikke havde fornummet. Hun overtalte mig til at nyde nogle Timers Hvile, og da jeg atter vaagnede, viiste hun mig det nye Brev, hun havde faaet fra **mph***. Jeg havde troet,

min Forbittrelse ikke kunde tiltage; men foreſtil Dem, at hendes Client i dette Brev berettede hende, at man havde benyttet ſig af Fyrſtens Forvirring og Forlegenhed, til at aflokke ham en Befaling, at bemeſtre ſig min Perſon, hvor den fandtes, død eller levende, da man maatte have mig af Veien, paa det denne Hiſtories ſande Sammenhæng ikke ſkulde komme for Lyſet; at det var beſluttet, hvis man kunde fange mig, da at henſætte mig ufortsvet for Livstid paa Fæſtningen ***, uden at det enten ſkulde blive mig tilladt at ſee, eller tale med nogen; at man, for at beſmykke dette despotiſke Skridt, havde udſpredt: at jeg under det Geſandtſkabs Paaſkud var bleven bortſendt til **, da man var paa Spor af adſkillige Bedragerier og Forræderier af mig, hvilke man i min Nærværelſe ikke ret kunde komme til at underſøge; men at jeg ved et af mine Creature havde faaet Nys derom, og var uden Tilladelſe ilet hemmelig hiem for at tilintetgiøre Alt, hvad der kunde tiene til Beviis imod mig; at jeg nu var kommen i Angeſt for at blive overrumplet i dette Arbeide; og for da at faae alting des haſtigere og ſikkrere af Veien, havde ſtukket Ild paa mit Huus. Ydermere erfoer jeg, at min Kone om Morgenen gandſke tidlig var reiſt til det Klo-

ster, hvor hun havde været i Kost; at Fyrsten vel af særdeles høifyrstelig Naade havde tilstaaet hende Nydelsen af min Formue for Livstid, men strængelig forbudet alle og enhver, indtil videre, at faae hende i Tale. Dog, alt dette kunde jeg endda forestillet mig; men at Folket, for hvis Vel jeg havde opoffret alt, og som jeg nu selv blev et Offer for, at dette frydedes, jublede over mit Fald, som over en Seier; at den **nch**ske Pøbel i sin Uuus — dog som man forsikkrede, ikke uden forklædde og fornemme Formænd — ydede sin Harme paa Vinduerne i mit stakkels Hotel, og forslog et uskyldigt Menneske, der lod sig see i mit Liberie; det var meer, end jeg var bereed paa, eller kunde bære; det slog mig til Jorden, og betog mig al den Trods, der bestælede mig, saa længe jeg kun troede, at have med Fyrsten og hans lumpne Forførere at gjøre. Meinek! det er en skrækkelig Ting at blive saaledes miskiendt. Men ogsaa her har jeg siden ved sindigere Overlæg maattet erkiende en høiere Haands veldædige Styrelse. Havde denne Tidende ramt mig, inden jeg havde fundet Elvina, da maatte jeg sunket under dens Magt; men hendes Deeltagelse, hendes Medynk, hendes Venskab lettede mig Byrden; naar jeg fristedes til Menneskehad ved at finde Uretfærdighed

og Forfølgelse der, hvor jeg troede at have grundet Fordring paa Kiærlighed og Erkiændtlighed; da formildedes jeg igien ved at møde Ømhed og Godhed, hvor jeg kun kunde ventet mig Fiendskab og Hævn."

Astolph fortalte end videre, med hvor søsterlig Deeltagelse denne ædle Veninde omgikkes ham; hvorledes han snart lærte at kiende hendes store Hierte, og at angre, at han nogensinde havde dømt hende efter den Fornedrelse, hun ved en Række af Omstændigheder syntes nedstyrtet i, da han første Gang fandt hende. Fader- og moderløs, ung, og uerfaren var hun falden den vellystige Fyrste i Øine; han var den Tid i sin favreste Ungdom; han syntes at elske hende; hans snedige Haandlangere, hvoriblandt ovenomtalte Overhofmarschal, havde snart udfundet, fra hvad Side hun maatte tages; de smiggrede hende altsaa med Drømme om en Forbindelse, der ikke skulde være mindre ubrødelig og hellig, fordi Omstændighederne ikke tillod den at stadfæstes med Ceremonier; de forestilte hende, at det var grusomt, om en Fyrste derfor skulde berøves en elskværdig Mage, som elskede ham, og som han elskede, fordi udvortes Vedtægter ikke tillod ham at give hende Navn af Fyrstinde; og at dette Navn var Alt, hvad hun

skulde fattes. Hun elskede Fyrsten, og troede at elskes; var troeskyldig og svag, og blev et Offer for Vellyst, i det hun troede at lønne Kierlighed. Nogen Tid varede denne søde Drøm; men efterhaanden begyndte hun at føle Forskiellen, og hendes Forbindelse at blive hende en skiændig Lænke, men som hun manglede Mod til at bryde; hun stræbte da mellem Hoffets Forlystelser og Smiggrernes Virak at berusе sig, for at glemme, hvad hun ikke troede, at kunde ændre. Men nu indtraf hiin Samtale med Astolph; den var et Lynglimt, som oplyste hende; hun hørte af hans Mund, med hvilke Øine de Retskafne ansaae hende; hun følte nu alt det ydmygende i sin Forfatning tilfulde, og hun besluttede at rive sig ud derfra, jo før jo heller. Det var hende altsaa en sand Velgierning, da man ikke længe derefter udvirkede hendes Afskeed, og langt fra at hade Astolph, som Hovedhiulet dertil, ansaae hun det for en sand Velgierning, hun havde havt ham at takke. Hun var da saa langt fra at vilde ind igien, at tvertimod hendes eeneste Ideræt og Tanke var at udfinde en Maade, hvorpaa hun kunde erhverve sit Udkomme, og fraside sig den Pension, der ydmygede hende, som en Admindelse af hendes forrige fornedrede Tilstand, og Løn for hendes Skam.

Uagtet hun nu aldeeles ingen Hemmelighed giorde af denne Tænkemaade, ansaae hendes gamle Tilhængere den dog for bonne mine a mauvais jeu: og troede, hun nok vilde tale af en anden Tone, saasnart Kortet kom til at sidde anderledes. Der er visse Dyder, man ikke troer paa til Hove, fordi man sielden eller aldrig seer Prøve paa dem, og deriblandt var denne Art af stolt Delicatesse. Hendes gamle Clienter, der dømte hende efter dem selv, vare altsaa fuldkommen overtydede om, at hun intet heller ønskede, end igien at komme i sin forrige Herlighed, og de troede følgelig at giøre hende en stor Tieneste, ved at give hende en nøiagtig Underretning om alt, hvad der forefaldt, og der paa nogen Maade kunde befordre hendes Igienkomst; ligesom de ogsaa ved Brev paa Brev skyndte paa hende, at nytte Astolphs og Aloysias Catastrophe, og komme uforsvet til **mph***, at tage Herredømmet igien over den uselvstændige og ubeherskede Fyrste. Men de erfarede snarlig, hvor langt Elvina var fra at nære saadanne Hensigter. Imidlertid satte denne deres Tienstvillighed hende i Stand til, at underrette Astolph om den heele skrækkelige Række af diævelske Cabaler, der havde været spillet imod ham, for at berøve ham Fyrstens Hengivenhed,

Folkets Høiagtelse, og hans Hustrues Kiærlighed, og som nu paa saa afskyelig en Maade var lykket. Ogsaa denne Fortælling hører hen mellem dem, vi ikke kunne give med Astolphs egne Ord, da Melnek maatte samle den fuldstændige Udvikkling deraf fra fleere og forskiellige Samtaler, og selv siden ordne, og forbinde, hvad han stykkevis havde erfaret.

Aldrig saasnart havde man ved det **nch***ske Hof mærket, at den vellystige Fyrste fandt Aloysia smuk, førend man strax fattede det Haab, og tillige den Beslutning, at det skulde blive Astolphs Fordærvelse. Man kiendte Fyrstens Skrøbelighed fra denne Side; man kiendte Astolphs strænge Begreb om Ære, og hans Hengivenhed til sin Hustrue, og man giorde Regning paa, at hendes uerfarne Ungdoms Forfængelighed vilde giøre dem Seieren let. Skulde dette imidlertid end ikke lykkes, var herved dog endnu intet tabt; thi i dette Tilfælde behøvede man kun at underrette Astolph om Fyrstens Hensigter og Anlæg, og da var man vis paa, at han ufortøvet vilde forlade Hoffet, ja vel rimeligviis forlade det paa en Maade, der vilde foraarsage et uforvindeligt Brud mellem ham og Fyrsten, som desuden maatte være glad ved at blive skilt ved en Mand, han saaledes hav-

de fornærmet. Bedre var det dog stedse, hvis det vilde lykkes, at giøre Aloysia utro; thi baade var Astolphs Forhold, naar han blev underrettet om sligt, ikke allermindste Tvivl underkastet, og tillige blev man ham paa denne Maade ikke blot qvit, men fik tillige den gruesomste Hævn over ham. Til at fremme dette diævelske Anlæg sammentraadde nu en skrækkelig Coalition. Marschaller og Modehandlerske, Hofdamer, og Skriftefædre, afskedigede Ministre og Kammerpiger foreenede her deres Vaaben. At oppuste Fyrstens Velbehag til Lidenskab var ikke vanskeligt; baade havde virkelig Aloysia meer end Yndigheder nok til at optænde et saa let fængende Hierte; ogsaa giorde hendes ukunstlede, uforvanskede Naivetet dobbelt Indtryk paa ham, da det var ham noget fuldkommen nyt; og man havde da intet videre nødigt, end blot at give ham flittig Leilighed til at see hende, og tale med hende, og at smigre hans Lidenskab ved idelig at ophøie hendes Fortrin.

Da der ingen fyrstelig Familie var, kunde man uden mindste Udseende af noget hemmeligt Anlæg, lettelig mage det saa, at den første Ministers Gemahlinde ved Taffel, Land- og andre Lystpartier næsten idelig blev Hans Durchlauchtig-

heds Dame; og selv ved slige Leiligheder, hvor Lodkastning skulde bestemme Partierne, vare jo Lodderne i den ovenomtalte Overhofmarschals Haand, der i nødvendigt Tilfælde meget godt forstod, at rette Lykken, som Lessing kalder det, og lænke den under sine Fingre. Neppe havde man faaet Fyrstens Ønske efter at vinde Aloysia, ret hæftigt, og brændende, førend man var betænkt paa at skaffe ham det opfyldt. De smaa Betænkeligheder, han i Begyndelsen selv havde herved, og som reiste sig af hans Venskab og Ærefrygt for Astolph, fik man hastig ryddede af Veien. Fyrsten var saa gammelvant til at anse alt stigt for et Galanterie; havde saa ofte blandt sine Hofmænd fundet Mænd, der førte det franske

Qvand on le fait, c'eſt peu de choſe,
Qvand on ne le fait pas, ce n'eſt rien.

i Munden; ja hvor Glæden vel endog tindrede i det eene Øie, medens de lod, som de lukkede det andet; at han ikke var i Stand til at forestille sig, at Astolph virkelig fornærmedes derved. Men med Aloysia havde det større Vanskeligheder. Vel elskede hun Astolph næsten mere som en Datter, end som en Hustrue; hun ansaae ham meere, som sin Velgiører, end som sin Mage; men hendes uskyldige Hierte havde endnu sin heele medfødte

Afsky for en Forbrydelse, som Uerkiendtlighed endnu giorde sortere. Man begyndte midlertid med at drage hende og Astolph ud fra hinanden, ved at indvikkle ham i Forretninger, og henrive hende i en Sværm af uafbrudte Forlystelser. Umærkelig havde dette Levnet Virkning paa hendes Tænkemaade. Den, der idelig vandrer blandt Vellystens Roser, berøres lidt efter lidt af den stærke Duft, de udaande. Hun var ung, og smuk; hun saae, at hun behagede; det smiggrede hende; Glæden over at behage mange, bliver let til Ønsket at behage alle; og for at opnaae dette Ønske tilsidesætter man snart den væsenligere Pligt, at behage sig selv ved at handle efter sine Grundsætninger. Vel tillod hun sig nu mange ubetydelige Ting, som før havde mishaget hende hos andre, men som hun troede ikke at kunde undlade, uden at udmærke sig ved Særhed; vel tvang hun sig til, at smile over det, der egentlig jog Blodet op i hendes Kinder, men hvorover hun saae heele Verden at smile; imidlertid var hendes Hierte endnu ubesmittet, og denne Følelse giorde hende tryg. Nu begyndte hendes saa kaldte Veninder ligesom i Spøg, at give hende Vink om, hun i Fyrsten havde giort en betydelig Erobring. Aloysia, hvis Hierte var for reent til at tænke sig,

hvad der laae under dette Ord, fandt sin Forfængelighed smiggret ved at behage en Fyrste, lagde Mærke til hans Forhold, og opdagede snart, at hendes Veninder havde Ret. Nu var det første Skridt giort; men det vigtigste var endnu tilbage. Hun vidste, at Fyrsten elskede hende; men man maatte bringe hende til at høre det af Fyrstens egen Mund; thi fik man hende først til at høre ham, var der temmelig sikkert Haab om, hun vilde bønhøre ham med Tiden. Saasnart man altsaa først havde vant hende til den Tanke, at hun var elsket af Fyrsten, kaldte man hendes Skriftefader til Hielp. Denne var en Jesuit, og hadede Astolph af sit gandske Hierte, ikke blot, fordi denne, der havde opholdt sig saa længe i **rl**, var mistænkt for at have der indsuet Atheisteriets, eller den endnu farligere Lutherdoms Gift, men især, fordi han ved mange Leiligheder havde indskrænket Munkeregimentet, ja endog prøvet paa, aldeles at kuldkaste det, ved at vilde indføre Trykke- og Tænke-frihed; hvilket vel Munkene lykkelig fik afværget, men maatte dog see Censuren, der hidtil havde været i deres Hænder, overdraget til en Mand, hvis Rettroenhed var næsten ligesaa betænkelig, som Astolphs. I Følge dette uforsonlige Had, var da denne ærværdige

Fader med megen Beredvillighed indtraad i Sammenrottelsen; og, da han i en høi Grad besad Aloysias Fortrolighed, og hun dog ikke gandske kunde holde sig fri for nogle smaa Skrupler over det Behag, hun fandt i, at Fyrsten elskede hende, varede det ikke længe, før hun udgiød sit Hierte for ham; men han, der i Casuisteri giorde sin Orden Ære, i Steden for at bebreide hende, takkede Himlen, hvis naadige Styrelse det var, at Fyrstens Hierte omsider var faldet til en Person, der vilde anvende denne hans Lidenskab til Himlens Ære, og Menneskenes Gavn, og udrive ham af de farlige og syndige Hænder, hvori han hævde været saa længe. Han formanede hende til, omhyggeligen at vedligeholde, og stadfæste den Magt, hun herved fik over Fyrsten, og at nytte denne hans reene og himmelsendte Kierlighed til at hellige hans Hierte, og hans Vandel; thi at Fyrstens heele Elskovshandel med saa dydig en Dame vilde blive reen og uden Synd, det var han fuldkommen overbeviist om. Til Slutning advarede han hende, ikke at betroe sin Mand noget herom, paa det han ikke af jordiske og daarlige Fordomme skulde modsætte sig Himlens Styrelse. Den forblindede Aloysia efterkom alt for nøie dette farlige Raad, der i hendes Forsængelighed fandt saa me-

get Medhold. I den faste Overbeviisning, og det stadige Forsæt, ingen Utroeskab at begaae mod Astolph, saae, og nærede hun nu Fyrstens Lidenskab; han blev dette vaer, og yttrede den alt tydeligere, og tydeligere; og nu var det, hun, efter Jesuitens Tilskyndelse fordrede Elvinas Afskeed, som man siden fik Astolph til at drive paa, og som, han undrede sig over, saa lettelig at udvirke.

Dette Fyrstens Offer berettigede ham naturligviis til at fordre mere Overbærelse af hende; og hvorvel hun endnu bestandig indbildte sig, i sit Hierte at være Astolph tro, vandt Fyrsten det daglig mere og mere. Hertil kom, at Astolphs mange og møisomme Forretninger giorde ham mindre skikket til at omgaaes og more en ung Kone i de faa Frietimer, han havde at skienke hende, og hvor Forlystelser ikke kaldte hende fra ham; og dobbelt følte hun dette, hvis hun endnu oven i Kiøbet, som undertiden indtraf, havde maattet opofre Forlystelser, for dog engang imellem at unde ham sit Selskab. Men det, som endnu allermeest udhulede Dybet imellem dem, var, at hun, trods alt Munkens Casuisteri, følte, hun handlede Uret i at fortie ham Fyrstens Kierlighed, ja vel endog i at taale den; og vi ere saa villige

til at undvige den, vi handle uret imod. Tingene vare da, som man seer, i fortreffelig Gang. Man begyndte nu at angribe hendes Erkiendtlighed mod Astolph; man gav hende ikke utydelig at forstaae, at hun, hvis hun havde været fri, kunde giort sig temmelig rimeligt Haab om Fyrstens Haand; man skildrede hende denne Udsigt saa tillokkende, og tillige saa sandsynlig, at hun ikke kunde undlade at sukke over, hun selv havde tillukt den for sig. Alt, hvad Astolph havde giort for hende, alt det, hun hidindtil havde været saa taknemmelig for, var kun Smaating mod det, hun derved var bersvet Ogsaa begyndte man nu Tid efter anden at anstille Sammenligninger mellem Fyrstens brændende Lidenskab, og Astolphs lunkne Ømhed; og Aloysia, der — uden at vide det selv — ønskede at finde, Astolph feilede mod hende, siden hun hemmelig følte, hvor meget hun feilede mod ham, laante alt for villig Øret til dem, der beskyldte hendes Mand for uskionsom Kulde. Ogsaa erfarede Aloysia daglig, at den, der først har tilladt en Elsker det allermindste, har siden yderste Vanskelighed ved at sætte ham Grænser. Hun havde begyndt med at see igiennem Fingre med ufrivillige Udbrud af Fyrstens Kierlighed; snart dulgde han den aldeles ikke for hen-

de; nu varte det ikke længe, førend han erklærede hende den; paa den mundtlige Erklæring fulgte skriftlige. En underkiøbt Kammerpige førte da Fyrsten ind til hende. Vel var der endnu intet strafværdigt, hverken i hans Breve eller hans Besøg; han var stedse saa ærbødig, saa varsom; og hvis det end i Lidenskabens Hæftighed undslap ham eet enkelt Øieblik at forglemme sig, udsonede han strax sin Brøde ved saa uskrømtet Anger; men disse Sammenkomster, disse Breve, der holdtes hemmelige for Astolph, forøgede bestandig Frastanden mellem Aloysia, og ham; de paansdde desuden Aloysia Fortroelige mellem hendes Folk, og disse benyttede dem af den Indflydelse, de herved havde faaet, til at fremme Fyrstens Tarv paa alle muelige Maader. Bestormet fra saa mange forskiellige Kanter, beruset af Forfængelighed og Forlystelser, udrevet fra sin Mand, daaret af Fyrstens hæftige Lidenskab, begyndte Aloysia allerede at vakkle; men Afskye for Lasten holdt hende endnu fra det sidste Skridt. Hendes Hierte var Fyrstens; men desuagtet troede hun ikke at være utro, og giss for den Tanke at blive det. Man begyndte nu, under Hans Velærværdigheds kraftigste Medvirkning, at bestorme denne sidste Forskandsning; til al Lykke erindrede man sig Astolphs

Historie med Julie, der ikke havde været nær saa ubekiendt, som han troede; man gav den nogle Forbedringer efter Tidernes Leilighed; men for dog aldeles at vinde Seier, maatte man have Astolph af Veien. Man sendte da en paalidelig Mand til ***, med Fuldmagt at handle lige tvertimod den derværende Gesandt, og forvikkle Grændsestridighederne saa meget mueligt; herved lykkedes det, som man har seet, at lokke Astolph derhen; nu sik Fyrsten og den heele Cabale frit Raaderum; Aloysia faldt.

Det var Cabalens venskabelige Forehavende, ved første givne Leilighed at underrette Astolph om det forefaldne; dette deres ædle Forsæt tilintetgiorde Hændelsen, da den paa en saa uventet og frækkelig Maade skaffede ham Kundskab derom. Da de imidlertid ikke vilde, at han, naar han forlod Hoffet, skulde tage den almindelige Agtelse med sig, og de maaskee engang ved den offentlige Stemme nødes til at kalde ham tilbage, havde de ikke blot fra Begyndelsen af baaret Omsorg for, at giøre Folket opmærksomt paa Fyrstens Lidenskab for Aloysia; hvilket ogsaa var een af de Aarsager, hvorfor de ved alle offentlige Lystpartier saa omhyggelig sørgede for, hun skulde blive hans Dame;

men de havde tillige den Godhed at udsprede, at det var en Ting, Astolph meget vel vidste, og hvilligen billigede, da de Ænker, hvori han havde Fyrsten og følgelig Folket, blev naturligviis saameget desubrødeligere, naar Kiærligheds Demants-kiæder foreenedes dermed; og for at give denne Bagvaskelse endnu mere Vægt, og Folket desmere Lyst til at troe den, var det, de havde overtalt Fyrsten at udnævne ham til Geheimecabinets-Minister. Alle Astolphs Uvenner og Avindsmænd understøttede naturligviis dette Rygte, enten de nu troede det, eller ikke; de politiske Sladderhanke bestyrkede det ved fordreiede eller opdigtede Anekdoter, de efter Sædvane med en vigtig Mine fortalte; og den lettroende Mængde hørte det fra saa mange Kanter, og med saa mange Omstændigheder, at den villig greeb denne Leilighed til at troe sig fritagen fra den Høiagtelse, og Erkiendtlighed, den ellers følte at skylde denne sande store Mand; og heraf kan man da forklare den Jubel, hvori Folket udbrød over Astolphs Fald, og den Forbittrelse, det viiste mod en Mand, der havde giort, og lidt saa meget for dets Vel, og hvis Savn det snart saa bitterlig skulde føle. Uagtet hiin Sammenrottelse ikke havde den Glæde umiddelbar at

frembringe Catastrophen, havde den dog, som man seer, fuldkommen forberedet den, og var i Stand til at styre den til sin endelige Slutning; endskiøndt Tilfældet skyndte den frem, før de vare gandske belavede derpaa.

Ofte tilstod Astolph, han aldrig kunde baaret denne Række af Afskyeligheder, naar ikke Elvinas Deeltagelse havde formildet dem; men han følte ved denne Leilighed, at der er intet saa trøstende for en ulykkelig, intet saa balsamisk for Sielens Saar, som ædelt qvindeligt Venskab. Havde han kundet blive hos hende, hun havde holdt hans Hierte skadesløst for alt, hvad Julie og Aloysia havde kostet det; hans Retskaffenhed og hans Ulykker giorde Elvina ham dyrebar; og hendes ædle Deeltagelse vandt igien fuldkommen hans Hierte. Men ogsaa denne Trøst maatte berøves ham; det var aldeles umueligt, at han længer kunde opholde sig inden for **y**ns Grændser; vel havde hans styrtede Hest bragt hans Forfølgere paa et urigtigt Spor, ved det den var funden uden for Grændsen, og de mindst kunde indbilde sig, at han skulde være gaaet tilbage i deres Hænder igien; imidlertid havde den dog bestyrket dem i den Formodning, at

han ikke kunde være synderlig langt borte; og endskiøndt det just ikke var at vente, at han skulde taget sin Tilflugt til den, hvis Uvenskab han i deres Tanker havde forskyldt, og maatte besidde, ere dog Had og ond Samvittighed alt for mistænkelige til ikke og at undersøge det usandsynlige. Elvina maatte altsaa giøre ham det Forslag, at han, for umistænkt at slippe sine Fiender af Hænderne, skulde forklædt som Kudsk kiøre hende til næste Rigsstad, der laae nogle Mile derfra. Gierne havde hun tilbudt sig end videre at ledsage hans Flugt, og dele hans Skiæbne, men baade vilde dette fordobblet hans Fare, ogsaa vovede hun ikke, at tilstaae sig selv, han var bleven hende saa kiær, og endnu mindre at haabe, at hun skulde være ham kiær nok til, han skulde samtykke deri. Hendes Forslag blev antaget, og udført; de slap lykkelig ud af det **y**ske; vel stod der ved Grændsebommen en Speider i Vinduet; men da han gienkiendte Elvinas Livree, og saae Bommanden, der havde været Tiener hos hende, bukke dybt med Huen i Haanden, tog han ikke videre vare paa Kudsken. Da de nu vare i Sikkerhed, og komne et godt Stykke ind i en Skov, bad Elvina Astolph at holde, ombyttede Livreesurtouten, han

var i, med en borgerlig Overkiole, hun havde medbragt, og satte sig i Chaisen hos hende, at kiøre. "Det er de sidste Øieblik, jeg har Dem, sagde hun: dem maae jeg holde tilraade med, saa godt jeg kan."

De naaede nu Rigsstaden **, og saasnart de vare stegne af i Værtshuset, flyede hun ham en Pakke med en borgerlig Klædning, som hun ligeledes havde medbragt, bad ham lade sig give et Kammer, at klæde sig om i, og derpaa komme ned at spise med hende. Da han modtog Pakken af hendes Haand, vilde han takke hende for denne ufladelige Omhue og Godhed med et Haandkys; men hun forekom ham, ved at bøie sig over imod ham, og række ham Munden. Han kyste hende med megen Varme; hendes Kys var tørt, brændende, høitideligt, et sandt Afskeedskys. Nu gik han op paa Værelset, følte dybt, at han nu snart skulde skilles fra det eneste Menneske, der var tilbage i Verden for ham, og skyndte sig at klæde sig om, for desfør at komme ned til hende igien. Som han var næsten færdig med Omklædningen, hørte han et Stød i et Posthorn, og i det samme rullede en Chaise ud af Gaarden. Gandske mecha-

nisk gik han til Vinduet, saae ud efter denne Chaise, syntes nok, den særdeles lignede den, han var kommen i; men giorde sig endnu ingen Tanker. Vinduet, han havde lukt op, for at see ud af, var overmaade trangt, han havde maattet bruge begge Hænder for at faae det op, og derover havde han kastet Vesten fra sig, som han just stod med i Haanden, for at tage paa; den var falden paa Gulvet; som han tog den op, syntes han nok, den forekom ham saa underlig tung; næsten ufrivillig lod han sin Haand glide ned ad den, og traf i den underste Linning paa noget rundt og haardt, der syntes indsyet deri. Halv begyndte han nu at giætte Sammenhængen, rev hastig Linningen op; og nu faldt ham en Række Louisdorer i Haanden med følgende Seddel: "Modtag herved mit Farvel; naar De finder dette, have vi seet hinanden for sidste Gang. De undveeg mig saa omhyggelig i Gaar, hver Gang jeg vilde underrette mig om Deres Kasses Tilstand, som, jeg imidlertid let kan forestille mig, ikke er forsynet til en saadan stedsevarende Reise; jeg følte deraf, at jeg maatte betiene mig af slige Midler som dette, hvis jeg vilde betale Dem noget af paa min Gield; og hvor meget denne Gield trykker mig, kan De see

deraf, at jeg for at komme til at afbrage paa den, har opofret de sidste Øieblik, jeg kunde have nydt i Deres Selskab. Berøv mig da ikke en Glæde, jeg kiøber saa dyrt. Jeg vil ikke erindre Dem om, hvad De sagde mig i Gaar, da jeg spurgde, om jeg ikke kunde haabe Efterretning fra Dem: at Deres Haand var for kiendt til, ikke at blive anholdt paa Posthusene, og forraade os begge; jeg vil ikke forestille Dem, at De altsaa vilde udsætte os for samme Fare, ved at sende mig hoslagte tilbage; jeg vil blot sige Dem, at De ikke kan forskyde det, uden paa den haardeste Maade at lade mig føle, at jeg er ikke den, af hvis Haand en Mand af Ære kan modtage noget, at intet i Verden er i Stand til, at udslette den Vanære, jeg engang har paadraget mig, og at jeg aldrig kan blive Ædles Venskab og Agtelse værdig. Jeg sagde Dem eengang, jeg vilde bede om Deres, naar jeg ikke var, hvad jeg var da. Jeg er det ikke mere. Tak skee Dem! De gav mig mig selv igien, og frelste mig fra den grusomme Nødvendighed, at ombytte Skiændsel med Skiændsel. Enkelte Øieblik har jeg vovet at haabe, at jeg maaskee nu torde attraae, hvad jeg den Gang med Grund følte mig uværdig til. Men er dette Haab

end for stolt, o da knus mig dog ikke ved at betage mig det paa en saa ydmygende Maade; hav Medynk med den, der har saa megen med Dem; og tænk paa, at om den arme Elvina end ikke er værd at være Deres Veninde, har De dog ingen Ven paa Jorden, der ærer, og elsker Dem høiere end hun.

P. S. Her i Posthuset er bestilt en Chaise med fire Heste til Dem, benyt Dem deraf, af reis lykkelig; mine Ønsker, Taksigelser og Velsignelser følge Dem; lev evig, evig vel, og tænk undertiden med Godhed paa den stakkels

Elvina.

Dette Brev, Elvinas ømme Hengivenhed, den Ædelmodighed, hvormed hun havde opofret ham næsten hele sit nyelig hævede Qvartal, afpvang Astolph de første Taarer, han havde fældet i sin Ulykke; men de vare veldædige lindrende Taare. "Ja! der er Dyd og Godhed i Verden! raabte han: Gud være lovet! Dyden er ingen Drøm!" I det samme kom man op, for at bringe ham et Kort, hvor Elvina paa fransk havde skrevet ham endnu et Farvel, og for at sige ham,

Chaisen var færdig. Han satte sig i den, og uden at have nogen bestemt Reiseplan, blev han ved at tage Nord paa. Da han kom til **nn**** og steeg af i Vertshuset, kom Verten hahn med megen Snaksomhed i Møde; og da Astolph efter sin borgerlige Klædedragt syntes, at maatte være en Middelstands Mand, der maatte boe i Nærheden, siden han slet ingen Bagage førte med; og just den Dag de offentlige Bomme skulle bortforpagtes, faldt Verten paa den Slutning, at det var i den Anledning, han maatte være kommen; dreiede altsaa strax Samtalen hen paa denne Materie, og glædede sig over, at han i saa Fald kunde have den Ære at følge Herren derhen, siden han just selv havde i Sinde at gaae derhen, og forsøge sin Lykke. Astolph var underveis kommen forbi det Bomhuus, der siden blev hans; dets høist eensomme Beliggenhed havde behaget ham; i sin nærværende ubestemte Forfatning ansaae han denne Hændelse, som et høiere Vink, fulgte med Verten, forpagtede Bommen, og betalte den strax af Elvinas Penge. Dagen derpaa flyttede han did, og levede der mange Aar, som en fuldkommen Eeneboer; kun en kort Tid havde han antaget en Dreng til at passe Bommen, medens han

arbeidede paa at forbedre og forskionne sin Boelig, ved at anlægge med egne Hænder en liden Hauge, og rundt om Hytten fremelske sig nogle Træer til Skygge. Disse landlige Syssler, og denne stille Ensomhed vare Lægedom for hans saarede Hierte, og skiondt dets Saar aldrig gandske helbrededes — som vel slige Saar neppe nogen Tid gisre — holdt de dog op at blæde, og smerte. Det eneste, han stundom havde ønsket sig, var en Ven, der engang kunde lukke hans bristende Øie, og denne bragde nu Skiæbnen ham i Melnek, der adskillige Aar der efter modtog hans sidste Suk, begrov ham under sire Birker, han selv havde plantet, tilkiøbte sig Huset, fik Bommen forlagt derfra, fandt her et Fristed, indviet ved hans ædle Vens Minde og Grav, og stræbte, som Astolph, at forvinde der, hvad han leed. Dog dette ville vi giemme til hans egen Historie, der er det næste Stykke i denne selvsamme Samling.

Det staaer nu blot tilbage at give en kort Beretning om de øvrige Personer, hvis Tildragelser have været sammenflettede med Astolphs; og mellem disse er Elvina uden Tvivl den, hvis Skiæbne man meest interesserer sig for. Den Be-

flutning, hun saa længe var gaaet frugtsommelig med, at rive sig ud fra Alt, hvad der mindede hende om hendes forrige fornedrede Tilstand, fik ny Styrke i de Dage, hun tilbragte med Astolph. Pludselig tilbagesendte hun Fyrsten de faa Foræringer, hun endnu havde fra hans Haand; frasagde sig sin Pension, og forsvandt. Folk fra **nch*** have siden troet at kiende hende igien i Mad. **w**, der omtrent paa samme Tid kom til det ****rm**ske Theater, uden at nogen vidste, hvorfra, var Skuepladsens Zier ved Skiønhed, Talenter, og Genie, og dens Hæder ved sin Vandel.

I hiin skrækkelige Nat forsvandt med eet Taagen for Aloysias Øine, hun saae, hvilken Mand hun havde opoffret, og for hvem! Faa Dage efter, hun var kommet, som Kostgiængerske i Klosteret, tog hun Nonnesløret der, og opoffrede sin heele øvrige Levetid til, at udsone ved den bitreste Anger og strængeste Bod sin Ungdoms Forbrydelse.

Fyrsten fik ny Maitresse, nye Yndlinge, og nyt Ministerium. Paa det, han ikke skulde falde paa at kalde Astolph tilbage, eller angre sit

Forhold mod denne, ſtyrtede man ham i de tøilelsesſeſte Udsvævelser. Folket lærte ſnart at føle, hvor uskiønsomt det havde været mod Astolph, og jo mildere det under ham havde været beſtyret, jo haardere følte det nu de gamle Udſuelser og Undertrykkelser, der med fordobblet Vægt begyndte paa ny. Adskillige Gange har i de ſeenere Tider Frankrigs Exempel friſtet dette høist forurettede og mishandlede Land; dog vovede det ikke at giøre noget Valg mellem Despotiet og Anarchiets Rædsler; endelig har Lykken givet det i Hænder, der ere dette Jordens Paradiis værdige.

Endnu staaer os tilbage, at sige et Par Ord om Julies ſeenere Skiæbne. Da hun kom hiem, fandt hun det Haab, hun havde giort sig om sit forrige Herredom over Prindſen, gandske at glippe. De ni mellemløbne Aar havde giort en mærkelig Forandring baade i hans Sind, og hendes Skiønhed. Han saae hende igien med den fuldkomneſte Ligegyldighed; og de Mægtige mærkede ikke saasnart denne Forandring, førend de paa det eftertrykkeligſte tog Hevn for den Tid, da hun og hendes Gemahl foreskrev Love. Dette krænkede Julies stolte Siel paa det føleligſte; hun

overtalte sin Mand til at forlade Hoffet, og tage ud paa sine Godser. Men Landlevnets eensomme Stilhed var ikke for et Hierte som Julies; ders Saar ædredes her, hver Keedsomhed og uafbrudt Græmmelse uafladelig gisd deres Gift deri. Klingen fortærede Skeeden; og i hendes tre og tredive Aar lagde en Tæring hende i Graven.

Carl Melneks

Barndom og første Ungdom.

En Fortælling.

Carl Melneks

Barndom og første Ungdom.

Morgenröthe des Lebens, Jugendeindruck, frühe Freunde, Situationen von Jugendhas, und Jugendliebe — machen meistens den Anklang unsrer Bestimmung. Sie weben das Grundgewebe, in welches spätere Schicksale, und reifere Vernunft uns den Einschlag geben.

Denckmal Ulrichs von Hutten.

Faa Biographer — anmærker den smagfulde Forfatter af Addisons Levnetsbeskrivelse — gisre os opmærksomme paa Manden selv, hvis Biographi de skrive, faa lære os at blive bekiendte med hans Siel, hans Tænkemaade, og de Omstændigheder, der dannede ham til det, han var; og imidlertid er dette den eeneste Vei, at gisre et saadant Skrift vigtigt og lærerigt for Tænkeren." Ustridig er denne Anmærkning fuldkom-

men rigtig; ustridig vilde saa Værker bidrage saa meget til sand og gavnlig Menneskekundskab, som saadanne Biographier, hvor man fremstilte troelig Mandens hele Vandring fra Vuggen til Graven; hvor man giorde Reede for hvert Skridt, han havde giort til Dyd eller Last, de Anledninger, der lokkede, de Exempler, der fristede, de Grunde, der bestemte ham dertil; og dobbelt lærerig vilde en saadan Biographi blive, naar det var en mærkværdig Mand, hvis Levnet den fremstilte os. Men hvo skal meddele os denne? Manden selv! Moritz og Johan Jacob Rousseau have meddeelt os meget interessante, meget lærerige, egne Levnetsbeskrivelser; men aldeles sanddrue! jeg tvivler meget. Vel er jeg overbeviist om, de ikke have villet lyve for os, men sikkerlig have de meer end eengang bedraget sig selv; Phantasi og Hukommelse have vist undertiden skiftet Rolle i deres Fortællinger; om man end vilde antage, at de intet havde fortalt, som var usandt, hvormeget maae de da ikke nødvendig have glemt af det sande? og maae ikke disse Glemsler have sat dem i den Nødvendighed, at forbinde Følgerne af det, de glemte, med andre Aarsager, som disse ikke tilhørte? Eller skulle Mandens nøie Venner levere os en saadan Biographie? virkelig, jeg beklager

ham, dersom den da blev fuldkommen sandfærdig; vare hans Venner ikke partiske for hans Minde, da have de ikke elsket ham synderlig. At man af hans Uvenner, og af dem, der ikke kiendte, eller ikke skattede ham nok, til enten at være hans Venner eller Uvenner, endnu mindre kan vente paalidelig Biographi, følger vel af sig selv.

Imidlertid gives der dog visse Mennesker, hvis Biographi er lettere at skrive, end andres; de Kilder, hvorfra deres Dyder og Laster, deres Daad, og Tankegang have sit Udspring, ligge tydeligere for Øinene, skiøndt vel mangt et forborgent Væld, der ogsaa bidrog til at forøge Strømmen, mangen umærkelig Bugtning, der sagrede dens Løb, mangen fast usynlig Skraaning, der fremskyndte det, blive os forborgne; mellem slige Mennesker synes mig Carl Melnek at høre, og derfor meddeles her hans Barndoms, og første Ungdoms Historie.

Af foregaaende Fortælling lærte Læserne alt, at Melneks Fader var en formuende Landmand i det **nn***rske. Det var en meget retskaffen Mand, der besad store Indsigter i Landvæsenet, og ved sin Strøbsomhed havde erhvervet sig en temmelig betydelig Formue; men som vidste med sig selv, at Landvæsen var det eeneste, han forstod,

og derfor heller ikke befattede sig med det mindste andet. Lykkelig havde Carl været, om hans Fader havde opdraget, og anført ham til samme Bestemmelse; men baade vil den faderlige Kierlighed, eller rettere sagt, en meget tilgivelig faderlig Forfængelighed, gierne bane Sønnerne Vei til en høiere og mere glimrende Lykke, end den, Fædrene selv have opnaaet; ogsaa syntes Carl virkelig af Naturen ligesom bestemt til Studeringer, da han allerede i sin tidlige Barndom gav Prøver paa et meget opvakt og levende Hoved. Paa det nu dette ikke skulde ligge udyrket, holdt gamle Melnek det for sin Pligt, meget tidlig at antage Carl en duelig Lærer, og intet at spare paa hans Opdragelse.

Carl var endnu ikke fem Aar gammel, da Gutheim blev tagen i Huset for at underviise ham. Hvis Kundskaber, Flid, en ubrødelig Retskaffenhed og ubesmittede Sæder, vare de eeneste væsentlige Egenskaber hos en Lærer, kunde der neppe tænkes nogen fuldkomnere end Gutheim; men han var en temmelig gammel Karl, der meget ofte havde seet Lykken forsvinde i det Øieblik, han troede at have den i sine Hænder; dette havde formørket hans naturlige Sindsblidhed, og efterladt sig et vist sort Lune hos ham, hvilket i enkelte heftige Øieblik udbrød i sarcastiske, næsten menneskefiendtlige Lyn-

glimt; men i Almindelighed yttrede sig mere som Ligegyldighed, ja næsten som Foragt for Mennesker, og for Alting i Verden, undtagen hans Pligter. Da han nu desuden var af den gamle Skole, der troede, en Lærers fornemste, ja hans eneste Pligt var at fuldproppe Lærlingens Hoved, holdt han Carl til næsten uafladeligt Arbeid, undte ham ingen andre Fritimer, end medens han spiiste, og sov; og brugte Strænghed til at vække den Lyst, der ved dette uophørlige Slid hos et Barn meget snart maatte qvæles. At Barnets Hændighed og Raskhed, ja endog dets Helbred og Sind vilde lide under denne evige Stillesidden, faldt Gutheim ingentid ind; og langt fra at troe det nødvendigt, undertiden at bringe Carl mellem hans jævnaarige, holdt han det for en nødvendig Forsigtighed, at holde denne fra alt saadant Selskab, paa det der ikke skulde sættes ham Vildskab i Hovedet. Det var naturligt, at Carl med sit aabne og lyse Hoved under saadan en Anførsel maatte gjøre en for sin Alder høist ualmindelig Fremgang; men det var ligesaa naturligt, at denne selvsamme Optugtelse maatte have en mærkelig og ikke gandske fordeelagtig Indflydelse paa hans Udvortes, hans Adfærd, og selv paa hans Caracter. Efterhaanden, som Carl blev noget ældre, foreenede endnu

en anden Omstændighed sig med denne. Det, Gutheim efter de Tiders Maade omhyggeligst drev paa, at lære Carl, var de døde, eller saakaldte lærde, Sprog, hvilke jo og efter de Lærdes Mening ere den eeneste grundige Kundskab. Efter den Maade, hvorpaa Sprogene den Tid lærtes, vare de virkelig og det, der bedst kunde bibringes Børn, da de ikkun sysselsatte Hukommelsen, der hos den Alder er stærkest og virksomst, da derimod andre Kundskaber udfordre en Anspænding af Dømmekraften, som den i denne Alder neppe har Styrke til. Carl gjorde og en meget hurtig Fremgang heri. Uheldigviis stod Gutheim endnu i den gamle Fordom, at det var ligemeget, hvad Indholden var af de Bøger, der gaves Børnene at tyde, naar kun Sproget i dem var reent, og Stilen ikke for tung; og da han selv sin heele Levetid havde været en Vold for høibaaren Overmod, og idelig seet sig tilsidesat, snart for velbyrdig Dumhed, snart for krybende Dientieneri, og altsaa naturligviis havde særdeles Godhed for de Skrifter, hvor Menneskehedens hellige Rettigheder hævdedes, Hovmod og Uretfærdighed nedtordnedes, Dyds og Fortieneſters Fortrin for Stand og Byrd med Græker- og Romer-aand fremstiltes, gav han sin Lærling disse i Hænde, uden at betænke, hvor aldeles

ingen Interesse de for Børn i Almindelighed have; og hvor uundgiængelig de faa, hvis Hoved er over deres Alder — og blandt disse var virkelig Carl — her maae inddrikke Begreber, der i deres følgende Levnet meget ofte maae støde an mod den borgerlige Forfatning, hvori det bliver deres Bestemmelse at leve. Vel syntes hine republikanske Ideer i Begyndelsen aldeles intet Indtryk at gisre paa Carl; han læste Sallustius, og Cicero, og Plutarch, ligesom Eutropius, og Cebetis Tavle; eller hvis endelig noget tildrog sig hans Deeltagelse, var det ikke hine stolte Helte- og Borger-Dyder, men de mildere menneskelige Følelser, der blomstrede i deres Lye. Hvordan Graccherne tordnede mod de riges og høibaarnes Despoti, hvordan Cato i den almindelige Trældom eene var fri, læste han gandske ligegyldig; men hans Hie oplivedes, hans Tone hævedes, eller qvaltes af Taarer, naar han læste om den Kiækhed og Troskab, hvormed Gracchi Venner hengav sig i Døden for ham, hvormed Cleomens tappre Vaabenbrødre opoffrede sig med deres Konge. Og da han nu til en Afvexling fik Zenophons Cyropædi at læse, og her traf Abradats og Pantheas saa rørende Episode; denne troede han aldrig at kunne faae aflæst, indtil Gutheim, der besad de levende Sprog ligesaa fuld-

kommen som de døde, holdt det for Tiid at lade ham begynde paa det franske, og nu gav han Mad. Gomez Børnemagazin i Hænde; her aabnedes ham en ny Kilde af Fornøielse. Eventyret Zemire og Azor havde ikke blot Interesse for hans Hierte, det havde ogsaa Næring for hans Phantasi; det overnaturlige, det utroelige, det forunderlige er saa gandske Børnenes Verden. Og hvilket lykkeligt Bytte meente han nu ikke at gjøre, da han fik Lov til at lægge sine Historiker og Talere bort, og i Stæden for dem at læse Ovids Forvandlinger? Af denne Bog troede han aldrig at kunne blive keed; den læste han ved Bordet, den læste han i de faa Fritimer, Hændelsen kunde skiænke ham (thi afverlet Læsning var i disse af Nødvendighed bleven hans eeneste Moerskab) ja i Læsetimerne selv, naar han enten havde noget at lære udenad, eller en anden Autor, eller Grædsk, havde han sin liden Ovid stedse skiult under de andre Bøger, stial sig til at læse i den, saasnart Gutheim vendte ham Ryggen, og tildrog sig derved mangen eftertrykkelig Nævselse. Men om end hiin republikanske Sæd syntes qvalt af disse Blomster, der i Barndommens Vaar skiøde saa frodigen op, vil man dog see, den var det ikke,

men spirede frem mellem disse, og i Manddommens Sommer reiste sit dristige Hoved.

Carl gik nu i sit fiortende Aar, og havde bragt det saavidt, at han læste Latin med særdeles Færdighed, og kunde mere grædsk, end mangen, der tager Betaling for at undervise andre deri. Den gamle Melnek, som uagtet sin Mangel paa saa kaldet Cultur var en Mand af overmaade megen sund Forstand og rigtige Begreber, ansaae det for Tid at lade sin Søn komme ud i Verden, og see Mennesker. Allerede nogen Tid havde han tænkt derpaa, men han var forlegen med Gutheim; vel følte han, at han skyldte sin Søns duelige og nidkiære Lærer, at beholde denne paa samme Fod i sit Huus, uagtet Carl ikke behøvede ham mere; men han kiendte ogsaa Gutheims kildne Ærekiærhed, som paa ingen Maade vilde tillade ham, at modtage, hvad han vilde ansee for Naadsensbrød. Lykkeligviis lod Gutheim, som følte sine Legems og Sindskræfter at svækkes, en Dag et Ord falde om, at han vel kunde have Lyst til en gandske fordeelagtig og magelig Tieneste, som en Mand der i Naboelauget vilde afstaae. Saasnart de kom fra Bordet, lod gamle Melnek, uden at sige eet Ord om sit Forehavende, sin Hest sadle, reed hen til Manden, bragde den Sag i Rigtighed — uden at

Gutheim nogensinde siden har kundet erfare, hvad det havde kostet ham — lod ved sin Hiemkomst Carl kalde ind, sendte ham op med Afstaaelsen til Gutheim, og lod denne tillige sige, de taltes nok ved i Morgen. Saa meget gamle Melnek var for at giøre Folk Tienester, saa lidt skiøttede han om, at lade sig takke for dem; saasnart altsaa Gutheim kom ned anden Dagen, begyndte gamle Melnek strax at tale om, hvad de nu skulde giøre ved Carl; og da Gutheim derpaa tilstod, han længe havde seet sig om et Menneske, han med god Samvittighed kunde betroe Carl til, men at han for nærværende Tid ingen kiendte, giorde Melnek det Forslag at sætte ham i **nn***rs Skole, hvilket Gutheim, da Rectoren var hans gamle Universitets Ven, fuldkommen billigede.

Carl var gandske fornøiet med denne Forandring; vel faldt hans Levnet hiemme ham ikke saa modbydeligt, som det vel maae forekomme mangen af Læserne; thi Carl kiendte intet bedre; imidlertid var det dog langt fra ikke saa behageligt, at han skulde staae Fare at tabe meget ved at bytte. Han elskede baade sin Fader, og sin Lærer; men sin Fader saae han sielden, og omgikkes aldeles ikke; desuden var der fra hans spædeste Barndom kommen en vis Trældoms Frygt i ham for

denne, der engang havde revset ham haardelig, og som Barnet syntes, med Uret; og Gutheims bestandige Alvorlighed, og idelige Strænghed og Revselser vare heller ikke skikkede til at vinde ham et Barns Hierte. Først efterhaanden, som han kom til Forstand, udvikledes hans Kierlighed for dem begge, da han saae, hvad han skyldte dem, og hvor høit de elskede ham.

Carl længtes nu daglig efter at komme i offentlig Skole, der fremstillede sig for hans Indbildningskraft som en ny Verden; især svævede det ham meget levende for Sielen, at han skulde i øverste Klasse, og at øverste Klasse, som een derfra, der var med Præsten i Besøg hos hans Fader, havde fortalt, ikke fik Hug.

Da imidlertid Gutheim, som bragde Carl selv til **nn***, og overgav ham til sin gamle Ven Rectoren, ved Afskeden med Taare omfavnede ham, takkede ham for al den Glæde, han hidtil havde giort sin Lærer, og med en Inderlighed og Høitidelighed, som Carl aldrig kunde glemme, besvor ham at blive saaledes ved, at nytte den havte Underviisning saaledes, at de eengang kunde mødes baade her og hisset med Glæde; da han med næsten faderlig Varme lyste Velsignelse over ham paa den nye Bane, han havde at vandre;

da følte Carl, hvad han endnu ikke begreb, hvilken Lærer han havde havt i denne ædle Mand, da lovede han med Strømme af Taare Alt, hvad Gutheim begiærte, da var han gierne vendt tilbage, gierne bleven hos Gutheim; at modtage Kiærtegn af denne, var Carl saa nyt, og saa frydfuldt, at han ofte har tilstaaet, blandt de gladeste Øieblik i hans Liv var det, han nød i Gutheims Arme.

Saa rørende og øm denne Adskillelse endog fra begge Sider havde været, forvandt dog Carl den meget hastig. Ikke blot ere Barndommens Aar de, hvori ethvert Indtryk hastigst forsvinder, men her kom desuden saa mange ny og behagelige, som maatte udslette hiint smertelige. Omgangen med saa mange Jævnaarige, disses Moerskaber, deres forskiellige Tidsfordriv i de hyppige Fritimer, droge ganske hans Siel til sig; han henlevede de første Uger ligesom i en Ruus. Med den hungriges Graadighed tog han Deel i alle Leege, alle Spadseretoure, alle Forlystelser; og hans Bøger, endog hans kiere Ovid, leed kiendelig derunder. Men just denne Graadighed voldte, at han snarlig blev mæt; desuden vare disse Forlystelser ofte forbundne med Legemsøvelser, og dertil havde hans siddende Opdragelse giort ham fuldkommen uskikket. Hver Gang han vilde prøve

derpaa, blev han naturligviis udlect, og at være en blot Tilskuer, kunde han heller ikke finde sig i; til at forslaae hans Fritimer blev ham snart altsaa Læsning atter fornøden. Men da man sielden vender med Lyst tilbage til en afskeediget Yndling, havde hans Ovid ikke mere det tillokkende, den havde havt for ham tilforn. Hændelsen skaffede hans Læselyst ny og mere velkommen Næring. Hos en af sine Meddisciple fandt han Gesners Idyller; disse vare saa gandske skikkede til at fortrylle et Hierte, der endnu havde Barndommens heele Uskyldighed, men der ved sin øvrige Dannelse var for meget modnet til længer at hænge ved det overnaturlige og forunderlige, der i spædere Aar havde været dets Lyst. Gesner indtog da gandske Ovids Plads, og banede Veien for sine øvrige Jævnaarige fra den tydske Litteratures Guldalder, for Gleim, Hagedorn, Weise, Lessing og Kleist. Disse tvende sidste vare især de, der deelte Melneks Yndest med Gesner, og udgiorde i hans Hierte et Triumvirat, der varede til hans Manddoms modnere og bittrere Dage, da Lessing fortrængte begge de andre. Da Melnek først fik Smag paa Lessings Skrifter, var Philotas egentlig det, der fornemmelig indtog ham. Med dette Skykke sneeg han sig ofte ud i den liden Lund ved Vandfaldet, der ogsaa

havde saa meget tillokkende for Anton Reiser *), og fordybede sig undertiden saa gandske i denne Læsning, at han derover forsømte det ham foresatte Pensum, og var færdig at forsømme Skoletimerne med. Ogsaa havde han sine tydske Yndlinger, ligesom fordum sin Ovid, liggende under sine andre Bøger paa Bordet, for, selv i Læsetimerne, at kunde stiæle sig til, i det mindste at kige deri. Herved kunde han nu lettelig have forglemt, hvad Gutheim med saa megen Flid og Møie havde lært ham, havde ikke hans naturlige Velvillighed — som en lønlig Forfængelighed nærede — skaffet ham en Anledning til at vedligeholde, ja endog at forøge disse Kundskaber. Uagtet han nemlig i Betragtning af sin store Ungdom kun var kommen nederst i øverste Klasse, var han dog især i Sprogkundskab langt over den største Deel af sine Formænd. Adskillige af disse fandt altsaa snart deres Regning ved, at lade deres foresatte Pensa gaae igiennem af Melnek; hvortil han stedse var villig. Herved kom han Tid efter anden til at gienemlæse den gyldne Alders fleste Autorer og Digtere (med de faa, som ikke læstes i Skolen, giorde kort derefter en anden Anledning ham bekiendt) og in-

*) See denne fortræffige psychologiske Roman udgivet af Moritz, 3 Deel S. 75.

tet var sædvanligere end at høre ham irettesættes af Læreren for Ladhed, fordi han ved at gjennemgaae de øvriges Pensa, havde forsømt at gjøre sig bekiendt med sit eget; imidlertid er det begribeligt, at han ved denne Tienstagtighed lærte særdeles meget, især da han naturligviis gjennemgik andres med en Nøiagtighed og Flid, som man i de Aar ikke altid anvender paa sit eget.

At disse Kundskaber og denne Tienstvilligheds gjorde Melnek meget agtet og elsket af hans Meddisciple, er meget let at begribe. Men nu kom den første bedske Frugt af de republikanske Grundsætninger, der saa tidlig vare indpodede i Melnek, og der siden qvalte ham alle Livets Glæder. Man vil sige, det var Barnestræger; men i disse erkiender man ofte bedst Menneskets sande Caracter. Øverste Klasse havde meget længe øvet et utaaleligt Herredom over de andre, og denne Sædvane havde ved mange Aars Hævd næsten faaet Lovs Kraft. Vel var Melnek selv af øverste Klasse, og kunde altsaa selv have Deel i dette Herredom; men han fandt det saa ubilligt og utaaleligt, at han besluttede at opvægge de nedre Klasser til at bryde det. Han beregnede, at disse ved deres Mængde lettelig maatte opveie, hvad hver enkelt fattedes i Styrke, naar de ellers vilde være eenige og kiække; og ud-

kastede en fuldstændig Sammenrottelses og Angrebs Plan, hvori Kræfter og Modstand vare paa det nøieste afveiede mod hinanden, sammenkaldte nu dem, især af næstøverste Klasse, som han troede meest at kunde stole paa, foreholdte dem de idelige Fornærmelser og Mishandlinger, og opæggede dem at forene sig med ham for at afkaste Aaget. Vel gjorde denne hans Tordentale ikke den Virkning, han havde formodet, dog troede han, at Følelsen af fælles Mishandling og fælles Fare vilde ved foresaldende Leilighed give dem Mod at stride for fælles Sag, saasnart de kun saae een at sætte sig i Spidsen; det var ham med hans Tænkemaade aldeles ubegribeligt, at de skulde kunde forlade, og forraade denne. Han ventede altsaa med Utaalmodighed paa, at nogen af hans Klasse skulde forgribe sig paa een af de mindre, og det varede ikke længe, førend denne Leilighed blev ham givet. Strax sprang han den angrebne til Hielp, men i Steden for den almindelige Bistand, han ved denne Leilighed havde lovet sig, saae han endog den, han var ilet til Undsætning, at lade ham aldeles i Stikken. Dog var eet Forsøg ikke nok til at gjøre ham klog; to eller tre Gange prøvede han endnu at sætte sit Anlæg i Værk, og blev ikke allene stedse selv Offeret for sin Nidkiærhed, men

saae endog nogle af sine Medsammensvorne være uskionsomme nok til at forraade hans Klasse heele hans Plan, og saaledes sætte ham blot for dens Had. Til hans Lykke syntes nogle af de ældste og meest ansete i Klassen godt om det raske deri, saa urimeligt det endog forekom dem; og de fleste svrige lve kun deraf, saa at dette Uveir uden Tvivl havde adspredet sig uden at skade, hvis ikke hans varme velmeenende Hierte havde forleedt ham til en ny Ubesindighed, der drog Uveiret sammen paa ny, og ledede det hen over hans Isse.

At Carl, der i sin Barndom med saa megen Deeltagelse havde læst om Oldtidens Venner, og deres Troskab, ikke saasnart kom mellem Jævnlige, førend han der drømte om at kunde knytte lige Venskabs Baand, og udkaare sig Venner, der vilde være ham ligesaa uadskillelig hengivne, og som han med samme Inderlighed kunde hæfte sig til, var meget naturligt. Venskab var hans Hiertes første Trang, og den troede han her lettelig at faae tilfredsstillet. Den, han især ved allerførste Møde blev indtaget af, var en ung Udlænding ved Navn Kleinhof; et Menneske, hvis aabne og lykkelige Physiognomi indtog langt erfarnere Menneskekiendere, end Melnek nogen Tid

blev, end sige, i den Alder kunde være; og som ikke sielden en lang Tid vedligeholdt denne sin første Yndest, ved det han aldeles ingen Caracter havde, og altsaa deslettere kunde lempe sig efter den, han var hos. For denne Kleinhof fattede Melnek en Godhed, der gik næsten til Lidenskab; og da denne, som ingen Understøttelse, og ingen Paarørende havde, og som ikke desmindre vilde gjøre med Alt hvad de meest formuende giorde, kort efter Melneks Ankomst for sine slette Omstændigheders Skyld var nær ved hemmelig at maatte forlade Skolen, hvilede Melnek ikke, før han fik Tilladelse af sin Fader, at dele Bord og Kammer med ham; og anvendte ærlig hver Lommeskilling, han kunde faae, eller erhverve (thi fra dette Øieblik af lod han sig betale for den Hielp, han før havde givet sine Meddiscipler for intet) til at stille Kleinhofs Manere tilfreds. Man skulde formode, at dette maatte hæftet Kleinhof særdeles til Melnek; men tvertimod; hvo der saae dem sammen, skulde troet, det var denne, der var Kleinhof forbunden; jo flere Tienester han beviste sin Yndling, jo mere blev han denne hengiven, jo ilnknere syntes denne at blive; Kleinhof kiendte sit fulde Herredom over Melnek, og udøvede det ofte med alt det Overmod, alle de Lumer, den fa-

stest fængslede Elsker nogensinde har maattet prøve af den herskesygeste Herskerinde.

Den gamle Melnek havde sin Søn i Huset hos en Kiøbmand, han handlede med, og som han holdt for en brav Mand, siden han i deres Mellemværende stedse havde fundet ham vederhæftig og nøiagtig. Denne Kiøbmand var ugift, men havde en saakaldet Huusjomfrue, over hvem han var særdeles skinsyg; og det var vel ikke gandske uden Grund, han befrygtede, at hun torde synes bedre om de unge raske Primaner, hvoraf der boede adskillige der i Huset og Naboelauget, end om saadan en gammel vranten sygelig Knark, der var over de treds. Neppe var især Kleinhof kommen der i Huset, førend han strax giorde Lykke hos hende; men da den Gamle for det meeste gik Skildvagt heele Dagen, i det mindste de Timer, Primanerne vare af Skolen, maatte dette elskende Par have deres Sammenkomster om Natten, medens deres Argus sov, og Kleinhof kom da sielden derfra, før et Par Timers Tid efter Midnat. Midlertid maatte Melnek, der eengang for alle var vant at være til Tieneste ved hvert et Vink af sin Hersker, sidde oppe, til denne kom fra sit Elskovsstøvne; og for at faae Ende paa disse Timer, der faldt ham en Deel længere, end de formodent-

lig vare for Kleinhof, maatte han tage sin Tilflugt til Læsning. Gierne var han blevet ved den tydske Litteratur, men ulykkeligviis havde han begyndt med de bedste, og ovenpaa Lessing, Gesner, og Kleist, vilde Gottsched, og Schönaich, og Grimm ikke synderlig smage. Han maatte altsaa vende tilbage til sine Romere og Græker igien; og nu giennemlæste han de classiske Skribenter, der endnu vare ham nye, og blandt disse den Tacitus, der i seenere Tid blev saa gandske hans Yndling og Mynster. Kleinhofs og hans Udkaaredes Omgang varede lykkelig og uafbrudt ved fra Efteraarets Begyndelse, og til hen i næste Foraar; og til Ære for Melneks Sæder være det sagt, at det varede over ti Aar, inden han fattede Mistanke om, af hvad Natur denne Omgang egentlig var. I hine Dage var han bleven en uforsonlig Fiende af den, der havde vovet at yttre mindste Tvivl om Reenheden af deres Elskov; ofte beklagede han, at hans Vens trange Kaar og slette Udsigter befæstede saadant et Dyb mellem dette ømme og ædle Par: ofte ønskede han sig i Besiddelse af den Formue, han engang kunde vente, for at kunde foreene disse to med hinanden; og Kleinhof holdt ham omhyggelig i en Vildfarelse, uden hvilken

han vel neppe havde været saa beredvillig at gaae deres Elskov til Haande.

Den Gamles Skinsyge tiltog imidlertid daglig, og, som vi have hørt, var den intet mindre end ugrundet; men da han af Frygt for sin Donna, der havde det fuldkomneste Herredom over ham, ikke torde udlade sig med sin Mistanke, udpønsede han et Huusraad til at sætte sig i Sikkerhed. Han lod nemlig giøre Nøgle og Laas til en Mellemdør, som Primanerne, der boede i Baghuset, maatte igiennem, for at komme ind i Forhuset, hvor Jomfruen og han havde deres Værelser; og denne Dør lukkede han selv hver Aften omhyggelig i Laas, inden han gik til Sengs, og aabnede den atter om Morgenen, saasnart han stod op. Denne Indretning var vel i Begyndelsen Kleinhof og hans Donna til nogen Uleilighed; men Melnek udfandt snart, at man kunde gaae ud af Vinduet paa deres Brændekammer (der var ligeover deres Værelse, og hvortil de selv havde Nøglen) ind ad Loftslugen, der var tæt derved, og derpaa i al Stilhed ned af Loftstrappen til Jomfruens Kammer. Denne Vei førte han da og næste Aften sin Ven, der ikke havde Mod først at prøve den selv; gik nu efter at have ledsaget Kleinhof til sin Amasias Arme, gandske sæleglad

eene tilbage paa sit Værelse, og satte sig til at læse de to Venners Episode i Virgils Æneide.

De øvrige Primaner, som hverken kiendte, eller kunde bruge den nyfundne Fart, fandt sig særdeles besværede af den ny Mellemdør, da den forpligtede dem at være hiemme til borgerlig Tid. De pønsede altsaa paa andre Raad, og et mekaniskt Hoved iblandt dem udfandt meget snart, at man saaledes maatte kunde tilfile sine Kammernøgler, at de kunde der gisre Hovednøgles Tieneste. Det lykkedes, og nu fik da hver sin, Melnek eene undtagen, som intet havde at bruge den til, og som ligeledes raadede Kleinhof fra at anskaffe sig nogen, da han holdt mere af det usædvanlige og romantiske i den Maade, han selv havde udfunden. Men Kleinhof var en stor Elsker af Magelighed, og en stor Tiener af alle Slags Vovestykker, forsikkrede Melnek, han var keed af at gaae paa Taget som en Kat, og fik sig, ligesom de andre, sin Hovednøgle. Længe varte det imidlertid ikke, før han maatte angre, han ikke havde fulgt Melneks Raad. En Eftermiddag er en anden Primaner hos dem; de vil have ham til at bie; han vil ikke, men løber ud af Værelset; Kleinhof efter ham; den anden smutter ud af Mellemdøren, og smækker den i efter sig; Kleinhof aabner

Døren med sin Nøgle, lader i Hastighed Nøglen sidde i, og troer endnu at kunde hente ham ind; medens han løber efter ud paa Gaden, kommer den Gamle, som har hørt Døren slaaes i, vil lukke den op, finder den aabnet, og en Nøgle siddende i den. Han behøvede ikke længe at tvivle om, hvem Nøglen hørte til; han havde seet Kleinhof springe ud af Gadedøren; Kammerets Nummer stod desuden paa Nøglen; inderlig glad over en Fangst, der kunde skaffe ham Hævn over, og Fred for den, der fornemmelig var en Torn i hans Øie, skyndte han sig ind at klæde sig paa, for at bringe den tilfilede Nøgle til Skolens Foresatte, og forlange Sagen undersøgt. Kleinhof kommer tilbage, seer ham gaae ind med Nøglen i Haanden, læser Hævnens Glæde paa hans Ansigt, styrter aandeløs og bleeg op til Melnek, fortæller, hvor ulykkelig han var, og beder denne for alting at redde sig, da han uden Naade som en Skielm blev jaget af Skolen, hvis den Gamle gik med Nøglen til Rector.

Her var gode Raad dyre; der var intet andet for, end Melnek maatte strax ned til den Gamle, og see, om han ikke kunde overtale ham til at tie dermed. Men der hialp hverken Løn eller Bøn. Han fortalte Melnek, at sligt maatte

exemplariter straffes, at Kleinhof havde af Lykke at sige, hvis han slap for Rasphuset, og at det var kun faa Aar siden, en af Skolen — den G. Anton Reiser fortæller om — skulde været paa Fæstningen sin Livstid for stigt. Frygten for ikke blot at miste sin Ven, men endog at see ham ulykkelig og beskiæmmet, indskiød nu Melnek en Tanke, som ellers hans gode og retskafne Hierte vilde baaret Afsky for. Han aabenbarede nemlig den Gamle, at Kleinhofs Nøgle var ikke den eeneste, og tilbød ham, hvis han vilde give denne tilbage, at skaffe de øvriges i Stæden. Vel havde Manden meest Nag til Kleinhof, men troede dog derfor ikke de øvrige bedre; han var altsaa glad ved at faae dem samtlig i Fælden paa eengang, og lovede paa dette Vilkaar ikke at anklage Kleinhof; men giorde sig derhos det hemmelige Haab, at denne dog, naar Sagen blev undersøgt, vel vilde blive udlagt af en eller anden. Melnek tilede nu op til sin Ven, mældte ham det sluttede Fordrag, og fik — næsten første Gang i Verden — alvorlig og inderlig Tak af denne. Nu raadslog de om Midlerne til at holde det givne Løfte, og i Følge denne Raadslutning gik Melnek ind til de øvrige, fortalte dem, hvorledes Kleinhofs Nøgle var taget, og varede dem at vogte deres, da der sikkert

vilde skee Undersøgelse i denne Anledning. Adskillige foreslog da strax at kaste dem samtlig i Vandet; men Opfinderen og et Par andre meente, det vilde være nok, at giemme dem vel, indtil Undersøgelsen var over; da man dog altid siden vilde trænge til dem igien. Denne Meening blev til Melneks store Trøst antaget, og nu aftalte man, hvor hver vilde giemme sine. Neppe vare de paa Skolen, førend Melnek randsagede alle Giemmestæderne, bemægtigede sig Nøglerne, og bragde dem ned til den Gamle; lykkeligviis var der just en Mand inde at tale med denne; Melnek kaldte ham altsaa hen i en Krog, viiste ham Nøglerne, og fordrede Kleinhofs; men neppe havde han faaet den, før han, som et Lyn, var ude af Døren, kastede samtlige Nøgler i en dyb Brønd nede i Gaarden, og gik derpaa inderlig glad hen paa Skolen. Kleinhof var nu freist, og de øvrige i ingen Fare; den Gamle fuus; men var nød til at tie, da han ikke havde noget Beviis. Da de øvrige kom hiem af Skolen, og samtlig savnede Nøglerne, bleve de overmaade forskrækkede, og løb ind til Melnek, der naturligviis ingen Trøst torde give dem; men bad dem blot at holde sig gandske roelige, og see Tiden an, hvilket de da paa hans Ord ogsaa gjorde, men undredes

meget, de ikke hørte videre til det. Denne Sag syntes nu gandske at være gaaet af uden Følger; til Ulykke havde just en anden Primaner, som boede i Naboelauget, været samme Eftermiddag inde at laane en Bog af Melnek, og mødt ham, i det han løb til Brønden med Nøglerne. Melnek, som havde Fortroelighed til denne, fordi han i den store Sammenrottelse havde været den eeneste, der havde viist Mod nok til at forsvare sig selv, skiøndt han ikke havde havt den Troeskab, at komme de andre til Hielp, betroede ham den heele Sag. Nogen Tid efter kom de i Ord sammen paa Skolen, og i Hidsighed undslap der denne et Vink derom; nogle af de andre lagde Mærke dertil, og nødde ham til at give dem fuldstændigere Oplysning; og nu blev Melnek Gienstanden for alles Had og Foragt. Selv de, der ikke boede der i Huset, og altsaa ikke personlig vare fornærmede af ham, bleve dog af Esprit du corps hans uforsonlige Fiender; de, som havde havt Hielp af ham i deres Læsning, opsagde ham med Afsky hans Tieneste, og alle vare eenige om, at en Angiver, en Forræder under Venskabs Maske aldeles ikke burde taales iblandt dem. I Begyndelsen ansaae Melnek sig, som Martyr for Venskab, og bar deres Mishandlinger med sin Carac-

ters heele Trods, eller rettere opæggede dem endnu mere ved afmægtig Modstand. Men nu saae han sig forsager af Kleinhof, hørte denne, hvis Alder og legemlige Kræfter ellers temmelig havde sat ham i Besiddelse af det store Ord der i Skolen, at erklære, at det var tilpas til Melnek, og, som man red'de, saa laae man, og nu sank Melneks Kiækhed med eet. Vel kunde han ved eet eeneste Ord have draget denne utroe Ven med i samme Forfølgelse; men dertil var han for stolt, vel og for meget Kleinhofs Slave. Han maatte nu skye sine Jævnliges Samqvem; thi saasnart han lod sig see mellem dem, lød ham Navnet Delator fra alle Kanter imøde. Til hans Lykke begyndte den milde Aarstid; han opholdt sig da næsten bestandig under aaben Himmel, og endnu for faa Aar viiste Disciplene en Ve der i Aaen, der endnu bar Navn efter Melnek, fordi den i hans Forfølgelses Dage havde været hans Fristed. I Begyndelsen passede han sine Skoletimer meget flittig; men snart drev man ham ogsaa fra disse. Det traf sig f. Ex., at Læreren ved at forklare Horatses fierde Satire, og at sige, hvo Caper og Eulcus var, kom til at tale om de romerske Angivere, og deres skiændige Handtering; strax faldt alles Øine med en saa ydmygende Bitterhed paa

Melnek, at han maatte gaae ud med Tørklædet for Ansigtet, paa det man ikke skulde see hans Taare. Endnu værre blev det nogle Dage derefter, da Melnek var oppe med Plinii Lovtale over Trajan, og Læreren af en Hændelse kom til at give ham 34 og 35 Capitel til at oversætte, som just ogsaa handle om Delatorer og deres Straffe. Her blev en saa ond Glæde over alle de andre, at Skam og Forbittrelse overvældede Melnek, og han ikke var i Stand til at fremføre eet Ord for lydelig Graad. Læreren spurgde forgiæves om Aarsagen; hverken Melnek, eller de andre, vilde sige ham den; men da han af alle Omstændigheder sluttede, at denne maatte have giort sig skyldig i saa særdeles lumpen en Last, kunde han ikke undlade at vise ham fra sig med det haarde Sted i Horats, der handler om den, som ikke kan tie med, hvad ham er betroet.

Dette sidste bortskræmmede Melnek aldeeles; han tilbragde nu næsten heele sin Tid paa sin Ø, eller sværmede om i **nn***rs deilige Egne. Lykkeligviis var han endnu saa aldeles ufordærvet, at han i denne sin Forfatning ikke kiendte nogen anden Tilflugt end Læsning; og Ovids Klagebreve, som han aldrig tilforn havde kunder finde Smag i, bleve ved hans nærværende Stemning ham

kiære. I eet af de store Træer uden for den nye Port fandtes endnu for faa Aar siden hans Navn, og følgende to ovidiske Linier derunder:

Saa mangen Ven du har, naar du er lykkelig;
Men mørknes Himmelen, enhver forsager dig.

Paa denne Maade bortsværmede han næsten den heele Sommer, og Høst; og nu nærmede da Vinteren sig, den sidste, han havde at tilbringe paa Skolen, da han næste Paaske skulde gaae til Universitetet i ***ng**. Vel kiølnedes efterhaanden det Had, der havde raset imod ham; da nogle af dem, Sagen egentlig angik, havde ondt af hans Forfatning, og vare de første til at forsone sig med ham, og da desuden en anden Primaner, der havde stukket Kleinhof ud hos Jomfruen, og af hende faaet den rette Sammenhæng at vide, skiød offentlig heele Skylden paa Kleinhof. Vel skiænkede Læreren med Fornsielse Meinek heele sin gamle Godhed igien, saasnart han saae ham atter optaget af sine Meddisciple, hvis Stemme denne brave Mand ikke uden Grund særdeles agtede paa; men disse sex Maaneder, denne Behandling, og især Kleinhofs Utroskab havde nedlagt i Meineks Bryst en Sæd af Menneskehad, eller rettere sagt Mistillid, som hans seenere Dage mere end alt for meget fremelskede, og som han ingensinde

gandske fik udryddet. Ogsaa er det naturligt, at hans Lyst og Kierlighed til dette Ophold i hans lange Forfølgelses Tid saa meget havde tabt sig, at, uagtet han i det sidste Halvaar befandt sig taalelig der, forlod han det dog uden Taare.

I sit attende Aar gik han nu til Høiskolen, og for ham, der var vant til **nn***rs deilige Egne, vare ****ng** Ørkener naturligviis saare ubehagelige. Hertil kom end ydermere, at de faa Venner, Melnek havde i Skolen, bleve der efter ham, og han her altsaa i Begyndelsen var saa godt som fremmed og eene. Til Lykke traf han strax i de første Dage et ungt Menneske fra **ll* ved Navn Liebner, hvis aabne og lyse Physiognomi interesserede ham. De vare Naboer i et Collegium over Antiqviteterne, og dette Naboeskab gav Anledning til nogle smaa Samtaler, der snart knyttede sig til nøiere Bekiendtskab. Liebner var et af de retskafneste ædelste Mennesker, hos hvem der var dette besynderlige, at hans Forstand var endnu ædlere end hans Hierte, og at han handlede tiere vel af Grundsætning end af Følelse. For hæftige Lidenskaber var han fri, og han var ikke saare villig til at tilgive andre, hvad han selv aldrig følte sig udsat for. Han fattede Godhed for Melnek, da han saae, hvor meget godt denne

Yngling med den Tænkemaade, det Hoved, og den tidlige Cultur kunde blive til; men han opdagede og snart Melneks Svagheder, hans Hæng til Sværmeri, hans i mangfoldige Henseender overspændte Begreber, og forsømte ingen Leilighed til at nedstemme, og berigtige disse, eller, hvor dette ikke lod sig gjøre, da i det mindste at give dem en gavnlig Vending. Fornemmelig lykkedes det ham paa ny at oplive Melneks halv hensovede Arbeidsomhed, ikke ved ligefrem at formane ham til Flid, men ved, i deres Samtaler, som af Nødvendighed stedse vare videnskabelige, snart at gjøre ham opmærksom paa Nytten af een Kundskab, snart paa Fornødenheden af en anden, snart paa Behageligheden af den tredie. Paa nogen Tid begyndte Melnek at henfalde til Digter- og Romanlæsning; Liebner var ingen Fiende af nogen af Delene, men holdt for, det var med dem, som med meget vellugtende Blomster; en maadelig Nydelse deraf er behagelig og gavnlig; men bliver Lugten for stærk, eller opholder man sig for længe deri, staaer man Fare for Hovedpine og Svimmel. Derimod gav han Melnek Smag paa den sande Historie, som var Liebners egen Hovedvidenskab, og som Melnek, førende Merciers,

l'hiſtoire n'eſt, que la fable convenue, beſtandig i Munden, hidindtil havde ſlaaet Vrag paa.

For nu at kunde læſe Robertſon og Hume i Grundſproget, fik Melnek Lyſt til at lære engelſk, og lærte dette og det italienſke i Selſkab med Liebner. Herved fik deres Samtaler nyt Æmne, og ny Intereſſe, og maaſkee vare diſſe nok ſaa lærerige og gavnlige for Melnek, ſom Bøgerne ſelv, de talte om. Bøger, ſiger Rouſſeau meget energiſk og rigtig, lære aldrig Bøgers Brug. Den lærer man kun ved Omgang med et Menneſke, ſom Liebner, der vænner os til at ordne, og anvende, hvad vi læſe. Ved ſlige Samtaler blev Tiden dem aldrig lang hos hinanden; ja man har den Anecdote om dem, at de en ſmuk Sommeraften fulgte hinanden een og tyve Gang hiem, da Samtalen ſtedſe knyttede ſig til igien i det Øieblik, een af dem var ved ſit Hiem, og vilde afbryde den.

Denne megen og behagelige Virkſomhed var tillige Melnek en ſaare gavnlig Modgift mod de ſlette Sæder, og den Tungſind, ſom han ellers paa dette Sted havde ſlaaet ſaa megen Fare for. Tit kaldte han Liebner ſin Mentor, og vilde ſpøgende dutte ham paa, at han var Gudinden Minerva, der anden Gang havde paataget ſig menneſkelig Geſtalt for at tiene en uerfaren Yngling til

Veileder. Men denne Glæde varede kun halvandet Aar. Liebner, som alt havde været to Aar paa Universitetet, da Melnek kom der, maatte nu hiem, og efterlod sin unge Ven bedrøvet og eene. Denne vilde vende tilbage til sine sædvanlige Sysler, men de havde tabt deres tillokkende for ham, da de ikke mere bestyredes, og deeltes af Liebner. Neppe begyndte han at læse, før der faldt ham en eller anden Tanke ind, som han vilde meddeele Liebner, en Tvivl, som han vilde forelægge ham, en Indvending, som han vilde have prøvet og besvaret af ham; nu randt det ham i Hu, at Liebner var borte, og mismodig kastede han Bogen, hvori han ikke mere gad læst. Det var Ferier; for at adsprede sig, giorde han en Tour til **s**, men ogsaa der mødte ham Liebners Erindring; thi ogsaa der havde han været med Liebner; med eet Ord, allevegne fandt han Tungsind, Savn, og Liebners Minde; han var aldeles til Mode som den, der er første Gang revet bort fra sin Elskte. Vel havde Liebner og han aftalt en nøiagtig Brevverling, men hvad er Breve mod Samtaler? Melnek vendte tilbage til ***ng**, og følte dets Mangler mere end nogensinde.

Hændelsevis kom en af Melneks gamle Sko-

levenner nu til Universitetet, og indbød Melnek til et Indtrædelses Gilde, han fandt sig befoiet at gisre. Melnek kunde ikke vel afslaae det, og kom; her traf han paa en gammel Academicus, Daniel Bermer, som han strax efter sit Komme til ***ng** havde giort Kiendskab med, men i lang Tid ikke seet. Denne havde strax ved første Kiendskab fattet megen Godhed for Melnek, da han havde erfaret, at uagtet hans satte og beskeedne Væsen sad Hiertet ham rigtig, hvorpaa han ved deres første Møde havde givet selve Bermer en Prøve. Det var denne altsaa særdeles kiert at træffe Melnek igien, og dette Møde satte ham i saa god Lune, at Gildet, hvis Formand han var, blev ualmindelig moersomt. Melnek, som længe ikke havde følt andet end Keedsomhed, og som denne Tone var noget nyt for, glædedes meget ved den Blanding af Høitidelighed og Jovialitet, der herskede, og hæftede sig særdeles til Bermer. Da de gik derfra, fulgte Bermer hiem med ham, at ryge en Pibe Tobak; og da nu Melnek klagede over, at han keedede sig ubeskrivelig, siden han slet ingen Omgang havde, foreslog Bermer ham, at gaae ind i en Studenterorden, hvor han selv var ældste Formand. Liebner havde givet Melnek Afsky for disse Forbindelser, hvilke han betragtede som

Narreri, forbundne med megen Tidsspilde, Fare, og Bekostning; Melnek havde altsaa ingen synderlig Lyst dertil; men hændelsevis kom Bermer til at sige: Jeg vil ikke dølge Dig, at der staaer Relegations Straf paa, ifald Ordenen bliver røbet. Ingen Tanke var Melnek modbydeligere end den, at Frygt skulde afholde ham fra nogen Ting; neppe havde Bermer altsaa yttret dette, førend Melnek strax gav ham Fuldmagt at foreslaae sig. Det skeede, og — dog først et Par Ord om denne Melneks nye Ven!

Daniel Bermer, skiøndt et gandske forskiælligt Menneske fra Liebner, var i sit Slags maaskee ikke mindre fortreflig. Havde end Liebners Hoved baade af Natur og Dannelse betydelige Fordeele, da kunde derimod intet Hierte tænkes ædlere og større end Bermers. Han var meget ung kommen paa Universitetet, og var der bleven anstukket af de den Tid meget herskende renomistiske Æresbegreb; og skiøndt han aldrig havde været Brutalist, skiøndt ogsaa Alder og Overlæg nu havde nedstemt dem til en Slags Ridderskabs Aand, var han dem dog ikke aldeles qvit. Over sin Ære var han kildren indtil Skruplerie, og sine Venner gik han i Ilden og Døden for. Da en ulykkelig Kiærligheds Historie havde lagt ham

ud med det, man kalder timelig Lykke, blev han ved at føre Studentlivet, og levede meget tarvelig af en meget ubetydelig Formue. Ofte nægtede han sig Livets Nødvendigheder for at kunde vedligeholde den udvortes Anstændighed, og tage Deel i de Fornøielser, der vare hans eeneste Adspredelse; men omhyggelig skiulte han sin Forfatning og sin Trang for sine Venner, paa det ikke nogen af de rigere skulde paanøde ham Tieneester, som siden kunde udsætte ham for den Mistanke, at han havde søgt disses Venskab af egennyttige Hensigter. Melnek var den eeneste, som efter mere end et Aars daglige og fortroeligste Omgang, trængde ind i denne hans Hemmelighed, og paa en Tid, da Bermer virkelig næsten savnede Alt, maatte betiene sig af Venskabs og Broderskabs helligste Rettigheder for at overvinde hans haardnakkede Ærekiærhed; han betiente sig da af Melneks Kasse, men med yderste Sparsomhed, og var punktlig i at betale til bestemte Øieblik det laante tilbage. Da han besad alle Selskabeligheds Talenter, især sang meget godt, og var uudtømmelig paa Viser, søgte man ved alle Studentgilder at faae ham til Formand, og det saameget heller, da ethvert Gilde under hans Forsæde fik en Høitidelighed og Orden, som gav det dobbelt

Interesse. Ogsaa var han almindelig elsket af Studenterne. Professorerne hadede ham derimod for det meeste; nogle, fordi de paastod, han vedligeholdt Duelaanden og Fidelitetssviren der paa Universitetet; de fleeste, fordi han beskyldtes for, ikke at vilde erkiende det svælgende Dyb, der jo skal være befæstet mellem Student og Professor; og især, fordi han holdt mange Studenter fra, at løbe Søndag Formiddag om med Chapeaubas og Kaarde, og gisre Professorerne Opvartning, hvilket i ***ng** i det mindste regntes mellem en Students ufuldkomne Pligter.

Umuelig kunde Melnek lære ret at kiende saadant et Menneske, uden at blive hans uadskillelige Ven. Med Liebner var han kun beslægtet fra Hovedets Side; men med Bermer fra Hjertets. Hos ham fandt han sin heele Enthusiasmus, alle sine Drømme om Venskab, om Ære, om Frihed, endnu forhøiede ved det romantiske Anstrøg, ulykkelig Kiærlighed stedse efterlader sig i det Hjerte, hvor den har herskket. Og da han nu blev optagen i den ovenomtalte Orden; da dens Love bleve ham forelæste, og nu Bermer, som ældst Forstander, kaldte ham op til det sortklædde Bord, og over de tvende Kaarder og Dødningehovedet fordrede hans Haandslag, at han omhyggelig vil-

de vogte og værge sin Ære, være sine Brødre uryggelig hengiven og troe, og anse deres Vel og Ære, som sin; da han om Aftenen ved Maaltidet blev sat ved Formandens Side, og denne med sin heele Høitidelighed bragde ham den sværmerske Skaal:

Taare kan jeg ei udgyde;
Taare er kun Qvindetant;
Men mit Blod for dig skal flyde
Til vor Brodertroskabs Pant;

da troede han sig henflyttet i Nisi og Euryali, i Theseï og Pirithoï Dage; og da han nu af Bermers og de øvrige Ordensbrødres Fortælling erfoer, hvor tit dette Løfte virkelig var bleven opfyldt, hvor mangen af dem mere end eengang havde offret sit Blod, og vovet sit Liv for at beskiærme en fraværende eller værgeløs Broders Ære; da han selv ikke længe derefter saae adskillige Beviis paa, at Ordenen virkelig fordrede, og fandt denne indbyrdes Troeskab hos sine Medlemmer, da velsignede han hundrede Gange Bermer, og det Øieblik, der havde giort ham til et Led af denne hellige Kiæde. Ogsaa blev han snart almindelig elsket; kun Zahlmann, den næstældste i Ordenen, og et Par, der med denne endnu hang aldeles ved de gamle raaere renomistiske Begreber,

ansaae det for en Uskik, at man havde optaget et Menneske, der endnu aldrig havde været ude for Haanden, og paa hvis Mod man altsaa ikke havde paalidelig Prøve. Men ikke længe derefter fik Melnek en Anledning til at overtyde disse, at han ikke manglede Mod; og skiøndt denne Anekdote var blandt dem, han ikke gierne fortalte, da han regnede den blandt sine ubesindigste Ungdomsstreger, caracteriserer den ham dog saa meget, at den ikke bør udelades her.

Borgerne af Middelklassen havde paa denne Tid en Fugleskydning, der endtes med et Bal; vel levede i ***ng**, hvor de fornemme Matadorer angave Tonen, Studenterne sædvanlig i megen Afstand fra hine; men Zahlmann, der havde studeret i *rl*ng**, og agtede dets friere Tone høiere end ***ng**ns stive Levemaade, foreslog Melnek og et Par andre af Ordenen, der just vare hos ham om Eftermiddagen, at gaae derhen, og dandse med Borgernes Koner og Døttre. De gik, og fandt endnu en Ordensbroder der, en Berliner, der hedde Sichelmann; denne var underhaanden forlovet med sin Verts Datter, og hun havde faaet sine Forældre til at bede ham bid. Sichelmann blev meget glad over at see sine Venner, og fortalte dem, at her var en gammel riig

Kræmmer, som friede til hans Kiæreste, og som gik, og gloede ad ham, hver Gang han talte til hende, og førte nu Zahlmann hen, at engagere hende til en Dands, for det han skulde see, hvor Kræmmeren gloede. Imidlertid begyndte adskillige af de gamle Borgere, at stikke Hovederne sammen, og opholde sig over, at disse Studenter saaledes ubudne indtrængte sig hos dem. Zahlmann mærkede det ikke, men da han havde dandset med de to tre, han syntes om, gik han med Melnek og dem, han var kommen med, ned i den almindelige Stue at spise. Sichelmann blev oppe, og dandsede. Ved Bordet kom fleere Studenter til, og de bleve eenige om, under Zahlmanns Forsæde at faae en Landesvater*). I det Hattene skulde synges af Kaarden, blev Zahlmann udkaldt. Da han kom ind igien, kunde man see, der var noget paa Færde. I største Hast sang han Slutningsverset, og indbød derpaa de tilstædeværende at see paa, hvorledes Broder Sichelmann

*) En bekiendt tydsk Vise, hvori enhver stikker sin Hat paa Formandens omgaaende Kaarde, i det han drikker sin Landsfaders Skaal; Kaarden med alle Hattene stikkes derpaa under Loftet, og nedtages ikke før til Slutning, da Hattene under Sang tages af.

tugtede en Philister *). Saasnart de andre var gaaet ned, havde den gamle Kræmmer strax begyndt at stikle paa Studenterne, som trængde sig ind allevegne. Sichelmann vilde paa Øieblikket i Færd med ham; hans Donna havde med megen Møie holdt ham derfra. Imidlertid fik de begge ud paa Natten mere Vin i Hovedet, og da nu Kræmmeren blev ved at vaase om de Studenter, spurgde Sichelmann ham gandske kort, om det var ham meent, og fik til Svar, at den eene var som den anden. Nu var Sichelmann ikke mere at holde; alt, hvad hans Donna kunde formaae over ham, var, at han i Salen ingen Allarm vilde gjøre; han gik da ned, kaldte Zahlmann ud, og fik hans Dreng — der just var kommen med sin Herres Kappe — til at gaae op, og bede Kræmmeren komme ned. Drengen kom tilbage med den Besked, at han kom ikke. Saa skal han, bandte den opbragte Sichelmann, ogsaa have sine Prygl oppe i Salen. Bie lidt Broder! sagde Zahlmann, du kunde faae os nødig; kom Børn! Philisterne ere over Samson. De fleeste af deres Selskab havde listet sig bort, saasnart de hørte, der kunde blive Allarm,

*) Et Haansnavn, der betyder det samme paa tydske Universiteter, som Spidsborger her.

da de var bange for, Prorector skulde faae at vide, de havde været med i en Landesvater. Kun Melnek og de to andre af Ordenen var tilbage. Zahlmann kastede nu sin Kappe om sig, tog sin dragne Huggert, der fra Landesvateren af laae paa Bordet, skiulte den under Kappen, og gik bag efter Sichelmann, efter ham gik Melnek, og efter denne de to andre. Saaledes giennemkrydsede dette Tog den pakfulde Dandsesal, og to andre Værelser, hvor der ikke var een Student uden de; men Kræmmeren var ikke at finde. Sichelmanns Donna, som befrygtede Uraad, saasnart hun saae Zahlmanns Dreng, havde faaet sin Moder til at overtale ham, at liste sig bort af en Bagtrappe. De gik nu bort, og Sichelmann lovede, han nok skulde finde ham. Da de kom ud paa Gaden, og Melnek blev eene med Zahlmann, sagde denne: "Det var den Karls Lykke, vi ikke fandt ham." "Og sagtens vor med!" svarede Melnek. "Hvordan det!" "Naar vi nu havde truffet ham, havde Sichelmann slaaet ham, alle hans Kammerater og Laugsbrødre vare paa Timen komne ham til Hielp; Du havde trukket; vi havde holdt sammen; jeg sætter, Mængden ikke havde overvældet os, jeg sætter, vi havde været lykkelige nok til at slaae os ud, og ikke blive knuste

paa Trappen, hvad var der saa for os at gjøre, andet, end at tye til den næste den bedste af Byens Porte, og see, at bryde ud af den, inden de kom efter os, hvis vi ellers ikke havde i Sinde at sidde paa Carcer i Morgen, og maaskee et værre Sted paa Fredag." "Du har Ret," sagde Zahlmann: "men naar Du begreb det, hvorfor gik Du da selv med?" "jo! min Broder!" sagde Melnek: "at raade Dig og Sichelmann fra det, saae jeg nok, vilde ikke hielpe, og naar jeg ikke kunde afvende eders Fare, var det min Pligt, som Broder, at deele den." Fra denne Aften af var Zahlmann blandt Melneks varmeste Venner.

Da imidlertid Bermer anden Dagen hørte denne Historie, var han ikke nær saa vel fornøiet enten med Melneks eller de øvriges Forhold; han syntes, det var for lidt, at blive ulykkelig for; at Zahlmann var gaaet væbnet om mellem værgeløse, kunde han især slet ikke lide; heller ikke vilde han give sit Minde til Sichelmanns Forslag, at man skulde bringe Kræmmeren en Rudemusik*); derimod fik han Zahlmann og Melnek til at gaae hen, at forlange hans Forklaring om det, han i Gaar havde sagt om Studenterne; denne, som havde

*) En Universitets Idiotisme, der betyder at slaae Vinduer ind.

sin meeste Næring af disse, og som desuden var bange for Zahlmann, hvis Driftighed og Indsyndelse var bekiendt, begvemmede sig strax til at tilstaae, det var saat i en Ruus, og at gisre saavel dem som Sichelmann en formelig Afbigt.

Vi have seet, hvad Slags Renomisteri Bermer ikke yndede, det vil ikke være af Veien, nu at fortælle et Exempel paa hans Ridderideer. Melnek og han giorde en Reise til nogle af de omliggende Stæder. De tog med en Art Diligence, som gik just den Vei. Med dem reiste en Kisbmand og hans Kone, og et ungt Menneske, som bar Uniform, og paastod at have tient ved de hessiske Tropper i America. Første Dag gik gandske roelig; men som de henimod Aften havde været inde paa en Station, og nu skulde staae i Vognen igien, faldt Officeren paa, at smutte ind i Vognen bag efter Konen, og tage Kisbmandens Plads ved Siden af hende paa Bagsædet. Konen, som af adskillige smaa Næsviisheder havde sluttet, han især i Mørke vilde blive en meget ubehagelig Nabo, blev gandske ilde derved; og da hun ikke kunde faae ham over paa sin rette Plads, bad hun Bermer, om han da ikke vilde sætte sig paa Bagsædet hos ham, og overlade hende sin Plads paa Forsædet. Det var just i en liden Kisbstad.

Bermer, uden at lade, som han hørte, hvad hun bad om, blev i sin Krog, slog Ild til sin Pibe, og bad Kudsken at kiøre til. Da de vare komne et lidet Stykke ud paa fri Mark, sagde han gandske koldt til Officeren: "Den gode Herre veed nok, hvad her Skik og Brug er i Diligencer, at hver beholder sin Plads; han er saa god, at sætte sig herover." "Jeg seer ikke, min Herre!" svarte Officeren: "hvad det kommer Dem ved." "Det kan vi altid snakke om siden," sagde Bermer: "men De sætter Dem her." "Min Herre!" sagde Officeren: "jeg seer, De har Kaarde, og jeg er Officeer." "Godt! hold et Øieblik, Kudsk! — Broder Melnek! (Melnek sad for den frie Udsigts Skyld paa Bukken hos Kudsken) vil Du komme ned at secundere." Kiøbmanden og Konen begyndte nu at bede Bermer indstændig, at han ikke for det Lapperies Skyld . . . "O! det skal være giort paa et Øieblik," sagde Bermer, sprang ud af Diligencen, og om, at lukke Døren op paa Officerens Side. "Vi reise jo sammen til ******, sagde denne: det er ikke værdt at opholde Diligencen for det; vi kan jo altid giøre det af!" "Som De vil! sagde Bermer, men De sætter Dem paa Deres Plads." Officeren, som nok mærkede, der var intet Udkomme med det Menneske, krøb gand-

ske taalmodig over paa Forsædet, Manden satte sig hos sin Kone, Bermer i sin Krog, Melnek paa Bukken; alting gik af i største Fred og Venskab, og da de kom til Veyende, takkede Officeren Bermer og Melnek mangfoldig for behageligt Selskab.

Slige Scener hæftede Melnek alt fastere og fastere til Bermer; og snart var han Melneks daglige og næsten eeneste Omgang; thi endog i Ordenens Samlinger og Gilder var Bermer ham Alt; ved denne hang han aldeles; ham elskede han i alle de øvrige, fra ham fik Baandet sin Helligheed, Ceremonierne deres Høitidelighed, og Sangen sin Interesse for Melnek. Men uagtet han nød dette med den inderligste Deeltagelse, drog det ham dog ikke af fra hans Studeringer; tvertimod krydrede, og fortiente han Aftenens Glæder ved vel at anvende sin Dag. Kun hans Brevvexling med Liebner leed derunder; thi deels faldt det ham tungt at skrive til denne sin gamle Fortroelige, uden at nævne noget om den Orden, hvoraf hans Siel var saa fuld — og om denne var det ham strængelig forbudet at tale til uvedkommende, om han end ikke havde kiendt Liebners Sindelag i denne Henseende — deels stemte Liebners sindige Tænkemaade aldeles ikke med den,

som Melnek her indbrak, og nærede. I mangt et Brev spottede Liebner over den Frieheds og Ridderskabs Aand, der herskede i Melneks, og advarede ham for de Kraftmænd, der idelig tørste efter Tyranners Blod, og i Mangel deraf slukke Tørsten med stærkt Øl; i andre bestred han denne Tænkemaade alvorlig, og tilskrev den Melneks daværende Studium, den tydske Middelalders og Reformationens Historie, hvorved en Götz von Berlichingen, Sickingen, Hutten bleve Melneks Helte, og deelte hans Hylding med en Epaminondas, Cato og Brutus. Imidlertid fik kort efter deres Breve en fuldkommen videnskabelig Vending, og deres Brevvexling kom i sin gamle Gang.

Nu forlod Zahlmann Universitetet, og da anden Forstanders Plads i Ordenen ved hans Bortgang blev ledig, og ingen af de ældre fandtes beqvem eller villig dertil, valgdes Melnek paa Bermers Forslag; og skiøndt Indfødde altid pleiede at afslaae den, i Betragtning af den store Fare, de løb, i Fald Ordenen blev opdaget, kunde Melnek dog ikke modstaae dette Beviis paa Bermers og Brødrenes Ynde og Agt. Nu begyndte Bermer at lægge Haand paa en Plan, der længe havde ligget ham paa Hierte, og for hvis Skyld det især havde været ham saa vigtigt at indbrage

og forfremme Melnek i Ordenen. Da han nemlig selv paa dette Universitet havde været Ordenens Stifter — thi forresten paastod den, at være meget ældre — og altsaa faderlig elskede den; og ikke desmindre gandske vel indsaae, den hidtil havde foranlediget adskilligt ondt, og ikke stiftet synderlig godt, undtagen, at den noget nøiere havde foreenet adskillige retskafne unge Mennesker, som dog Skiæbnen om kort Tid næsten samtlig adsplittede, var det hans Hensigt at bortrydde Alt, hvad der med Føie kunde siges imod den, og nøde, om mueligt, Academiets strængeste Foresatte selv til at agte den. I Følge heraf blev han eenig med Melnek, at man ikke allene for Fremtiden vilde alvorligen paasee, at enhver, der forlangte at optages i Ordenen, var i enhver Henseende uden Lyde og Plet; men at de endog vilde betiene sig af deres Anseelse og Embeder i Ordenen, for at tilholde Brødrene til Flid og ustraffeligt Forhold. Melnek understøttede dette Vermers Forehavende af al Magt; ved enhver Leilighed forestilte han Brødrene, hvor vigtigt det var, at man, om de engang kom under Forfølgelse, ingen anden Sag kunde faae med dem, og at de eengang fralagde sig den skiændige Beskyldning at forlokke og forføre unge Mennesker. De allerflee-

ste samtykkede Melneks og Bermers Paastand, kun Sichelmann og to eller tre, der vare af Zahlmanns Skole, paastode, dette var Midlet til at jage al Fidelitet ud af Ordenen. Ikke længe derefter foreslog een af disse en Student, der for sine selskabelige Talenter, og sin altid aabne og velforsynede Casse, var meget afholdt paa Universitetet; men der sagdes at have besvangret, og forladt en fikkelig Pige. Melnek spurgde nu, om dette var sandt? "Jeg kan ikke see, svarede Proponenten, det kommer Ordenen ved." I det samme lød et eftertrykkeligt Slag fra Bermer i Høisædet. "Vi kan ikke betroe vor Ære i de Hænder, hvor en Piges ikke var sikker!" sagde denne med sin heele Høitideligahed. "Jeg troer, tog Sichelmann Ordet: det herefter bliver vanskeligere at komme herind som Medlem, end i Almanakken som Helgen." "Det skulde være mig kiært, svarte Bermer: det var Tegn til, der saaes meer paa Retskaffenhed her end i Rom." Sichelmann taug, og var mut. "Mine Brødre! blev Bermer ved: jeg har mærket, een og anden iblandt os er misfornøiet; skulle vi ikke hæve den Lov, der forpligter den, der vil træde ud, til at slaae sig ud af Ordenen? *)" Melnek understøttede Bermers Forslag med den til-

*) Gaae ud for Haanden med hvert af Medlemmerne.

føiede Forsikkring, at hvis nogen gik ud af Misfornøielse over ham, var han villig at give ham og Ordenen Erstatning; men Sichelmann, som mærkede, han havde givet Anledning dertil, satte sig derimod, fik det udsat, og kom efter Samlingen til Melnek og Bermer for at forsikkre dem om, at de giorde ham Uret, hvis de troede, han i mindste Maade var misfornøiet med Ordenen eller med dem.

Nu gik Bermers og Melneks Anlæg uden Vanskelighed for sig; Ridderskabs Aand kom i Steden for Renomisterie; Høitidelighed og uskyldig Munterhed forjog al Raahed og Sviir fra deres Gilder; Melnek opmuntrede de yngre til Flid ved sit Exempel, og understøttede dem ofte ved sin Veiledning; hans Hierte og hans Haand vare aabne for hver af hans Brødre, og saa stræng var den Følelse af Ære, der herskede blandt dem, at ikke een eeneste misbrugte det; Universitetets Lærere tilstod selv, at der i lang Tid ikke havde hersket saa megen Flid, saa uskyldig Jovialitet, og saa gode Sæder, som da. Men det var Melneks sidste Aar; han skulde nu forlade Universitetet, og han saae sin Afskeedstime imøde som Dødens; havde han vidst, hvad der forestod ham, han havde vel havt Aarsag dertil. Dagen

for hans Bortreise tilsagde Bermer en høitidelig Ordenssamling, hvor Melnek nedlagde det Sværd, han som Næstældst havde ført, og med en Inderlighed, som fremlokkede Graad endog paa de haardestes Kinder, takkede Brødrene for deres Venskab og Tillid. Bermer vilde ogsaa have fraſagt sig Forsædet, men vedblev paa Melneks indstændige Bøn. Om Aftenen spiste alle Ordensbrødrene hos Melnek tilligemed et Par af hans Byesbørn, som just vare komne fra ***pz**. Disse, som samme Dag vare ankomne, og endnu vare trætte af Reisen, foreslog tidlig, at synge Afskeedsvisen. Nei! svarte Bermer: det er sidste Aften, vi sidde sammen med vor Melnek, den vil vi gjøre saa lang, vi kan; og oven paa Afskeedsvisen smager mig ikke en Draabe." Han trak den ogsaa ud, saa længe han kunde; men endelig maatte den synges. I det de vilde begynde den, tog Melnek Klædet af en tildækket Tallerken, der stod paa Bordet, og bad dem lade den gaae omkring; paa den laae et Aftryk af hans Silhouette til hver af hans Giæster, og en Rødtkridstegning af ham til Bermer; han vilde have talt, men han var ikke i Stand til at sige andet, end: Husker paa mig, og denne Aften. Nu sang de den skiønne: Traurig sehen wir uns an; og maaskee er den-

ne rørende Afskeedssang, siden sin første Indvielses-Aften aldrig bleven ledsaget af flere og hedere Taare. Nu stod man fra Bordet, og vilde tage Afskeed; Børn! vi see ham jo alle i Morgen! sagde Bermer, reev Melnek saa godt som ud fra deres Favntag og Haandtryk, og gik nu hiem med ham for at ryge den sidste Pibe Tobak. Men neppe var han paa sit Kammer, før de alle, forøgede med en stor Flok, der havde oppebiet dem paa Kaffehuset, kom under Sichelmanns Anførsel at bringe Melnek det høitideligste Hoch, der i lang Tid var hørt paa Universitetet. Dette nye Beviis paa deres Hengivenhed rørte Melnek ubeskrivelig, da det var ham uventet. Det var strængelig forbudet der paa Universitetet at bringe nogen et Hoch uden Rectors Tilladelse, og denne, vidste han, de ikke havde. Imidlertid var dog hans Ynde hos Universitetets Foresatte saa stor, at der aldrig blev ymtet derom. Som han kom ned, og vilde takke sine Venner, vare de alle adspredde, og fra alle Kanter lød ham, i Morgen, i Morgen! imøde. Klokken halv fire gik Bermer endelig fra ham. Jeg siger Dig ikke Farvel, sagde han, vi sees jo i Morgen." "Jo Bermer! sagde Melnek: lad mig sige Dig Farvel nu; saadan kan jeg ikke sige Dig det i Morgen!" han

hang om denne Retskafnes Hals, deres Taare blandedes, endelig rev Bermer sig ud af hans Arme, skyndte sig ud af Døren, og lukkede den efter sig, for at betegne Melnek, han ikke maatte følge ham. Melnek løb nu til Vinduet; det var for mørkt til at see Bermer, men han hørte ham slaae Gadedøren i, fik endnu et graadgvalt Farvel fra ham, og sendte ham et igien; nød Skilsmissens bittre Bægger til den sidste Draabe, ved at lytte giennem Nattens Stilhed efter sin bortilende Vens kiendte Skridt; men snart forsvandt ogsaa denne Lyd, og nu fandt Melnek sig da fuldkommen eene, og brast ud i en Strøm af Taare; indtil han endelig mismodig kastede sig paa sin Seng. I sine seenere ulykkelige venneløse Dage gienkaldte Melnek sig tit denne Aften, gienkaldte sig Bermer, og tog sin Stammebog frem, for at betragte hans Silhouette, der var klæbet deri, og de to Linier, han af sit Hiertes Fylde havde skrevet derunder:

Tag det til Pant, at Venskabs Baand
Skal ei før Hiertet briste.

Saa tungt det end var ham, at han havde havt saadanne Venner, da han mindst havde dem nødig, og nu var saa skrækkelig eene paa Jorden, var det ham dog en Trøst, at kunde overtyde sig

selv, at hans Hierte var hverken uskikket eller uværdigt til Venskab.

Hvorledes han næste Dag undgik Fornyelsen af hine smertelige Afskeder, have mine Læsere i foregaaende Fortælling erfaret. Mine Læserinder sidde derimod uden Tvivl i fuld Forventning, om der ikke skulde være noget ellers, der giorde Melnek det saa tungt at forlade ***ng**, og om Elskov ikke skulde have nogen Deel i de Taare, han fældte. Vist nok maae det forekomme dem underligt, at et Hierte, der var saa aabent for alle Følelser, skulde være ugiennemtrængeligt for den meest giennemtrængende af dem alle; men det var heller hverken hans Hiertes, eller Elskovens Skyld; han var virkelig skabt til at elske, og elske med samme Hæftighed, med samme fuldkomne Opofrelse, der ledsagede ham overalt; men deels var ***ng** aldrig synderlig riigt paa elskværdige Skiønne, deels havde Melnek levet i særdeles Fraskand fra de enkelte faa, der vare. At stryge Gaderne om Søndagen med Kaarde og Chapeaubas for at tiltrygle sig Adgang i de faa Familier, der fandtes, havde Melnek i Liebners Tid ikke Stunder til, og i Bermers en fuldkommen Afsky for; og om han end daglig var kommen i Selskab med alle

***ng**ns Skiønne, var det dog sikkerlig neppe faldet ham ind at nærme sig til nogen af dem. Det blye Væsen, han ved sin eensomme Opdragelse havde faaet, havde han vel i Skolen og paa Universitetet temmelig aflagt i Mandfolke-Omgang; men det faldt dobbelt over ham, saasnart han var i Selskab med Fruentimmer. Ogsaa var han sig selv bevidst, at han neppe kunde giøre Lykke hos dette Kiøn, hvor Skallen saa tit giælder meget mere end Kiærnen; thi hvorvel han i ingen Maade havde nogen legemlig Lyde, eller var egentlig ilde skabt, tog hans Udvortes sig dog meget maadelig ud ved Siden af de mangfoldige Adoniser og Antinoer, ***ng** vrimler af; især savnede han, uagtet han i de fleeste Legemsøvelser havde bragt det til temmelig Færdighed, aldeles den Tække, hans Barndoms siddende Opdragelse havde berøvet ham, og som i Almindelighed endnu behager mere end Skiønhed. Men hvorvel i ***ng** hans Time at elske ikke var kommen, eller lettelig kunde komme, giældte det dog ogsaa om Meinek, hvad Ferneys Digter skrev under Amors Støtte:

Erkiend, i hvo du est, din Herre her!
Det har han været, bliver, eller er.

Den Tid var ikke langt borte, da Melnek skulde elske; Skiæbnens Galdebægger var ikke blevet ham beedskt nok, hvis ikke ulykkelig Elskov ogsaa havde gydet sin Draabe Malurt deri. Dog — herom i det følgende, hvor Melneks seenere Skiæbner skulle fortælles.

Wenn diese Flammen in's Vaterland schlagen, dann stehe fest, Doria!

Schillers Fiesko.

Melneks

Læreaar.

Melneks Læreaar.

Si mes sujets sont petits, mes objets sont grands, et dignes de l'attention de tout honnete homme.
J. J. Rousseau lettres de la Montagne.

En nymodens Titel! vil man sige: var det maaskee den, Forfatteren i saa mange Aar har maattet bie paa, inden han kunde meddele os Fortsættelsen af en Fortælling, hvis første Brudstykke vi fem Aar tidligere fik? "Ingenlunde! Melneks Levnet har hidtil ikke kundet fortsættes, fordi — hvis det er mig tilladt at bruge dette Kunstudtryk — Forknytningen deri først saare nyelig er opløst; selv, da det synes at have løst sig, som et Sørgespil med et lykkeligt Udfald, er Fortælleren ikke i Stand til at føre sine Læsere lige til denne endeli-

ge Catastrophe *). Det gaaer med Mennesker, hvis Liv har været stormfulde Omveltninger underkastet, ligesom med Stater, der have gjennemgaaet en Revolution; selv naar denne er til Ende, kan dens og deres Historie endnu ikke skrives; ei blot maae Stormene aldeles have lagt sig, men ogsaa de oprørte Vande maae fuldkommelig have stillet sig af, og i det mindste de meest umiddelbare Følger være nogenlunde, ikke blot overstandne, men forvundne, inden man med vedbørlig Roligheed kan overskue Begivenhederne, eftergrandske Aarsagerne, og beregne Følgerne. Hvorledes den muntre, kraftfulde, godmodige Melnek nogensinde kunde blive det bittre, mismodige, menneskefiendske sløvede Væsen, vi i hans seenere Dage skulle finde ham; og hvorledes han igien, efter at være sunket saa dybt, kunde reise sig til, hvad han var fød til at være; hvorledes efter Middagens Tordenmulm den dalende Soel atter kunde smile saa blidelig; det maatte man see for at troe; og overseе i sin hele Sammenkiædning for at fatte. Dog saavidt kunne vi her ikke bringe vore Læ-

*) Af Fortællingens Slutning vil Læserne erfare, at Fortælleren bedrog sig, da han i at skrive ovenstaaende troede at vide den endelige Catastrophe.

sere; et betydeligt Stykke af Ariadnes Traad skal vel blive opvundet, men hvor Labyrintheus rette vildsomme Gange begynde, see vi os nødsagede at standse.

Men — vil man maaskee indvende — endnu har Fortælleren ikke retfærdiggiort sin nyemodens Titel: Melneks Læreaar! hvad er det andet end en flau Efterabelse af et Original, som han dog neppe vil enten troe at opnaae, eller agte at efterligne? sikkerlig har han dog vel ikke i Sinde at vise os Melnek i en hemmelig Ordens usynlige Haand, at opdrages, og dannes af den til Fremtids Medlem? og hvad vil da Udtrykket Læreaar sige, især da han allerede har meddeelt os saa vel dennes Skole- som Universitets-Liv, der dog vel egentlig skulde være de, der fortiente dette Navn?" At de maaskee vel skulde være det, drister Fortælleren sig ikke til at nægte; men ere de det virkelig? har virkelig den, der har tilbagelagt sin academiske Lsbebane, lært det, han for sin tilkommende Stilling, som Forretningsmand, som Borger, som Menneske behøver? er den Verden, Bøger og Forelæsninger lære os at kiende, den virkelige Verden, vi komme til at leve i? er — den kantiske Afhandling uagtet — Theori og Praxis nogensteds eet? Studeringer lære os, hvorledes

Tingene skulle være; af Erfaring maae vi lære, hvorledes de virkelig ere, og — hvad efter hin Forberedelse endnu gemeenlig er os den vanskeligste Lære — at tage, og at nytte dem saaledes, som de ere.

Hvad her siges om Skoler og Universiteter, gielder dobbelt om de tydske, og især om det, hvor Melnek havde studeret. Jo mere paa dette Universitet Savnet af Omgang og Adspredelse gior Studering ikke blot til Mode, men til Fornødenhed, jo uundgaaeligere er det, at den studerende der dannes til Bogmenneske; træffer det nu, at hans tilkommende Bestemmelse ikke er den egentlige lærde Stand, men det virksomme Borger- og Embeds-Liv, hvilke vrange Forestillinger maae han da ikke medføre i dette? vant, hos sine Lærere, og i Skrifter, at finde Vildfarelser, Misbrug og Uretfærdigheder fremstillede i deres værgeløse Nøgenhed, og saa lettelig slagne af Marken, som de i den ulige Enekamp mellem dem og Sandheden bestandig maae blive, kan han ikke forestille sig andet, end at det maae være ligesaa let, at bestride og udrydde dem i Verden, som at bekiæmpe dem fra Cathedret, eller ved Pulten; at man behøver kun at have Ret, for at faae Ret; han kiænder ikke den frygtelige Hær Hielpetropper, Slendrian,

Nyheds Had, Egennytte, og Stolthed sende dem til Understøttelse.

Dobbelt maatte dette være Tilfældet med Melnek, hos hvem hans academiske Forbindelser, Levemaade, og Omgang yvermere nærede den Sværmeries og Ridderskabs Aand, hvortil vi fra hans første Barndom af have seet Anlægget hos ham. Hans første Samtale med Bommanden maa have givet et Begreb om, hvilke de Forestillinger, de Forsætter vare, hvormed hans Siæl var frugtsommelig? vel saae vi tillige, hvilke Barsler og Lærdomme hiin prøvede Mand ved samme Leilighed gav ham; men ogsaa kunne vi nok lettelig sige os selv, at disse vel neppe vilde forslaae til at udrydde, hvad der syntes saa grundfæstet hos ham; men at Erfaring og Modgang først maatte tage ham i sin strænge, men dygtige Lære; og er det disse hans Læreaar, vi begynde at fremstille her.

I tredie Samling forlode vi ham paa hans Faders Gaard, hvor han var taget hen ved sin Hiemkomst fra Universitetet. Saa interessant nu end Opholdet blev ham ved det uventede Kiendskab, han havde giort med Bomhusets ærværdige og elskelige Olding, var hans Aand dog for yrig til længer at kunne fængsle sig i denne Uvirksomhed. Han var i den lykkelige Alder, da man ikke

endnu har tabt den Tro, der flytter Bierge, han følte Kraft og Mod i sig til at bestride mangen Fordom, mangen Misbrug, mangen Uret, som han saae omkring sig; han drømte, at alle Venner af Sandhed og Ret maatte, og burde udgiøre et Broderskab, der, da deres Foreening havde et saameget vigtigere og helligere Maal, endnu samdrægtigere maatte holde sammen, staae alle for een, og vove Liv og Blod for hinanden, end de Ordensbrødre, han nys havde forladt. Vel faldt det hans Fader mere end eengang ind, at vilde beholdet ham hos sig, og af ham dannet en kyndig og veldædig Landmand; men endnu havde Melnek ikke lært at tænke sig Agerdyrkerens Syssel i hele dens Værd, og hele dens Held; endnu var det i hans Tanker Trældyrs, næsten Menneskets, i det mindste det tænkende og oplyste Menneske, uværdigt Arbeide; endnu syntes den Mark, han agtede at dyrke, og tildeels at bryde, ham at love langt herligere Frugter. Ogsaa kunde en saare tilgivelig faderlig Forfængelighed hos den gamle Melnek dog heller ikke saa ganske finde sig selv i den Tanke, at denne Søn med det Hoved, den velanvendte Flid, og de Kundskaber, saa ganske skulde grave sig ned blandt Kartofler og Roer. Liden var derfor kun den Modstand, han

modsatte Sønnens Ønske, nu at træde ind i det virksomme Borgerliv; kun om den Bane, denne der burde vælge, var der dem ikke saa let at eenes. Vant til, og kiær efter Uafhængighed higede Sønnen efter Advocaturen, der frembød hans borgerlige Ridderskabs-Aand en aabnere og redere Mark til at værne for Uskyld, afsløre Svig, hævde Ret, og hævne Vold, til at binde an med Chicanens, Udsuelsens og Undertrykkelsens Hydra. Faderen derimod, der — ikke at tale om, at den mere velhavende Landmand sielden er Ven af denne Stand, som han ofte er ubillig nok til at dømme efter dens Udskud, Landalmuens evige Opæggere og Forledere — fandt, at denne Vei bar hverken til Lykke eller Høihed, og der ikke kunde give Slip paa den søde Drøm, at hans Søn engang skulde regiere Landets Regenter, og i en fraværende Fyrstes, og en underskrivende Ministers Navn staae som Regierings-Secretair ved Statens Ror, vilde endelig, han skulde gaae Dicasteriums Veien; selv det trættende, eensformige, sløvende, som han ikke kunde nægte, at slige Forretninger havde, ansaae han ikke for saa saare ilde, da det maatte tiene til at dæmpe de sværmende og brusende Ideer, han ofte traf hos sin Carl, og som, han kiændte Verden nok til at vide, maatte ofte vorde hans Lykke i Veien.

Vel vilde Melnek ikke gierne hertil, men da han aldrig i Verden havde vidst, og aldrig heller lærte, hvad det var at gisre sin Fader imod; og siden det overalt var i en Epoke, da Fyrstetilbedelse var næsten ligesaa stærk Smitte, som Fyrstehad siden; da Frederiks Daad, Gustavs Taler, og Josephs Forsætter, havde giort Fyrsterne til Jordens Guder og Menneskehedens Fædre; da man ikke kunde tage et Skuespil, en Fortælling, eller en Journal i Haanden uden at være vis paa at finde ædle Fyrstescener, og Fyrsteanecdoter deri; og da han desuden endnu tænkte sig Landesvater, Schutz und Rather, med samme Høitidelighed, som han saa ofte havde sunget det med; gav han sit Samtykke til, at hans Fader maatte bringe ham ind i fyrstelig Tieneste; hvorpaa denne, der som en formuende Mand ikke var uden Forbindelser i Residentsen, ved Vens Ven fik ham udvirket en surnumerair Plads i et Dicasterium; dog gik Melneks Fælighed ikke saavidt, at hans Fader tillige kunde formaae ham til at lade sig tilbyde, som Privatsecretair hos den meget formaaende Chef, saa fordeelagtige Udsigter, der end viistes ham derved, og saa let end Arbeidet forestiltes ham at ville blive.

Melnek forlod da sin Faders Gaard for at

tage til Residentsen; men forekom hans Liv ham i **tt*ng** efter Liebners Bortreise venneløst og øde, fandt han sig siden ved sin Skilsmisse fra Bermer og sine academiske Staldbrødre venneløs og ene paa Jorden, da maatte denne Følelse her i det kolde, glimrende, fornemme **nn*v** blive dobbelt levende hos ham, især da Erindringen om hans hensvundne Skolegangsdage kom til for at hvæsse hans Savn. Hvert Skridt, han gjorde, hvert Blik, han udsendte, tilbagekaldte ham Erindringen om en fordums Glæde, han ikke kunde nyde, en fordums Interesse, han ikke mere fandt. Her, hvor han engang havde været saa fuldkommen hiemme, var han nu aldeles fremmed; hans gamle værdige Rector var død; hans fordums Skolekammerater vare reiste til Academiet, og de academiske Bekiendte, han gienfandt her, havde deels ikke staaet i synderlig Forbindelse med ham i **t*t*ng**, da de, som saakaldte Landets Børn, havde frygtet for Mistanken at høre til en forbudet Orden; deels vare de nu ogsaa indlemmede og indflettede i andre huuslige Kredse, og Forbindelser, og Forlystelser; at gjøre nye Bekiendtskaber var ikke synderlig Meineks Sag; især var han aldeles uskikket til at søge dem; og hvor skulde han desuden have søgt disse? dette Hovedstadslevnet,

dette Vauxhalls Væsen, denne Adelsaand, og Gardeducorps Tone kunde umuelig stemme med Melneks Begreber; han kunde ligesaa lidt løbe efter Selskab til deres Dejeuners, som efter Glæde til Slotshaugen, hvor en dum og stolt Indskrivt forbød at betiene sig af en Bænk, inden man først havde efterseet, om der var Standspersoner tilstæde. Selv de deilige Egne, der omgive denne Stad, og der havde været hans første Skoledages Elysium, og de seneres Asyl, havde tabt deres Tillokkelser for ham; ene, keed af sig selv og af alle, søgte han sine fordums Følelser der, men fandt dem ikke, og kunde ikke finde dem, da Keedsomhed og Sløvhed laae for tung paa hans Siel til, at den kunde aabne sig for Naturskiønheder. Det er en synderlig, en over al Forestilling marterfuld Følelse, at være eensom midt i en folkerig Bye, hvor man saa let fristes til at troe, at man er den eneste Eensomme; især forfulgte denne Følelse ham de skiønne Høstaftener, naar han med Flid søgte de mindst besøgte Spadseregange, og paa disse snart traf en ærlig Haandværksmand glad med sin Kone eller sin Brud, snart et Par Yaglinge fordybede i interesserende Samtale, saa en Flok muntre Skoledrenge, der fandt en Skat i enhver Steen, hvormed der lod sig slaae Smut, hver vel-

voret Hasselqvist, hvoraf der kunde blive en Stok eller Spidsrod, kort sagt, idel Mennesker, der havde nogen at glædes ved, og glædes med; og hvem han da naturligviis forestilte sig saa glade, som kun Phantasien kan skabe dem; ofte følte han da det ængstlige i sin eensomme Stilling saa levende, at han med eet vendte mismodig om, ilte hiem paa sit Værelse, at begrave sig mellem Papirer og Bøger, at neddysse der sine Savn, eller fornye dem ved Følelsen af, hvor aldeles ham fattedes Lyst og Kraft endog til det, der ellers havde været ham lettest og kierest.

Men længe kunde denne Tilstand ikke vare; "intet Menneske — siger Lessing saa rigtig — kan mellem Mennesker længe være forladt. Man kaste ham hen, hvor man vil; saafremt han falder blandt Mennesker, falder han mellem Væsner, der, inden han seer sig om, hvor han er, paa alle Sider staae rede at hæfte sig til ham. Er det ikke fornemme, saa er det ringe, ikke lykkelige, er det ulykkelige Mennesker; Mennesker er det bestandig; ligesom en Draabe kun behøver at berøre Vandets Overflade, for at optages deraf, og ganske henrinde deri; dette Vand hedde, som det vil, Kiær eller Kilde, Strøm eller Sø, Belt eller Ocean."

Snart fandt ogsaa Meinck Omgang og Venskab; fandt Næring for sit Hoved og Hierte.

Eensom og næsten ukiendt midt i Residentsens glimrende Tummel levede den gamle Rentemester Waldorf; en sær Mand — saa vare alle enige at kalde ham; Ministrene, thi de saae ham aldrig, og havde endnu aldrig seet ham, i deres Forgemakker; Regieringssecretairerne, thi naar han fik en Befaling, der var bygget paa urigtige Grundsætninger, eller spaaede farlige Følger, tog han aldrig i Betænkning, uden Slør eller Smink at foreholde dem de urigtige Grundsætninger, og de farlige Følger; Revisions-Betienterne, thi da hans Regnskaber altid vare nøiagtige og rigtige indtil Hvid og Penge, fandt han ingen Føie til at give Douceurer for gunstig Revision, og giorde sig vred, naar man vilde afchicanere ham dem, ved at trække Anteegnelser efter Haaret; den finere Verden, thi han var for god Huusholder, til at holde, som det kaldes, et Huus, hvorvel han havde mere aarlig at leve af, end mangen, der levede som en Matador; Garderofficererne, thi han bad dem aldrig til Bords, at de til skyldigst Taksigelse kunde giøre Nar af det Borgerkrams Indbildskhed og Forfængelighed; nogle Mennesker, som med Vold og Magt vilde være af hans Familie, fordi

han hverken vilde holde Søndagsselskab med dem, eller laane dem Penge, hvorvel den ene af dem var gift med en Steddatter af hans Næstsødskendebarn, og den anden havde taget en gammel rig Moster af hans afdøde Kone, ægtet Livet af hende, og ødt hendes Midler. Waldorfs eneste Omgang og Selskab var hans Datter Luise, der var ligesaa sær en Pige, som han var Mand; der endnu aldrig var seet paa Vauxhall, aldrig paa Bal, havde aldrig endnu været ved Pyrmont; og som man, kort sagt, intet offentligt Sted traf, uden i Kirken, som hun ikke lettelig nogen Søn- eller Hellig-dag forsømte; som giorde sine Qvasicousiner ingen Visiter, og som oven i Kiøbet havde mødt sin Exoncle paa Kirkegaarden et Par Gange uden at hilse ham, af den meget tilgivelige Grund, at hun kiendte ham ikke, da hun ikke havde seet ham, siden hun var tre Aar gammel; og hvem man, kort sagt, ikke vidste at sige noget passeligere og haardere om, end at det var Faders Datter.

Waldorfs Regnskaber laae under det Dicasterium, hvor Melnek var blevet Surnumerair; og da Chefen, som fra det afviiste Privatsecretariat just ingen synderlig Prædilection havde for ham, ikke vidste at finde noget tørrere eller min-

dre lønnende Arbeid til ham, havde han overdraget ham Revisionen af et overliggende Regnskab af Waldorfs, hvorvel Melnek fra Begyndelsen af havde erklæret, at det var hverken hans Lyst eller hans Fag. Midlertid arbeidede han ufortrødent deri; og fandt sig det meget lettet ved den overvættes Orden og Nøiagtighed, som herskede der; indtil han endelig et Sted traf paa et Vilderede, hvor han tydelig kunde see, at det, naar de fornødne Oplysninger bleve givne, upaatvivlelig vilde findes at have sin fuldkomne Rigtighed, men som rigtig nok, saaledes som det i selve Regnskabet saae ud, kunde give fuldkommen Føie til en meget betydelig Antegnelse og ikke ringe Vidtløftigheder og Chicaner. Melnek forestilte Chefen den hele Sag, som den var, og sagde ham, han ansaae det for det simpleste og korteste, at gaae hen til Waldorf, og faae Sagen oplyst. Chefen var ikke saa ganske af den Meening; han lod sig ikke utydelig mærke med, at det ikke kunde skade, man fik en Smule Klemme paa den overmodige Rentemester; overalt, meente han, var det en Collusion, som et Collegium ikke kunde nedlade sig til med Underbetienterne. "Aldeles ikke — gav Melnek til Svar: thi her handles hverken om at forvanske af Indtægterne, eller formindske af Ansva-

ret; Sagen er blot, i Korthed at faae Ende paa en Sag, som ellers vil give Vidtløftighed og Skriveri uden Ende; og at skaane en gammel, og, saavidt jeg kan skiønne, en ærlig og duelig Mand for ufornødne Ubehageligheder." "O ja! svarede Chefen: Waldorf, troer jeg, er en gandske ærlig Mand, og maaskee ogsaa en duelig Mand; men imidlertid finder De jo selv her ...." "Jeg finder, svarede Melnek, at her fattes nogle Documenter, der formodentlig ere som Bilager ved et senere Regnskab; hvis man i øvrigt var saa nøiagtig og hurtig med at revidere hans Regnskaber, som han er med at gjøre og indgive dem, vilde maaskee baade hans og vort Arbeide være en Deel lettere." "O ja! det vilde være meget at ønske, at Forretningerne tillod, man saaledes alletider var au Courant; men deres Mængde ..." "Lad os da ikke — faldt Melnek ind — med utidige Chicaner forøge dem selv; tillader De, gaaer jeg til Waldorf i Eftermiddag, og faaer de Sag i Rigtighed," "Naar De endelig vil udsætte Dem for en uartig Modtagelse, o ja! men det er engang for alle den Mands Tro, at være studs og plat mod alt, hvad der kommer fra hans Superieurer." Melnek, som aldrig kunde faae den aristocratiske Trapvestige i sit Hoved, fandt, han var paa Veien

at sige Chefen en Bitterhed, vendte sig derfor hurtig fra ham, og satte sig igien til sine Forretninger.

Om Eftermiddagen gik han hen til Waldorf, der, da han hørte, hvorfra han kom, rigtig nok efter Chefens Spaadom modtog ham vranten og studs; men, da han hørte hans Ærinde, begyndte at see paa ham med Forundring, siden han fra den Kant aldrig var vant til at vente sig uden Ubehageligheder og Fortred.

Mistro til disse Regieringsmennesker, endog naar de syntes velvillige og tienstagtige, var vel alt for naturlig hos ham, til, at han ikke endnu skulde vedblive at være tilbageholden; men Melneks godmodige aabne Mine og Adfærd, den Flid, hvormed han gik Waldorf til Haande i at gjennemgaae vedkommende Papirer, den uskrømtede Fornøielse, der viste sig hos ham ved det allermindste, der kunde findes til Oplysning, og endelig hans inderlige Tilfredshed, da Alt, hvad de søgte, var fundet, og han, ved at gjennemsee de opledte Papirer, til Slutning fandt, at Alting havde sin fuldeste Rigtighed, interesserede den redelige Olding saa meget, at han, da nu Melnek med velforrettet Sag lavede sig til at gaae, med sin naturlige Ligefremhed sagde til ham: "det gior mig ondt, Hr. Mel-

nek! at jeg ikke kan bede Dem blive; men de andre gode Herrer deroppe fra have saa tidt, og paa saa ublu en Maade vildet sætte mig i Brandskat, og jeg har saa uovervindelig en Modbydelighed for Alt, hvad i mindste Maade kan ligne Bestikkelse, at jeg har giort mig det til en hellig Lov, at ingen, der har det allermindste med mine Ting at gjøre, skal nogentid faae saa meget som en Drik Vand i mit Huus; det er, sandt at sige, i Dag første Gang i mit Liv, det har fortrudt mig; for De kommer mig for som et Menneske, jeg kunde nok have Lyst at kiende nøiere." "Hr. Rentemester! sagde Melnek, og lavede sig til at sætte Hat og Stok fra sig: der er uden Tvivl noget til Spisetid endnu; naar De tillader, saa...." "Gierne, gierne! sagde Waldorf, der i denne ukunstlede Adfærd fandt et Menneske efter sit Sind, tog selv Hat og Stok fra ham, og nu begyndte de en Samtale, først om Forretningerne, saa om Tingenes Gang i det Hele, om Melneks Udsigter og Hensigter; og allevegne forstode de hinanden saa godt, allevegne mødtes deres Begreber saa ganske, uden at dog nogen af dem fornedrede sig til at snakke den anden efter Munden, at, da Pigen, (thi den i saamange andre Ting fære Waldorf var og deri fær, at han holdt for, at i et Land, hvor den røde

og brømmede Kiole stial saa mange Karle fra Staten, var det dobbelt uforsvarligt at lade den randede formere Dagtypenes Antal) kom ind med Dækkekurven, og Melnek reiste sig for at gaae, Waldorf med et redeligt Haandslag sagde til ham: "Veed De hvad, Hr. Melnek! uagtet De er det første Menneske, der har havt med mine Ting at giøre, og som jeg har havt Grund til at være fornøiet med, vilde jeg dog ønske, jeg havde een af mine ærgerlige Revisorer i Stædon; jeg vilde heller have godt af Dem til mig selv, end til mit Regnskab." Melnek studsede vel i Begyndelsen ved denne synderlige Forbindtlighed — thi den var for ærlig meent, til at kaldes en Compliment — imidlertid fornøiede den ham saa meget, at han ikke kunde undlade, ved sig selv at ønske sig et andet Fag at arbeide i.

Ha ha — seer jeg allerede een og anden af mine Læsere, eller kanskee Læserinder, at sige — nu have vi Tingen gaaende; nu er han bleven forelsket i den smukke Luise, og derfor er det, at han saa gierne vilde blive, og har saadan en Lyst til at komme igien, og det er da det, Faderen har mærket, og derfor er det da naturligviis ham magtpaaliggende at aabne Melnek Adgang i sit Huus." "Skudt forbi! mine Herrer og Damer!

reent, langt forbi! for det første kunde intet være mindre i den gamle Waldorfs Caracter, end at gjøre saadanne Udregninger; lod han haant om at tage til Torvs med sin Datter paa Assembleer og Baller, til Vauxhaller og Sundhedsbrønde, da maatte han endnu mere foragte at lokke Kiøbere i Huset, for at sætte hende af under Haanden; det var overalt — for at blive ved den engang begyndte Lignelse — Vare, han slet ikke var saa forlegen for at blive af med, at han skulde, saa at sige, see at lokke dem paa en ham endnu næsten ubekiendt Kiøber. Desuden kunde hun saameget mindre have nogen Indflydelse paa Melnecks Beslutning, da han vel havde seet hende, siden hun var den, der lukkede ham op; men saa aldeles ikke lagt Mærke til hende, at hvorvel hun under hele Samtalen mellem ham og Waldorf havde siddet inde i Stuen hos dem med sit Sytøi, det ikke engang var faldet ham ind at sende eet eneste Blik hen til Gaardvinduet, hun sad ved.

Om hun da maaskee ikke var smuk? — saa sær eller ukyndig skulde man dog ikke tænke sig nærværende Fortæller, at han skulde overtræde Romaners gamle Skik og Lov, ved at indføre en Pige, der oven i Kiøbet halv om halv var Fortællingens Heltinde, og der ikke var smuk. I Romaner og

Comedier er Skiønhedens evige Hiem; ofte finder man der i den snævreste Hytte, i den meest indskrænkede Huuskreds flere og større Skiønheder paa een Plet, end man af vor flanerigste Clubs glimrende Assembleer for en heel Vinter vilde være i Stand til at sammenlede. Dog — uden Spøg — vist nok var der mellem dem, der glimrede, som **nn*v*rs Stierner, hundrede og hundrede, der — endog hendes skiønne Siel uberegnet — vare sande Taagestierner mod hende; men for det første havde den mellem Bøger og Studenter opvoxne Melnek ikke Levemaade nok til at besidde den Grovhed, som udkræves, for at tage et Fruentimmer i Besigtelse ved første Møde; deels er det saadan en synderlig Sag med Smukhed; det synes næsten, som den, for at falde strax tilfulde i Øie, maa enten brammende stille sig til Skue, som Rosen, eller som Marzviolen ved et lokkende Halvskiul tildrage sig Granskerens Blik; kun den svage Skiønner, og til denne Classe kunde ingen mindre høre end Melnek, veed strax at lægge Mærke til den bram- og konstløse Markblomst, der, sin Skiønhed ubevidst, hverken lader, som den dulgte sig, ikke heller stiller sig til Skue. Luises ligefrem ærbare Adfærd, hendes simple huuslige Dragt, der var lige langt fra modisk Pral og gammeldags

Sælsomhed, hendes hele stilfærdige Væsen havde saa lidet tildraget sig Melneks Opmærksomhed, at det ikke engang randt ham i Tanke, om det var Datteren af Huset, eller en Huusjomfrue, eller — hvilket i de fleste Huse er adskillige Grader ringere — en fattig Slægtning, man af Godhed gjorde vel imod.

I Kloster med den, siger rigtig nok Lessings Conti, der af Maleren vil lære, hvad Skiønhed er; imidlertid gaaer det dog de allerfleste Mennesker, som Prindsen, der heri ikke torde troe sine egne Øine; der synes virkelig at være nogen Mode, eller Vedtægt, eller vel undertiden lidt Lykketræf i, hvo der skal være en Skiønhed eller ikke. Mangen kan ukiendt og ubemærket have henlevet sin favreste Tid, kommer nu ved een eller anden lykkelig Ulykke for Orde, og bliver med eet til en Skiønhed. At være for Orde synes overalt at være det Cytheres Belte, der giver Skiønheden sin meest henrivende Tryllekraft; men da det nu ikke er raadeligt, at overlade til den blinde Lykke, om man skal komme for Orde, og altsaa blive en Skiønhed, eller ikke, have vore Damer af Ton ogsaa heri udfundet en Konst at rette eller lænkebinde Lykken, ved det de nemlig, naar ingen anden vil, bringe sig selv for Orde, som Skiønheder,

ved at foretage sig tusinde Ting, som ingen uden en Skiønhed tør vove, i det mindste ingen uden en Skiønhed vente tilgivet; derfor klæder een sig a la Tallien, eller a la sauvage, en anden figurerer i Amazondragt til Hest, og den tredie skifter Elsker, ligesaa ofte, som Hovedpynt. Vist nok mislykkes undertiden disse Forsøg, og mangen bringer kun ved alt sligt sin Grimhed i Folkemunde; imidlertid giør det dog saa meget, at man ikke lettelig vover at give Skiønhedsæblet til den, der ikke selv mælder sig, som Prætendentinde dertil.

Dette var nu i høieste Grad Luises Tilfælde; i hendes Faders Huus var Smukhed saa langt fra at være den øverste af alle menneskelige Fuldkommenheder, der kunde fritage fra at besidde enhver anden god Egenskab, at den ikke lettelig engang nævnedes der. Luise var altsaa ikke i mindste Fristelse enten at undersøge sine Adkomster til denne Titel, eller at giøre dem gieldende; endnu mindre var gamle Waldorf Mand til at enten kunde eller vilde producere hende. Ærligen antog han, at de Faa, der kunde komme i hans Huus, kom for at besøge ham, og han vilde aldeles ikke fundet det nødvendigt, for at more disse, at sætte sin Datters Talenter i Requisition, om de end havde været af det glimrende, og ikke af det stille gavnende Slags.

Saaledes gik det altsaa meget naturligt til, at hun var umærket og ukiendt; og en Pige, der i det paa Lediggiængere af alle Farver, Aldere og Stænder saa rige **nv*b* var det, maatte meget naturlig have den høist rimelige Fordom mod sig, at ved hende intet mærkeligt var; saa at der virkelig hørte endog et Slags Mod til at finde hende smuk. Længe kunne det derfor lettelig vare, inden man lagde Mærke til hende; Uger, Maaneder, Aar kunde man komme i Waldorfs Huus, uden enten at have eller søge Leilighed til at verle flere Ord med Luise, end de ubetydelige Monosyllaber, der med Oplukkerinden, Theskiænkerinden og Forskiærerinden af Fornødenhed falde; hun var der Datter og Huusmoder, og intet videre, og selv begge disse Dele med saa liden Bram, med saa fuldkommen Ubevidsthed, at det var muligt at være anderledes, at man stod Fare for, af hende selv at forledes til at oversee hende, som hun oversaae sig selv; men blev man hende først engang vaer, man tabte hende aldrig mere af Syne! Dog — lad os ikke anticipere. Lad os indskrænke os til at sige, at dette aldeeles ikke i Begyndelsen var Melneks Tilfælde, at han, uden allermindste Hensyn til hende, ja uden engang at vide, at hun var Waldorfs Datter, blot for det Behag, han fandt

i denne værdige Oldings Omgang og Selskab, hiertelig ønskede sig befriet for de Forretninger, der udelukkede ham fra det eneste Huus, hvor han havde Lyst til at komme.

Midlertid blev dette Ønske snarere opfyldt, end han havde ventet; ja, hvad endnu vår mere, Regieringssecretairen kom endog selv heri hans Ønske imøde. Der var nemlig kort efter Melnek kommet en anden Surnumerair, ved Navn von Hallermund, der havde studeret med Melnek i **tt*ng**, og forladt Universitetet strax efter ham. Denne, der var et af de uendelig smidige Mennesker, som — efter Hamlets Udtryk — kunne smile, og atter smile, og dog være, hvad de ere, havde anseet sig det for en stor Lykke og Ære, at blive Regieringssecretairens Privatsecretair, og havde derved og ved sit seenere Forhold aldeles vundet denne almægtige Mands Ynde. Melnek havde en kort Tid havt nogen Omgang med dette Menneske paa Universitetet, da han var Skolekammerat og Byesbarn med Liebner, og nu og da nødte sig paa denne; men efter dennes Bortgang var deres Omgang aldeles ophørt, da von Hallermund var een af de curialiserende Chapeaubasherrer, der vare Bermers og Melneks Pest, og da han paa sin Side var angst for at blive anseet at høre til de

hos Consistoriet og Regieringen ikke saa synderlig vel anskrevne Ordensbrødre. Neppe vare de derimod nu her komne i eet Bureau, førend von Hallermund med al sin Smidighed vilde snoe sig om Melnek, overvældede ham med Forbindtligheder, og Høfligheder, ja havde endog et Par Gange paansødet eller paalistet ham Smaatieneſter. Allerede havde han nogle Gange slaaet paa, at Melnek nok ikke var saa fornøiet med de Forretninger, ham vare tildeelte; men Melnek havde aldeles ikke indladt sig derpaa. Men nu kom en Morgenstund Chefen selv hen til denne, og sagde, han havde fra først af mærket, at det ikke just var det Slags Forretninger, Melnek havde Lyst til; von Hallermund, der havde de løbende Expeditioner, havde tilbudet sig at bytte, ifald han hellere ønskede det. Saa megen Lyst nu end Melnek havde til Byttet, var det dog, ligesom der foer ham en varslende Anelse gjennem hans Siel, at han skulde vogte sig for en Godhed, som kom fra den Kant, og sige Nei; imidlertid indskrænkede han sig til at give et intetsigende Svar, at han nemlig først ønskede at tale selv med Hallermund i denne Anledning.

Det var i Grunden for at raadspørge Waldorf, han havde taget denne Udsættelse; han gik

derfor og til ham selvsamme Eftermiddag, at fortælle ham det ham giorte Forslag. Waldorf smilede derved: "Det burde jeg kundet foreſtilt mig — sagde han — at man ikke lod mig beholde en Reviſor, der ikke syntes at have Lyſt til at chikanere mig. Man har formodentlig fundet een, som bedre passer til de høie Herrers Plan." Det samme var ved Chefens Forslag rigtig nok faldet Melnek ind, imidlertid udlod han sig ikke dermed, men sagde blot, at, naar Waldorf troede det, vilde han gierne vedblive. "Nei! nei! svarede den Gamle: lad dem kun faae deres Villie, de skal dog see, jeg vinder mere ved Byttet, end de; for naar De ikke mere er min Reviſor, behøver jeg herefter ikke mere at vise Dem min Dør, naar jeg havde meest Lyſt til at beholde Dem hos mig." Melnek gientog endnu eengang sit Tilbud at vedblive, og udlod sig med, at han rigtig nok ansaae sin Eftermand for et Menneske, Regieringssecretairen kunde faae det med, som han vilde. "O ja! sagde Waldorf: jeg har engang været i Selskab med ham hos vor Præst; men — jeg ved ikke, hver Gang, han kom mig nær, havde jeg en Følelse, som naar man seer en Snog smutte ud fra et Jordbærland, man er ifær med at pille af. Midlertid, tænker jeg, at have de nu maat

ret lade mig gaae i tredive Aar, skal de vel ikke giøre mig stor Skade i den korte Tid, jeg kan have tilbage. Altsaa — Hr. Melnek! De siger Dem fra Revisionen, og kommer i det Sted af og til, og seer til mig." "Naar De saa vil ...." "O ja vist! vi vil strax drikke Ligkiøb! Luise! gaae ud og slagt dit fede Qvæg. Hr. Melnek bliver her i Aften."

Dette saare usædvanlige Adfærd af Waldorf var det første, der giorde Luise opmærksom paa Melnek; et Menneske, som hendes Fader saaledes udmærkede, maatte nødvendigen blive hende interessant, saa meget mere, som hun kort derpaa fik et talende Beviis, at det ikke var enhver, denne Velkomst stod aaben.

Waldorf og Melnek havde nemlig forregnet sig i at troe, at Byttet med Revisionen var skeet, fordi Waldorf skulde chicaneres; tvertimod var den nye Revisor idel Opmærksomhed, idel Tienstfærdighed, idel Forekommenhed; det allermindste, der kom i Veien, var han paa Timen rede at slætte og jævne; endog Regieringssecretairen syntes ved ham at blive meget fordeelagtigere stemt mod Waldorf, og talede adskillige Gange i Melneks Nærværelse meget vel om ham; ogsaa nyttede von Hallermund enhver Leilighed til at søge, som Mel-

nek, mundtlige Oplysninger hos Waldorf, men var saa langt fra at møde Melneks Held, at tvertimod en Aften, da han ligesom søgte at bede sig selv, ved at trække sit Besøg ud over Aftensmaaltids sædvanlige Time, og endda oven i Kiøbet at anmærke, at det nu var for silde at gaae nogensteds hen, gav Waldorf sin Datter Befaling at lade Bordet dække i en anden Stue, og kalde ham til Bords, naar det var færdigt; og viiste saaledes Hr von Hallermund ligefrem Døren. Men ikke desmindre vedblev han, ikke blot i Waldorfs Huus, men og naar han engang kunde komme i Selskab med dem hos Præstens, at være saa ærbødig mod Faderen, saa opmærksom for Datteren, at Waldorf, der ærgrede sig over hans Mangel paa Selvfølelse, engang sagde, at det Menneskes Venlighed kom ham for, ligesom den søde Smag, man paa Apotheket satte paa bedske Medicamenter, og som kun tiente til at giøre dem væmmeligere.

Midlertid kom Melnek efterhaanden alt flittigere og flittigere, først eengang om Ugen, saa hver anden Dag, og endelig saa godt som daglig i Huset, og jo oftere han kom der, jo mere fandt han sig der, hvad for ham var Velbefindendets høieste Ideal, som hiemme. Vel troede han end-

nu bestandig selv, at det blot var for den Interesse, Waldorfs Omgang havde for ham, at han kom der saa gierne; ogsaa var Samtalen bestandig imellem disse tvende, da den deels fast altid var om Æmner, hvori et Fruentimmer ikke let tager Deel, det deels og i Waldorfs Huus ikke kunde være Skik, at Børn snakkede med; imidlertid begyndte han alt at see Luise hellere og hellere; allerede kunde han med inderlig Glæde give Agt paa den aldeles uskrømtede og ukunstlede Ømhed og Omhu, hvormed hun vogtede paa sin Faders Øie, for at forekomme hans Vink, og giætte hans Ønsker; allerede lagde han Mærke til den ikke almindelige Blidhed og Venlighed, hvormed hun omgikkes Tyende, og hvad det almindelige Udtryk kalder de Ringere, og fremfor alt Trængende og Fattige; allerede var det gaaet ham et Par Gange over, at give Waldorf forvendte Svar, fordi hans Tanker vare hos Luise, naar hun med godmodig naturlig Inderlighed passede og kiælede for sin Canarifugl, kort sagt, allerede elskede han, og vidste det ikke; men just denne Kierlighed er det, der fører Menneskет blidelig giennem Livet. Selv hans ikke behagelige Forretninger vare ham ikke byrdefulde, men gik ham rask fra Hænde; "thi — sagde han til sig selv, eller rettere følede han, uden

at driste sig til at tænke det — naar Aften kommer, er de forbi, og jeg gaaer til Waldorfs, Luise lukker mig op, og byder mig en venlig Godaften, og anmærker vel endog, at jeg kommer lidt senere end sædvanlig." Midlertid indbildte han sig endnu, at denne Luises Opmærksomhed og Venlighed var ham saa kier, fordi den var ham Borgen for Waldorfs Venskab; ligesom han og daarede sig med at troe, at det, der interesserede ham hos hende, var, at hun var Waldorfs Datter.

Vist nok seer Fortælleren, at adskillige af hans Læsere ville trække paa Skulderen over denne synderlige Uforstand af Melnek, ville holde denne Skildring for usand og unaturlig. Et Menneske paa nogle og tyve Aar skulde daglig komme i Huset hos en smuk Pige, uden at vide selv, han var forelsket i hende; han skulde daglig see hendes Opmærksomhed for sig tiltage, uden at drømme om hendes Gienkierlighed! Fortælleren vil ikke engang opholde sig ved, at dette egentlig var Melneks allerførste Fruentimmeromgang i Verden; at mellem de Ridderskabs-Grundsætninger, han i Bermers Skole havde indbrukket, var især et dødeligt Had for at svige en Pige, og den ikke usande Sætning, at man heri gierne begynder med at daare sig selv; man kan fremsætte en mere almeengiel-

dende Paastand, at nemlig den virkelige Kierlighed er ligesaa seen til at nævne sig ved sit rette Navn, som Forfængelighedens, og Sandselighedens, og Indfaldets Selvbedrag er hurtig til at tiltage sig dette; at ligesom tusinde og tusinde Mennesker af Ørkeløshed, og Mode, og hvad det alt kan være for Grunde, bilde sig ind at elske — indtil Raseri — uagtet det er kun en fremkonstlet Lystemands Ild, de daares af; saaledes fortier, og dølger, og nægter den virkelig Elskende sin Kierlighed for sig selv, indtil den er bleven saa mægtig, at han ikke mere kan skiule den enten for sig selv eller andre.

Hvad der fandt Sted med Melnek, var ikke mindre Tilfældet med Luise; vist nok blev hun Dag fra Dag mere opmærksom paa Melnek, ved at see og høre, hvorledes Faderen alt mere og mere omgikkes ham som en Ven; en Hæderspost, der i Luises Øine maatte have dobbelt Ærværdighed, da den i saa mange Aar havde staaet ubesat; vist nok glædede hun sig allerede, jo nærmere det gik mod den Tid, han pleiede at komme; blev allerede saa underlig, naar det hændelsevis blev noget over den sædvanlige Tid, eller naar han — maaskee sig selv ubevidst — for at blive savnet, og spurgt, hvor han havde været henne, en Dag

endog kunde blive reent borte; hun kiendte allerede hans Gang, hans Banken, hans Ringen; Isb allerede saa hurtig og glad hen at lukke op, naar hun vidste, det var ham; allerede rsbede hendes Godhed for ham sig i tusinde Smaating; og endnu havde hun ikke mindste Formodning om, at hun saae ham anderledes, end, som alt andet i Verden, med sin Faders Øine....

"Med Tilladelse — Hr. Fortæller! hvor gammel var Luise?" "I sit tyvende Aar, Madam!" "Og saa uvidende? saa maatte der hverken være Romaner, eller Veninder, eller Tieneste-piger i Deres **nn*v**?" "Rigtig, Madam! for Luise var der heller ingen af Delene; opdraget bestandig i sin Faders Huus og under hans Øine, var hun lige omhyggelig bevogtet for forførisk Omgang og Læsning. Ingen jevnaarige Dosinveninder havde fyldt hendes Hierne med Flanedrømme og Lefletant; ingen opflammende Digterskildring havde med Drivehuusvarme fremskyndet de Følelser, som Naturen nedlagde i vor Barm til vor Lykssalighed og Forædling, men som saa ganske udarte og forvandskes ved at fremkunstles for Tiden; ingen havde fra Barndommens Aar sat hende i Hovedet, at hendes hele Bestemmelse var at erobre, og erobres; hun havde ingen Mynsterroller over

unge Herrer at giennemgaae, ingen Stævnemøder at give, ingen Smugbrevvexling at besørge, ingen indbildte Lidenskaber at betroe, altsaa intet at være fortroelig med Tienestepigen om, og talede følgelig aldrig med hende uden om Husholdningen.

"Om Forladelse, Hr. Forfatter!... De talede hist oppe om Digterskildringer og Romaner! denne Fortælling skulde vel aldrig af en Hændelse selv være en Roman?" "Og om saa var." — "O ja! Deres Ideal, Jean Jaqves Rousseau skrev ogsaa mod Romaner, og skrev selv en Roman!" "De maa da, min Herre! ogsaa hos ham have fundet Forsvaret for, hvad han giorde. Opdrager Deres Dottre, som Waldorf opdrog sin: giver vort Kiøns Ungdom en Dannelse, som gior dem slige Piger værdige, og holder da ikke blot denne og Rousseaus, men Müllers, og Hasses, og hvad endnu bedre Romaner, der kunne tænkes, ude af deres Hænder; og De gisre saare, saare vel! Men for vor letsindige, fordærvede, fra Barndommen af flanende og leflende Ungdom ere de maaskee den tienligste Modgift; dem er det vel ikke ugavnligt, at lære at kiende de Følelser og Lidenskaber selv, hvis Navne man har lært dem at misbruge til at adle Daarskaber, og Laster, og Forbrydelser

med. Vender tilbage til Naturen, og man kan foreskrive eder sund naturlig Diæt; men have I ved kunstlet Levemaade og Dannelse forqvaklet eder selv, da maa I med kunstige Lægemidler bringes tilrette! Dog tilbage til Historien.

Saavidt vare baade Melnek og Luise, at de behsvede kun at gisres selv opmærksomme paa deres Følelser, og lære at kiende dem, for at komme til at sysle saameget dermed — enten det nu blev under Navn af at nære, eller at bestride dem — at de snart maatte blive til virkelig Lidenskab. Længe kunde det ikke vare, at man kunde see en ung Mand komme i et Huus, hvor der var en gifteferdig Pige, inden Byen skulde have et Par af dem; og snart vare de de eneste, der ikke vidste denne Dagens Nyhed, som imidlertid naturligviis ikke længe kunde blive en Hemmelighed for dem. Luise slap lettest; thi vel prsvede Pigen, som, den strænge Orden i Walldorfs Huus uagtet, ikke ganske var afsrt Tienestetyendes Arvesynd, først at vilde, som det kaldes, fixere, og siden, da denne usædvanlige Tone ikke syntes at optages vel, gratulere Jomfruen; men Luise afviiste begge Dele med saa megen Alvorlighed, at hun ikke mere dristede sig til at slaae paa nogen af disse Strenge.

Ikke saa let slap Melnek. Enhver, han mødte af sine Bekiendte, ja endog saadanne, som han neppe engang af Navn eller Ansеende kiendte, troede sig berettiget at skrifte ham i denne Henseende, og han maatte svare derpaa, som han vilde, i Spøg eller Alvor, med et bestemt Afslag, eller med en Afviisning, saa gik enhver dog kun stadfæstet i sin Formodning fra ham. Og hvad der endnu var det synderligste, den hidtil saa ganske ubemærkede Luise kom med eet i Orde for at være blandt Residentsstadens smukke Piger.

Blandt dem, der paa enhver muelig Maade søgte at aflokke eller afnøde Melnek Tilstaaelse om hans Forbindelse med Luise, var især Hr. von Hallermund; men forgiæves, da Melnek virkelig intet havde at tilstaae. Saameget udrettede imidlertid han og de øvrige, at de giorde Melnek opmærksom paa sig selv, og snart fandt han da tvende Ting, som man, naar man alvorlig søger, endog med langt mindre Føie saa lettelig finder: at han elskede Luise, og at Luise fortiente at elskes. Daglig agtede han nu omhyggeligere paa hende, og daglig fik han hende naturligviis mere kiær, saae daglig det huldeste ædleste Hierte, den sundeste, meest uforvanskede Forstand fremlyse i

tusinde Smaating; daglig blev da og det Ønske mere levende hos ham, at Byen maatte have Ret! at hun maatte, vilde blive hans; og nu indtraf en Begivenhed, som forvandlede dette Ønske til Haab.

Gamle Waldorf var en eegestærk Mand; men der aldeles ingen Fortræd kunne taale. En Tid havde hans Foresatte været usædvanlig forekommende og føielige imod ham; men paa nogen Tid fandtes atter smaa Kurrer paa Traaden, især var der mellem hans Underhavende et Menneske, mod hvem han havde vigtig og grundet Anke, og som bestandig beskyttedes mod ham. En Dag fik han i Anledning af en velfortient Irretesættelse, han havde givet denne, et haardt Regieringsbrev, som ydermere paa en forbittrende Maade blev ham communiceret; herover ærgrede han sig, saa han fik paa Stædet et Anstød af Feber, maatte lade hente en Vogn, og paa Øieblikket kiøre hiem. Den arme Luise blev usigelig forfærdet ved at see ham kiørende og paa en saa usædvanlig Tid, fik ham i Hast bragt i Seng, en Læge og en Haandlæge hentet, og ham aareladt. Han var nu faldet i Slum, og Luise stod ved Vinduet at aftælle nogle Draaber til ham, da i det samme Melnek kom forbi. Hendes Hierte var ikke blot for datterligt

smt, men tillige for reent til at drømme om, hvad Anstændighed — en Regnepenge, som gaaer stærkt her i Verden i Mangel af Guldstykket, Dyd — kunde have imod, at en ung Pige kaldte et Mandfolk ind af Gaden. Hun aabnede Vinduet, og bad med ængstlig Indstændighed Melnek komme ind. Han kom; med søsterlig Fortroelighed fløi hun ham imøde, klagede ham sin Nød, og sin Faders Fare, og førte ham ind til Sengen at see til den Syge, og give ham Draaberne; men de fandt Waldorf i saa dyb en Dvale, at de ikke vare i Stand til at faae ham vaagen. "O Gud! Melnek!" sagde hun, og blev bleg som et Liig. Melnek, uden at sige eet eneste Ord, fløi som et Lyn ud af Døren og Huset. Hændelsevis havde han, da han gik derind, seet Lægens Vogn holde i Naboelauget; Melnek fløi derhen, traf ham lykkeligvis endnu, og uden næsten at give sig Tid til at sige ham noget, rev ham hen med sig til Waldorf. Der stod den arme Luise endnu som forsteenet, med den tomme Skee i Haanden, uden at mærke, hun i sin Angest havde spildt Draaberne, og lyttede ængstelig efter hvert af Faderens Aandedrag; i det samme hørte hun dem komme, saae Lægen, og var nær af Erkiendtlighed faldet ned for hans Fod; han traadde til Sengen, følte den Syges

Puls, fandt den rolig og naturlig ligesom Aandedraget, og gav dem den trøstefulde Forsikkring, at langt fra der skulde være nogen Fare paa Færde, var det den kraftfulde Natur, der hialp sig selv; og at, naar han havde udsovet, vilde hans hele Upasselighed være næsten forbi. Denne Tidende var Luise for kiær til, hun saa strax torde troe den; hun begyndte da med nogle Tvivl.

"Veed De hvad? sagde Lægen: De er i dette Øieblik sygere end han; De skulde med Rette strax gaae til Sengs, og maaskee lade Dem aarelade, De er forfærdelig altereret. Luise afslog dette med en usædvanlig Styrke; i det mindste — sagde han — maae De paa ingen Maade vaage hos ham i Nat." Hun taug. Lægen, som ogsaa var af de Mennesker, der, især efter den inderlige Deeltagelse, Melnek havde viist for Waldorf, ansaae det for aldeles afgiort, at han maatte, og skulde have Datteren, sagde til ham, i det han fulgte ham til Døre: De maa see til, at De faaer hende i det mindste til at gaae til Sengs i Nat. Hun kan ikke være ham til nogen Nytte, han vaagner neppe for engang i Morgen, og De er ikke tient med, De faaer to Syge for een."

Da Melnek kom tilbage, forrettede han sit Ærende. "O Gud, nei! sagde Luise: og naar

han saa vaagnede i Nat, og saae, der var ingen uden Fremmede om ham..." "Er jeg da fremmed enten for Dem, eller ham?" spurgte Melnek. "Vil De blive hos ham? Tak, gode Melnek, og Tak for før!" sagde hun, og rakte ham med sin hele Inderlighed sin Haand. "Men vil De saa gjøre, som Doctoren bad Dem!" "O nei! jeg fik saa ingen Søvn i mine Øine." "Men saa faaer De i det mindste Hvile, og den trænger De saa høiligen til." Hun vilde endnu bestandig ikke. "Men naar jeg nu beder Dem saa indstændig; jeg tør ikke sige, for min, jeg vil ikke sige, for Deres, men for Deres gode Faders Skyld! naar De nu blev syg med, hvo skulde saa passe ham? vil De?" Under denne Beden havde han faaet hendes Haand inden i begge sine; hun tang; der blev en Pause; hans Øie hang paa hende, han ventede Svar; Vil De? sagde han endnu engang med et bønligt Haandtryk; og nu kom endelig et Ja! men, med en saa pludselig Rødmen over den nys dødblege Kind, saa nedslagne Øine, saa svigtende Stemme, som om det havde været et ganske andet Ja, hun i dette Øieblik havde givet; og med saa brændende Tak trykkede han hendes Haand til sine Læber, som om det virkelig var saadant et Ja, han havde modtaget.

Og det var virkelig ogsaa; uden at vide det selv, havde de i dette Øieblik givet hinanden Ja paa den sandeste, ømmeste Kierlighed; fra dette Ja tilhørte Begges Hierter hinanden; aldrig blev i Verden et eneste Ord i denne Anledning mere vexlet imellem dem; men og var dette ene fuldkommen nok. I øvrigt blev deres hele Omgang i sin forrige Fraſtand. Melneks Ønſke at blive Eier af Luiſe fik ved dette Haabglimt dobbelt Liv; Luiſe, for jomfruelig bly til at tilſtæde ſig Ønſker, ſkuffede ſig ſelv ved at indklæde Ønſket i det Spørgsmaal: mon ogſaa Melnek tænker paa dig?" og ſkaffede ſig derved jævnlig Anledning til at tænke paa ham. En forfængeligere Pige vilde maaſkee have ſkrevet Melneks ſønlige Kierlighed for Waldorf paa ſin Regning; den beſkedne Luiſe nøiedes med at ſætte Melneks Godhed for hende paa hendes Faders, og at ſøge at indbilde ſig, at hans Godhed for hende kom af det, hun var Waldorfs Datter; men hos hende tabte Melnek aldeles intet derved; tvertimod gav det hende ny og uforkaſtelig Adkomſt til at holde af den, der ſaa ſønligen elſkede hendes Fader.

Men hvad kunde bevæge Melnek til, at lade Tingene blive i denne Uvished? en Grille — ville formodentlig de fleſte af Læſerne finde — men ſom

i Melneks Sprog hedde en Grundsætning. Han havde nemlig i sine Skole- og Universitets-Aar været Vidne til saa mange Forlovelser, hvoraf de allerfleste bleve ligesaa letsindigen løste, som indgaaede; og hvor — mellem de varigere, de lykkeligste endda næsten vare de, der ligeledes tilsidst endtes med Brudd, da de andre, saa godt som uden Undtagelse, gave ulykkelige Ægteskaber; han havde faaet en uovervindelig Afsky for dette Baand uden Knude, som de fleste saa letsindig paatoge sig, da de saa lettelig kunde afkaste det igien. Efter hans Overtydning var det skiændigt at lænke en Pige til tunge Kaar, og uforsvarligt at binde hende til uvisse og fierne Udsigter; og kun den — mente han — burde anholde om en Piges Tro, som var i Stand til at give hende sin Haand, og ved redelig og omhyggelig Forsorg at vise hende Prøver paa en Kierlighed, der bestod i mere end Ord. Vel var det i høi Grad sandsynligt, at han behøvede kun at yttre sit Ønske for sin formuende og kierlige Fader, saa vilde denne uden Tvivl sætte ham i Stand til at see det opfyldt; men ogsaa det hørte efter Melneks Begreber uundgiængelig til Ægtestandens Lyksaligheb, at Manden ved redelig Flid skulde erhverve, og Konen ved klog Huslighed lægge Forslag i deres Udkomme. Didhen sø-

de altsaa Melneks Ønsker; og hans Forfremmelsesbane, som desuden havde mange Anstødssteene for ham, fik nu nye Ubehageligheder ved den fiernere, skiønt mueligen glimrende Udsigt, den aabnede ham; atter begyndte hans gamle Lyst til Advocaturen at vaagne paa ny.

Ogsaa fik denne Lyst bestandig Opmuntring fra Waldorf, der efter Lægens Ord meget snart fik sin Helbred igien, og hos hvem efter Sygdommen Melnek endnu vissere, end før, var en daglig Giest. Det var en Tid i Begyndelsen lykket Regieringssecretairen, der var en Mand af Hoved, higede efter en vis Art af Popularitet, og meget godt vidste at betiene sig af det liberale Sprog, at sætte sig i en Deel personlig Anseelse hos Melnek, saa at denne ærligen ansaae ham for en velsindet og ypperlig Mand, der blot ikke altid var i Stand til at udrette det Gode, han vilde. Mangen Gang, naar Melnek havde Referater at opsætte til Fordeel for hævdede Feudal-Uretfærdigheder og Undertrykkelser, og besværgede sig over dem, fritog han ham ikke allene derfor, men indrømte ham fuldkommen enhver Paastand, og beklagede blot, at Tiden at udrydde disse Levninger af Lehnsrettens Gifttræ endnu ikke var kommet; ved andre Leiligheder vidste han saare behændigen at sty-

de Skylden paa de Stakler, der sadde i Regieringen, som de tre Brødre i Islands Figaro, og sov; andre Tider skyldte han paa Lovens Bogstav, som man, af Frygt for værre Følger, maatte ære, end og hvor man ønskede den anderledes. Men neppe var Melnek blevet kiendt med Waldorf, før denne forjog det hele Blændværk, og lærte ham tilfulde at kiende den sødtalende Underdespot, han havde ladet sig blænde af. Og erfoer Melnek daglig mere og mere, at Rusland ikke var det eeneste Land, hvor man efter Behag kunde blive tient med Ukaser for og mod den selvsamme Sag; at disse Regieringssiddere, der saa idelig tiente til Skalkeskiul, ikke vare andet end Underskriftsmachiner i Regieringssecretairens Haand; at Had eller Gunst, Personsanseelse, Familieforhold, vel undertiden endog gyldne Grunde, giorde Udslaget; at hans med meest Flid udarbeidede Referater og Deductioner vare den blotte Tidsspilde, da det aldrig var dem, der i Udslaget toges Hensyn paa.

Naturligviis maatte alt dette giøre ham en Plads forhadt, hvor han ansaae sig selv, som Uretfærdighedens og Undertrykkelsens Haandlanger; dog holdt Frygt for at krænke hans Fader, og maaskee en hemmelig Tvivl, at hans Grunde ikke vare saa aldeeles uegennyttige, som han ind-

bildte sig selv, ham bestandig tilbage. Hertil kom, at hans gamle ærværdige Ven i Bomhuset, med hvem han flittigen vexlede Breve, bestandig indstændigere advarede ham for alle overilede Skridt. "Bedre, min Ven! — skrev han en Gang — at De nu dæmper en afmægtig Vrede, der blot vilde bersve den gode Sag en redelig Fremtids Talsmand; bedre De oppebier den Tid, da De fra et høiere Sted med Held kan angribe de Forurettelser, De nu lærer at kiende, men ikke vilde kunde knuse. Naar redelige og duelige Mænd i Utide træde tilbage, maae da ikke nødvendigen Fyrsterne til evig Tid blive omgivne af Dumhed og Ondskab? Et Par Gange i Deres Breve har De nævnet den ældre Brutus, erindre Dem, at det, der gav ham sit Navn og sit Værd, var, at han vidste at dølge sin Klogskab, sit Mod, og sit Forehavende, indtil det var det rette Øieblik at frelse Fædrelandet."

En anden, som endnu kraftigere, skiøndt med et andet Slags Argumenter, bestred hans Ideer, var Liebner, med hvem han efter sit Komme til Residentsen havde fordoblet sin Brevvexling. Denne, der efter de roelige og sindige Menneskers Maade gemeenlig ansaae enhver rask Handling for Overilelse, og der af Naturen havde meget baade

Hæng og Held til en vis Slags socratisk Ironie, lod sielden noget Brev gaae forbi, hvori han jo henkastede et Par saadanne Vink, der fra ham, som ellers med saa broderlig Hiertelighed tog Deel i alle Melneks Anliggender, maatte gisre dobbelt Virkning. Overalt kiendte Liebner ikke blot Melnek, men Mennesket særdeles vel; der er vel neppe noget, der virker kraftigere mod Enthusiasmus, saalænge den endnu ikke er blevet til Fanatisme, end just det Latterlige. Sværmeren, som trodser Mangel og Skiændsel, Lænker og Bøddelsværd, lader sig ikke sielden kyse ved Spot og Latter, og det af en meget naturlig Aarsag; hiin voldsomme Behandling styrker ham i Overtydningen om sin og Sagens Vigtighed, og gisr ham følgelig endnu mere nidkiær for den; Latter og Spot fremstille ham derimod begge Dele, som ubetydelige i Andres Øine, og saare vidt skal han da være i sit Sværmeri, hvis det ikke derved og taber af sin Betydenhed for ham.

Midlertid havde disse Tvendes forenede Vægt hos Melnek en betydelig Modvægt i Waldorf, hvem hverken Astolphs Grunde, eller Liebners Ironier fyldestgiorde. Man maa altid — var hans Grundsætning — nytte det nærværende Øieblik saa meget muligt; man har ingen Visshed for, at

der kommer et saa gunstigt igien; at udsætte sin Virken, indtil man havde naaet sin fulde Virkekraft, var i hans Tanker en uendelig Udsættelse, saa meget mere, som Virkelysten ikke sielden tog af i samme Forhold, som hiin formeente Kraft skulde tage til; selv den, hvem ingen personlige Betragtninger formaaede at holde eller kyse, fandt sig ofte i sine ældre Dage hildet i Rosenbaand, han ikke havde Hierte til at sønderrive; saa meget mere, som jo ældre man blev, og jo mere man blev bekiendt med ethvert betydeligt Foretagendes Vanskeligheder, jo lettere havde man ved at finde et Paaskud for sig selv, til at lade være at virke, indtil omsider Døden giorde Een uvirksom for stedse.

Liebners Ironier bestred han, som oftest, med diærve Sarcasmer; undertiden og med fyrig Varme. Naar denne ved een eller anden levende Yttring af Melnek for Exempel blot havde svaret med Horazes:

Vist er det skiønt, at peges paa, og høre:
Der! der er Manden!

spurgte Waldorf, om det var mindre svagt, mindre forfængeligt, at lade noget blive af Frygt for at peges ad, end at giøre det af Lyst til at peges paa; naar Liebner spøgte med Egekrandse og Mar-

tyrkroner, kom Waldorf i Affekt over, at man ved at handle vel kunde have eller behøve andre Tillokkelser, end Handlingen selv, og dens Følger for Menneskeheden eller Fædrelandet. Saaledes opflammede Oldingen ved idelige Samtaler Melneks Enthusiasme, viiste ham Landet under fremmed Adelsaag, Retten en Vold for Rænker og Vælde, og fordoblede hans Længsel efter at forlade en Stilling, der nødte ham med bundne Hænder at være ikke blot Vidne, men endog næsten Redskab til disse Afskyeligheder.

Nu indtraf en Begivenhed, som fremskyndede Melneks Befrielse fra disse Baand. Vi have i det Foregaaende skildret Gutheim, Melneks Barndomslærer og Ven, som den, der først havde indaandet ham sit Had til Undertrykkelse og Uretfærdighed; der fortaltes tillige, at Melneks Fader havde ikke langt fra sin Gaard skaffet denne en magelig og fordeelagtig Bestilling. Her kunde denne værdige Mand i Rolighed have henlevet sine Dage, hvis han havde lært at være rolig ved Nød, der ramte hans Brødre. Hans Boepæl var i en Egn, som man ikke uden Føie kaldte Vildbanen; thi alting syntes der anlagt paa, at bane Vildtet Vei til at fordrive Menneskene, hvem det saamange andre Steder havde

maattet vige for. Til det saaede, til det plantede, til det — hvad endnu er mere — høstede Bonden; Vildsvin, Hiorte, og alle Slags Smaavildt kom i store Skarer at gjæste Kornet, naar det stod opbundet paa Marken, saa at det ofte, naar det blev aget i Huus, ikke var saameget værdt, som det havde kostet at meie og binde; Dyrene vare ved den lange og trygge Fred blevne saa overmodige, at de endog søgte saavel Vogtere, som Hunde, naar disse vilde gienne dem fra deres Rov; ogsaa vare disse Skadedyr saa hellige, at ikke blot Jagthunde og Skydegevær under høi Straf vare forbudne, og et Menneskes Liv var i mindre Priis end en Hiorts; men at det endog udtrykkelig og under Straf var Bønderne forbudet at have spidse Stager i deres Gierder, at ikke Vildtet, naar det vilde gjæste deres Eiendom, skulde komme til Skade paa disse. Bønderne, der havde megen Fortroelighed til Gutheim, klagede idelig deres Nød for ham; længe raadede han dem at henvende sig til vedkommende Herremænd, skrev selv for hine, ja — saa stor en Hader han end var af Herregaarde og Slotte — tog selv omkring til dem, det egentlig vedkom, for at gjøre dem mundtlige Forestillinger i den Anledning; men blev overalt afviist med den Beskeed, at vedbørlig Anstalt

var føiet, hvilket da bestod i, at der nu og da, naar det naadige Herskab behøvede en Steg, eller Skytten en Lommeskilling, blev skudt en Hiort, eller et Vildsvin, dog med al fornsden Forsigtighed, at Yngelen ikke derved skulde lide.

Naturligviis formerede under denne Behandling og Vildtet sig saaledes, at man fra de omliggende Stæder ikke sielden giorde Lystreiser paa et Par Mile derhen for at see de naadige Herskabers Vildt græsse i hundredeviis paa Bøndernes Marker. Aar fra Aar tog det til; der blev da ingen anden Udvei tilbage, end at hielpe sig selv, siden Herskaberne ikke vilde, da de egentlig havde i Sinde at nytte denne gode Anledning til at paaliste Bønderne et nyt Klappejagtshoveri. Gutheim gav da Bønderne det Raad, at de selv skulde skaffe sig Fred ved at fordrive Vildtet med væbnet Hgand, dog saa, at de, om noget blev fældet, ikke maatte røre det, men skulde sende Herskabet Bud, hvor det laae. Bønderne fulgte dette Raad; de opbragte adelige Herskaber klagede herover, som uhørte Voldsomheder, Spolium i deres Jagtrettigheder, og offentligt Hærværk, og yttrede tillige, at Bønderne vare ophidsede af ildesindede og uroelige Mennesker. Gutheim, der paa ingen Maade vilde lade Bønderne i Stikken, skrev nu for dem;

men det var naturligt, at en adelig Regiering var ligesaa lydhør ved Adelsklager over krænket Adelsherlighed, som den havde været døv ved Menneskehedens Skrig over krænkede Menneskerettigheder, og da Gutheim ydermere i et af sine Indlæg havde ladet et Par varme Ord falde om den Beskyttelse, ødelæggende Skadedyr fandt paa arbeidsomme Borgeres Bekostning, optog man dette saa ilde — enten man nu formodede, at disse ødelæggende Skadedyr kunde være andre end Hjorte og Vildsvin, eller man for fuld Alvor fandt det en Crimen læsæ nobilitatis, at ymte om, at Bøndernes Eiendomsret var vel saa hellig, som Adelens Jagtret — at man fandt sig bekvæt at sætte Gutheim for hans i denne Sag brugte anstødelige og calumnieuse Skrivemaade under Tiltale, saa meget mere, som han ikke, enten ved at være Advokat, eller paa anden Maade, var berettiget, eller bemyndiget til at være Bøndernes Sagfører.

Da dette Reskript hørte til de løbende Forretninger, faldt det i Melneks Lod at opsætte; men det behøvede naturligviis ikke engang at have gjeldet hans Ven og Lærer, for at være ham en Vederstyggelighed. Han sagde dette uden Betænkning til von Hallermund, der gemeenlig hver Mor-

gen fra sin Principal bragde, hvad der saaledes kunde være at forrette; og denne var da strax smidig nok til at trække paa Skulderen, og give ham Ret. I det samme kom Regieringssekretairen til. "Denne Mand — sagde von Hallermund — der har skrevet for Bønderne, er en gammel Ven og Lærer af Melnek, og det er altsaa naturligt, at han ikke ønsker, at det Reskript just skal være fra hans Haand...." "Det behager De at gisre af imellem Dem selv, sagde Regieringssecretairen: det er af de Ting, hvoraf jeg ingen Notice har at tage." "Von Hallermund har fremsat Sagen urigtig, sagde Melnek: det er ikke, fordi Gutheim er min gamle Ven og Lærer; men det er, fordi jeg aldeles ikke kan see, hvorledes man kan sætte en Mand under Tiltale for det, han fortiente en Lovtale for." "En Lovtale? sagde Regieringssecretairen med et Haansmiil: en Lovtale for at opægge Bønderne?" "Opægge dem! sagde Melnek: den Mand, der seer sin mødsomme Slid givet til Priis, der seer den Bid Brød, han har tiltænkt sin Kone og sine Børn, kastes for Rovdyr, behøver sandelig ikke at opægges. De, der opægge Almuen, er de, der forurette, undertrykke og mishandle den; de, der fornægte Retten, og ikke de, der vil hielpe Almuen

til sin Ret." "Men De seer dog selv, at det ikke kan tillades enhver saadan Vinkelskriver..." "Vinkelskriver! sagde Melnek med Hæftighed: Vinkelskriver! o give Gud! at de, der skrive i de forgyldte Sale, skrev med halve den Redelighed, halve den Indsigt, som han i hans Vinkel!" "Men — tog Hallermund Ordet — hvad vedkommer den Sag ham?" "Vedkommer? hvad Menneskevel og Menneskevee vedkommer et Menneske?" "Du forstaaer mig ikke; han er ikke Advokat, mener jeg, og har altsaa ingen Competence...." "Saa man ikke maa paatale Uret, eller forsvare Uskyld, uden man er Advocat; jeg takker dig for den Anviisning. Hr. Regieringssecretair! jeg maa bede Dem disponere over Deres Stoel, da jeg ikke agter at optage den længere." "Som De behager! jeg venter ikke at blive forlegen med den; jeg beklager kun den Tid, De her har spildt." "Ingen Aarsag! Hr. Regieringssecretair! jeg haaber at give Dem Prøver paa, den har ikke været saa gandske spildt."

Med disse Ord gik Melnek hiem for at skrive sin Fader, hvad han havde giort. Om Eftermiddagen gik han efter Sædvane til Waldorf, hvem, han undredes over, ved sin Ankomst at finde underrettet om det Forefaldne, og det, som endnu

var det synderligste, underrettet derom ved von Hallermund, der var gaaet lige op paa Contoiret til ham, at bede ham faae det bilagt imellem Secretairen og Melnek. "De seer selv — sagde Waldorf — at man maae have megen Tillid til mine Underhandlingstalenter." "Men jeg vidste ikke — svarede Melnek — at Hallermund kom til Dem." "Jo — og det oftere, end De vel troer — gav Waldorf smilende til Giensvar. De har altsaa opsagt Hans Herlighed Huldskab og Troskab?" "Ja!" "Og hvad agter De da nu at tage Dem til? Lediggang, veed jeg nok, er ikke for Dem." "Jeg vil følge det Vink, Regieringssecretairen gav mig; blive Advocat, for at have Lov til at kalde Vold Vold, og Uret Uret. Jeg har overalt givet ham mit Ord, at jeg ikke til Unytte skal have siddet paa hans Stoel." "Net, min Ven! det er den Bane, jeg altid har ønsket Dem paa; den Bane, hvor der behøves Mænd, hvem ikke blot deres Caracter, men ogsaa deres Stilling giver Uafhængighed; hvem Regieringsmændene hverken kunne haabe at bestikke eller udhungre. Men De veed nu selv, min Ven! hvorledes det hos os staaer med den hellige Retfærdighed. Da den, som bekiendt, er blind, troe vore Regieringsmænd enten at burde spare den Uleilig-

heden, ved reent at gaae den forbi, eller de paatage dem ved Cabinetsbefalinger at lede den Blinde, hvad Vei de behage. Lov og Ret har for svagt et Bryst til at naae over Havet til vor fierne Fyrste, og Folkets Stemme skulde være det eneste, der kunde række saa langt, og som Cabinetorden ikke kunde overdøve. Men hidindtil ved Folket ikke ret af her i Landet, at det har nogen Stemme."

Hvorledes? — vil man formodentlig spørge — var den gamle Waldorf en Revolutionist, en Propagandist, en Jacobinernes Forlsber? intet mindre; tvertimod var det ikke mueligt at være fuldkommere Rojalist, end han var. Ogsaa hans Tro var, ligesom Melncks, at alle Landeplagers, alle Forurettelsers Afhielpning maatte, og kunde, og vilde komme fra Fyrsten; altsaa stod han i den Tanke, at Fyrsterne nødvendigen selv maatte indsee, eller i det mindste kunde bringes til at indsee, at Thronen ingen farligere Fiender har end Adelstand og Hof, ingen svornere Avindsmænd end Hierarki og Aristokrati; at Stændernes Liighed er dens fasteste Støtte, og Privilegier dens farligste Anstød. Umueligen, tænkte han, kunde de andet end erkiende, at almindelig Velstand, Oplysning og Lykfalighed er deres eget sandeste Held;

og følgelig umueligen andet end have disse stadigen for Øie. Men for at naae dette Maal, for ikke, af Dientienere og egennyttige Raadgivere, at forledes derfra, meente han, det var dem uundværligt at veiledes af den offentlige Stemme. At tilveiebringe en saadan offentlig Stemme, og at skaffe den al den Vægt, al den Anseelse, mueligt var, ansaae han følgelig for den største Velgierning, der kunde skee et Land. Endog om den ikke altid, troede han, naaede til Fyrstens Øre, var den dog derfor ikke unyttig, naar den blot var til, og var i Agt. Den blotte Mueligheð, at om end ikke den selv, dog et svagt, fiernt, sildigt Gienlyd deraf kunde naae Fyrsten, vilde allerede være nok til at giøre mangen ræd for, hvad han ellers uden Betænkning havde vovet. Hiin gamle Viismands Ord: hvo intet frygter, han lære at frygte Gud! maatte efter Waldorfs Meening i Politiken saaledes fortolkes: den, der er ophøiet nok til intet andet at frygte, han lære at frygte Guds Stemme i Folkets. Derfor ønskede han saa inderlig, at ethvert betydeligt offentligt Anliggende maatte blive offentlig foredraget, offentlig drøftet, lagt baade for Samtids og Eftertids Øine.

Til at giøre Begyndelsen hermed var det Wal-

dorf ansaae Metnek — hans Ungdom uagtet — som særdeles skikket. Derfor ønskede han ham til Advocat, at han ikke blot fra Skranken kunde tale til Retten, men at han tillige ved Pressen kunde tale til Folket. Det var endnu i den Tidspunkt, da man, forledt af hiint ovenomtalte regierende Klogverblads Tanker, Ord og Gierninger, drømte om, at Voltaires bekiendte Linie:

Først Konger Konger blev, da man at skrive lærte,

var indskrevet i de europæiske Regenters Hierter; da man mindst formodede, at Bladet paa faa Aar saaledes skulde vende sig, at Vankundighed og Meningstvang skulde ansees for Thronens Støtter, og at Frederik og Joseph selv, hvis de ved en Sielevandring vendte som ukongelige Personer tilbage til Jorden, ligesaa sikkert vilde blive forfulgte, som Illuminater og Jacobiner, for deres Meeninger, som Luther eller Christus, hvis de nu fremstode iblandt os, af et christelig protestantisk Conclave vilde blive lyste i Band for Neologie, og uevangelisk Lære.

Var Walborf saa tilfreds med de Skridt, Metnek havde giort og besluttet, da var det ikke saa med dennes Fader, hvem det ikke kunde andet, end være høist ubehageligt, at see en saa

uventet Streg i alle sine skiønne Forhaabninger om al den Lykke, hans Søn i Tiden skulde giøre. Dog kunde gamle Melnek ikke andet end misbillige Regieringens Fremfærd mod Gutheim, og var altsaa ikke egentlig i Stand til at sige noget mod den Anledning, hans Søn havde havt til at giøre, hvad han havde giort. Derimod var det ham aldeles ikke med, at denne skulde efter et saadant Brudd betræde Advocaturens Bane, hvor han ved hvert Fied vilde møde Leilighed til at bryde Spær med de mægtige. For da i det mindste at give Sønnens første Hede Tid til at kiøles, foreslog han ham, hvad han tilforn havde selv meer end eengang yttret Lyst til, at giøre en Reise giennem en Deel af Tydskland og Frankrig. I nærværende Øieblik var vel dette Tilbud ikke just Melnek tilmaade; da han imidlertid ikke saa vel vilde være sine egentlige Indvendinger mod det bekiendt, saameget mindre, som Waldorf var meget glad ved denne Leilighed, Melnek fik til at udvide sine Indsigter, og lære at kiende flere Lande og Forfatninger, skrev han med omgaaende Post sin Fader tilbage, og modtog hans Tilbud.

Men nu opkom i Melneks Siæl en sønderlig Strid: skulde han, inden han reiste, erklære

sig for Luise og Waldorf, søge, at forvisse sig hendes Haand? hans Grundsætninger sagde Nei; thi den med hans Stilling foregangne Forandring var io intet mindre, end til dens Fordeel; overalt! just nu, i det Øieblik, han vilde tiltræde saadan en Reise, at gisre dette Skridt, forekom ham en mod Luise fornærmelig Forsigtighed, der ligesom gav tilkiende, han troede, at ude af Øie var ude af Sind. "Har Luise — skrev han til Liebner, hans eeneste Fortroelige i dette Anliggende — virkelig Godhed for mig, er et saadant Baand ufornsdent; hvis ikke, er det enten unyttigt, hvis det brydes, eller unndskyldeligt, hvis det hilder hende imod hendes Ønske og Tarv." "Forlad mig, min Ven! — skrev Liebner ham tilbage, at jeg atter her ikke kan billige din Ulyst til at gaae den sædvanlige Vei; din heele Slutningskiæde synes mig næsten i andre Ord at kunde indklædes saaledes: er vort Ægteskab besluttet i Himlen, skeer det, hvis ei, er det vel, det ikke skeer. For det første forekommer det mig, som din hele Ømfølenhed er et Spilfægteri; har du saa tydelig ladet Luise forstaae din Kierlighed, og har du saa sikkre Grunde til at lide paa hendes Gienkierlighed, at du har Føie til at være saa tryg i denne Henseende; hvorfor da ikke ligesaa

gierne trykke det endelige Indsegl paa Tingen ved at sige Ordet reent ud? skulde man da ikke ved hundrede større og mindre Ting i Tale og Adfærd kunne have begiert, faaet, og givet det afgiørende Ja, uden at just de tvende Bogstaver ere komne over Læben? Er du derimod ikke saa sikker i din Sag, vil du da sige mig, paa hvad Grund Luise og hendes Fader, hvis der kom en værdig Mand at begiere hende, skulde give denne et Afslag? skulde de maaskee sige: vi maae først bie, til den unge Hr. Melnek kommer hiem, og har Levebrød; skulde han saa ikke melde sig, kan De altid være god nok til Nødanker? Ligesaalidt billiger jeg din Betænkelighed ved at lade din formuende og kierlige Fader sætte dig i den Stand, at du strax kunde begiere og faae din Luise. Den er, som mange andre af dine Sværmerier, i Grunden kun Lyst til at giøre Alting anderledes end andre. Det er haarde Udtryk, vil du sige; men nu staae de der engang, og jeg veed sandelig ikke at kalde det mildere. Neppe vil du dog undslaae dig for eengang at modtage din Faders Efterladenskab efter hans Død; hvorfor da ikke ligesaa gierne nyde godt af hans Overflod, medens han lever? Enten han giver dig det nu, eller lægger det op til dig da, skulde det ikke komme paa eet ud?

Melnek! er du bange, du for snart skal blive lykkelig? Du besværger dig undertiden over min spottende Tone; nuvel da! uden Spot! med en redelig Vens hele Indstændighed! opgiv dine Reiseplaner, og dine seenere Reformator- og Martyr-Ideer; tag i det Sted ud til din Faders Gaard, sig ham, at du har fundet en elskværdig Pige, ved hvis Side du kunde henleve lykkelige Dage; følg saa din gamle Bommands Raad, lær at kiende den stille Veldædigheds Fryd; hielp din Fader at gjøre hans Marker frugtbare, og hans Bønder lykkelige; vær ham en kierlig Søn, din Luise en øm Mand, og med Tiden eders Børn en god Fader; og du skal erfare, at den jevne Bane, jeg her afstikker for dig, ikke fører til et slettere Maal, hvorvel den ikke tager sit Løb over Fieldtinde, og mellem Afgrunde."

Ofte, ofte i seenere Dage læste Melnek dette Brev med angerfulde Taare, fordi han ikke havde fulgt dets ei mindre vise end venskabelige Læreregler; men ogsaa heri maatte han ærbødig erkiende den høiere Haand, der indsatte os samtlig til Hiul i det store Verdens Uhr, og altsaa ikke har anviist os vor Gang, hvor den kunde blive letteſt eller blideſt, men der, hvor den kunde gjøre sin tilsigtede Virkning. Vist nok rokkede dette

Brev vældeligen hans Beslutninger; den skiønne Forestilling at henleve hans Dage ved Luises Side fremstillede sig for ham med en Livagtighed og en Tillokkelse, som alle hans øvrige Ideer havde saare ondt ved at modstaae; ogsaa ere maaskee de tvende Ideer om stor Virksomhed og Virkekreds, og om ubemærket uafhængigt Lønlevnet, nærmere beslægtede, end man altid ved første Hiekast falder paa; — men et stakkels Avisblad giorde Udslaget mod alle Liebners Grunde og Melneks lønlige Ønsker.

Det var i det Hieblik, da Calonnes Statsudslinger og Statstyverier gave det franske Kongedom det første rette Grundskud ved at giøre Notablernes Sammenkaldelse fornøden. Waldorf, der var en stor Forfægter af Landstænder, og Landdage, og ideligen ivrede over, at disse hverken i hans Fædreland nokſom holdtes i Hævd, heller ikke vare saa, som de nærværende Tiders Tarv ækede dem; men hvis stadige Trøst tillige var, at Hoffernes slette Huusholdning, tidligere eller seenere, vilde bringe Nationerne tilbage i Besiddelse af deres Rettigheder, havde just faaet den Avis, der bragte den Tidende, at Notablerne nu vare sammenkaldede, og var i sin fulde Glæde derover, da Melnek, hvis Reiseideer vare

rokkede ved Leibners Brev, og havde faaet et nyt og farligt Stød ved Synet af Luise, der lukkede op, traadde ind i det samme. Med usædvanlig Fyrighed ilte den Gamle ham imøde. "De er en lykkelig Mand, Melnek! sagde han; De bliver Vidne til et Optrin, hvortil Verdens Aarbøger endnu ikke have Mage; Vidne til, at en Fyrste omsider udvrister sig af et fordærvet Hofs, og et rænkefuldt Ministeriums Arme, for at blive Folkets Mand. Skynd Dem, skynd Dem, og reis! jeg vil ikke sige, at jeg misunder Dem dette Syn; hvad mere er, jeg under Dem det; De er værd at blive Vidne til, hvorledes omsider Sandhed og Patriotismus seirer over Rænker og Hofvælde: lær der at kiende, hvad Folkets Stemme er, og hvad den formaaer; den store Lærdom, som bliver givet alle Regieringer og Nationer, maae ogsaa engang komme vort Fædreland til Gavn."

Baade fandt de Strænge, Waldorf her slog paa, alt for let deres Gienlyd i Melneks Hierte, til ikke mærkelig at dæmpe Venskabs Raad og Kierligheds Røst; tillige greb ham en lønlig Frygt, hvor uendelig han i Waldorfs Øine vilde, og maatte tabe, hvis han kunde opgive alle deres store og skiønne Ideer for at hendøse et uvirksomt Herremands Liv hos en Pi-

ge; og langt fra da at tale til Waldorf, som han ved Liebners Brev og Luises huldе Godaften var næsten bestemt til, om sine forandrede Tanker, indlod han sig aldeles i hans Ideer, og deels ved Smitten af hans Enthusiasme, deels vel og ved den lønlige Forestilling, at jo mere han var Luises Fader til Behag, jo sikkrere vilde han engang i Tiden være paa hende, kom han tilbage til sine gamle Planer igien. Og nu giorde Liebners Brev tilfældigviis Skade i Stæden for at gavne. Den Bebreidelse, at det var Spilfægteri af ham, ikke at vilde forlange Luises Ja, medens han paa anden Maade søgte at vise hende sin Kierlighed, og forvisse sig hendes, havde stødt ham; og han besluttede i den korte Tid, han endnu havde at være tilbage i **nn*v**, omhyggeligen at dølge, hvad han følte. Ja! da han ikke uden Føie frygtede, at Afskeeden maatte forraade ham, ansaae han det, som et særdeles lykkeligt Indfald, at tage en Søndagformiddag, da hun som sædvanlig var i Kirke, til at sige Waldorf Farvel.

Dette giorde han, og uagtet Waldorf, der, saa meget han end drev paa denne Reise, nødig vilde af med ham, giorde alt sit for at beholde ham til Middag, havde han dog sørget for at giøre sig dette saa umueligt, at den Gamle, kort før Kir-

ketiden var til Ende, maatte lade ham gaae. Han ilte da op til en af sine Bekiendte, der boede paa Luises Kirkevei, for dog fra dennes Vindue endnu engang at see hende; men gandske imod Sædvane havde Luise af Væiret ladet sig lokke til at gaae en anden længere Vei. Hun kom altsaa ikke forbi; han fik hende ikke sidste Gang at see, og giennem hans Hierte foer en sørgelig Varsel: Du seer hende aldrig mere.

Nær havde denne Hændelse overmandet hans hele Beslutning; han ilte tungsindig hiem; og da han der fandt en Bog, der tilhørte Waldorf, havde han den allerede i Lommen for at bringe den selv tilbage, og dog endnu eengang see Luise; og at han havde giort det! i hans daværende Sindsbevægelse vilde uden Tvivl Afskeden med hende havde leedet til en Forklaring, der — for menneskelige Øine at see — vilde beredet dem megen Lykke, svaret dem megen Kummer; men en daarlig Skamfuldhed holdt ham tilbage, han tvang sig til at bortlee sit Hiertes Følelser, og sendte Waldorf Bogen med en Sæddel, hvori han bød ham end eengang et sønligt Farvel, men som han tre Gange maatte skrive om, inden han kunde faae den Undskyldning, han bad ham gisre Luise, at han ikke havde taget Afskeed med hende, saa

varsom og intetsigende, som han troede at burde lade den være.

Han kastede sig nu paa sin Hest, ilte bort at tage Afskeed med sin Fader, sin ærværdige Ven i Bomhuset, og med Liebner i **ll*. Saa seent han havde været med at bestemme, og berede sig til Reisen, saamegen Hast havde han nu med at komme bort; især syntes hiin sørgelige Auelse, som overfaldt ham, da han ikke sidste Gang saae Luise, at give ham Vinger; det var, som om han troede, at kunde forekomme, at den ikke skulde gaae i Opfyldelse. Selv i sit kiære **tt*n** opholdt han sig ikke længere, end nødvendigt var til at skifte Heste. Jo før afsted, jo før igien! sagde han til Liebner, som vilde have opholdt ham hos sig i nogle Dage.

Hans Savn, hans Længsler, hans Tungsind, hans Jil ledsagede ham i Begyndelsen bestandig paa Reisen; men efterhaanden, som han kom ud af de ham bekiendte Egne, gav ikke allene de mange nye og tillokkende Gienstande, som Tydsklands rhinske Paradiis, hvor Ødeleggelsens Engel den Gang endnu ikke var bleven indladt, i saadan Mængde frembyder, selv det behagelige, den idelige Bevægelse medfører i Ungdommens Aar, men især de mange interessante Bekiendtskaber, han

giorde, og de mange mærkværdige Jagttagelser og Underretninger, disse hialp ham til, hans Siel en behageligere Syssel, saa meget mere, som han her bestandig fik rigere Høst til sin Brevverling med Waldorf. Han saae store Stæder med tomme Gader, prægtige Slotte i et ubeboet Land, hvis Bebyggere vare solgte til America, skionne Klostere imellem faldende Bondehytter, hist en geistlig Stat bestyret af Friller, her en protestantisk i Hænderne paa catholske Klerker og Munke, Despotismen snart i ottomannisk Jernharnisk, snart i andægtig Sæk og Aske, snart i sybaritisk Purpur, og snart i falsk Liberalitets giennemsigtige Flor. Dobbelt lærerigt og tillokkende blev alt dette for ham ved Waldorfs Breve, der stedse vare frugtbare paa vigtige Anmærkninger, Henvisninger, nye Forespørgseler, og Anledninger til at komme Sandheden endnu fuldstændigere paa Spor. Ogsaa blev deres Brevverling næsten Postdag for Postdag mere livelig, fortrolig, og vennehuld. Næsten syntes det, som Melnek ved Fraværelse og Savn endnu havde vundet hos Waldorf. Allerede havde denne fortalt ham, at Luise havde giort den Anmærkning, at Fader var aldrig i god Stand den Postdag, han ikke til sædvanlig Tid fik Brev; allerede var, hvad Waldorf engang havde ladet

falde i Spøg, blevet til Vedtægt, og stundom til høitidelig Alvor, at de kaldte hinanden Fader og Søn; allerede havde Melnek, som af disse Navne dannede sig de gladeste Forvarsler, og som nu blot ønskede at komme det Skridt videre, at kalde Luise sin Søster, men som elskede hende, og ærede Waldorf, for høit til at vove det, med frygtsom Kierligheds Sindrighed prøvet at lægge Waldorf Ordet i Pennen, ved, saa ofte Leilighed gaves, at kalde hende sin Faders Datter. Midlertid drømte Waldorf saa lidet om, hvad der var imellem hans Datter og Melnek, at han ikke engang lagde Mærke til denne Finhed; om den blev ligesaa ubemærket af Luise, hvem Waldorf, der maatte have een at meddeele sin Glæde, gemeenlig forelæste Alt, hvad han i Melneks Breve troede ikke at være hende gandske uinteressant, vover Fortælleren ikke at sige; det er kun de, der intet føle, der ere saa reede til at bære deres Følelser i Byen; og overalt hvem skulde hun og have betroet det til?

Saa meget er imidlertid vist, at Liebner, der paa samme Tid var kommet til Residentsen, at søge Befordring, og der, som Melneks Ven, var blevet saare venskabelig modtaget i Waldorfs Huus, i hvert Brev fortalte ham, ikke blot, hvor

forekommende den ellers saa tilbageholdne Luise fra det første Øieblik af havde været imod ham; men endog, at hun aldrig lukkede ham op, eller lyste ham ud, uden at spørge til Melnek, eller bede ham hilse Melnek, om endog samme Dag hendes Fader havde faaet Brev, eller skrevet. Hvad endnu maatte give Melnek mere Mod og Haab, var, at Liebner underrettede ham ham, at en stor Plan, hvori Luise var indflættet, var mislykket Hr. von Hallermund og hans Patron, Regieringssecretairen. De havde nemlig under Haanden ladet gjøre Waldorf det Forslag, om han ikke vilde lade sig Hallermund adjungere med Successsion, da denne i al Fald vilde tage hans Datter til Tilgift. Men den jævne ærlige Waldorf havde forsikret dem, at han var hverken forlegen med sit Embede, eller Luise; og vilde derfor ikke kaste dem saaledes bort. Denne Efterretning var saa meget paalideligere, da Liebner hverken havde den fra Waldorf, der aldrig værdigedes at tale om sligt, eller fra Luise, der uden Tvivl ikke engang var underrettet derom; men fra Hr. von Hallermund selv, som formodentlig giorde ham denne Confidence i det Haab, derved at lokke ham ud, om det var Melnek, der stod ham i Veien til begge Dele, som i Hallermunds Tanke aldeles ikke lod

sig tænke særskilte; et Haab, som naturligviis hos den sindige og varsomme Liebner aldeles slog Hr. von Hallermund feil.

Naturligt var det, at Melnek maatte nu smiggre sig med en Deel af det, Hallermund havde frygtet; naturligt ogsaa, at denne Brevveksling var ham for interessant til, at han ikke skulde have Ulyst til at drage længere bort, og altsaa faae sieldnere og seenere Breve. Gierne, saare gierne var han da blevet sin heele Forviisnings Tid i **nnh**, hvor han desuden i den ædle talentfulde *fl** havde fundet en Landsmand, og faaet en Ven, og ved ham i det nærliggende **d*lb*** lært at kiende den værdige Philo, hvis Venskab i seenere Dage blev en betydelig Deel af hans Brøde i Illuminatjægernes Øine. Men Waldorf skyndte idelig paa ham, at han skulde, og maatte til Paris for ikke at forsømme det herlige Skuespil af en stor Nations Gienfødelse, en Konges Befrielse fra Aristokratlænker og Hofsnarer, et monarkisk Demokrati, og hvad det end videre var, som Menneskevennen og Patrioten den Tid lovede sig, da intet dødeligt Øie af det daværende Dagskier kunde bebude sig den paafølgende Dag, hvor de rædsomste Orkaner paa saa mageløs en Maade have afvexlet med det meest paradisiske

Soelsmiil, hvor man snart troer, at Solen er paa sit høieste, snart igien, at den er skiult for stedse, og Øieblikket derpaa overraskes ved at see den saa høit, som den endnu ingen Tid var.

Han maatte da forlade sit kiere **nnh**, og kom til Paris i den høistmærkværdige Tidspunkt, da Calonne, skiøndt i Grunden styrtet af en Hofcabale, dog ved sit Fald syntes at bringe den forbittrede og forurettede Nation det første Offer. Under Melneks Ophold i Paris indtraf den mærkelige Dag, da Fayette, ved først at æske Almeenstænder, ligesom lagde Sædekornet til det hele følgende Repræsentationssystem, indtraf Parlamenternes Kamp og Forviisning, Greven af Artois uheldige Sending at tale Despotiets Sprog paa en Tid, da det forbittrede i Staden for at forfærde; Lamoignons strandede Plan, i Staden for de stridige Parlamenter at indsætte føielige Cours plenieres; lutter den Tid overmaade mærkelige, og vigtige, og store Begivenheder, der nu ved Siden af deres gigantiske Brødre forekomme os smaa, naar vi ikke agte paa, at uden hine disse ikke kunde være blevne til. Ved dem fordobbledes endnu hans Brevvexling med Waldorf i Interesse; hver Dag gav dem saa at sige et nyt Beviis for deres Yndlingssandhed, at Nationens Lykke og Kierlig-

hed er en Thrones eneste Støtter, og at alle de, man vil sætte i Stæden for disse, snarere fremme, end hindre dens Fald.

Saa inderlig nu Melnek længtes efter at komme igien til Luise, gjorde dog disse i en uafbrudt Kiæde afløsende store Optrin ham hans Ophold i Paris overmaade interessant. Nu indtraf en Begivenhed, der hensatte hans sværmeriske Siel i de herlige Dage, da Roms ypperste Oldinge i Hædersdragt og paa deres Embedsstole, roelig ventede de kommende gallíske Mordere: den mærkelige Dag, da Hofdespotiet med væbnet Haand brød ind i Retfærdigheds Helligdom for at bortføre to Parlamentslemmer af selve Parlamentet, der i samme Øieblik eenstemmigt erklærede sig deelagtigt i deres Brøde og reede at deele deres Skiebne; i den Drom, som den Gang daarede heele Nationen, at Parlamentets her viiste Heltemod var Patriotisme, i Stæden for, den siden viiste sig blot at være Laugsaand, havde han just sluttet et Brev til Waldorf fuldt af en enthusiastisk Beretning om denne Tildragelse, da i det samme hans Banqvier sendte ham et Brev, der var kommet under hans Adresse. Det var fra Liebner; uden at Melnek selv var i Stand til at angive sig nogen Grund, overkom ham en ubeskrivelig Eng-

stelse ved at modtage det; det var, som hans Haand væggrede sig ved at aabne det, som hans Hierte bebudede ham et smerteligt Budskab. Og denne Følelse bedrog ham ikke; det indeholdt følgende:

"Kiereste Melnek!

Jeg sidder her, og piiner mig for at udfinde den mildeste Maade, at mælde dig en Tidende, der vil smerte dig ubeskrivelig. Men forgieves! enhver Indledning vilde kun forøge, og forlænge din Qval, eller rettere, dit Die har alt iilt den forbi, for at naae Sørgebudskabet selv. Ja Melnek! din hæderværdige Ven, Luises Fader er ikke mere. I Formiddag blev han paa Contoiret ved sine Forretninger hentaget af en Rørelse, der i faa Timer giorde Ende paa hans ædle Liv. Endnu i Gaar Aftes var jeg hos ham, han var fuldkommen vel, talte med Inderlighed om dig og om Eders Brevverling, og glædede sig saa særdeles til det næste Brev, han ventede fra dig. Gud give, du var her! saasnart det nogenlunde skikker sig, skal jeg gaae til Luise. Melnek! nu har du dog intet at være længer borte efter? kom, kom snart! uden Tvivl ventes du med Længsel af den, der er dig endnu dyrebarere end din sande Ven

Georg Liebner.

E. Sk. Jeg venter Brev fra dig med omgaaende Post. Lad mig da vide, hvor mine Breve skulle søge dig, da de vel neppe mere træffe dig i Paris. Skriv mig og, om der er noget, du vil have sagt til Luise, kort! skriv mig Alt, Alt! og du skal see, at, om jeg end nu og da har spøgt med dine Sværmerier, deler jeg dog ærligen dine sande Lidelser, og er din Ven, som du fortiener det."

Melneks første Tanke var naturligviis at flyve til Luise; ogsaa begyndte han strax de fornødne Anstalter til sin Reise, da det i det samme randt ham i Hu, at Luise uden Tvivl selv vilde melde ham sin Faders Død, og at han nødvendigen maatte oppebie dette Brev, som han for Alting i Verden ikke vilde miste. Dagen derpaa fik han og virkelig Brev; men det var et ældre fra Waldorf, der ved at gaae med Diligencen var kommet langsommere afsted, end Liebners med Ridepoften. Dette oprev end mere hans Saar. Den ædle Olding havde der været i en saa synderlig høitidelig Stemning, havde ligesom i en prophetisk Aand til Slutning givet sin Yndling sin sidste faderlige Velsignelse: "Ja — saaledes sluttede han sit Brev — der forestaae store mærkelige Dage. Fyrsterne skulle lære Retfærd og Klogskab; Nationerne skulle

føle deres Ret og deres Værd; Aristokratiets Hydra skal fældes, og Hoffernes Pestsvælg tillukkes. Fyrster skulle indsee, at de først da ere Fyrster, naar de ere Borgere; naar hverken Mellemstand eller Mellemmand befæster et svælgende Dyb mellem Folket og dem; Folket skal vorde Folk, skal ikke troe, at Statens Held kun vedkommer og paaligger Fyrsten; hver Borger skal kiende sin Pligt og sin Ret, thi de skulle gaae Haand i Haand. Jeg oplever ikke disse Dage; min Aften er nær forhaanden; og rolig stiger jeg ned i min Grav, da jeg har seet Despotismens Grundpiller rystes og rave. Held Dem, Melnek! De skal see dem at falde, og Friheds og Retfærdigheds Tempel orstaae paa deres Ruiner; Deres Lod kan det blive at række selv Haand til denne herlige Bygning. Kun Daarer kunne troe, at den nærværende Rystning vil indskrænke sig til Frankerig ene; som om Solen stod stille i Østen, fordi den oprinder der; over hele Europa, ja vel over den hele Menneskehed vil det electriske Stød udbredes, tidlig eller silde vil det og naae vort Fædreland; og — Melnek! min Søn Melnek! kom da din Fader, kom den gamle Waldorf ihu! erindre dig da, hvad han haabede, hvad han her høitideligen fordrer! Virk, tal, og skriv da som Mand og som Borger, ublæn-

det af Egennytte, uskrækket af Menneskefrygt, reen for ethvert personligt Hensyn! — Og naar da Menneskenes Fader velsigner Deres Arbeid, naar De med glad Selvbevidsthed kan see paa, hvad De har virket, o! tænk da, at gamle Waldorfs Aand fra Graven svæver over hans Søn, og velsigner ham! Farvel! min Søn Melnek! Sandheds, og Retfærds, og Broderkierlighedens Gud være med Dem!"

Dobbelt følte Melnek sin faderlige Vens og Veilederes Død ved at læse disse Linier; dobbelt levende blev hans Længsel at ile hiem at græde ved hans Grav, og — Sandhed at sige — at græde der med Luise; kun det Brev, han havde lovet sig fra hende, kunde han dog ikke overtale sig til at reise fra; og nu tænke man sig hans Forundring, da han efter nogle Dage fik følgende formelige Tilmeldelse om Waldorfs Død... man giette, fra hvem? —

Dyrebareste Broder! høistærede Ven!

Den Andeel, du har taget i Alt, hvad der angik den værdige Rentemester Waldorf, giør mig, som indsat Mandatarius efter den Afdøde, i hans Jomfrue Datter Luise Waldorfs fuldkomne, og høist undskyldelige Udygtighed til at meddele nogen denne sørgelige Efterretning, det til en hellig

Pligt at melde dig, kiæreste Hr Broder, den Saliges dødelige Afgang den 3die dennes, efter faa Timers Sygdom, i hans Alders 53de Aar. Det sørgelige i denne Pligt formildes mig ved den Leilighed, mig her gives, at forsikkre, at jeg med tro ven- og broder-lig Hengivenhed, har den Ære at hendse

Din dig oprigtig elskende Ven og Broder
Casper Greg. v. Hallermund.

Hvo der nogentid i et Øieblik, da han var inderlig rørt over en elsket Vens Tab, har havt den Krænkelse, at plages med en kold og intetsigende Etiquet- og Formalitets-Condoleance, vil kunde giøre sig en Forestilling, hvad Melnek følte herved. Alting, indtil Vonnets lidet v., som her efter Tidernes Leilighed i ydmyg Lidenhed krøgede sig bag i det store H, i Stedet for det ellers ligesom stod paa Tærne for at see de øvrige Bogstaver over Hovedet; det kolde, i hans Pen saa intetsigende værdige; alting forbittrede Melnek; og nu den flaue Undskyldning for, at Luise ikke skrev; men især ubegribeligt var ham Ordet Mandatarius; hvis Mandatarius? Waldorfs, der afskyede ham! eller Luises? ... det var uforklarligt.

Midlertid havde han aldeles intet at bie efter. Brev fra Luise havde han nu ikke mere at haabe,

og Oplysning paa alt det, der i Hallermunds Skrivelse var ham en Gaade, kunde han heller ikke gisre sig nogen Forventning om i Paris, da han efter Liebners Efterskrift intet Brev mere der kunde vente fra ham, som ellers var den eneste, af hvem han kunde love sig en saadan Forklaring. Allerede var Dagen, og — om man vil — Timen fastsat til hans Reise; allerede havde han skrevet til Liebner, at han endelig maatte lade ham finde Brev i **nh** under *ffl*nds Adresse, da han pludselig blev overfaldet af en Upasselighed, der giorde ham det aldeles umueligt at reise, og der truede at blive af en galdeagtig Natur. Denne Upasselighed forlængede sig maaskee just ved hans Utaalmodighed efter at blive den qvit, og komme bort. Midlertid var han uden alle Breve fra sit Hiem; da han havde skrevet til sin Fader, ligesom til Liebner, at han kom ufortøvet. Vel kunde han gierne i den Tid, han laae inde, have skrevet, og faaet Svar; men en ung duelig Læge af hans Venner, der gik til ham, og der mærkede, at hans Sygdom forværredes ved hans Utaalmodighed, havde fra Begyndelsen af ikke vovet, at sige ham, hvorlænge den vilde vare, men snakkede ham bestandig et Par Dage paa efter det andet. Omsider var han ikke længere at holde, og Lægen

maatte tillade ham at reise. Gierne var han nu ilet den allerkorteste Vei hiem; men til Uheld havde han bestilt Liebners Brev til **nh**, og dette vilde han ikke paa nogen Maade gaae Glip af. Ydermere fik hans Reise en ny Forsinkelse ved det, at hans Sygdom og forlængede Ophold i Paris saaledes havde medtaget hans Kasse, at han ikke saae sig i Stand til, som hans Forsæt var, at tage Extrapost, men maatte gaae med den seenfærdige Diligence.

Han gav sig da omsider paa Veien, og efter en Reise, til hvis Behageligheder han af Længsel efter, den skulde være til Ende, slet intet følte, naaede han omsider **nnh**; men atter her sveges hans Haab; hans Ven var med nogle Venner reist til ***b*lb**, og ventedes ikke igien før følgende Daa, og hvad endnu var det værste, endnu samme Eftermiddag afgik Diligencen til ***nkf**. I denne Forlegenhed faldt han paa det uheldige Indfald, at han jo af sin Vert Postmesteren maatte kunde erfare, om der var kommet noget Brev til ham under *ffl*nds Adresse. Denne tienstagtige Mand bragte ham og strax sine Lister, og de giennemsaae dem med hinanden; men see! der var i lang Tid ikke fra **nn*w** kommet mere end tvende Breve, og begge til *ffl*nd selv, som tidt fik

Brev derfra, da han der havde hele sin Slægt, og især en elsket Søster. Nu troede han altsaa intet at have længer at bie efter, skrev sig ind til Diligencen, og tog bort, efterladende sig et Par Ord til sin Ven med den sørgelige Aarsag til hans Jilfærdighed.

Man kan imidlertid let forestille sig hans Uroe, hans Angester, hans Utaalmodighed, alle de sørgelige Varsler, der fortrængde hinanden i hans Siel. Saa lang Tid havde Liebner ikke skrevet, og det i saadant et Øieblik! Ligegyldighed kunde det ikke være, dertil kiendte han sin trofaste Ven alt for vel; var da det, han havde at melde, saa sørgeligt, saa uafhielpelig sørgeligt, at Liebner her kunde troe, hans Ven fik det altid tidsnok at vide, da derved dog var intet at gisre? og hvad kunde dette da være? skulde Luise maaskee og være død? Nu gienkaldte han sig det ubestemte Udtryk i Hallermunds Brev om hendes høist undskyldelige Udygtighed til at skrive. Skulde hun da have været syg? tænkte han ved sig selv. Ja! saa er det! og da Liebner ikke skriver mig til, maa hun nu være død. Luise! saa var det virkelig Spaadom, den sørgelige Anelse, der overraskede mig, da jeg ikke sidste Gang fik dig at see? saa seer jeg dig da aldrig mere!

Ak! og det var den! den var Spaadom, skiondt han bedrog sig i Maaden, hvorpaa han drømte den opfyldt. Luise havde ikke været syg, var ikke død, og dog var hun tabt for ham og for alle Livets Glæder. Luise var Brud, den falske, krybende, tvetungede v. Hallermunds Brud. Vi hørte i det Foregaaende, at Hallermund havde underhaanden ladet Waldorf forstaae, at han ikke vilde være ganske uvillig til at skille ham af med hans Datter, naar han maatte faae hans Embede i Medgift, og at Waldorf med Haan havde afviist dette uværdige Forslag. Nu, da Waldorf saa pludselig var kommet af Veien, vaagnede denne Plan hos den driftige Regieringssecretair og hans smidige Yndling paa ny. Waldorfs Embede var en for betydelig Lykke for et Menneske, der havde tient saa kort, som von Hallermund, og der ikke havde stort andre udmærkede Fortieneſter at beraabe sig paa, end dem, han magelsse Smidighed gav ham hos Regieringssecretairen. Det havde derfor selv af hans Patron været alt for ublu, naar han uden videre havde bragt ham i Forslag dertil; men naar man kunde derimod faae ham koblet til Datteren, fik Tingen et Slags bedre, i det mindste sædvanligere Skin, som om det var noget, der skede for den Afdødes Skyld. Og-

saa fandt Regieringssecretairens allerførste derom henkastede Vink et saare bevaagent Gehør hos samtlige høie Regieringsmedlemmer; hos dem, der vare fødde til at sidde paa de øverste Stole, og sige Ja, fordi de eengang for alle vare vante til at nikke Bifald, eller ryste Afslag, ligesom Regieringssecretairen trak dem i Traaden, og selv de, som undertiden lode sig falde ind at lade, som de havde en egen Meening, rakte dog villigen Øret hertil, da det baade var saa temmelig Praxis der i Landet, at Embeder saa meget mueligt blev ved Familien; og da de desuden troede derved at neddysse, hvad der hist og her begyndte at yntes i Anledning af Waldorfs hastige Død, som man ikke ualmindelig tilskrev Regieringschicaner. Dette Rygte troede de paa eengang at neddæmpe, og tillige maaskee at affinde dem med deres egen Samvittighed og den Afdødes Skygge, naar de paa denne Maade toge sig af hans eneste Datter. Det er sagtens ikke den eneste stakkels Pige, man har taget sig af, og giort vel imod, saa hendes Hierte maatte briste derved.

Vist nok kunde von Hallermund og hans Beskytter ikke love deres Planer saa let en Gang hos Luise, saa meget mere, som de bestandig stod i den Troe, at hun var forlovet med Melnek. For

imidlertid at indlede Tingen, begyndte man med at faae Hallermund constitueret i Waldorfs Sted under Vacancen, hvilket naturligviis skaffede ham megen Adgang til den forladte og vennelöse Pige; og da han besad mange af de Egenskaber, der udgiøre en god Tiener, havde, og nyttede han virkeligen mange Leiligheder at gaae hende til Haande, og saaledes ligesom at vænne hende til sig. Dette vilde imidlertid have havt en meget seen og usikker Gang; og da deels en saa betydelig Tieneste ikke vel alt for længe kunde staae ubesat; man deels og frygtede, at Melnek, der ventedes hiem, skulde giøre en Streg i hele deres Regning, fandt man det nødvendigt, at anlægge en anden Mine, af hvilken man kunde love sig hurtigere og sikrere Virkning.

Det er i det foregaaende bleven nævnet, at Hallermund havde været i Selskab med Waldorfs hos en Præst, hvem de, skiøndt han i Grunden aldeles ikke var af Waldorfs Folk, efter ældre Dages Maade, holdt megen Omgang med, da han var deres Skriftefader, havde — som det her vilde hedde — confirmeret Luise, og saa videre. For hende havde han i øvrigt fra disse høitidelige Handlinger faaet en Slags Ærværdighed, som hendes Fader ikke enten havde lagt Mærke til,

eller ikke skiftet om at tilintetgjøre. Denne Mand besluttede nu Hallermund og Regieringssecretairen at benytte sig af, ogsaa var han i mere end een Henseende et særdeles brugeligt Redskab for dem. Han var af de Sielehyrder, der, ikke nøiede med at sørge for deres kiere Sieles evige Vel, ogsaa gierne ville have en Haand med i det Timelige, maaskee fordi dette ikke sielden bliver bedst betalt; vel og fordi han selv satte en saare høi Priis derpaa. Saalænge Waldorf levede, vovede han ikke der i Huset at give sin Virksomhed Raaderum; nu derimod var det ham en saare velkommen Ting, da man gav ham Leilighed at tage sig af sin kiere aandelige Datter, ved at give ham et Vink, at det vilde see saare broget ud med Waldorfs efterladte Ting, og at det vilde være en sand Lykke for Luise, hvis hun kunde blive siddende i Faderens Brød ved at faae en Mand, der under denne Betingelse modtog Tienesten med Regnskab og Ansvar.

Efter den Priis, Hans Høiærværdighed satte paa Rigdom og timeligt Gods, der altid var ham i Tanke, naar han talte om Herrens Velsignelse, var det naturligt, at han her aldeles handlede i den bedste Mening, ved at gaae von Hallermunds Planer til Haande, og fandt han hertil en meget

redebon Medhielperinde i sin ydmyge og lydige Hustrue, hos hvem desuden den smibige, høflige Hallermund var i synderlig Naade. Meget let blev da dette Par paa første Vink fra von Hallermund eenigt om, at faae Luise ud fra al fremmed og farlig Indflydelse, ved at indbyde hende, saasnart Jordefærdet var forbi, at forlade hiin Sorgens Boelig, og at tilbringe nogen Tid paa en Lystgaard, Hans Høiærværdighed havde ex Miils Vei fra **nn*w**. Arme Luise var for ilde paa et Sted, hvor alting gienkaldte hende hendes dyrebare Faders elskede Minde, og hendes egen forladte og venneløse Tilstand, til ikke at modtage Tilbudet. I Begyndelsen hedde det, hun kun skulde være der en otte Dags Tid; men efterhaanden forlængedes hendes Ophold! og Luise, for hvem Landlevnets hende nye Smaasysler vare en behagelig Adspredelse, og der desuden ikke havde det mindste at vilde til Byen efter, lod sig af den venlige Pastorinde lettelig overtale til at udsætte sin Hiemreise fra een ottende Dag til den anden.

Her havde man hende nu mellem lutter Mennesker, man var fuldkommen sikker paa. Von Hallermund kom i Begyndelsen sparsomt, efterhaanden alt flittigere og flittigere derud, og skaffede sig endog som oftest af Luises egne Anliggender Paa-

skud dertil; og lykkedes det ham end ikke at vinde Luises Hierte, da kunde dog en Pige med hendes troskyldige Godmodighed ikke uden Erkiendtlighed see den udmærkede Omhu, han viste for Alt, hvad der angik hende; saameget mere, som hun aldeles ikke drømte om den sande Grund til al den Opmærksomhed.

Midlertid var det endda ikke saameget von Hallermunds Id, at sætte sig ved disse Besøg i Gunst hos Luise, som at holde Pastoren i idelig Angest for Waldorfs efterladte Tilstand. Aldrig saae han hans Høiærværdighed, uden han med ængstelig Fortrolighed lod falde et Par Ord om den yderlige Forvirring i alle Papirer, om det skrækkelige Ansvar, om de sørgelige Udsigter, det tegnede til for Luise; og snart var det hans Høiærværdighed mere om at gisre, at faae Partiet imellem ham og hende i Rigtighed, end det næsten var Hallermund selv. Saa indstændig altsaa endog Hallermund — naturligviis paa Skrømt — bad Pastoren, ikke at udlade sig for Luise med noget herom, kunde dog saavel han, som hans Salome — med hvem han om enhver Ting i sit Liv holdt et Geheimeraad, hvori der endnu aldrig havde været Dissens — efter hvert saadant Vink ikke bare sig for at ængste den arme Luise med halv fordækte,

og altsaa des betænkeligere Spørgsmaal: om det skulde være sandt, at hendes Faders Ting kunde være i den Uorden; om han aldrig havde ladet sig mærke med sligt, o. s. v. Luise blev ved disse Spørgsmaal, som himmelfalden; hun erindrede sig, at hendes Eroncle, formodentlig for at adsprede hendes Sorg, ved Jordefærdet havde giort hende en lignende Forespørgsel. Ikke var det hendes egne Kaar, der ængstede hende; vant til Arbeide og Nøisomhed vilde hun let kunde finde, hvad hun behøvede; men hun havde arvet og lært for meget af sin Faders Grundsætninger til, at kunde bære den mindste Tanke om nogen Urigtighed efter ham. Ofte randt hende det Ønske i Sinde, at Melnek dog var der, at hun kunde have een at fortroe sig til; stundom den Tanke: mon han ikke, naar han hører, din Fader er død, vil komme hiem for hans Skyld, om ikke for din; nu og da fremsneg sig vel endog det Haab under Form af et Spørgsmaal: og skulde han da ikke giøre det for din? Men ak! Melnek var der ikke, kom ikke, der hørtes intet fra ham, og Luise leed for meget ved sit virkelige Tab til endnu at torde sysle med selvskabte.

Liebner, havde hun efter hendes Faders Død heller intet, enten seet, eller hørt til. Menneſker

af hans Slags forsinke sig vel nu og da, af Frygt for at forhaste sig; af Frygt for at komme usømmelig tidlig, havde han udsat sit Besøg hos Luise saalænge, at hun tog paa Landet, inden han fik det giort; at lade, som man vilde besøge een, som, man meget vel vidste, var ikke hiemme, forekom ham en latterlig Falskhed; han vilde altsaa bie med at gaae derhen, til hun kom til Byen igien, saameget mere, som han bestandig hørte, hun kom ind om faa Dage. Hun fandt altsaa ikke engang hans Navn paa de Lister, Hallermund meget omhyggelig bragte hende, over alle dem, der enten selv havde været, eller sendt deres tomme Vogne, at lade, som de vilde condolere en Pige, de ikke kiendte, over en Mands Død, de ikke brød dem om; og af Melneks bedste Ven lagde maaskee Luise mere Mærke til denne Udeblivelse, end hun vilde tilstaae sig selv.

Hun var altsaa i egentlig Forstand ene paa Jorden, og da der er intet, Menneskket er mindre skabt til, end dette, og hun følgeligen maatte have nogen at holde sig til, kunde dette ikke lettelig blive nogen anden, end Pastorinden, der i det mindste var, hvad man i Almindelighed kalder en eiegod Kone, det er at sige, saa god, som en saare

indskrænket Forstand, og mangfoldige Fordomme tillade at være.

Hun tog altsaa ganske hiertelig Andeel i Luises Bekymringer, skiøndt hun slet ikke kunde forstaae, at Luise sørgede mere for sin Fader, som var død og borte, end for sig selv; men tillige bragte hun troligen sin Mand Alt, hvad hende saaledes blev betroet; og denne troede da atter ikke at kunde giøre bedre mod Luise, end igien at meddele det Alt til von Hallermund, som altsaa meget snart kom efter, hvilken Mine han kunde love sig meest Virkning af, og altsaa burde lade springe. Ved hans næste Besøg til Præstens var han følgelig saa tankefuld, saa kiendelig ude af sit sædvanlige uforstyrrelige Lune, at det faldt i Øinene paa enhver; og da man naturligviis spurgde ham om Aarsagen, vidste han saa behændigen at lade falde et Ord om, at han havde arbeidet hele Dagen i Waldorfs Papirer; men tillige paa en saa haandgribelig usand Maade at nægte, at han i dem havde fundet noget ubehageligt, at den arme Luise var i Dødsens Angest, og, da han vilde tage bort, ængstelig og indstændig bad ham sige hende den rene Sandhed, hvorledes Tingene stod. Men atter vidste han her at snoe sig fra hende paa en Maade, som maatte forøge hendes Frygt.

Dagen derpaa fik hun følgende Skrivelse fra ham. "Jeg har endnu faaet for liden Orden i Deres afdøde Faders Papirer, og, sandt at sige, fattes der for mange til, at jeg endnu med nogen Bestemthed kunde besvare Deres Spørgsmaal. Da imidlertid dette synes at forurolige Dem, giver det mig Dristighed til at fremkomme med, hvad længe har lagt mig paa Hierte. Jeg elsker Dem, Luise. Værdiges at blive min, og med yderste Beredvillighed paatager jeg mig hele Deres afdøde Faders Ansvar; og vil, hvad ubehageligt deraf end for mig maatte flyde, stedse ansee mig rigelig belønnet derfor ved Dem." v. H.

Meget delicat var denne Vending ligesaalidet, som Planen i sig selv var fiin; men med den uerfarne troskyldige Luise var dette ikke heller fornødent. Præstekonen, som havde seet Brevet komme med von Hallermunds Rideknægt, var ufortsvet hos Luise, at faae at vide, hvad det kunde være. Luise rakte hende Brevet. "Nu til Lykke! til Lykke! nu det er mig kiært! ja! det har jeg altid baade ønsket, tænkt, og sagt, at der maatte blive et Par af de to; og det er da ogsaa en vakker Mand, og en artig Mand, og en Mand, der har noget at sige hos de Store; og som er selv af Adel oven i Kiøbet." Luise, der ikke havde sagt

eet eeneste Ord, stod som himmenfalden over at høre, at det blev anseet for saa aldeles umuligt, at hun ikke strax skulde gribe til med begge Hænder; endelig skaffede hun sig saamegen Fred for Pastorindens Lykønskninger, at hun kunde faae sagt, at det var ikke saa afgiort endnu. "Ikke! rev Pastorinden hende Ordet af Munden, og havde nær faaet et Slag af Forskrækkelse: Jh du min Himmel! og hvad skulde da der kunde være i Veien? og hvad kunde dog nogen have paa saadan en Mand at udsætte? og De vil dog vel ikke støde Deres egen Lykke fra Dem med Magt? og nu skal man see, at denne Melnek staaer Dem for Hovedet endnu; og det er ingen Ting; det kan De troe; havde han meent Dem det ærligt, saa havde han jo Penge nok, og hvad havde han da behøvet at gaae at see paa Dem efter? Overalt! sige til i Tide, eller siden tie stille, som han ogsaa selv altid siger min Mand, naar han lyser unge Folk af Prædikestolen; og hvorfor havde Melnek saa nødig at forlade sin gode Plads, og flakke om i Verden? nei blive i Landet, og nære sig redelig, det er et gammelt Ord, og et sandt Ord." Saaledes blev hun ved i een Ose, og Luise havde saare Ondt ved at komme saa meget til Orde, at hun kunde faae Pastorinden forsikkret, at der ikke var

det mindste mellem hende og Melnek; men at Melnek var et rart Menneske, og at hendes afdøde Fader havde holdt meget af ham, og at derimod Hallermund..." Her fik Pastorindens Veltalenhed et nyt Udløb til Hallermunds Priis, og Himlen maae vide, hvor den var bleven standset, var ikke hendes ærværdige Ægtefælle traad ind i det samme.

"Ikke sandt — min bedste Mand — vendte hun nu, uden at oppebie mindste Tilladelse fra Luise, Ordet til ham, og styede ham Hallermunds Brev — her har nu Jfr. Waldorf faaet dette Brev fra Hr. von Hallermund, og nu siger jeg...." "Stille Salome! — sagde hans Høiærværdighed med sin hele ypperstepræstelige Gravitet: du veed, at jeg ikke kan læse med Andagt, naar du lader Munden saadan løbe." Hun tav strax, og han gjennemlæste Brevet med sienlynligt Velbehag, tilnikkede det adskillige Gange sit høiværdige Bifald, lagde det derpaa ordentligen tilsammen, foldede sine Hænder, og begyndte følgende Tale: "Jeg anseer dette, Jomfrue Waldorf! for en synderlig og særdeles Himmelens Styrelse, at Deres Sorg saaledes omskiftes til Glæde, og Dem ligerviis som af Deres afdøde Faders Aske opvækkes en Brudgom..." 'Ja! men

hun vil ikke... faldt Præstekonen ind." "Salome! erindre dig, at det bør Qvinden at tie i Menigheden! — Sikkerligen vil De — vendte han sig igien til Luise — med hengivne og taknemmelige Følelser ære den Himmelens Finger, som saa sienlynligen er i Værket, og..." Dog umuligen kan Fortælleren paabyrde sine Læsere den hele lange Homilie, hvori hans Høiærværdighed med hele sin Salvelse forestillede Luise, at hun skyldede sig, sin afdøde Fader, og Gud i Himmelen, at modtage von Hallermunds Haand.

Altid havde Religion havt særdeles Værd og Vægt hos Luise, og dobbelt hellig og dyrebar var den hende i hendes nærværende forladte og ublide Dage. Virkeligen gik man altsaa her den allernemmeste Gienvei til at bringe hende, hvorhen man vilde. Oversnakket af den troeskyldige Præstekone, overpræket af hans Høiærværdighed, overhængt af Hallermund, overrasket ved den falske Forestilling, at det, var noget, hun skyldte sin afdøde Fader, gav hun omsider det nødtvungne, zittrende Ja; samme Aften besørgedes det, som til des større Sikkerhed, at hun ikke skulde kunde tage det tilbage, almindelig udspredt over hele Staden; men man havde ikke havt fornødent at frygte; fra det Øieblik, det var giort, var det

Luises Hierte saa helligt, som om mangeaarig Kierlighed havde givet, og faaet, mangeaarig Lykke beseglet det.

Mellem de første, det bragtes for Øre, var Liebner. Vel havde han længe hørt mumle derom, at det ikke var for intet, Hallermund saa ofte kom, og Luise saa længe blev, til Præstens; men da han huskede, hvor slet Held Hallermund havde havt med sit første Frieri, og med Rette antog, at Luise — dersom hun ellers vidste noget af dette — neppe gav sin Haand til den, hendes Fader havde forkastet, ansaae han det for et løst Byrygte, indtil han først hørte det middelbar fra, og siden af Hallermund selv, og ydermere saae ham bramme med alle Brudgommeriets Insignia, der vare Pastorinden af alt for stor Betydenhed til, hun skulde tillade, at af dem det mindste forsømtes, da i hendes Øine et Ægteskab i al Fald bedre kunde — naar kun Præstesækken intet tabte derved — være uden Vielse, end uden Brudegave; og det var af langt større Vigtighed, at Bruden og Brudgommen verlede Ringe end Hierter.

Endog uden Hensyn til Melnek kunde Liebner ikke andet, end blive yderlig ilde tilmode over denne Tidende, da han kiendte von Hallermund for et Menneske uden Caracter, Hierte og Sæ-

der, og maaskee blandt alle Mennesker den, der allermindst var skabt for den alvorlige dybtfølende Luise. Dobbelt maatte det naturligviis smerte ham, naar han tænkte paa, hvad hans Ven vilde lide ved dette Budskab; hertil kom endnu en lønlig Følelse — thi til Bevidsthed lod han det ikke komme — at hans egen Seenfærdighed i at gaae til Luise ikke gandske ved denne Leilighed torde være uden al Brøde

Men hvorledes skulde han nu paa bedste Maade faae Melnek denne Sørgetidende meddeelt? han ponsede længe, men endelig besluttede han at skrive til Melneks Ven *ff**, hvem han vel ikke personlig var kiendt af, men hvis deeltagende og vennehulde Hierte endog uden Melneks Beskrivelse var ham for vel bekiendt til, at han kunde have mindste Betænkelighed ved, at vende sig i en fælles Vens Anliggende til ham. Liebner skrev denne da Tingens hele Sammenhæng, og bad ham forberede Melnek, inden han gav ham det Brev, som med den fuldstændigere Beretning laae inden i. Vi have i det foregaaende seet, hvorledes just denne megen Forsigtighed voldte, at Melnek ikke fik Brevet, men aldeles uforberedet imellem glade Ønsker og ængstlige Drømme reiste det smerteligste Budskab imøde.

Paa den sidste Station inden **nn*v** kunde den længselfulde Melnek ikke længere holde det ud paa den seenfærdige agende Post, men tog Extrapost, og skiøndt hele hans Føring bestod i en ubetydelig Vadsæk, fandt han sig ikke blot i, at Postmesteren spændte ham tre Heste for Chaisen, men havde gierne modtaget den fierde, hvis man havde driftet sig til at byde ham den. Efterhaanden, som han kom nærmere til Staden, og helste de skiønne Egne, hvor han i seenere Dage saa ofte havde vandret, og drømt om Luise, og været lykkelig, oplivedes disse glade Drømme i hans Siæl, og af dem vaagnede han ikke, før Postkarlen, i det de skulde ind af **nn*v**s Port, spurgde, hvor han skulde kiøre ham hen. Til Luise — var han, endnu ikke ret ude af sine Drømme, paa Veien at svare — men befindede sig i det samme, og lod Kudsken kiøre til Liebner.

Som nu Vognen rullede hen ad Gaderne, begyndte hans Hierte at banke stærkere og stærkere, ængstligere og ængstligere; gierne havde han givet, hvad det skulde været, for at være igien med den agende Post, og følgelig saa meget længere fra det afgiørende Øieblik. Nu holdt Posten for det Huus, hvor Liebner boede, og her overraskedes Melnek af en ny uforklarlig ubehagelig Følelse, da

Postkarlen, i det han kom hen mod Huset, efter Skik og Brug tog til at støde i Hornet. Det var, som Melnek frygtede, at Liebner for snart skulde faae hans Komme at vide, for hastig skulde komme ham i Møde. Dog — denne Frygt var unyttig; Liebner sad ved sit Arbeide, og dette, skulde der mere, end et Posthorn, til at bringe ham fra. Aldeles uventet traadde altsaa Melnek ind i Værelset til ham; Liebner blev forskrækket, og ligesom forsteenet ved at see ham. "Melnek! — sagde han, uden at reise sig fra sit Bord — er det dig? "Ja gode Liebner! svarte Melnek, og hang om hans Hals; her har du mig igien. Nu! hvorledes gaaer det?" "O jo!" var alt det Svar, Liebner i den Forvirring vidste at give. "Hvorledes lever min Luise?" "Du har da ikke faaet det Brev, jeg skrev dig til under *ffl**s Couvert?" spurgte Liebner, og alt hans Blod kom paa eengang op i hans Ansigt. Melnek kiændte ham for vel til ikke at see, hvad han heraf maatte spaae sig. "Gode Gud! — raabte han: hvad er der, Liebner! er Luise død?" "Nei! det veed Gud, hun ikke er; sagde Liebner, og skyndte sig i det samme ud af Døren for at fatte sig. "Hvor skal du hen?" spurgte Melnek. "Jeg vil skille os af med den Postkarl, der holder, og tuder dernede,

sagde Liebner, var, som et Lyn nede af Trappen, og der stod da Melnek allene med alle sine sørgelige Varsler.

Der gives Øieblikke, da man hverken føler, eller tænker, fordi man overvældes af den Mængde Følelser og Tanker, der indstrømme paa Siælen; saadant et Øieblik var dette. Som forsteenet stod han, da Liebner kom tilbage med Postkarlen og Pigen, der bar hans Badsæk; længe syslede Liebner med disse, for at undgaae at være eene med Melnek; Melnek blev staaende saa taus, saa kold, som alt dette ikke vedkom ham det mindste. Faaer det ingen Ende? spurgte han Liebner tilsidst, da det dog varede ham alt for længe. Liebner maatte da afærdige dem. Saasnart de vare eene, traadde Melnek til ham, og sagde med frygtelig Kulde: "Nu Liebner!" "Saa du ikke har faaet mit Brev?" sagde Liebner, hvem dette uventede Adfærd paa ny bragte ud af sin Fatning: "ja! saa veed du vel ikke, de sige, Luise skal giftes." "Giftes? og med hvem?" "Ja Melnek! det gietter du neppe!" "Melnek saae stivt paa ham, og sagde endelig med en tør og skiødesløs Tone: med Hr. von Hallermund!" "Saa har du hørt det? sagde Liebner, hvis rolige Hierte ikke kunde sætte sig i Melneks Sted, og fatte, at han just maatte formode dette,

fordi det var det værste, han vidste at tænke sig; og som altsaa troskyldigen meente, Melnek af en anden maatte være forberedet: "Jeg troede, det var Snak, men von Hallermund var her selv i Gaar, og fortalte mig, i næste Uge skulde Bryl-luppet være." "Saa kunde man jo troe, jeg just var kommet nu for at bedes til Bryllup — sagde Melnek, lukkede Vinduet op, og raabte til Post-karlen, som var i Begreb med at kiøre: Bestil mig Extrapost til i Morgen tidlig, Klokken syv!" "Hvor vil du hen?" spurgte Liebner. "Til min Fader eller til min Bommand for at spare Lyse-ne i dine Vinduer deres Bryllupsaften. I det samme tog han sin Hat, og lavede sig til at gaae. "Hvorhen?" spurgde Liebner, og gjorde sig reede til at følge ham. **Til Waldorfs Grav.**"

Sie
War seine erste Liebe; seine zweyte
Sein Vaterland.
Schillers Don Carlos.

Melneks

Prøveaar.

Menneks Prøveaar.

Scilicet in ignibus fulvum ſpectatur ut aurum,
Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides.

Ovid.

I Ilden prøves Guld saa rød
Mands Mod og Kraft i Nød.

Der gives Øieblikke — og de ere de skrækkeligste i Livet, da alle de Traade, hvori vi hang derved, ligesom briste, overskiæres med eet, da alle vore Planer, alle vore Forhaabninger, alle vore Ønsker tilintetgiøres, som ved et Lynslag, og da vi med eet finde os, som løsrevne, isolerede, aldeles tilovers i Skabningen, uden at hæfte ved nogen Ting i det Levendes Kiæde; da man, som Schiller saa træffende lader sin Carlos i et saadant Øieblik sige:

herabgeſtürzt aus allen ſeinen Himmeln,

end ikke har Mod eller Kraft til at oplyfte Hiertet til Alles Fader i Himlen, af hvem man troer sig forskudt; lykkelig den, der i et saadant Øieblik

dog fandt en Grav at græde ved,

hvo deri hviler, støder ham ikke fra sig, forskyder ham ikke; der kan det nedtyngede Hierte lindre, lette sig med Taare, og snart, snart bliver da Vennens Grav det en Overgang til, hvad der er paa hiin Side af Graven; da vaagner i hele sin Trøstelighed den eeneste velgiørende Overbeviisning i Lidelsers Time:

Doch war auch Gottes Rathschlus das;

og med fornyet Tillid overgiver man sig da i den Haand, der kun overskar hine Traade, for at indflette os i den nye Virkekreds, os af Alviisdom og Algodhed bestemtes.

Dette var i nærværende Øieblik Melneks Forfatning; Waldorf var død, Luise var tabt; alle hans Udsigter, alle hans Drømme tilintetgiorte; Liebner, den eeneste Ven han i **nn*v*r havde tilbage, var — det følte de begge, uden at Melnek i det Øieblik kunde angive sig nogen Grund dertil — hans Nærværelse i det Øieblik til Bebreidelse og Byrde; den gamle Waldorfs Grav var derfor det eneste Fristed, han vidste at tye til. Liebner giorde Mine at følge ham, men egentlig

var han saare vel tilfreds, da Meinek, skiøndt i en temmelig tør Tone sagde ham, han vilde være eene. Der tilbragte da Meinek Resten af Aftenen, og Natten; giennemnød i denne sørgelig høitidelige Eensomhed Erindringens honningblandede Malurtbægger Draabe for Draabe, gienkaldte sig hele sit Kiændskab med denne ædle Olding, hvert Ord, denne havde sagt eller skrevet ham, hvert Haab han havde sat til ham, hvert Tilsagn han havde fordret af ham. Bitterlig græd han og længe; det var, som om Waldorf i dette Øieblik fradøde ham paa ny; men giennem disse Taare hævede sig stedse lysere og fastere det Forsæt: ikke at svige Waldorfs Forhaabninger, ikke at lade blive uopfyldt, hvad han havde tilsagt, og lovet den herlige Afdøde. "Er du end tabt, Luise! sagde han, er der end ingen mere Lykke for mig at haabe, nu saa lad mig gavne! ogsaa det er jo Lykke!"

Allerede begyndte — som man seer — Drømmene igien at ville danne sig for hans Siæl; imidlertid var det ham ikke let at bringe nogen af dem til Fuldkommenhed; Luise, som saalænge havde været Middelpunkten i dem alle, var udrevet, og savnedes allevegne; imidlertid lettede og hævede hans Hierte sig dog stedse mere og mere, indtil han endelig mod Dagbrækningen udtømt af legem-

lig og aandelig Udmattelse faldt i Søvn paa Gravhøien. Nu toge Drømmene deres fulde Frihed og Driftighed tilbage; den eene eventyrligere end den anden vexlede for Meineks Siæl; Alt, hvad han endnu ikke havde magtet at udtænke og uddanne, viiste sig nu i deres digteriske Billeddragt for hans Phantasie; og mere end eengang paastod Meinek i de følgende Dage, at Alt, hvad ham siden var vederfaret, eller skulde vederfares, havde bebudet sig for ham den Nat; saaledes endnu, da flere Aar efter vor fælles Ven Liebner bebudede ham, at Fortælleren paa hans Ord havde sagt, at Knuden i Meineks Begivenheder havde løst sig, som et Sørgespil med lykkeligt Udfald, brød han af med en forunderlig Vished: Hvis kun ikke det, I kalde opløst, blot var en ny Forknytning, der neppe uden Blod løses tilfulde. Liebner smilte, og undsaae sig dengang ved at skrive Fortælleren det til; men nu, da den endelige Catastrophe kun alt for fuldelig har sandet hiint Spaadomsord, har han gienkaldt sig det, og med sønderrevet Hierte skrevet det hid.

Ved Morgenstunden kom et Par Graverkarle paa Kirkegaarden, at aabne en Grav; med Forundring fandt de et velklædt Menneske sovende paa Waldorfs Gravhøi. De vakkede ham, og da han

i den første Forvirring af sin Opvaagnelse, med Phantasien endnu opfyldt af de Drømmebilleder, han havde været sysselsat med, gav dem adskillige sælsomme og underlige Svar, vare de i Begreb med at vilde anholde ham, som et Menneske, der ikke var vel forvaret i Hovedet, da han efterhaanden begyndte at fatte sig igien, og med en rund Haand overbeviiste dem om sin fuldkomne Forstandighed. Midlertid hindrede dette dem dog ikke fra, at fortælle deres havte Eventyr til adskillige af deres Bekiendte, som igien naturligviis fortalte det videre, indtil det giennem de sædvanlige Sladdercanaler naaede de høiere Kredse; og da det ikke blot af den Omstændighed, at denne sovende var fundet paa Waldorfs Gravhøi, men og af adskillige andre, der i en By, som **nn*v*r, ikke lettelig kunde blive uopdagede, snart blev tydeligt, at denne sælsomme maatte være den unge Melnek, blev det snart et almindeligt Rygte, at han var kommet tilbage ikke ret vel forvaret i Hovedet over Waldorfs Død — og, lagde man meget betænkelig til — over flere didhørende Omstændigheder; ogsaa blev i seenere Dage, just paa den Tid da Melneks Forstand meest uleiligede Visse, dette Rygte meget omhyggelig fremdraget, og næret, og pleiet paa ny; ligesom det og udentvivl derved gav

Anledning til, at en af Melneks talentfuldeste **nnh**mſt* Venner i et Lystſpil, ſom muligen ikke her mere tør være ret mange i Minde, da vor Skueplads af mere end een Aarſag gior ſaare vel i at henlægge det, har paa ſin Vis nyttet denne Tildragelſe.

Liebner havde imidlertid været i ſærdeles Uro for ſin Ven; ikke, ſom han enten havde nogen Foreſtilling om, paa hvad Maade denne havde tilbragt Natten, eller troede at kunne endnu befrygte noget ſørgeligere eller ſkrækkeligere af ham; men da en indvortes Stemme ſagde ham, at hans Efterladenheder ikke vare ſaa aldeles angerløſe i Melneks nuværende ſmertelige Forfatning, var det meget naturligt, at han frygtede, Melnek virkelig var ſaa fortørnet paa ham, ſom han følte, han vel kunde have Anledning til at være, og at Liebner altſaa tog ſaavel hans pludſelige Bortgang, ſom hans Borteblivelſe, for Følger deraf. Ikke lidet lettedes altſaa hans Hierte, da Dørren aabnedes, og Melnek med ſin ſædvanlige Hierteligheb bød ham et venligt, ſkiøndt tungſindigt Godmorgen! men desſtørre blev hans Forundring; da denne paa hans Foreſpørgſel, hvor han havde været, ganſke ligefrem ſvarte: ved Fader Waldorfs Grav; og nu med ſin vante Fortrolighed meddeelte ham

sin Nattevandring og sine Natteplaner, naturligviis ikke uden temmelig hyppig Indblanding af sine natlige Drømme. Allerede var den sindige Liebner i Begreb med at replicere og demonstrere, og det med temmelig Udførlighed, da i det samme Posthornet bebudede, at den bestilte Vogn var alt for Døren. "Er det da Alvor, at du vil bort?" spurgte Liebner. Synes du virkelig, jeg er saa vel her? gav Melnek til Svar, og kaldte i det samme Postkarlen op for at pakke paa: og da dette naturligviis, siden ingen Ting var udpakket, men Alt laae, som det var blevet bragt af Vognen forrige Dag, kun var eet Øiebliks Sag, stod det heller ikke stort længere paa, inden Melnek — uden at lade sig opholde af Liebners Omhyggelighed for hans Helbred, da denne vilde, at han efter en saaledes tilbragt Nat i det ringeste skulde bruge eller dog nyde noget, inden han gav sig paa Reisen igien — skyndte sig bort fra det **nn*v*r, som han fast havde foresat sig, ikke at betræde igien, før han saae sig istand til at holde, hvad han paa Waldorfs Grav havde lovet.

Havde det af Melnek her giorte og gientagne Løfte behøvet nogen Stadfæstelse, eller Besegling, ikke lettelig kunde han da hertil have truffet nogen kraftigere Opfordring, end ved at drage hiem til

sin Fader, hvor han fandt sin Barndoms Lærer og Ven, den rebelige Gutheim. Læserne vil af det Foregaaende erindre sig, at denne retskafne Mand for at have talt Bøndernes og Eiendomsrettens Sag mod Herredgaardsskadedyr og Jagtprivilegier, var sat under Tiltale. Men ikke nøiede med det, havde hans mægtige Forfølgere, da dog Udfaldet af en Proces ikke altid er saa afgiort, foreløbig faaet ham suspenderet fra hans Embede, skiøndt disse to i Grunden havde saalidet med hinanden at skaffe, som f. Ex. en mathematisk eller medicinsk Afhandling med Forfatterens Meninger om den franske Republik. Gutheim var altsaa efter Indbydelse taget hen til sin gamle Ven, vor Melneks Fader, hvor han ikke lidet overraskedes ved at see sin fordums Lærling ankomme uventet; ligesom paa sin Side denne, der ligefra Waldorfs Død var aldeles uunderrettet om Alt, hvad der var foregaaet i hans Hiemstavn, ikke mindre forbausedes og forbittredes, da han erfoer Aarsagen til dette uventede Møde. Og da nu Gutheim, efter at have i kolde og korte, altsaa desmere bittre og forbittrende Udtryk, underrettet ham om det Fremfærd, der var brugt imod ham selv, ligesom skaffede sin tilbageholdne og desstærkere brændende Harme Luft, ved at skildre ham saamangt et an-

det Træk af Underregenternes selvraadige og despotiske Fremfærd, da han nu ydermere for at sætte Krandsen paa det hele, underrettede Melnek, hvorledes Waldorfs Dødsmaade almindelig forklaredes og fortaltes, bragde denne i Forbindelse med Hallermunds Forfremmelse og Giftermaal, o! det var mere, uendelig mere end der behøvedes for at opflamme Melnek til at sværge i Gutheims Arme sit Fædrelands Igler og Rovdyr en Undergangskamp, som fordum Hannibal Romerne i Hamilcars. Ogsaa sendte han umiddelbar efter sin Hiemkomst til sin Faders Gaard en Ansøgning til Regieringen i **nn*v*r, om en Advokatbevilling, som man i Betragtning af de høist udmærkede Vidnesbyrd, han fra Universitetets ypperste Lærere havde medsendt, ikke troede at kunde nægte ham, saa gierne man maaskee endog havde vildet; hvorvel man da paa den anden Side smiggrede sig, at en saadan en ung Frihedsforsægter var, som hans gamle Bureauchef Regieringssecretairen engang just i Anledning af ham behagede at udtrykke sig, som en Flaske Champagne, der giorde en forskrækkelig Allarm i det den brød ud af sit Lukke, skummede og fraadede af al Magt i første Øieblik; men som ufortsvet blev saa spag og saa kraftløs, at ingen mere brød sig derom.

Gierne havde den gamle Melnek, der saae sin Søns Stemning, endnu søgt i det mindste at vinde Tid, at han noget kunde afkisles, inden han betraadde sin farlige og dristige Bane; men da han selv var Vidne til, hvorledes den eene anseete Advocat efter den anden havde undslaaet sig for at tage Gutheims Sag ved Overappellationsretten, af Frygt for at gisre sig Mandens mægtige Modstandere til Fiende, kunde han hverken fortænke eller fraraade sin Søn, at han ikke vilde lade sin Ungdoms Lærer falde værgeløs sine Avindsmænd i Hænde. Han taug altsaa baade til Ansøgningen om Advocatbevillingen, og til sin Søns derpaa følgende Begiering, at ham Gutheims Sag maatte bevilges til Prøvesag, saa lidet endog begge Dele stemmede overeens med de Ønsker, han som en øm og kiærlig Fader, der kiændte det stille og fredelige Livs fulde Værdi, naturligviis maatte gisre for sin eeneste Søn.

Ikke ganske saaledes handlede Liebner, hvem Melnek, der imidlertid bestandig opholdt sig hos sin Fader, og sin gamle Bommand, havde sendt sine Ansøgninger at indlevere Den om Advocatbevillingen kunde han vel ikke sige noget imod; men den næste om Gutheims Sag, som Prøvesag, dristede han sig endog, da den især, uagtet

den underdanigste Underskrift, var intet mindre end underdanigen skrevet, at lade ligge over en Postdag, medens han foreholdt Melnek, at det var aabenbare at henkaste Regieringsmenneskene en Stridshandske. "Handsken er kastet, og den skal blive indfriet; svarede ham omgaaende Post ganske koldsindig Melnek, og underrettede ham tillige, at han, for at spare ham al Uleilighed, havde sendt en anden Afskrift af sin Begiering directe med Posten til vedkommende Collegium.

En anden, som ikke stort mindre end Liebner, misbilligede vel ikke Banen, Melnek valgte, men de Ideer og Forehavender, hvormed han betraadde den, var Bomhusets gamle ærværdige Astolph; ogsaa han forudsaae, og forudsagde, at Melnek ved dette Fremfærd vilde med uendelige Farer og Uleiligheder for sig, ikke stifte maaskee Tiendedelen af det Gavn, han ellers saa ustridig maatte være istand til. Dog — vi have ved den første Aabning af denne Række Fortællinger saa udførlig fremstillet Contrasten imellem Astolphs og Melneks Tænkemaade i saa Henseende, inden de endnu ved flere Aars Rolighed paa den Gamles Side, og ved de seenere Grømmelser og Forbittelser hos Melnek vare komne til deres fulde nuværende Divergents, at vi med mindre Betænkelighed kunne

her gaae det forbi, end opholde os ved, hvad der vilde forekomme flere af vore Læsere en blot Gientagelse. Nok at over alle Liebners Fraraad, Astolphs Advarsler, og selve hans gamle Faders, skiønt enkelte og ligesom tilfældige Erindringer seirede med uendelig Overvægt Gutheims Forurettelser, Waldorfs Skygge, og — maaskee endnu Melnek selv ubevidst, Luises Minde; thi ogsaa hendes Tab lærte han mere og mere at anse som en Følge af Magthavernes Cabaler.

Intet Under da, at saasnart Bevillingerne ankom, han med al den Ild, hvormed nogen Tid den fyrigste Ridder har ilet til den Kampbane, hvor han skulde stride for Fædreland, Ære, og Mø, fløi til **nn*v*r. Og da han nu fik sig Acterne i Gutheims Sag udleverede, da han tilfulde blev bekiendt m d den hele Række af egenmyndige Magthandlinger, og Uretfærdigheder, af de kaadeste Retsfordreielser fra Actors, den skiendigste Connivents fra den ved Underretten beskikkede Defensors, og den ubegribeligste Forening af det meest slaviske Dientieneri, og den mørkeste Vankundighed fra Underdommernes Side; det var — som han selv engang udtrykte sig — at føde ham med Flammer, paa det hans Ild ikke skulde mindske eller uddøe. Dog — Fortælleren behøver ikke

at indlade sig paa nogen vidtløftig Skildring af Melnek fra denne Side; en Mesterafbildning deraf har vor fælles Ven Menneskemaleren Island givet i sin Philip Brook, hvor han ligesom i prophetisk Aand nogle Aar i Forveien har skildret sin unge Ven, saadan, som han faa Aar derefter skulde finde ham at være.

Midlertid var da von Hallermund blevet gift med Waldorfs forladte Datter, og kommet i Besiddelse af det Embede, han interimistisk havde forestaaet. Hele **nn*v*r var, som sædvanlig, eenig om at misunde Luise det herlige Parti, hun havde giort, og imidlertid var det, om der end aldrig havde været nogen Melnek til, neppe muligt, at den arme Pige kunde være blevet gift mindre efter sit Hierte og sin Tarv. Vant til sin Faders stille huuslige Levnet, opdraget i hans strænge gammeldags Tænkemaade, var hun ligesaa utilbøielig, som uskikket til den Levemaade hendes forfængelige Ægtefierre ledte hende ind i, og der var hans Element. Hr. Rentemester von Hallermunds første og eneste Tanke ved at være gift, var, at han nu var beføiet til, hvad man i hans Kreds kaldte, at giøre et Huus; det vil sige, at leve med de Store og som de Store, baade over sin Stand og sin Evne; og det fornemste,

man kan gierne sige eeneste, han fordrede af sin Frue, var — ikke at forestaae, eller bestyre dette Huus; det var efter hans Begreber en Gemalinde af ham aldeles uanstændigt, men — at figurere i Spidsen deraf; og til Ulykke kunde man ikke lettelig nogensteds have sat den stakkels Luise, hvor hun havde giort slettere Figur. Dette følte hun selv tilfulde, men from og føielig, og ikke vant til at have anden Villie end sin Faders, rettede hun sig nu ligeledes efter sin Mands, tog i Selskab, og tog mod Selskab; men blottet for Alt, hvad i den Kreds kaldtes selskabelige Talenter, fremmed for Dands, for Spil, for alle den fine Verdens Conversationsævner, og Conversationstoner, keedede og keededes hun fra første Øieblik af i denne hende saa ganske fremmede Sphære.

Dog heri havde hun efter den stille Hengivelse, der eengang var Hovedtrækket i hendes Caracteer, endda kundet finde sig; havde vel, blottet for alle Fordringer og Selvindbildninger, neppe engang lagte Mærke til, hvor haanlig hun oversaaes af sin Mands høiformemme Cercle, der af en Roturiere, som var blevet ophøiet til dem, troede dem fuldelig berettigede at fordre de allermeest glimrende Fortrin, til at bøde paa hendes saakaldte Mangel paa Byrd; men ikke kunde

dette blive ubemærket, eller ligegyldigt for en von Hallermund, i hvis Øine enhver Ting kun havde et Værd efter det Præg, den store Verden satte derpaa. Altid havde Luise selv været ham temmelig ligegyldig, og det var kun for saavidt, hun ved Rentemestertienesten blev paa en Maade et godt Parti, han havde giort sig saamegen Umage for at komme i Besiddelse af hende; men nu, da han saae hende overseet af dem, hvis Vink var hans Lov, sank hun naturligviis ogsaa daglig dybere i hans Øine; og da tillige Rentemestertienesten, som al saadan Lykke, naar man først har opnaaet den, langt fra ikke mere var i hans Tanker, hvad den havde været, da han tragtede derefter; da han alt mere og mere kom efter, at denne, skiøndt maaskee dobbelt indbringende under hans frugtbare Hænder, imod hvad den havde været i Waldorfs, dog paa ingen Maade vilde forslaae til hans høiformemme Levemaade; da han tillige, for at have desmere Grund til at være misfornøiet, daglig mere og mere overtydede sig om, at dette formeente overordentlige Fremskridt i Grunden kun var et uforordeelagtigt Sideskridt, hvorved han selv forlod Banen til mere glimrende Lykke, maatte naturligviis alt dette falde tilbage paa den arme Luise, og derlagdes saaledes — at vi skulle bruge et rigtig nok

hverdags, men derfor ikke mindre udtryksfuldt Mundheld — daglig mere og mere Grund til et ulykkaligt Ægteskabs Helvede, mellem alle jordiske Helveder det værste.

Saavidt var det imidlertid i den Tidspunkt, vi hidtil egentlig have med at bestille, da Melnek, efter at have faaet de fornødne Bevillinger, fra sin Faders Gaard ilte til Residencen at gjøre Brug deraf, endnu ikke kommet. Endnu var det i de unge Ægtefolks Hvedebrødsdage; endnu fordrede Tonen af Hr. von Hallermund at være den opmærksomme, forekommende, kiærlige Nygifte, at alle **nn*v*rs Damer desbedre kunde skjønne, hvilken Lykken den borgerlige Pige havde giort, der havde faaet saadan en Mand. Han var netop i fuldt Arbeid med at lade sin unge Kone efter Skik og Brug passere Revue mellem sine høifornemme Bekiændte; Gilderne og Giæstebuddene dem til Ære vare i fuld Gang, da Melnek kom fra sin Faders Gaard. Naturligviis kunde det ikke mindre end være Melnek behageligt at møde Brudeparret, naturligviis drog han sig altsaa endnu mere tilbage, end ved sit forrige Ophold i Residentsen; ogsaa var det naturligt, at et Menneske, der bebudede sig og bebudedes ved saa anstødelige Grundsætninger og Forhold som Melneks, ikke just heller af

den store Verden blev synderlig søgt. Vel havde Herr von Hallermund den Udelicatesse, for ikke at bruge et haardere Udtryk, formelig at indbyde ham til sit nærmeste Pragtgilde; men da Melnek hverken modtog Indbydelsen, eller engang lod en Visitbillet paa sine Vegne takke derfor, var han i Følge de uovertrædelige Vedtægtslove engang for alle forskaanet i Fremtiden; ogsaa troede han selv, at Indbydelsen egentlig var skeet i det Haab, at han skulde undslaae sig, da man sikkerlig vilde have været meget forlegen med ham i en Kreds af Magthaverne og Magthaverinderne, og deres Favoriter og Creaturer.

Vel synes Melnek i denne Tidspunkt let at kunde undvære hiin kedsomme Kreds, da han i sin Liebner havde, hvad Horats saa skiønt kalder en alle Timers Ven, en Mand, hvem han frit og uden Tilbageholdenhed kunde udgyde for, Alt hvad han tænkte og følte, og der sikkerlig stedse forstod ham, om han end ikke altid stemte med ham. Men denne Lykke skulde ikke vare længe; Liebner fik den Befordring, han laae for at søge, og blev kaldet til Præst i en af Landets fierneste Udkanter; Melnek var nu altsaa ant engang midt i en folkrig og glimrende Stad, fuldkom-

men eene, og hvad der var det værste, denne Gang var han eene med sin Sorg.

Dog nei! det var, eller rettere blev han ikke fuldkommen længe; thi ikke saasnart rygtedes det, at der gaves en Advocat, som ikke var ræd for at binde an med de daglig mere og mere utaalelige Jagt- og Vildt-Landeplager, førend man fra alle Landets Sider, ja endog fra Naboelandene, strømmede til ham, at søge Raad og Hielp. Hist var det en Vildtmester, der egenmægtig gav et Edict, hvorved han — efter sine egne Udtryk, vaagede over Phasanernes naturlige Frihed, og til den Ende paalagde Beboerne, istæden for som tilforn, at indlevere Phasan-Æg, under følelig Straf ikke at forgribe sig paa dem, men tvertimod, hvor en saadan Phasanreede skulde findes, at lade den staae uangrebet og Græsset tre Alen bredt i Omkreds omkring den urørt; hist en fattig Bonde, som man forfulgte, og fortrædigede, fordi han havde tilladt sig den utilladelige Formastelse, at opsøge et Skadedyr, en Ræv, der havde mellem hans Fiedre-creature anrettet en Ødelæggelse, som den arme Mand ikke i Aar og Dag kunde forvinde, at grave den ud af sin Hule, og slaae den ihiel, og det ovenikiøbet en Hunræv, altsaa til des større Skade for den forventende Yngel, der til Forlystelse

for den paa hiin Side Havet værende Landsfader, skulde skaanes og fredes; her var det en stakkels Enke, hvis eeneste Søn man vilde give Valget mellem Fæstningsarbeide og Soldattieneste uden Landet paa tolv Aar, fordi han havde været saa ublu at løfte Haand imod en foregiven Jagtbetient, som han havde fundet væltet paa et farligt Sted i et Ufsre, og ophiulpet af denne ubehagelige Stilling, og som til Tak skiød hans Gaardhund, han gik med, for at binde den ude paa Marken ved deres Korn, der laae paa Skaar, at den skulde skræmme Vildtet, der saaledes hiemsøgte det, at det ikke engang mere var Tærskelønnen værd.

Utrættet arbeidede Melnek i alle disse Ting, og ikke uden Belønning; thi uagtet sine udenlandske Magthavere og myndige Regieringssecretairer var hans Fædreland paa sine øverste Stole endnu ikke blottet for Mænd, hvem Münchhausens og Struves Fodspor vare hellige, og som længe kun havde ønsket, at disse utaalelige Omgreb og Vexationer af Smaadespoterne paa lovlig Maade skulde komme under Forhandling, at der kunde raades Bod derpaa. Hertil kom endnu, at den franske Revolutions Begyndelse, som just indtraf i samme Tid, eftertrykkelig især i det vest-

lige Tydskland syntes at aabne adskillige Mægtiges Øine i Henseende til de uafhændelige Rettigheder, deres saakaldte ringere Medborgere og Medmennesker ustridig vare i ufortabelig Besiddelse af, og som det torde være at befrygte, de tidligere eller sildere, efter, deres franske Brødres Exempel, haandgribeligen torde sætte i Kraft; og hvoriblandt det ustridigen var en, ikke med deres Arbeide og Bekostning at frugtbargiøre Jorden, at dens Afgrøde skulde tiene Herregaardenes Skadedyr til Rov. Ligesom man da fra det sydlige Tydskland, der laae Faren nærmere, idelig hørte om de ædelmodige Godseiere, der i hundredevis lode nedskyde det Vildt, som truede at forjage Menneskene af Landet; saaledes fandt og Regieringerne hist og her i det nordlige, hvor Omstændighederne endnu ikke noksom syntes at være gaaet vedkommende Jagtelskere til Gemytte, dem selv, hvor det gik alt forvidt, befriede, at komme den lidende Menneskehed til Hielp, og i det mindste give Befalinger til at raade Bod paa dette skiændige Uvæsen, samt tilsee, at ikke disse, som vel tilforn havde været Tilfældet, ganske uden al Efterlevelse blevne lagte paa Hylden.

Denne Tidspunkt var da og nu i **nn*v*r; og, da virkelig de Misbrug og Egenraadigheder,

Melnek havde at tale imod, vare himmelraabende, og da han endnu var Herre nok over sig selv til at nøies med, uden al Bitterhed og Hæftighed at fremlægge og documentere Facta; da desuden alle, rigtig nok ikke udeblivende, For øg paa at skildre ham som en Jacobiner — et Skieldsord, som just da var i sin frygtelige Nyhed — tilstrækkelig giendreves ved selve hans varmeste Indlæg, der i Sager af denne Natur næsten stedse indeholdt den hierteligste og fyrigste Lovtale over hans fraværende Landsfader, hvis nidkiære og utrættede Bestræbelser for Landhusholdningens Fremme og Flor, saa naturlig frembød sig til Contrast mod hiine Jagtelskeres Ødelæggelsessystem, var han ikke blot saa lykkelig, at adskillige af Landets anseete og betydelige Hædersmænd værdigede ham deres velvillige Opmærksomhed og Opmuntring; men og at hans første Forsøg i Advocaturen næsten uden Undtagelse kronedes med Held. Ved ingen Leilighed kunde heller dette være ham mere smiggrende, end da det just i een af de allerførste Sager, der paadømtes, kom hans gamle Ven og Lærer Gutheim til Fordeel, der ikke allene blev fuldkommen frikiændt, og indsat i sit Embede paa ny — dog — for at vedligeholde den udvortes Tugt — med en venlig Advarsel for Fremtiden at være forsigti-

gere i sit Forhold — men som tillige havde den Fyldestgiørelse, at den Regieringssecretair, der saa temmelig egenmægtig havde afskeediget ham, og af hvem ved denne Leilighed flere vilkaarlige Handlinger kom for Dagen, maatte vige sin Plads, rigtig nok for at rykke op i en mere indbringende, men der gav mindre Indflydelse og Leilighed til at skade. O hvor glad ilede Melnek efter hver saadan Seier, ja gierne efter enhver for Sandhed og Ret bortarbeidet Dag, om Aftenen ud til den Kirkegaard, hvor gamle Waldorf hvilede; disse, disse vare de Blomster, hvormed hans sønlige Kiærlighed elskede at pryde den ædle hengangnes Grav; ak! men ogsaa her hedde det:

Skade, Blomster gaae saa hastig ud!

medens Melneks personlige Sorger saaledes forsødedes ved det Borgergavn, han troede at stifte, tilberedede Skiæbnen ham et Malurtbægger, som skulde forgifte ham Alt.

At Tabet af Luise, især saa uformodentlig, og under saadanne Omstændigheder dybt maatte smerte et Hierte, som Melneks, er saare begribeligt; imidlertid vilde dog med Tiden dette Saar om ikke ladet sig forvinde, eller forglemme, dog mere og mere ladet sig formilde, naar det blot fik Lov til at være i Fred; som overalt den høie Grad af

Virksomhed, især med Arbeide, der krævede hans hele Siæl, som alt mere og mere blev Melneks Lod, er den bedste Lægedom, i det mindste det ubedrageligste Opiat for et saaret Hierte. Hvad vor Ewald i sine henrivende Confessions saa redelig siger om sig, vilde og ustridig have gieldt om Melnek: ustridig vilde han have forvundet sit Tab, var hans Elskede blevet lykkelig; men det var hun ikke, langt fra ikke; det Menneske, som ellers kun havde været ham en misundelseværdig Medbeiler maatte nu vorde ham en forhadt afskyet Fiende; og Luise, der ellers alt mere og mere igien maatte blot blevet ham en kiær Søster, Fader Waldorfs efterladte elskede Datter, maatte nu mere end nogensinde blive hans Hierte hellig, dyrebar, og tilbedelig.

Det er i det foregaaende sagt, at Herr von Hallermund meget snart lærte at overse og ringeagte sin Kone, ved at see hende overseet og ringeagtet af dem, hvis tro og stadige Echo han satte sin Stolthed i at være; imidlertid var den bly og beskeedne Luise fra sine tidligste Aar saa lidet vant til enten at sætte synderlig Priis paa sig selv, eller see den sættes af andre, at hun maatte neppe engang have lagt Mærke dertil, saasnart det bestandig kun var blevet derved. Vel unddrog Hr.

von Hallermund sig alt mere og mere hendes Selskab, vel satte han det, ikke just altid paa den forbindtligste Maade, alt mere og mere i hendes egen Raadighed, om hun vilde tage omkring i Selskaber og paa Forlystelser med eller ikke; men over det første gjorde hun sig ikke andre Tanker, end at det maatte vel være en nødvendig Følge af hans Forbindelser og Forhold; og det sidste var hende meget snarere en Følighed og Godhed.

Men ikke længe kunde Tingene blive saaledes staaende, og Hr. von Hallermund var i Residentsstads Damernes Øine fra mere end een Side alt for interessant ung en Mand til, at de kunde see ham saa maadelig gift, uden at ynke, vel og ønske at trøste ham; og kort sagt, som Moden er, om ikke ligesaa blind, dog i det mindste ligesaa lunefuld, som Lykken; inden kort Tid saae Hr. von Hallermund sig i Følge sit heldige Vanheld med sit Giftermaal, i allerhøieste Mode hos alle Residentsens toneangivende Damer. Endnu mærkede den troskyldige Luise intet; thi at han daglig var een Dames Ecuyer paa hendes Morgen-Promenader til Hest, reiste med en anden til Badet til Pyrmont, udgjorde teteatete den tredies Landparti paa hendes Lystgaard, o. s. fr. var den ufor-

bærvede og ærbare Luise alt for skyldfri til at gisre sig nogen Tanke ved.

Ikke saaledes var det med **nn*v**rs Sladdersøstre, især af den aldrende og halvfornemme Classe; ikke blot vidste de, efter Skik og Brug, endnu meget meer om Hr. von Hallermunds Galantrier, end sandt var, og begreb igien meget meer, end de vidste; men ogsaa blev den hidtil saa ubetydelige, saa overseete Luise dem med eet saa interessant, ja saa kiær, som nogensinde hendes Hr. Gemal kunde være de galantere Damer de la premiere volée. Man vilde imidlertid ustridig røbe en alt for troskyldig Ukyndighed om Verden og dens Uvæsen, om man saa ligehen vilde antage denne Deeltagelse for den menneskekierlige Interesse, uforskyldt Ulykke opvækker; i Grunden var den kun nærbeslægtet med den priisværdige Nysgierrighed, vi hos Pøbel af alle Aldere, Stænder og Kiøn ved Henrettelser og andre deslige pinlige Executioner erfare, den Lyst, at see, hvorledes den Ulykkelige bærer sig ad at lide; der endnu hos bemældte Sladderdamer som oftest har en Tilsætning af den Drift, som vi i sin fulde Tydelighed hos de saakaldte barbariske Folkeslag blive vaer, Lysten at forøge den Lidendes Pinsler, for at gisre Lidelsen desmere interessant.

Det varte da naturligviis heller ikke ret længe, førend Luise, ikke uden Forundring, saae sig omgivet af en heel Skare omhyggelige og ømme Veninder, som med eet fik hende saa ubegribeligen kiær, at de saagodtsom ikke kunde være hende foruden, og som kappedes at beile til hendes Fortrolighed, og omkaps forundredes ved at opdage, at hendes godtroende Hierte virkelig intet havde at fortroe dem. Og ikke nok dermed; men selv al deres Flid for at aabne hendes Øine, alle deres Vink, alle deres halve Ord, alle deres nok saa forstaaelige Hentydninger vare spildte paa hende, der var i Ordets reeneste og helligste Betydning for uskyldig, til at være mistænksom, og der i alt for høi en Grad bevarede et ubesmittet Hiertes Vederstyggelighed for Utugt og Ryggesløshed og Ægteskabsbrud, til at kunde troe noget sligt om den, hvem hun for Alteret havde givet sin Haand, og lovet Troskab indtil Døden, og hvis Gienlofte til hende hun naturligviis maatte formode ikke at være ham mindre helligt, end hun ansaae sit. Forgiæves var da alle deres forblommede Vink, Varsler, Raad, Ynkninger, og alle de giennemsigtige Florsmarsker, den sammensætterske Skadefryd, og bagtalerske Sqvaldresyge ved slige Leiligheder for at følge den udvortes Tugt betiener sig

af; Luise forstod dem saa lidet, som om de havde talt et fremmed Tungemaal. Umuligt var det imidlertid, uforsvarligt i det mindste, at lade den arme Kone blive i den Forblindelse, i den Uvidenhed om sin Ulykke; man maatte tage Bladet fra Munden, derom var det hele høinidkiære Sladderconvent paa det fuldkomneste enigt; men hvo vilde paatage sig denne delicate — rettere udelicate — Forretning? Dette var nogen Tid Knuden, indtil endelig hendes Høiærværdighed, Fru Pastorinde Salome efter forud derom holdet vedbørlig Statsraad med hendes høiærværdige Ægtefherre, der som en Fruentimmersag havde hiemviist Tingen til hende, paatog sig at være Conventens Ordførerinde ved denne Leilighed; og en dertil bedre begavet, havde de neppe været istand til at faae. Vel havde hun allerede nogen Tid ophævet al Omgængelse med Hr. von Hallermunds; deels over en ikke i rette Tid aflagt Contravisit, deels over et Middagsgilde, hvortil hun med høiærværdige Gemal ikke havde været indbudet; deels ogsaa, paastod man, fordi hans Høiærværdighed ikke havde fundet den unge Hr. Rentemester saa skiønsom, som han vel havde formodet; men da man dog nu sienspynlig kunde see, at Skylden eene maatte være hos ham, hvem, som et Verdens

Barn, deres Omgang og Selskab naturligviis maatte være for stille, og ærbar, og christelig, saa var det dog baade Synd og Skam at lade den arme stakkels unge ulykkelige Kone undgiælde derfor.

Den godhiertige troskyldige Luise, der ligesaalidet drømte om, at hendes Høiærværdighed kunde være stødt, som hun selv troede, at have nogen Føie dertil, modtog med al sædvanlig Venlighed og Hierteligbed sin gamle Veninde, men uden at lægge i mindste Maade mærke til alle de Vink og Peeg, hvormed denne søgte at giøre opmærksom paa, at ligesom hendes lange Borteblivelse ikke havde været uden skiællig Føie, saaledes maatte og nu hendes frivillige Gienkomst have en overordentlig Grund. Men, som sagt! med saa reent og ligefrem et Væsen, som Luise, hvem den store Verdens Omveie og Vendinger var lige ubevante og ubekiændte, maatte man tale ligefrem og uden Omsvøb, for at forstaaes. Endelig maatte Pastorinden da tage reent ud til Orde.

De maa ikke være vreed, min rare Luise! begyndte hun da sin Tale, at min Mand ikke, som han dog kanskee under saadanne Omstændigheder skulde og burde, og som Gud veed, han gierne vilde, selv kan komme, og see til Dem; men da det lader, som Hr. Rentemesteren overalt ikke er for

at have med os at gisre, saa veed De nok selv, at Folk nu omstunder ikke gierne seer, at Geistligheden vil — som De da sige — have Næsen mellem Bark og Træ; men see imidlertid, da han dog altid har været en hiertens god Ven af Deres afdøde retskafne Fader, og da han har kiendt Dem, og holdt af Dem, og confirmeret Dem, og De er hans Skriftebarn, saa kunde han da heller ikke saadan reent lade Dem gaae for Luud og koldt Vand; og saa sagde han da — Salome — sagde han, gaae du hen til den stakkels Frue von Hallermund, sagde han, og see, hvordan hun finder sig i sin Skiæbne, sagde han; og for i hvorvel, som han ogsaa selv sagde, det desværre ikke er ualmindeligt i vore forstyrrede og ryggesløse Tider, saa er det dog altid tungt for Kiød og Blod og især for saadan en lille vakker ung nygift Kone; og det var Synd, sagde han, om hun kanskee skulde troe, at hendes gamle Venner forlod hende, nu hun har dem meest nødig; og ja som med de andre Verdens Børn der har det da ikke saa meget at sige, for naar der Manden gaaer i Øster, saa gaaer Konen i Vester, og saa kan da det for saa vidt gaae lige op; men saadan en from og ærbar og dydig Siæl, som den stakkels Luise, see hende er det ikke saadan med, og ....

Luise sad, som himmelfalden over denne hele lange Tale, og denne Medynk og Deeltagelse, hvortil hun ikke vidste nogen Grund; at hun førte et tomt glædeløst Liv, var vel noget, hun ikke kunde nægte sig selv, men da hun troede, at Grunden dertil laae blot i hende selv og Omstændighederne, var hun ligesaa langt fra at tilregne, som at betroe nogen det, og havde hidtil i Stilhed liidt der under, som et Onde, hvorved der intet var at gjøre. Endelig faldt hun paa, at der maatte være truffet hendes Mand noget Ubehageligt, som han maaskee dulgte for hende, en Formodning, der var saameget naturligere, som Luise, der vidste, at ingen af dem egentlig havde nogen egen Formue, og som erindrede sig, hvor tarvelig og stilfærdig hendes afdøde Fader af den samme Tieneste havde levet, uden dog at blive riig deraf, ikke blot ligefra Begyndelsen havde ængstet sig over den store Fod, hvorpaa de efter hendes Mands Villie maatte leve; men endog adskillige Gange meddeelt ham sin Ængstlighed derover, og for ikke længe siden paa en saadan Klage i den Ægtemandstone, som alt mere og mere begyndte at afløse hans hidtil vidste Galanteri, faaet den ikke trøstelige Beskeed, at vist nok var det en Hundetieneste, som ingen Mand af Stand kunde leve

af; men derved var nu intet videre at gjøre. Naturligt var det altsaa, at hun, der fra sin Faders Skole af, var vant til at ansee Gield som en skrækkelig Ting, maatte falde paa, at det var nogen saadan Tidende, deres Omstændigheder angaaende, Fru Pastorinden vilde forberede hende paa, og altsaa i sin troskyldige Engstlighed faldt hende i Ordet: hvorledes, kiære Fru Pastorinde! er der noget galt paafærde med min Mand?

"Galt? min Gode?" svarte Fru Pastorinden, som ikke havde mindste Tvivl om, at jo Luise tilfulde maatte have forstaaet hende, just som hun meente det selv: ja galt nok! uagtet det da ikke er andet end, hvad der er saa almindeligt nu omstunder med vore unge Herrer af den store Verden; ja du gode Gud! det er nu ikke som i gamle Dage; da...."

Men min Gud, hvad er det da? spurgde Luise, hvis Forventning var spændt paa det høieste, men en ganske anden Vei, end Fru Pastorinden forestilte sig.

Nu, min Gode! De veed da sagtens, hvad hele Byen snakker om Deres Mand og Fru von Karsthausen?

Nei! og hvad da? gav Luise i sin Ærlighed til Svar.

Jh nu! saameget veed De dog nok, at han hænger der baade tidlig og silde, og....

Luise, som endnu bestandig vedblev at udtyde alting efter den Fortolkning, der forekom hende den eneste mulige, og som efter denne Formodning maatte i Pastorindens Indledning see eet af de uendelige Omsvøb, der rigtig nok ofte tilforn havde sat hendes Taalmodighed paa Prøve, faldt mod sin Sædvane Snakkerinden med et utaalmodigt Nu? ind i Talen.

Nu! gientog Pastorinden, lidt bragt ud af sine Concepter ved dette uventede Afbrud: Nu! ja! Nu! ja! hvad skal man sige til det? de er nu som sagt engang ikke anderledes nu omstunder; men en Smule mere skulde han dog tage sig vare, og ikke giøre det saa publik for hele Verden.

Hvilket? faldt Luise hende paa ny, endnu lige uvidende og forventningsfuld, ind i Talen.

Jh nu! blev nu Pastorinden, hvem dette Afbrud naturligviis ikke kom slet saa uventet, som det første, ved i sin Beretning: han rider jo med hende, og kiører jo med hende, og giver hende Geleide paa Comedie og fra Comedie, og paa Bal og fra Bal; og kort, hvor hun er, der er han; og hvor han er, der skal hun ogsaa være; og....

Saa lige, som den tienstagtige Sladdersøster nu selv syntes, at hun gienskiød sit Maal, saa langt maatte hun naturligviis forekomme den troskyldige Luise, der var endnu bestandig paa et ganske andet Spor, at bortfierne sig fra det. I øvrigt var det for langt fra hendes Adfærd og Tænkemaade, at bekymre sig om sin Mands Gange og Veie især uden for Huset, til at dette ikke skulde være hende noget fuldkommen nyt; ikke uden en Slags Forundring, men som dog mere tilkiendegav en skuffet, eller i det mindste usyldestgiort Forventning, spurgte hun derfor: Saa?

Ih du min Gud! tog Pastorinden med fordobblet Fyrighed Ordet igien: Veed De ikke det? ih! det er jo noget hele Byen taler om; og der har jo været saadant et Spektakel, med ham af Garden, den Engelskmanden, som da tilforn var baade Potte og Pande hos hendes Naade; og — ih men veed De ikke det? ja der kan man see; hvorvel saa gisr det mig snart ondt, at jeg skulde sige Dem det, for

hvad Øine ikke see
gisr Hiertet ikke vee;

siger et gammelt Ord, ja saa! hm! hm! hm!

Kom ikke Deres Draabe Gift i en Spand! vilde Luise sikkerlig have sagt, hvis hendes gam-

meldags Opdragelse havde tilladt hende Digterlæsning, saa spændt var nu hendes Utaalmodighed ved al denne Udenomssnak efter den ubehagelige Tidende, der skulde komme; nu tog hun med sin sædvanlige Ligefremhed til Ordet: kiære Fru Pastorinde! bliv ikke vreed, at jeg beder Dem ikke at ængste mig, men at sige mig ligeud, hvad det er, De har at forberede mig paa.

Jh ja! du min Gud! naar saa er, naar De ingen Ting veed, saa veed De vel heller ikke noget om den Historie med den ældste Frøken Eulenburg?...

Nei! svarte Luise ganske tørt, da hun atter her formodede noget, der vilde bære endnu længere fra Maalet.

At hun, da hun skiftede Klæder sidst paa Redouten havde ladt en lille Kiærlighedsbillet fra Hr. Rentemesteren ligge i Lommen paa den Dragt, hun tog af; og hvordan det gik eller ikke, saa fik Engellænderen fat paa den, og gik saa ud, og forklædte sig, som en Diendoctor, og præsenterede den saa til Fru von Karsthausen, som en ubedragelig Recept mod Hienspaghed, og da hun saae, hvad det var, blev der et Pokkers Huus, og....

Har min Mand friet til Frøken Eulenburg? sagde Luise ganske ligegyldig, blot for at faae standset Sladderens Strøm i sit Løb.

Friet til hende, min Gode? sagde Pastorinden, hvem Luises Sagtfærdighed ved alle disse Nyheder, mere og mere overraskede og ærgrede: friet til hende? o ja! saadan som en gift Mand frier til saadan en Frøken.

Uden at lægge Mærke til denne sidste høist betydende Accentrække sagde Luise ganske koldsindig: Ja! dengang var han vel ikke gift?

Drømmer De, mit Barn? ikke gift i Torsdags fiorten Dage; da var der jo, den sidste Redoute var, og der skeede det; og Hr. Rentemesteren var endda i nok saadan en Vaande, og har da havt Ulykke nok, vil man sige, inden han fik sin Frue god igien.

Forfatteren maa her bede adskillige af sine Læsere i Forveien om Forladelse for sin Luise; men hun var virkelig saa uerfaren og saa ukyndig i Verden, at det forekom hende aldeles umuligt, at en Mand kunde have en Elskovshandel — vil vi kalde det, for ikke at vanhellige Ordet Kiærlighed — med et Fruentimmer, som han ikke kunde eller vilde ægte; ligesom det heller aldrig randt hende i Tanker, at Skiørlevnet var en Brøde, hvori

andre end Udskuddet af Menneskeslægten, hvem deels Trang, deels yderste Fornedrelse havde fordømt til det foragtelige Skiøgehaandværk, kunde giøre sig skyldige. Vist nok vil det maaskee ikke forekomme faa af hans Læsere urimeligt, om end ikke aldeles utroligt og umuligt; men de behage at erindre, deels at Luise ikke var opdraget i nærværende i det Onde saa oplyste Tider; deels at det Huus, hvori, og den Mand, hvoraf hun havde faaet sin Opdragelse, ikke engang holdt Skridt med Tiderne, saaledes som de dengang vare, men stadig og haardnakket blev staaende fast ved gammeldags Ærbarhed, der troede, ikke at kunde holde denne Slags Verdens Kundskab langt nok borte fra Barndommens, og Ungdommens, især den qvindeliges, Sandser og Tanker.

Usikker altsaa, om hun skulde skamme sig paa Pastorindens Vegne, eller blive vreed paa sin Mands, reiste hun sig fra sit Strikketøi, og sagde med en Tone, som svævede mellem begge Dele: kiære Fru Pastorinde! hvor kan en fornuftig Kone, som De, troe saadant urimeligt Snak?

Nu forgik Taalmodigheden paa hendes Side igien Fru Pastorinden, da man, som bekiendt aldrig kan giøre en Sladdersøster værre, end at lade hende høre, hun farer med Snak. Ja saa!

brød hun ud, og hendes Læber zittrede af Arrighed: saa Fru Rentemesterinden har de Tanker om mig! saa det er Snak, jeg farer med? Ja ja mit Barn! saa gid De da maa blive i den Tro til Deres Dødedag! mig skal det glæde ret inderlig; det kan jeg forsikkre Dem; og jeg skal vel vogte mig for at aabne min Mund tiere for at vare Dem ad; og for De faaer da tidsnok Øinene op, kan jeg troe, og om aldrig før, saa naar Fruens egen Pige nu snart kommer, og beder hende til Fadder til Herrens Barn!"

Dette Slag var for haardt og for treffende; Luise, som for denne Piges stedse mere og mere næsvise og frække Væsens Skyld alt nogentid havde vildet skille sig ved hende, havde i denne Anledning havt adskillige — ifølge hendes naturlige Eftergivenhed vel korte, men dog — ubehagelige Smaatvistigheder med Hr. Rentemesteren, om hvis synderlige Bevaagenhed for dette Creatur den arme Kone ved denne Leilighed fik et saa uventet og smerteligt Lys; hendes Øine aabnedes da, som Fru Pastorinden havde forudsagt, med Et, hun sank overvældet, og næsten afmægtig ned paa sin Stol, og det var kun med yderste Møie, hun fik de afbrudte Ord: min Gud! hvad siger De? frem over sine dirrende Læber.

Ih nu! sagde Fru Pastorinden, som endnu i fuld Arrighed var sysselsat med at pakke i sin Sykurv; men som giorde dette med saamegen Forvirrelse, at hun ikke blot bestandig kastede det halve uden for af, hvad hun vilde skynde sig at faae derned, men at hun endog, da hun omsidst troede at være færdig, maatte rive det altsammen op igien, fordi hun fremfor noget andet havde pakket Luises Garnnøgle, der hang ved hendes Strikketøi, nederst paa Bunden; ih nu! sagde hun dobbelt spydig og spids over denne fortrædelige Sinkelse: Deres Naade kan jo lukke Øinene op og see paa hende; der gaaer Syn nok for Sagen; der skal ikke fattes meget i, skulde jeg troe, hun jo var ligesaa nær, som De."

Denne sidste endnu noget mere end yderlig indelicate Sammenligning, overmandede fyldest den arme Luise; saamange sammenstødende Omstændigheder, som hun hidtil havde været for troskyldig til at lægge Mærke til, eller for uskyldig til at tage i den rette Betydning, strømmede med eet ind paa hendes Siæl, at hun til sin usigelige Smerte ikke kunde drage Pastorindens Angivende i Tvivl; og bespændt af en reen Siæls dybe Foragt for Ryggesløshed, af den inderligste Følelse af sin Mands uværdige Forhold, og alle et ulyksa-

ligt Ægteskabs Forvarsler og Lidelser vreed hun sine Hænder, og saa godt som uvitterlig udraabte hun een Gang efter den anden: o! hvad skal jeg gjøre? hvad skal jeg gjøre?"

"Hm! fnøs den opbragte Pastorinde, som om Spørgsmaalet havde henvendt sig til hende: hm! der er intet andet at gjøre, end at skikke sig i Taalmodighed; det har saamangen maattet for hende, og det kommer hun ogsaa til, mit kiære Barn!" og havde hun da faaet sine Nagerier, og nogle af Luises med, i sin Sykurv, og Kastetørklædet stukket sammen om sin Hals, dog ikke uden at have i Arrighed kastet tre Knappenaale bort, som hun af den Ubehændighed, der altid ledsager Vrede, havde stukket sig paa; og vilde nu til at afærdige Luise med et koldt Afskeedsknix og Kys, da denne, der uagtet det smertelige Beviis, Pastorinden havde givet hende paa sin Deeltagelse, dog i hende troede at tabe det sidste Væsen paa Jorden, der tog nogen Andeel i hendes Skiæbne, med sine bævende iisnende Hænder greb begge hendes, og spurgte med den trøstesløseste Smertes giennemtrængende Tone: vil De ogsaa forlade mig?

Jh! nu! ja! Herre Gud! begyndte Pastorinden, som ikke selv ret vidste, hvad hun kunde

eller skulde her gisre, og som Naturens hende uvante Stemme maaskee hende uvitterlig i dette Øieblik selv ikke kunde andet end gisre noget Indtryk paa? min kiære gode Luise! hvad kan jeg hielpe Dem i saadant Noget? der er desværre intet ved at gisre; naar de gode Herrer eengang er af det Slags, saa bryder de dem hverken om det eene eller det andet? og...."

"Af det Slags!" gientog den ulykkelige Kone: af det Slags? og hvorfor skulde jeg have en Mand af det Slags?"

Egentlig henvendte denne Klage sig did, hvor vi i vore marterfulde Øieblikke saa idelig henvende vore Klager, til — som vi for at dølge os selv det formastelige deri kalde det — Skiæbnen; men Fru Salome, hvis Samvittighed ikke var saa ganske reen for at have ved sit Kobleri styrtet sin troskyldige Veninde i dette Ægteskab, tog det for Sig, og begyndte nu at vilde forsvare sig og sige:

"Men min Gud! mit gode Barn! hvem skulde ogsaa have tænkt det? og desuden, saa var det dog altid Lykke, De giorde (Luise slog sit store blaa Øie ved Ordet Lykke op paa hende med en Betydning, som ydermere bragte Paforinden ud af sin Fatning) og — ja! — og — da saa desuden Deres gode salig Fader døde saaledes fra Dem..."

"O ja! ja! vel døde han fra mig."

"Nu ja! min gode Luise! det var nu Guds Villie; og han var jo ingen ung Mand; og desuden naar Guds Time kommer, saa...."

"O gid han levede! — dog nei! nei! Gud skee Lov, at han ikke skal opleve denne Sorg paa sin arme Datter."

Pastorinden, som saae det skrækkelige og hende ubegribelige Indtryk, hendes Opdagelse havde giort paa den arme Luise, og som aldrig i Verden havde kundet drømme, at der af sligt kunde komme noget andet, eller videre, end høit, hvad man behager at kalde en Ægteskabs Scene; begyndte nu halv om halv at angre, at hun havde været saa aabenmundet, og havde gierne ønsket sig et Øieblik hiem, for at kunde consulere sit Orakel. Men, da nu dette ikke vilde lade sig giøre, og hun altsaa virkelig i dette Øieblik ikke ret vidste, hvad hun skulde sige, greb hun til den Tilflugt, som ved slige Leiligheder altid staaer slige Mennesker aaben, og som de da og, tit ikke uden Qvide for de arme Lidende, i hvis Bryst de har hugget eller oprevet Saar, der saa høilig trænge til Lægedom eller Lindring, aldrig aflade i fuldeste Maade at betiene dem af; den at sige ingen Ting med mange Ord; hvortil de da og altid have en

Hob Sententser, og Ordsprog, og Mundheld tilrede, hvilke endnu hos en Præstefrue, som Fru Salome, bag et vist bibelsk Anstrøg desbedre vidste at skiule deres Tomhed. Ogsaa var den godtroende Luise fuldkommen overbeviist om, at det ikke var Pastorindens Skyld, at hun efter at have søgt Raad og Trøst hos hende i et Par Timer, endnu, om muligt, var dobbelt raadvild og trøstesløs.

Midlertid havde denne Raadvildhed lidt efter lidt frembragt den Virkning, den hos et Hierte som Luises nødvendig maatte; sværmende mellem idel Uvisheder og Tvivl, maatte hun ogsaa begynde at tvivle om sin Ulykke; Intet lærer den uskyldige seenere, end at troe andre skyldige; den Tanke: mon man ikke skulde giøre Hallermund Uret? opkom i hendes Hierte, og kom altsaa snart paa Læber. Men saameget endog Pastorinden troede at fortryde den smertelige Oplysning, hun havde givet sin saakaldte Veninde, saa inderlig hun indbildte sig at ønske de Ord usagte, hvis skrækkelige Virkning hun havde været Vidne til; kunde hun dog ikke taale, at hendes Udsagn skulde drages i Tvivl. Det kan man jo let faae Bekræftelse paa, sagde hun, og uden at oppebie Luises Minde, trak hun i Klokkestrengen, som hang over Sophaen,

de sad i; Fruerpigen kom, og nu begyndte Pastorinden et Forhør, som hverken skal besudle dette Papiir, eller vore Læserinders Øine; men hvor Mamsellens ublu Frækhed paa den eene Side, og Frue Pastorindens pøbelagtige Nidkærhed paa den anden, ikke lod den arme Luise' beholde mindste Tvivl, ikke blot i Henseende til denne, men og til flere af hendes Mands strafværdige Forbindelser. Forgiæves forsøgte hun Sneese Gange paa at afbryde en Scene, under hvilken hun var færdig at forgaae af Skam og af Smerte; den var meget for levende og larmende til, at hun under den Skulde været istand til at skaffe sig Lyd; indtil endelig Fru Pastorinden, for dog i det mindste at ende denne Samtale med Fordeel, i en meget myndig Tone befalede Pigen, at pakke sit Tøi sammen paa Øieblikket, og inden en halv Time være ude af Huset; hvorpaa Pigen neiede meget knibsk, og bad underdanigst Præstekonen, naadigst at tillade, at hun biede til Herren kom hiem, at hun kunde spørge ham, om Præstemadamen havde over hende at befale. Nu tog Luise Ordet, og sagde: "for mig kan hun blive her i Huset til Faredag! kun skal jeg bede hende, hun herefter ikke kommer mere for mine Øine. Nu gaaer hun paa sit Værelse." Den var som denne stille værdige og der-

hos inderlig smertefulde Tone nedslog den Skyldiges hele Frækhed med eet; hun taug, neiede, og gik.

Pastorinden var vel i ingen Maade tilfreds med denne sagtmodige Adfærd, og meente Luise burde hævde sin Huusret, og ikke tillade et saadant Creatur at leve under sit Tag; men saa aabent Luises Hierte havde været for hendes smertelige Tidender, saa tillukt fandt hun det for alle trodsige og forbittrende Raad; ogsaa da det naturligviis efter en Scene, som den forefaldne ikke kunde være denne Sammensætterske velkommen, at mødes med Hr. von Hallermund, der naturligviis ikke længe vilde blive uvidende om Tingenes Sammenhæng, forkortede hun velbetænkelig sit Besøg, med det faste Forsat ikke at komme igien, før hun vidste, hvad Vending det havde taget, skyndte sig hiem at aflægge sin høiærværdige Ægteherre Rede for sin Sending, og lod Luise blive ene med sin Grømmelse.

Jo mere nu denne arme Kone grublede over sin Forfatning, jo mere og mere sank den Smule Siælsoplysthelse, Følelsen af, hvor skrækkelig og ubillig hun var forurettet, i Begyndelsen var paa Veie at give, og jo mere blev efter hendes beskeedne sagtmodige Caracter den Foragt, hun i

første Øieblik følte for sin uværdige Mand, til Ringeagt for sig selv, til den dybeste Overtydning om, hvor ubetydelig, uelskelig den maatte være, hvem man saaledes kunde opoffre, og for Slige; hun besluttede mere end nogensinde at drage sig ud fra al Omgang, og at henvisne i sin Eensomhed, og en indvortes Stemme, som i slige Øieblikke sjælden undlader at trøste eller smiggre os, sagde, hun ikke vilde faae længe at lide. I øvrigt var det hendes faste Beslutning, som hun ubrødelig holdt, ikke med noget Ord at nævne det forefaldne til sin Mand; og til hvad Ende skulde hun have giort dette? at vinde ham tilbage var ikke at tænke paa, og at plage ham var ligesaa langt fra hendes Caracter, som under hendes Tænkemaade.

Vel opdagede Hr. von Hallermund strax ved sin Hiemkomst, at der maatte være forefaldet noget usædvanligt; vel kunde det ikke vare længe, før han af sin Dulcinea maatte blive underrettet om, hvad hende vedkom; men naturligviis var det ikke ham, der vilde bringe denne Materie paa Bane, da hans Kone ikke talte derom; vel røbede hans onde Samvittighed sig i Begyndelsen ved fordobblet Opmærksomhed og Forbindtlighed mod hans fornærmede Kone; som det da var ganske i hans Bolognesernatur aldrig at loggre venligere,

end naar han havde giort Fortred; men da alt saadant sienspnligen fortrædigede Luise, ophørte han meget snart dermed, og vendte tilbage til sin sædvanlige homme a bonnes fortunes Rolle, saare vel tilfreds med at finde sin Kone saa taalmodig i denne Henseende, og uden videre at bekymre sig om, enten denne Taalmodighed var den modens Tolerance, der, som saamegen anden Tolerance bedre, kunde kaldes Indifferentismus, eller det var Ringeagt for ham og sig selv, et sønderknust Hiertes stille Hengivelse i, hvad ikke var at ændre.

Ogsaa gav Luises Forfatning, og hendes ved dyb og uafladelig Græmmelse undergravede Helsen hende alt mere og mere Føie til, at følge sin foresatte Leveplan; under Forevending, at hun trængte til en Roligbed, som hun ikke vilde genere sin Mand med, lod hun et afsides Værelse ordne og indrette til sig, og her tilbragde hun nu hele sin Dag, uden at see nogen, eller lade nogen komme til sig, en gammel Pige eene undtagen, ved hvem hun bestyrede Huusholdningen, og i øvrigt — ganske, som hun tiente for sit Brød — utrættelig sysselsat med at giøre ved al Slags Haandgierning fyldest for sin Føde og sit øvrige Ophold. Hr. von Hallermund vilde vel i Begyndelsen remon-

strere mod denne Handlemaade, der forekom ham mod den udvortes Tugt, som hos ham gjeldte langt mere end den indvortes; men da han saae, Luise var ubevægelig; og da han desuden for sin Person i Grunden fandt sig vel ved den fuldkomne Frihed, han nød, gav han snart efter.

Medens den arme Luise bragte dette store smertelige Offer i Stilhed, var imidlertid den sædvanlige Svalder i Residentsen ikke uvirksom; hvad der var foregaaet i Rentemesterens Huus blev fortalt paa hundrede Maader, den eene naturligviis mere usand og urimelig end den anden. Pastorinden og hendes Parti skreeg andægtigen ak og vee over de fordærvede Tider, og den tiltagende Ryggesløshed, og giorde dem vel Umage, for desbedre at sværte von Hallermund, at skildre hans Kone som et Exempel paa en ulykkelig og fortreffelig Kone; men da de til Uheld just ikke havde det allerrigtigste Begreb om, hvorledes en fortreflig Kone maatte være, skar de hende til efter deres eget Mønster, og det blev da naturligviis den stakkels Luise saa ulligt, som muligt; og blev især istæden for stille Hengivelse og taus Lidelse en umaadelig dydig Støi og en ubøielig Trodsighed Hovedtrækkene deri; den galante Verden derimod af Hr. von Hallermunds Cercle søgte

blot at give Luise en Ridicule, for at forebygge Virkningen af det onde Exempel, hun gav Koner i at tage sig deslige Smaating saa nær; de fortalte altsaa, at hun paa en eller flere Sladdersøstres Opfordring havde giort sig saa vreed over ingen Ting, at hendes Mand havde giort meget vel i, at anvise hende et afsides Værelse, hvor hun kunde gloe af i sin Magelighed uden at uleilige ham eller nogen derved; hvorhos de ikke undlod at anmærke, at, dersom nogen Mand skulde være at undskylde, fordi han søgte fremmede Guder, maatte det dog uimodsigelig være den, der havde den Ulykke at være gift med saadan en Faarekylling.

Vanskelig vilde midlertid denne Historie, saa bykyndig den med alle sine Varianter og Forbedringer end var, have naaet til Melneks Øren, da han hverken tog Deel i de geistlige eller verdslige Sladdercommitteer, havde ikke det reneste fremmede Menneske, der nu og da af Nødvendighed fik Adgang til Luise, hendes gamle Læge, bragt ham Underretning derom. Denne, der især fra Scenen ved Waldorfs Sygeseng, som vore Læsere af det foregaaende kiende, fuldt og fast havde i Hovedet, at der maatte have været nogen nøiere Forstaaelse mellem Melnek og Luise, og derfor havde ærgret sig over, at hun var blevet gift med

v. Hallermund, som overalt var af en Menneskeclasse, talentfulde og altsaa uafhængige Læger gemeenlig have særdeles Foragt for, tog virkelig efter sin Maade inderlig Deel i at see hende hentæres og henvisne Dag for Dag, uden at hans Kunst og Kundskaber formaaede det mindste mod en Skade, der havde sit Sæde i hendes inderste Hierte. Da det nu tillige traf sig, at Melnek paa samme Tid var upasselig, og af Frygt for, det skulde vare ham for længe eller spilde ham for megen Tid, tyede til ham, kunde han ikke undlade i eet af sine Besøg hos denne, hvor han hændelsevis kom hen ligefra Luise, at give sin Harme mod von Hallermund den fulde Luft. At Melnek ikke var tilbøielig at modsige ham, saalænge det ikkun gik ud over denne, kan man lettelig forestille sig; selv at Luise, der havde taget en Mand efter Moden, ogsaa levede i et Modens Ægteskab, flaut og koldt og uden Inderlighed eller sand Interesse, det var vel, hvad han hidtil havde forestilt sig, og maaskee ikke fundet saa ganske uforskyldt; men da han nu ydermere hørte, at hun var ulykkelig, ulykkelig ved sin Mands uværdige Opførsel; dette var ham saa nyt, saa uventet, og saa skrækkeligt, at Lægen ved at see det Indtryk, det gjorde paa ham, fandt sig beføiet med eet at bryde af midt i sin

Fortælling. Men det var forgiæves; Melnek maatte, vilde vide Alt; og Lægen, som snart saae, at Patientens oprørte Indbildning, Kiærlighed, og Harm, vare redebonne til at fuldbringe de Dele af Skildringen, han vilde udelade, og at saavel Forestillingerne selv, som Farverne, de udførtes med, i det mindste ikke formildedes derved, fandt sig nødsaget, for ikke at gisre det Onde værre, at komme frem med Alt, hvad han vidste, dog naturligviis i en meget sindigere og sagtmodigere Tone, end han havde begyndt.

I yderste Uro forlod Lægen midlertid Melnek, da han ikke uden Skin af Føie frygtede, at en saadan Sindsstemning hos et Menneske, der allerede var upasselig, nødvendig maatte have farlige Følger, og medføre en Sygdom af galdeagtig og hidsig Natur; hvor forundredes han derfor, da han følgende Dag, som han meget tidligere end sædvanligen iilte til sin Patient, erfarede, at denne var ude i sine Forretninger, og befandt sig fuldkommen vel. Ogsaa dette Symptom forekom ham vel ikke lidet betænkeligt; høit — troede han — dovede i dette Øieblik Sielens Lidelser hos Melnek alle legemlige Følelser, og med desstørre Uforsonlighed vilde Legemet, naar dette Øiebliks Overspænding var forbi, tilbagefordre sin Ret; men

nei! Melnek var frisk og blev frisk; bersvet alle Midler til at tiene, at redde sin Luise, brændte han nu kun efter at hævne hende. Vel foer den kun, som et Lyn flygtig giennem hans Hoved, den første Tanke, der frembød sig for ham, med sine academiske Dages Ridderskabsaand at fordre Hr. von Hallermund til et blodigt Regnskab for hans Forhold mod sin Faders Datter, mod hende, hvem i dette Øieblik Melneks Forbittrelse saa høilig elskede at kalde sin Søster, for at give sig ved denne Benævnelse Skin af en lovligere og almeengyldigere Adkomst; men snarlig henveiredes denne Forestilling; den fromme sagtmodige Luise i Taare, i sin stille Grømmelse, stod for hans Siæl, og alle Idrætter, der i mindste Maade kunde volde hende et ubehageligere Øieblik, lægge een Sandkorn til Vægten af hendes Lidelser, blive ham umulige; saa inderlig, saa dødelig han end hadede den Mand, der giorde hende ulykkelig, var det dog hendes Mand, og Melnek var, som hans Luise, for dybt inddrukket af den gammeldags Tænkemaade, til at kunde med nyere Tiders Lethed adskille, hvad Gud havde sammenføiet; men des bittrere, des utrætteligere, des uforsonligere blev — maaskee ham selv ubevidst — hans Undergangskrig mod dem, han med saa megen Føie kunde tilregne Waldorfs

Død, og Luises Ulykke; der havde solgt, forraadt hende til hendes Elendighed.

Overalt kom fra dette Øieblik af en ny Aand over Melnek, Harmens, Haddets, Hævnens; deres svovlede Luer blandede sig i Patriotismens og Nidkiærhedens skiønne og reene Flammer, der hidtil ubesmittede og uvanhelligede brændte i hans Hierte; han vilde endnu stedse det Gode, og kun det Gode, men han vilde det ikke mere blot for det Godes Skyld; hvor han hidtil kun havde været ivrig og varm, blev han lidenskabelig og hæftig; hans hele Færd fik umiskiændelig et nyt Præg deraf; ikke nok, at han, som fordum, for den gode Sag ingen Fare skyede, efterhaanden søgte han Faren mere og mere; endog hvor der ingen Udsigt var til, at han kunde fremme det Gode, var det ham allerede nok, naar han kunde smerte eller blot trodse dets formeente Modstandere; og alt for letteelig glemte han i sin Harme mod disse, at ogsaa de vare Mennesker, der meget ofte ikke saae, end mindre søgte det Onde, der blev stiftet ved dem.

Man forestille sig naturligvis imidlertid ikke, at denne Forandring skulde pludselig og med eet være foregaaet hos Melnek, heller ikke, at eene hiin Lægens Fortælling skulde have frembragt den; men som det stedse skeer saavel i den physiske som mo-

ralske Verden; hiin første Virkning blev igien Aarsag til en ny, der atter havde andre i Følge. Jo mere Lidenskabelighed og Bitterhed, der alt mere og mere begyndte at indblande sig i Melneks Forhold og Fremfærd, jo mere Paaskud gav han dem ihænde, der fra Begyndelsen havde søgt at udskrige ham for et ondt og farligt Menneske, og jo flere, endog af dem, der hidtil havde i ham seet en redelig og nidkiær Mand, lode sig af det stedse tiltagende Skraal, der endog tilsidst syntes at blive den offentlige Stemme, indtage imod ham. Og ligesom nu paa den eene Side, Melneks Miskiendelse nødvendig maatte tiltage med hans Lidenskabelighed, saaledes maatte han og, paa den anden, stedse blive mere og mere lidenskabelig, jo mere han miskiendtes. Hertil kom nu naturligviis tillige, at Melnek fra det Øieblik af han først var blevet underrettet om von Hallermunds uværdige Opførsel mod sin Kone, med Argus Øine vogtede paa ethvert Skridt af ham; ligesom han heller ikke hviilte, før han, ikke uden Vanskelighed, fik sig aabnet en Adgang til at have idelige og paalidelige Efterretninger om den stakkels Luise; og vist nok kunde begge Dele ikke andet end mere og mere sætte, som man kalder det, ondt Blod, hos et Menneske af Melneks Caracteer.

Dag fra Dag blev Luise sygere baade paa Siæl og Legeme; og Dag fra Dag syntes og Hr. von Hallermund mere og mere at benytte sig af den fuldkomne Frihed, hun lod ham, til, ubekymret om hende, at flaggre efter sine Forlystelser og bonnes Fortunes. Jo mere og mere hendes Nedkomst nærmede sig, jo mere tiltog saavel hendes Svaghed, som hendes Sørgmod, alle Moderforhaabninger vare hendes nedbøiede Siæl fremmede, og selv Lægen vovede efter hendes Sinds og Helbredsforfatning ikke at oplive dem hos hende; egentlig var hendes Liv ikke andet, end en langvarig qvidefuld Dødskamp, som Hr. von Hallermund efter sin tit gientagne Forsikkring ikke havde Hierte at være Vidne til, da han ikke havde Evne at lindre den.

O hvor ofte fristedes ikke Melnek af den inderligste Længsel, at trodse alle conventionelle Forhold, og bryde igiennem til sin Luise, for dog ved sin Deeltagelse og Omhyggelighed i det mindste at lindre disse hendes sidste smertelige Timer; og sandelig, havde han været sikker paa, at være hende velkommen, været sikker paa, at ikke Synet af ham i Luises Hierte paa en smertelig Maade vilde oprevet forgangne Dages Erindring; lidet vilde han have bekymret sig om, hvad Ansigt Hr. von

Hallermund, hvis de hændelseviis skulde mødtes, vilde have opsat, lidet om, hvad Domme og Fortolkninger Residentsens selvbeskikkede Dommere og Dommerinder vilde tilladt sig derover; men i den underlige Fraſtand, der hele den lange Mellemtid igiennem syntes at have befæſtet et svælgende Dyb imellem dem, var det ham naturligviis ikke muligt at vide, om han endnu havde noget Sted i Luiſes Erindring, forudsat endog, hvad han ikke engang havde nogen Vished for, at han eengang ikke havde været hende aldeles ligegyldig. Alt, hvad han var istand til at giøre for hende, var altsaa at formaae deres fælles Læge, som var den eeneſte, der var hende velkommen — ikke for den Liſe eller Hielp, hun i Henſeende til sin Helbred ventede, thi hele hendes Haab og Hu stod til Døden, men fordi hun med ham kunde tale om sin hengangne Fader — at fordobble sin Omhu og sine Beſøg hos hende, hvilket dog efter den Deeltagelſe, hendes Lidelſer og stille Hengivelſe havde indſkudt denne, næſten ikke engang var nødvendigt.

Slag paa Slag indtraf nu adſkillige Begivenheder, som saa at sige løſte eet efter andet af de Kiærlighedsbaand, der foreenede Melnek med Jorden, og saameget dybere lod ham føle den mod ham stedſe mere og mere udbrydende Bitter-

hed, og altsaa giorde det lettere for Menneskehadet at bemestre sig et af de meest elskende Hierter, der maaskee nogensinde havde slaaet paa Jorden. Det første af disse var hans Faders Død. Denne fromme og eiegode Olding havde allerede nogentid været sygelig, og af og til i sine Breve til sin Søn ladet sig forstaae med det Ønske, at denne, da hans nuværende Bane dog ikke bar ham Roser, vilde giøre vel i at forlade den, komme til ham, der havde Formue nok for dem begge, og nyde der den Velsignelse, hvormed Landlivet er forbundet for den, der helliger den gavmilde og erkiendtlige Natur sin Stræben og Flid; men som sagt! for alt saadant havde Melnek endnu intet Øre; endnu haabede han paa det Gode, der ved Redelighed, utrættet Iver, og Mod, maatte være at udrette paa, for, og blandt Menneskene; endnu var han i de Aar, da Herkules, der udrydder Uhyrer, i vore Øine langt fordunkler Ceres og Triptolem; og havde hans første Held, hvormed han betraadde denne Bane, opflammet hans Ild, da maatte denne endnu forøges ved hans seenere Miskiændelser, og Ubehageligheder derpaa, hvorved det i hans Øine maatte blive Feighed at lade sig afskrække. Hans Fader havde altsaa — maaskee og i sit Hierte hemmelig smiggret ved Sønnens

Fasthed og Færd — allerede nogentid ophørt at ville afdrage ham fra denne Bane, ja ærede nu Sønnens utrættede Virksomhed saameget, at han ikke engang havde Hierte til at sinke ham i mindste Maade derpaa; han havde derfor ikke engang ladet ham vide noget ret om sin Sygelighed, førend denne begyndte at blive baade ham selv og hans Læge betænkelig. Nu kunde han vel ikke modstaae den naturlige Længsel, at døe i sin Søns Arme, og faae sit bristende Øie sammentrykket af ham. Midlertid gik endnu hans Frygt for at hindre Sønnen i hans Kalds Pligter saavidt, at han samlede sine Kræfter for selv at skrive ham til, og i det han yttrede sit Ønske at see ham eengang endnu, dulgte eller i det mindste formindskede sin Fare. Desuagtet kiændte Melnek sin ædle Fader nok, til at vilde ufortsvet ile ud til ham; men ulykkeviis havde han en Termin i en overmaade vigtig Sag følgende Dag; den lovlige Tid til at faae Udsættelse var forløben, og at hans Contrapart, en Rabulist med en Jernpande, der just stolende paa sit Lovtrækkeri havde paataget sig Sagen, som alle hans Colleger, der havde mindste Følelse af Ære, havde undslaaet dem for, ikke vilde undlade at nytte hans Udeblivelse, drog han ikke i mindste Tvivl. Ikke desmindre prøvede

han dog, først ved Dicasteriet i Betragtning af Omstændighederne at anholde om faa Dages Anstand; men dette havde været en Gunst, og Melnek fik altsaa det tørre mundtlige Svar: at Loven, hvis mindste Tøddel maatte være hellig (et af hans egne Yndlingsudtryk) havde bestemt, inden hvad Frist Anstand skulde begiæres; han henvendte sig da til sin Contrapart, for at faae hans Minde til, at Sagen faa Dage maatte udsættes. Men denne, som formodede, at Melneks Begiæring kun var et Paaskud, og at maaskee en eller anden indtruffen Omstændighed mod Sædvane havde hindret ham fra at blive færdig med sit Indgivende, gav ham ligeledes den ganske korte Beskeed: at det var en Advokats Pligt, ikke at lade noget gaae sig af Hænderne, der kunde tiene hans Principal til Fordeel; nu var der altsaa intet andet for; Melnek maatte oppebie Lovdagen, fremlagde sit Indgivende, og vandt sin Sag; men havde personlig den Ærgrelse, da de viiste Chicaner naturligviis havde endnu mere end sædvanlig galdeblandet hans Udtryk, at den ham alt længe lidet gunstige Overret saae sin Leilighed til, første Gang at sætte ham i Mulct for hans fornærmelige Skrivemaade.

Dog lod det ikke, som dette smertede Melnek i dette Øieblik, da deels Forbittrelsen, deels den stærkere sønlige Følelse sløvede ham; saasnart Sagen var paadsmt, kastede han sig paa sin Hest, og naaede ud paa Natten sin Faders Gaard — for at see ham døe. Det var, som om dennes bortdragende Aand endnu kun dvælede ved Legemet for dog at kunde byde sin elskede Carl i det mindste et stumt Farvel; thi tale med ham kunde han ikke mere; allerede nogentid havde han ligget, som i en Dvale; men da man hørte Hesten i Gaarden, og begyndte at snakke om, at nu kom den unge Melnek, var det, som et Glimt af Liv og Bevidsthed vendte tilbage; hans halvtillukte Øine aabnedes, og ligesom søgte; en gammel Husholderske, der ved henimod 40 Aars Tieneste paa en Maade var bleven af Familien, traadde da hen til Sengen, og sagde den Døende, at, nu kom Carl; og paa en skiøndt næsten umærkelig Bevægelse af Hovedet, og især paa det fordobblede Liv i de venlige Øine saaes det, at han forstod det; i det samme traadde Melnek ind, og hen til Sengen; den Døende udrakte sin Haand, trykkede sin Søns, slog sit faderlige velsignende Øie med usigelig Kiærlighed hen paa ham, sank tilbage, og var ikke mere.

Vel var dette et af de Øieblikke i Menneks Liv, da hans gode Genius med kraftig Stemme kaldte ham tilbage fra Ærelystens og Enthusiasmens farlige Fieldsti til det stille umærkede Huuslivs jævnere og fredeligere Dalveie; dyrt, usigelig dyrt forekom ham i dette Øieblik hiin over mægtig Selvraadighed vundne Seier at være kiøbt, da den havde kostet ham hans Faders sidste Øieblikke, røvet ham den Trøst, at lette og lindre hans Dødskamp, at høre de sidste faderlige Ord, den sidste Velsignelse af hans Mund. Og da nu den gamle Huusholderske i sin ærlige Troskyldighed, efter deslige Menneskers Maade, ydermere fortalte, hvor inderlig den Afdøde havde længtes efter ham, hvorledes han fra sit Brev af havde talt Timerne til, at hans Carl nu kunde, maatte komme, og da det nu efterhaanden gik over den Tid, været meer og meer utaalmodig, indtil endelig Posten medbragde det Svar, at han frygtede ikke at kunde komme, før han havde faaet den overmaade vigtige Sag, som just i dette Øieblik svævede for Retten, bragt til Ende; hvorledes den eiegode Gamle da i det første Øieblik ligesom var kommet lidt ud af sin Fatning, og havde sagt: gode Gud! saa jeg da ikke skulde faae min Søn mere at see; men ligesom samlet sig i det

samme, og med fastere Stemme tilføiet: dog! det forstaaer sig, han skal giøre sin Pligt; og nu alt, som han blev svagere og svagere, og tilsidst Maalet forgik ham, hvorledes man dog endnu bestandig kunde mærke, han ventede, og lyttede paa enhver ualmindelig Lyd; og saalænge han endnu havde Kræfter dertil, idelig peegede paa Uhret, for at faae at vide, hvad Klokken var, og ligesom syntes at regne ved sig selv, om Carl nu ikke snart kunde komme; og hvorledes de ikke kunde giøre ham noget kiærere, end naar de efter Melneks Brev styrkede ham i, at han snart maatte faae sin Søn at see; hvorledes han da gierne foldede sine Hænder, og de kunde see, han bad til Gud, at han dog maatte have den Trøst, inden han hensov. Alle disse Fortællinger fremførte og gientagne med den eenfoldige Hierteligheds hele dybttrængende Omstændelighed lode Melnek tømme Veemodens honningblandede Malurtbægger i langsomme Drag lige til Bunden; og nu den almindelige Sorg, der omgav ham, det umistænkelige Vidnesbyrd han læste i hvert Øie, hvilken Hosbond, hvilken Ven, hvilken Velgiører samtlige Undergivne havde tabt i hans Fader, det Ønske, det Haab, adskillige af dem med fuld Tillid yttrede, at han vilde blive hos dem, blive dem, hvad

hans Fader havde været, og som, med det redeligste Venskabs levende Veltalenhed, og al Overbeviisningens Fylde, understøttedes af hans gamle ærværdige Astolph, hos hvem han naturligviis ved dette sit Ophold i hans Nabolag idelig var; visselig! Fristelsen var ikke liden; men endnu vare hans Drømme om Borgervirksomhed og Sandsigergavnlighed, om end ikke mere i deres første Virksomhed, dog endnu levende og brændende nok til, at hans fornærmede Ærekiærhed og personlige Forbittrelse ubemærkede kunne dølge sig bag dem og opflamme dem; at forlade sin Post syntes ham ikke blot vanærende, men i hver Henseende et nedrigt Forræderi mod Menneskeheden og Fædrelandet. Saasnart altsaa hans eiegode Fader under Omegnens almeene Sorg var stædet til Jorden, iilte han at føie Anstalt til at faae de faa Ting, der i Henseende til hans Efterladenskaber vare at ordne, vedbørlig besørgede, lod derpaa — efter forgiæves at have anmodet saavel Astolph som Gutheim, hvoraf den første ikke vilde forlade sin fortrolige Hytte, den anden ikke sine Bønder, der efter hans Forfølgelse for deres Skyld dobbelt ansaae ham som en Fader, at flytte til hans Faders Gaard, og bestyre den med Eierens Raadighed og Omsorg — Gaarden sætte til Salg, og

skyndte sig derpaa tilbage til sin Kampbane i Residentsen.

Her ventede ham ved hans Komme et nyt Sørgebudskab; Luise var ikke mere. Ved en meget smertelig Nedkomst havde hun født en Datter, der kun levede nogle Øieblik, men hvis Død i Luises Leede til Livet, og hendes levende Overtydning, at de snarligen skulde samles igien, ikke syntes at gjøre noget synderligt Indtryk paa hende. Ogsaa var det, ligesom nu, da hendes sidste Baand til Livet vare brudte, hun henslumrede lidt efter lidt, indtil hun endelig Dagen derpaa fuldkommen hensov med den stille Hengivelse, der havde været over hendes hele Liv. Hallermund var ikke tilstæde ved hendes Dødsstund; han havde, da hun havde født sin Datter til Verden, efter Skik og Brug, der, som man veed, var hans Lov, ladet sig føre ind til hende, for at sige hende nogle intetbetydende Complimenter; men hun gav ikke mindste Tegn til, at hun hørte dem eller agtede derpaa; han gik altsaa, og da han, naar han spurgte til hende, idelig fik til Svar, at hun laae bestandig stille hen, forlangte han ikke tiere at blive ført til hende. Der var altsaa ingen om hende uden Lægen, og en gammel Pige, der havde tient til Waldorfs, og som hun, da hen-

des Svagelighed tiltog, havde faaet til Sygeopvarterske. Denne troede vel, da hun saae, det alt mere og mere gik mod det Yderste, at burde spørge Luise, om hun ikke vilde, de skulde kalde Hallermund ind; men et dæmpet hvortil? var Luises Svar; og Lægen, der kiendte og forstod sin Lidende bedre, paalagde ogsaa Pigen, ikke at forurolige hendes sidste Øieblikke. Ikke desmindre kunde dog denne ikke undlade, da noget derefter Luises sædvanlige Halvdvale lod til at være noget gaaet over, at spørge hende: om hun da ikke vilde have Bud efter sin Skriftefader? Tilfældigviis nævnte Pigen efter saadanne Folks Maade denne ved sin fulde Titel og Navn! dette syntes at gjøre et saare dybt og smerteligt Indtryk paa Luise; med usædvanlig Styrke reiste hun sig i Sengen, og sagde med en hende ualmindelig Stemme, hverken ham eller hans Kone!

Efter denne Overspænding syntes hun at være kommet reent ud af sin sædvanlige Rolighed baade til Legem og Siæl. Hun faldt i en vild Phantasi, hvor hun idelig var beskiæftiget med sin afdøde Datter og Fader, og især meget drev paa, de skulde skynde dem at pynte den Lille, at hun kunde bringe den til Bedstefader, hvorhos det syntes meget at forurolige hende, at den Stakkel in-

tet Navn havde faaet, og hun især meget bønlig bad eengang efter den anden: at han dog for Alting ikke maatte kalde hende Luise, for det var et ulykkeligt Navn.

Efter at hun en halv Times Tid saaledes havde martret og mattet sig, faldt hun i sin sædvanlige Dvale, og laae en Stund stille hen; derpaa slog hun de store fromme lyseblaa Øine for sidste Gang op, og det var, som de søgte om nogen; det var om Lægen, som hun, skiøndt sikkerlig ikke af Syges sædvanlige Grund, det Ønske eller Haab, han skulde skaffe hende sin Helbred igien, under sin Sygdom havde fattet særdeles Godhed for. Han havde just sat sig i en Krog af Stuen, hvor hun ikke fra sit Leie kunde see ham; men da Pigen sagde ham: at Fruen var vaagen, reiste han sig, og traadde hen for Sengen. Et venligt Smiil i hendes Øie takkede ham, fordi hun saaledes fik sit sidste Ønske opfyldt; med svag Haand rakte hun efter hans; han rakte hende den, med sin sidste Dødskraft trykte hun den; man saae, hun vilde tale; efter sienlig Anspænding arbeidede: Gelsemi! sig endelig over hendes Læber; men i det de vilde fremføre det Navn, der bestandig og hemmelig havde været bevaret i hendes Hierte, brast dette, og hun døde i det Øie-

blik, hun første og sidste Gang aabnede dets inderste Helligdom.

Virkningen af denne Afskeeds Helsen, som Lægen ved hans Hiemkomst, maaskee med noget af den Uskaansomhed, som den idelige Fortrolighed med Menneskehedens smerteligste Scener saa tit giver endog den menneskekiærligste Læges Udvortes og Adfærd Anstrøget af, bragte Melnek, trænger neppe til at forklares. Havde allerede hendes senere Dages Lidelser, Miskiændelse, og Mishandling paa ny oplivet hele hans fordums Kierlighed for Luise; hvorledes maatte denne da ikke opflammes og opblusse, nu han saa uventet og ubedragelig erfarede, den ikke havde været ugiengiældet eller udeelt? hvor maatte han da i dette Øieblik dybt og smertelig bebreide sig, at han tildeels af Griller havde forsømt at sætte sig i Besiddelse af denne Skat, der nu, ved at komme i uforstandige og uværdige Hænder, gik saa skiændig tilgrunde? I de første Øieblikke var det midlertid, som Luises fromme sagtmodige Aand svævede over ham; hans Hierte søgte om Trøst, hvor den i saadanne Øieblikke eene er at finde, ved Udsigter i hiin fierne bedre Fremtid: de Ord af et den Gang saare bekiændt Skuespil: Nu ja! der gives jo et andet bedre Liv! foer ham uvilkaarlig og uvitter-

lig af Munden; og Længsel og Haab om Hissets Gienforeening med sin Luise lindrede og opfyldte hans Siæl. Held Melnek, var denne blevet hans herskende Følelse; men efterhaanden kom Selvbebreidelserne med dobbelt Hæftighed tilbage over hans Siæl; efter det menneskelige Hiertes sædvanlige Maade søgte han naturligviis at vælte Brøden fra sig og paa Andre; og dertil var der desværre mere end tilstrækkelig Føie; dette ømme elskende Hierte lærte at hade; hans Siæls Bitterhed udgiød sig over alle hans Tanker, alle hans Ord, alle hans Foretagender; naturligviis forsgedes den ved at giengiældes, og istæden for, i hans første bedre Dage, selv de, der misbilligede hans Handlinger, eenstemmigen maatte lade hans Hensigter, og hans Hierte vederfares Ret, blev det nu alt for almindelig Tilfælder, at selv de, der fuldkommelig billigede, hvad han foretog, som oftest troede sig nødsagede i ligesaa høi en Grad at misbillige Maaden, han giorde det paa.

Hvorledes nu fremdeles Lidenskabelighed giengieldtes med Lidenskabelighed, Bitterhed avlede Bitterhed, og Fiendskab opflammede Fiendskab, hvorledes hver ubillig Bedømmelse eller Behandling, Melnek vederfoer, naturligviis endnu mere forbittrede ham, og hvorledes igien paa den an-

den Side hver Forbittrelses Udladelse eller Handling af ham giorde hans Uvenner endnu ubilligere; hvorledes ydermere Bretudere, og Klientenere vare utrættelige paa begge Sider til at gyde Olie i Ilden, snart ved at fortælle, hvad der aldrig var sagt eller skeet, snart ved at udtyde, hvad der aldrig var meent; hvorledes der ligesaalidet fattedes paa Mennesker, der havde en ond Glæde af at hidse den fritalende og diærve Melnek mod de Mægtige — dem ligemeget, hvo i denne Kamp vandt eller tabte — som paa dem, der fandt deres Fordeel i at snakke de Mægtige efter Munden mod ham, vil Fortælleren ikke opholde sig med omstændelig at udvikle eller udføre. For at gjøre det Onde end værre, var der over Magthaverne i en stor Deel af Melneks Fædreland paa den Tid kommet en sand Spøgelsefrygt for den ophævede Illuminatorden, som de *) vel selv tilstod, de ikke vidste, hvad var, men som dog skulde være Skyld i, at alle Ting gik saa galt, da hele Landet var fuldt af dem, hvorfor de ogsaa havde hemmelige Lister paa disse. Nu havde vel Melnek tilfældigvis in-

*) See f. Ex. i Annalen der leidenden Menschheit andet Hæfte 1796 Artiklen Meklenburg, hvor overstaaende bogstavelig vil findes sagt af den bekiændte Feldtmarschall Freitag.

gentid hørt til denne Orden, men deels var han for personlig og nøie Ven af for mange af Tydskelands ypperste og hæderværdigste Mænd, der vare dens Medlemmer, deels for ilde anskrevet hos de Mægtige til, at ikke hans Navn, skiøndt det hverken har den Ære at figurere paa Barruels eller Robisons Lister, og nødvendig maatte komme paa een og anden af de Lommefortegnelser, der paa den Tid i Smug gik fra Haand til Haand blandt de Magthavende. Naturligviis blev han derved ikke blot en endnu mere forhadt, men en endnu mere frygtelig Person i deres Øine; de kunde nu med desbedre Skin af Føie overlade dem til deres personlige Forbittrelse imod ham, i det de tillige betragtede ham, som et farligt Menneske, der ikke blot var en Fiende af dem, men af den hele bestaaende Tingenes Orden og Indretning. Ogsaa var der mere end een iblandt dem, der ingen Hemmelighed giorde af, at han vogtede kun paa en Leilighed til, hvorledes det end kunde skee, at sætte Staten i Sikkerhed for saa uroligt et Hoved; medens Melnek, der fra sin Side ansaae det for Feighed, at drage sig tilbage af Menneskefrygt, Dag fra Dag mere og mere blev den almindelige Tilflugt og Talsmand for enhver, der af Magthaverne troede sig forurettet og fortrædiget, og gior-

de sig ligesom en Ære at forskylde det Had, der var kastet paa ham.

Medens denne Orlogsstand var paa sit Høieste, indtraf den tilfældige Omstændighed, at, ved en Forlæggelse af Landeveiene, det Bomhuus, hans gamle Ven Astolph beboede, skulde nedlægges, eller i det mindste flyttes. Ved allerførste Efterretning herom forudsaae Melnek, hvad Virkning det paa den ædle Olding vilde have at blive saaledes oprevet fra sit vante Fristed, og besluttede at forekomme det. Ved en Ven — thi saa overtydet var han om samtlige Regieringsmenneskers Fiendskab, at han end ikke i den ubetydeligste Sag torde gisre Regning paa mindste Velvillie af dem — lod han underhaanden forespørge, om man ikke, istæden for at nedbryde og flytte det gamle Bomhuus, skulde være villig til at afhænde det, tillige med saameget Jord, som til Kiøberens Huusbehov kunde agtes fornødent. Sagen fandt, da det ikke var Melnek om Prisen at gisre, ingen synderlig Vanskelighed, og omtrent paa samme Tid, som det ad den officielle Vei blev Astolph kundgiort, at han skulde bryde op, og flytte, overraskede Melnek ham med at bringe ham Skiøde paa Bomhuset, og nogle Tønder Land deromkring, som hans Eiendomssted. Vel

havde den Gamles fine Følelse af Ære, og hans Selvstændigheds Ideer i Begyndelsen nogen Vanskelighed ved at overtale sig til at modtage en Gave; men hans ømme Hierte kunde paa den anden Side heller ikke nænde, at forstyrre sin saa uglade Ven en Glæde, der var ham saa dyrebar. Vel — sagde han, i det han med en ham ikke sædvanlig skiemtende Vending lod, som han vilde bøie et Knæ — jeg vil modtage det til Lehn paa Livstid; lang bliver denne dog ikke; og da det intet Arvelehn er, falder det snart tilbage til sin Herre."

Melnek havde indrettet sig saaledes, at han kunde blive nogen Tid ude hos sin Ven, for at hielpe ham at ordne sin nye og udvidede Eiendom; alle Astolphs Indsigelser uagtet lod han sig ikke afvise, at gisre de fornødne Udlæg, da det jo dog — sagde han i Fortsættelse af Astolphs Spøg — gialdte om at forbedre hans egen Arvedeel. Det var ikke i Melneks Caracter at spare, især hvor der var noget til andres Gavn eller Glæde at gisre; og snart viiste denne liden Jordplet, hvad Menneskevindskibelighed og Menneskeklygt selv af den stedmoderligst ladende Jord er istand til at skabe. Hvor nys kun havde været nogen lyngbevoxet Heede, saae man inden føie Tid, som ved

et Slag af en Tryllestav, en næt liden Frugthave af udsøgte men samtlig med Jordbunden passende Træer, bag den en liden Planteskov, og rundt om begge en omhyggelig opdyrket og indfredet Mark at smile.

At dette vistnok ikke kunde skee saa hurtig, som det kan skrives, behøves vel ikke at siges, var det ikke for derhos at kunde tilføie, at derved Melnek, som engang havde paataget sig at besørge og bekoste dette, tillige blev paa en Maade nødsaget eller vel rettere fristet oftere at rive sig løs fra sine Forretninger, end han havde forestilt sig; thi længe varte det ikke, før han i hele sin Skiønhed følte Sandheden af Sternes deilige Ord: Du putter en visnende Qvist i Jorden, og vander den siden, fordi du har plantet den, — og — kan man med Føie tillægge — faaer den siden kiær, fordi du har plantet og vandet den: længe varte det ikke før han alt mere og mere begyndte at faae Smag paa den ubeskrivelige Sødhed, den, der i Samfundets hobbesiske Almeenkrig finder sig misnøiet, i Naturens fredelige Stillevnet saa inderlig henrykkes af.

En høist mærkelig Contrast maatte nødvendigen Landlivets fredsomme og frugtbringende Sysler giøre Melnek mod hans Advocatbanes utak-

nemmelige og ildelsnnede Mie. Medens han her med yderste Kraftanspænding søgte at fremme det Gode, saae han engang efter den anden ikke blot sine redeligste Bestræbelser miskiændes, mislønnes, og mislykkes; men endog de uskadeligste, uskyldigste, ustridig nyttigste Ting, han tog allermindste Deel i, finde Modstand og Misheld, blot fordi de fremmedes af ham, i hvem Magthaverne engang vare stemte til at see deres og følgelig Statens Avindsmand, et farligt Menneske, der ved alle sine Foretagender nødvendig maatte have Ondt i Sinde, eller i det allermindste dog søge at popularisere sig, for derved at blive desfarligere. Hisset derimod saae han sine mindst besværlige ofte spøgende Foretagender saa godt som umiddelbar bringe ham sienfynlig Løn; saae det Frøkorn, han havde nedlagt, spire, blive en frodig Plante, blomstre, og saa at sige ved daglige Fremskridt daglig takke og lønne ham for hans Omhu; saae den Qvist, han havde stukket i Jorden, rodfæstes, skyde, og stræbe den Dag imøde, da den kunde lønne ham med sin Frugt eller sin Skygge; nød ved hver Haugevært, eller Markfrugt, han og Astolph af deres egne Production bragde paa deres Bord, den simple harmfri Fryd, Gøthe saa fortryllende beskriver, det Menneskes Fryd, der bringer en Ret

selvavlet Grønt paa sit Bord, og nu tilligemed den nyder alle de gode Dage, den skiønne Morgen, da han plantede den, de deilige Aftener, da han vandede den, og da han havde sin Glæde af dens fremskridende Tilvext.

Jo større Contrasten var mellem dette Eden, og det for hans Hierte saa øde fiendtlige **nn*v*r, jo inderligere maatte hans Længsel blive efter at kunde aldeles bortbytte dette for hiint, saa meget mere som hine blide Timer langt fra at forsøde ham de øvrige bittre Dage, snarere giorde ham deres Bitterhed føleligere; saaledes er eengang Menneskет, stedse villigt til at laane Glæden Vinger, og derimod ruge som Dragen over sin Smerte. Ofte oprandt den Tanke hos ham at bryde de Baand, som fængslede ham til sin Feidestand, og drage for stedse hen i sin Fred; men vare end hine Baand for en stor Deel den krænkede Stolthedes, havde dog Egenkiærligheden saaledes vidst at indslynge dem med Patriotismens og Humanitetens Egeblade, at Mennek lettelig kunde daares til at troe, at han holdtes eene af disse. I sin Tilbagetrækning troede han fremfor alt at see sine Modstanderes Triumph, han betragtede den mere fra deres Synspunkt end fra sin egen; den maatte altsaa forekomme ham usel Feighed og Menneske-

frygt, og hans tidlige Dages Valgsprog: tu ne cede malis, sed contra audentior ito! blev ham alt mere og mere en hellig Lov, som han ikke driftede sig til at bryde.

Saaledes henrandt Foraar og Sommer, og det var allerede noget ude paa Høsten, da han en Dag efter Sædvane vilde ride ud til sit Fristed, at tilbringe sine Par Hviledage der. En stærk Regnbyge drog op over hans Isse; men ikke var Melnek det Menneske, som deraf kunde lade sig kyse eller sinke, om det end ikke havde været hans Eden, der var hans Vandrings Maal. Han satte sig altsaa paa sin Hest, og gav sig paa Veien. Ikke havde han midlertid redet ret langt, før Regnen indhentede ham, og da den fulgte ham hele Veien, og han desuden, alt efter som Veiene derved bleve mindre fremkommelige, maatte ride sagtere og sagtere, kom han først henimod Aften til sit Bomhuus, ligesaa giennemvaad, som ved hans allerførste Indtrædelse deri. Denne Liighed, alle de Ideeassociationer, som derved vaktes, giorde et underligt Indtryk paa Melnek, som overalt den Aften var usædvanlig velstemt, da den stærke Regn — kunde man fristes til at sige — havde bortjaget alle de ubehagelige Forestillinger og Erindringer, der ellers, efter hiin franske Digters Udtryk, have

for Skik at sætte sig op bag paa Hesten hos den, der vil ride fra sine Bekymringer; eller mere ligefrem — ikke blot havde de ubehagelige legemlige Følelser og den Trættelse, der var ved at ride i saadant et Vær, hindret ham at tænke eller gruble paa noget af det, der ellers ærgrede ham; men ogsaa er Behageligheden af at komme fra saadan en langvarig Tvæt i Huus og i Tørre, en af de Behageligheder, som man maa have smagt, for ret at sætte Priis derpaa.

Ogsaa hans Astolph, som den Aften, da det baade blev saa seent, og Været saa ondt, havde opgivet Haabet om at see ham, blev naturligviis dobbelt glad ved hans Komme, og gienkaldtes derved ligeledes saameget mere levende den lignende Høstdag, der saa uventet havde bragt ham hans Alderdoms sande, og deeltagende Ven, ved hvem hans seneste Aar i saa mangen Henseende saa uendelig vare forsødede. Mellem disse to saaledes stemte Mennesker maatte altsaa en Samtale om deres første Sammenkomst nødvendig ikke blot komme paa Bane, men endog faae en usigelig Interesse, og Livelighed.

"Der gaaer aldrig nogen Dag forbi", sagde blandt andet Melnek: "at jeg jo har Leilighed til at tænke paa vor første Samtale, hvor træffende,

med hvilken Spaadomsaand De stillede min Nativitet."

"Den var let stilt, gav den Gamle til Svar, deres Hierte ligger for aabent til, at man ikke med større Tydelighed og Vished skulde læse deri, end nogen Astrolog nogensinde har kundet indbilde sig at læse i Stiernerne. De smiler!"

"Ja! af det aabne læselige Hierte, hvori dog saa mange kloge og erfarne Mennesker daglig læse saa galt, læse, hvad der aldrig har været, og med Guds Hielp heller aldrig skal komme."

"De Mennesker, Melnek! læse ikke i Deres Hierte, de læse i Deres Handlinger, og det lod sig dog vel i det mindste tænke, at Deres Handlinger nu og da, i det mindste i de Menneskers Øine, lyi Deres Hierte en Smule paa."

"Hvorledes det?"

"— Det er sandt, Melnek! i Dag, da det onde Vær begyndte at trække op, vilde jeg ud at see, om De ikke skulde være i Nærheden, og gik op paa Lyngbakken herovre, men De kan aldrig troe, hvor vor lille Hauge og hele vort Anlæg tog sig derfra latterlig ud."

"Naturligt, naar det ikke allene sees ovenfra ned, men tillige bagvendt; det kan da endelig og-

saa være ligemeget, naar det kun fra de rette Synspunkter tager sig ud, som det skal."

"Hm!"

"Hvad smiler nu De af?"

"Jeg tænker paa, hvad Synspunkter de Mennesker, De besværger Dem over, vel omtrent betragte Deres Handlinger og Adfærd fra."

"Bagvendte Synspunkter nok! derpaa har jeg daglige Prøver."

"Men er det saa afgjort, at Deres Standpunkt just her er den rigtige, og ene rigtige?"

"Til at betragte mine Handlinger fra? det skulde jeg troe?"

"Handler De da for Dem selv, eller for Andre?"

"For Andre! De veed nok, hvor lidt jeg for mig selv har i Verden enten at haabe eller søge?"

"Det kan komme endnu, Melnek! den Jord, der er nøgnest i Foraaret, er tit den, der brammer med de rigeste Frugter i Høsten. Men det var ikke min Mening; men skulle Deres Handlinger indskrænke sig til at fyldestgjøre Dem, eller skulle de tillige, for at opnaae deres Formaal, billiges og fremmes af Andre?"

"Saafremt ellers Andre vilde lade Dem vederfares Ret!"

"Nu vel! skulde det da ikke ogsaa paaligge Dem, at tage lidt Hensyn paa de Standpunkter, som disse Andre maa betragte dem fra?"

"Maa eller Vil? Astolph."

"Maa eller vil; det kommer her omtrent ud paa eet."

"Fordi altsaa andres onde Villie forsætlig vælger den meest modsatte Standpunkt..."

"I Fortrolighed, Melnek! veed De Dem fri, at De ikke forsætlig eller uforsætlig nu og da har sparet hine en betydelig Deel af Veien."

"Hvorledes?"

"Skulde det aldrig være hændet, at De, for desbedre at see Deres formeente Modstandere og Avindsmænd under Øinene, ogsaa var selv rykket fra Deres første Standpunkt, og havde valgt Dem en anden, hvorfra De bedre kunde byde disse Spidsen."

"Om saa var: tu ne cede malis, sed contra audentior ito! er, veed De, mit gamle Valgsprog."

"Et Valgsprog, der er en Mand værdigt; kun at De ikke forsætlig miskyder Ordet malis."

"Hvorledes?"

"De oversætter det udentvivl ved den Onde, og Digteren ved det Onde."

"Digteren! kan være; jeg oversætter da efter min Tarv og Trang, hvad han sagde efter sin."

"Men kanskee han kan selv med Hensyn herpaa havt større Ret end De."

"Hvorledes?"

"Melnek! er De, hvor De dømmer uden Lidenskaber og Personlighed, overbeviist om, at der i Deres Betydning er Onde til."

"Jeg henholder mig til, hvad De i vor allerførste Samtale gienkaldte mig af vor J. J. Rousseau: "Menneket er godt, men Menneskene ere onde!"

"J. J. Rousseau — kiære Ven! sagde disse Ord i Smerten, og jeg gientog dem i Smerte; det beviser Intet; i Smerten tager man vel ogsaa den Steen, man har stødt sig paa, og kaster bort i Forbittrelse, ligesom den havde giort det med Billie, og det uden engang at tænke paa, at naar Alt kom til Alt, var det dog os, der var løbet paa Stenen, og den ikke paa os."

"Hvorledes? Despoterne, Undertrykkerne, og Blodiglerne, Robespierrerne, Maratterne, Terrayerne, Richelieuerne."

"Ere Mennesker, der gisre meget Ondt, uden at vi derfor ere berettigede til at kalde dem onde.

De veed, hvor langt jeg, selv i deres høieste Forgudelse var fra at være Robespierrot eller Maratist, hvor fuldt og fast det er min inderligste Overtydning, at den, der drager Sværdet, skal omkomme ved Sværdet, at, langt fra at befæste Republiken, har Rædselssystemet givet den sit Banesaar, da det har kiølnet og kyset Frihedens Venner, og ægget dens Fiender; men Aarhundreder vil det maaskee vare, inden Republiken faaer en Bestyrer, der meener den det bedre end Robespierre. Marat var en Afsindig; men ere de arme Vanvittige derfor Onde?"

"Gode Astolph! havde jeg levet Aarsneese, som De, i denne fredelige Enebo, vilde jeg maaskee kunne være af Deres Mening."

"Neppe maaskee! hvis De ikke først omtrent havde levet ligesaa længe i Verden, og ved at begrunde og berigtige i Deres Eensomhed de vrange Domme, De selv i Sværmen og Striden havde fældet, var kommet til denne Erkiendelse."

"Men skal man da ikke modsætte sig det Onde?"

"Der vælter De Vognen paa den anden Side, min Ven! De forbytter anden Gang den Onde, og det Onde. Jo! man kan, man skal, man bør modsætte sig det Onde, af muligste Evne, af yderste

Kraft, men uden derfor at troe, at have Ret med den Onde at bestille. Vil De høre en stor Mands Ord i denne Anledning?"

"Jeg hører i dette Øieblik en god Mands, og har ingen Autoritetsstadfæstelse behov."

"Ligemeget; høre det kan De dog altid."

Astolph hentede paa sin Hylde en liden Børnebog, og da han saae Melnek med nogen Nysgierrighed kige efter, hvad det kunde være for et Skrift, dækkede han den smilende med sine Hænder, og læste: "vi skulle dømme og meene vel om andre; og tage Alting i den bedste Mening."

"Det er jo Luthers liden Catechismus!" faldt ham Melnek smilende i Ordet.

"Nu ja! maaskee der ikke lettelig gives nogen Bog, der maa have udbredet flere riatige og vigtige Begreber, end denne, og som vi Catholiker have større Føie at misunde Protestanterne; jeg traf den forleden hos vor Plovdreng, blev nysgierrig efter den, fik mig den kiøbt, og har læst den med yderste Interesse; men især faldt de nysanførte Ord mig med usigelig Vægt paa Siælen, særdeles da de ere Forklaring over det Bud: du skal ikke føre falsk Vidnesbyrd mod din Næste!"

"Det er saa!"

"Altsaa denne Mand, denne Sandhedens og Oplysningens Herkules, saa uforfærdet, saa stærk nidkiær for den gode Sag, ansaae ond Mening og ond Dom om andre for falsk Vidnesbyrd, ansaae det for falsk Vidnesbyrd, ikke at tage hans Handlinger i den bedste Mening....."

"Og imidlertid vilde det vel ikke være vanskeligt, af Luthers Levnet at anføre....."

"Exempler, hvor han har handlet lidenskabelig; sikkerlig ikke! ogsaa han var Menneske, skiøndt et stort og udmærket Menneske! men er det hans Overilelses Svagheder, eller hans Overtydnings Lære, der bør være os Mynster? og skulde ikke endog hans gode Sag nu og da have lidt under hans Lidenskabelighed?"

"Vel muligt! men vee den, der ikke bliver lidenskabelig for Sandhed, Ret og Menneskevel!"

"Amen! men vee ogsaa Sandhed, Ret, og Menneskevel, naar deres Forfægter overlader sig til sin Lidenskabelighed og derved giør sig Fiender, som alt for let blive deres."

Melnek blev et Øieblik taus, tog derpaa et Glas, som stod paa Bordet, fyldte det med Vin,

og bragde den Gamle som en Høitidsskaal følgende Saladins Ord af Nathan den Vise:

Nie die Wahrheit zu
Verheelen! für sie Alles auf das Spiel
Zu setzen! Leib und Leben! Gut und Blut.

Ja! ja! tog den Gamle i det han ligeledes greb til sit Glas, med Nathans næstfølgende Ord til Gienſvar:

Ja! ja! wenns nöthig ist, und nuzt.

Ende paa Melneks Prøveaar.

Klintekorset

paa Møen.

Et Brev til Digteren Pram.

Klintekorset

paa Møen.

Et Brev til Digteren Pram.

Gud, hvor det er tungt, at skille dem ad
Som troeligen elske hverandre.

Th. Thaarup.

Kiæreste Ven!

O! at dine mange og mangehaande vigtige Kaldspligter ikke tilstæde dig at lade dig friste af mine enthusiastiske Beskrivelser over min Yndlingssø, det romantiske Mona, at giæste vor elskede Ven,

den lykkelige ædle Præst,
der lever i sin stille Bolig
fuldkommen fri, og tryg, og rolig —
Og rig ved gyldne Neisomhed
Naturens Glæder fro modtager —

ikke blot vilde du

for hvem paa ingen Strandbred Lotos groer,

paa Monas maleriskskiønne Klint med Henrykkelse gienkiænde en Afbildning — om end i det mindre — af Nordens Schweits, dit herlige Fødeland; ikke blot vilde det skiønne Sølyst's for Kunst- og Natur-Skiønhed saa varme og aabne Skildrer i det deilige Lisenlund gienkiænde dets vel endnu mere moderlig udstyrede Tvillingsøster; o men ved at møde et Gravminde midt i dette arcadiske Landskab, ved ydermere at erfare, at dette var trofast ulykkelig Kiærligheds Minde, vilde Nasos og Musæi Forskiønner begeistret gribe sit borthængte Barbiton, tvinge Hermes at give det stiaalne Plectrum tilbage, og i feimanske Toner besynge den danske Leander og Hero, besynge, hvad jeg maa indskrænke mig til, prosaisk at berette;

O Sangens Musa kalder dig
Til hine Træers giæstfrie Skygger.

Ikke ret mange Skridt har man at gaae fra det smilende Tempe, en rund og smagfuld Haand har skabt om Monas Sølyst, førend man med eet finder sig midt inde i den raa, vilde Natur. Steile, utilgiængelige Klinttinde optaarne sig over vor Isse; bradt aabne sig svimle Styrtninger for vor Fod; i deres Dyb bruser over store Steen-

blokke i hundrede Vandfald en Bek, der ved hvert Skridt forøges af nye Tilløb fra Klintene, og i sine underfulde Bugter leder Viet hen til det snævre Gab, hvor den omsider mellem disse ugiennemtrængelige Kridtmure finder en Udvei til Havet. Paa een af de høieste Klinte, hvis trodsige Pande seer ud over Havet, hvis næsten lodrette Side kneiser frem over Kløftens rædsomste Styrtning, et Sted, som aldrig Folkefied skulde troes at have betraad, staaer det nysnævnte Kors til et Minde, at en Ulykkelig her fandt sine Ulykkers Ende og Maal.

Ikke altid var denne romantiske Klintskov Danmarks deiligste Lystlund; ikke ret mange Aar er det siden, at folkeskye Rovdyr eene færdedes, og boede, hvor nu Lystvandreren finder bequemme og betryggede Fodstier, at Egnens Rovfugle havde et uforstyrret Fristed langt fra Menneskers Aasyn i de hundredaarige Bøge, i hvis Ly nu er bereedt dig et Sæde, medens dit Øie ikke nøiet med at beherske det ubegrændsede Østhav og forvilde sig mellem dets talrige Flaader, væbnes at helse fierne Rugias Søsterland. Kun den dristige Jæger, der saa ofte af Higen efter sit blodige Bytte blindes for Møie og Fare, vovede sig undertiden ind i det Indre. Dog sneeg sig oven og

neden om Klinten smaa, smalle, møisomme, og lidet besøgte Gangstier, ad hvilke de nærboende i de bedre Aarstider skiød Genveie til hinanden.

Ved den ene Ende af den høie Klint laae, som et Vagttaarn høit over Havet, en eenlig Udflyttergaard, et vigtigt Sømærke for dem, der feilede hiine Farvande, men tillige en Gienstand for deres Afsky og Skræk. Dens Eier, Henning den gamle eller den rige — thi under begge Navne var han kiændt og frygtet — af Størrelse og Styrke liig en af Oldtidens Jetter, og forvoven og svant som de, vidste at nytte sin Gaards høie Beliggenhed til at tilvende sig en ubegrændset Strandret, som han med yderste Gierrighed og Grusomhed øvede. I sludfuldt og stormende Vairligt stedse paa Udkig, ja endog hertil af Rovet fra strandede Skibe forsynet med Redskaber, som man hos en Bonde ikke formoder, kunde ad heele den vidtstrakte Klintkyst intet Skib støde, strande, eller engang være i betydelig Fare, før Henning, trods Aarstid, og Uvæir, og Mulm, og alle Himlens og Havets Nødsler, var i sin Baad, for ei at gaae glip af sit Bytte; og vee! — vee den Skibbrudne, der fik Henning til Hielp; thi hvad denne biergede for ham, var endnu langt ugienkaldeligere tabt, end hvis det var opslugt af

Havet; men trefold vee den, der vovede at modsætte sig hans Hensigter, der væggrede sig at forlade sit Skib, naar Henning befalte; der var — ymtede Rygtet i det mindste — vel de, der i Havets Dyb havde maattet bøde for denne Forvovenhed. Ikke altid, paastod imidlertid Sagnet, havde Henning været saadan en Strandrøver; i hans yngre Dage havde han været ligesaa berømt for sin uegennyttige Hielpsomhed, som han i ældre var berygtet for sin rovgierrige Grumhed; det var til Ulykkeliges Frelse, han havde tilvant sig at trodse Hav og Storm, tilvant sig den Kiækhed, som han nu anvendte til deres Fordærv. Men fra det Øieblik af, da han med yderste Livsfare havde vovet sig eene ombord paa en forladt Franskfarer, og nu en heel Nat og en stor Deel af den følgende Dag saae dette betydelige Bytte i sin fuldkomne Raadighed, fik han en saadan Smag paa denne afskyelige Vinding, at han blev som aldeles forandret; med Aarene og især i hans eenlige Enkemandsdage tiltog denne onde Tilbøielighed bestandig; ogsaa nærede Lykken denne Last; thi flere Aar i Rad gik ingen Efterhøst forbi, at jo een eller flere betydelige Ladninger strandede i hans Farvande; ogsaa gik Misundelsen over hans Fangster saavidt, at man lydelig mumlede om, han

med allehaande falske Mærker mislede de Søefarende; men derom bekymrede han sig lidet eller intet, da hans Formue aarligen tiltog; hans Gaard var som et Oplag for saadanne Overdaads og Handels Vare, som ellers i disse Udegne ikke lettelig vare at finde, og det var ikke fra hans egen Øe ene, man giæstede ham, deels for at kiøbslaae om Byttet, deels og for at nyde et, der til Lands, paa den Tid, usædvanligt Vellevnet, med de fineste Vine og mangehaande Indiernes og det sydlige Europas Producter.

Uligere kunde Fader og Datter neppe tænkes hinanden, end denne vilde frygtelige Havmand, og hans ømme frygtsomme Datter, den trofaste Hedevig. Hendes eiegode Moder, der var død i Barselseng med hende, havde paa sit Yderste anbefalet hende til hendes Gudmoder Præstekonen, i hvis Forældres Huus og med hvem Moderen selv var opvoxet og opdraget. Saasnart og Moderen var død, kom den spæde Hedvig til Præstens, og blev opdraget der, som og med deres egne Børn. Ikke blev hun paa nogen Maade misdannet for sin tilkommende Stand; den ædle Præstekone, ustridig en af Landets ypperste Huusmødre, og hendes i Ordets skiønneste Betydning ærværdige Mand, vare ikke de Mennesker, der

enten kunne danne en Stadsms, eller en Læsedukke af Hedevig; havde end Hovedstadens Ødsle- og Flane-Pest allerede den Tiid faaet den Vælde, at den kunde udbrede sin Smitte til saa afsides liggende Egne, vilde den dog ingensinde havt Magt i et Huus, hvor legemlig og aandelig Reenhed, hvor Virksomhed og Munterhed herskede i lige Grad; ligesaalidet giordes synderlig Læsning behov, hvor det hele Samliv var en uafbrudt Kiæde af de skiønneste og gladeste Følelser, af de ædleste og værdigste Tanker, var en uafbrudt socratisk — nær havde jeg sagt uvitterlig, og derfor des ypperligere — Underviisning; hvor Barndom og Ungdom, Enfoldighed og Ukyndighed ikke saae andet end Ædelt og Godt, ikke mødte andet end Kiærligt og Mildt, og fik ikke blot saadan Kiærlighed, men og saadan Vane hertil, at man kunde sikkerlig stole paa, at om de engang i Verden uden for dette Huus mødte noget Ureent og Ondt, maatte det alt af sig selv blive dem en Vederstyggelighed, uden at man videre behøvede at advare eller formane derimod. I øvrigt var en uafbrudt Virksomhed den første Lov, som den første Lyst der i Præstegaarden; Afvexling af Syssler var der Dagens Kryderi; fra tidlige Morgen til Aftenens Ende var man sikker paa ingensteds at finde en or-

kesløs Haand; sikker paa ikke at finde nogen fortræden ved sit Arbeid, være sig, det var af den landlige Husholdning, eller anden Huusgierning, eller hvadsomhelst Lodden var falden; her var en stedsevarende Veddestriid, ikke af Forfængelighed, ikke af Avindsyge, men af hiertelig Higen at være hinanden til Fornøielse og det Heele til Gavn.

I dette glade og lykkelige Huus levede Hedevig femten lykkelige Aar; men da hun nu var fuldvoxen, og havde staaet til Confirmation, vilde Henning, som midlertid var bleven en riig Mand, have sin Datter hiem til sig at forestaae sit Huus, saameget mere, som han deels havde sine forfængelige Planer med hende at faae hende til en fornem Kiøbstædmadame, ved at gifte hende med en eller anden af sine Besøgere, deels og herved saae et beqvemt Paaskud til at skaffe et Qvindemenneske, han i sin Enkemandstid, Præsten til megen Forargelse, havde levet med, og som han var kied af, ud af sit Huus, da han var vis paa, at Præstens ikke paa nogen Maade gav deres Minde til, at Hedevig kom hiem til hans, saalænge dette forargelige Levnet vedvarede. Med Taare skiltes hendes kiærlige Pleieforældre og Pleiesødskende ved hende; med bittre Taare bød hun dem Farvel for at vende tilbage til det Fædrenehuus. O! det var,

som hendes Hierte spaaede sig, at hendes glade Dage vare talte.

At Pleieforældre, som Hedevigs, saa misfornøiede, de end vare, og maatte være saavel med Hennings Huusliv, som hans øvrige Opførsel, aldrig for eller til hende havde ladet falde det mindste Ord, der kunne formindske den datterlige Ærbødighed og Kiærlighed, hun var dem skyldig, vil enhver vel lettelig kunne sige sig selv; men ikke længe kunde hun være i sin Faders Huus, før hun, der aldrig havde kiændt andet, end det Milde, det Velvillige, det Ædle, det Forstandige, der i hendes elskværdige Pleieforældres Huus herskede imellem de Bydende og de Adlydende, i Syssler, og i Samliv, i Alvor og Spøg, maatte bedrøves ved Hennings barske og mistænksomme Byden, Folkenes trevne og vrangvillige Færd ved deres Gierning, det Fortrødne ved Arbeid, det Uædle i Samliv, det Pøbelagtige saavel i Huusfolkenes, som Giæsternes Spøg, og det Uværdige i deres alvorlige Samtaler, der aldrig gik ud uden paa Penge og — næsten altid uredelig, om ikke umenneskelig — Fordeel. Uvant til at dømme ilde om nogen, var det pinligt for den eiegode Hedevig, at hendes Fader skulde være det første Menneske, hvis Ord, hvis Adfærd,

hvis Tænkemaade, hvis Handlinger, uafladelig skulde nøde hende at slaae Øinene ned; dobbelt pinligt, da hun ikke i hele Huset, saae eet eneste Menneske, hun med Tillid kunde vende dem til.

Ikke bedre var paa den anden Side Henning tilfreds med sin Datter. Vel kunde han ikke miskiende, at hans Huus, siden hans afdøde Kones Dage, aldrig havde været Tiendeparten saaledes bestyret; vel maatte han tilstaae, at Kirstin, som han efter een af de, paa slige Smaasteder grasserende, Krambodvittigheder kaldte hende, aldrig holdt sig for fiin til at tage en villig og dygtig Haand, endog i den groveste Husgierning; vel smiggrede det hans Forfængelighed, naar han havde sine Høkere og Prangere tilbords, at høre af dem, at han, siden hendes Hiemkomst, tracterede som en Amtsforvalter; vel maatte han endog lægge Mærke til, at den eneste Glæde, hun kiendte i hans Huus, var, naar det lykkedes hende at giøre ham noget tilmaade, eller til Fornøielse, og at saa at sige, hendes hele Digten og Tragten var henvendt paa aldrig at lade sig dette Held gaae af Hænde; men med alt det var hendes reene og blyfærdige Sæder, hendes velvillige og uegennyttige Tænkemaade, hendes beskeedne og godmodige

Væsen alt for kiændelig en Contraſt mod hans pøbelagtige Sviren, hans umætteligе og gruſomme Giærrighed, og hans barſke og grove Adfærd, til, at han ikke deri ſkulde fundet en taus Satire paa ſig. Da han imidlertid ikke i alt dette fandt noget, han egentlig kunde lægge hende til Laſt, og han dog, ſom Menneſker pleie, der have Uret, maatte have nogen at yde ſin Harme paa, foretog han ſig at hade Præſtens af ſit gandſke Hierte, og give dem Skyld for, de havde forqvaklet og fordærvet hans Datter; heller ikke varte det længe, før han giorde Skaar i den eeneſte Liſe, Hedevig i ſit frydløſe Liv havde tilbage, den at giøre ſine Pleieforældre jævnlige Beſøg; og ſnart — ſaare ſnart fandt han en Anledning til at forbyde hende denne aldeles.

Det er allerede ovenfor ſagt, at Hennings Hovedidee var at faae ſin Hedevig til en fornem Kiøſtædmadame; og ſkiønt neppe nogen eeneſte af hans Kiøbſtædgiæſter havde Forſtand paa Hedevigs egentlige Værd, havde de dog alle Øine til at ſee, at Pigen var overmaade kiøn, og de kunde paa deres Fingre regne dem til, at hun maatte blive overmaade riig. Det er altſaa naturligt, at hun ikke fattedes paa Lyſthavende, iſær da det ſnart rygtedes, at Henning vilde have hende giftet ud

af Bondestanden. Derimod syntes, til Hennings store Forundring, den Lykke, at komme saaledes i Høiheden, sler ikke at friste Hedevig; og ingentid var hun mindre for at være tilstæde, end just naar hendes Fader havde saadanne Gjæster. Vist nok vare de Byfolk, der gjæstede Henning, ikke de allerurbaneste af Sæder, de allerelskeligste af Tænkemaade; vist nok var deres hele Vrende og Forhold i Hennings Huus ikke saadant, at det kunde anbefale dem til den ædeltænkende og fiint følende Hedevig; imidlertid var dette ikke den eneste Grund, der giorde hende denne Tanke modbydelig. Hendes Hierte var ikke meere frit; hun elskede, elskede med med sit reene Hiertes hele Trofasthed, sin Barndomslærer, Gregers Elmelund.

Denne i hver Henseende ædle og elskværdige unge Mand var en Præstesøn der fra Øen, hvis Fader var død fra ham, omtrent i de samme Dage, da han var blevet Student, og som altsaa for ikke videre at falde sin trængende Moder til Byrde, strax havde maattet tye til at blive Huuslærer, og havde været saa lykkelig, hos Hedevigs retskafne Pleieforældre at modtages som en ældre Søn, der deelt og i sine Søskendes Undervisning med sine Forældre, og ikke som en Leiesvend. Ønskende imidlertid saasnart mueligt, at blive

istand til at gjøre noget mere for sin Familie, end blot ikke at bebyrde den, havde han benyttet sig af Præstens udsøgte Bogsamling, og hans indsigtsfulde Anviisning, til at fortsætte sine theologiske Studia, som vare hans Yndlingsbestemmelse; og maaskee man ikke uden Føie kunde antage, at han i det, der egentlig udgiør den værdige og gavnlige Folkelærer, uendelig bedre var forberedet, end den største Deel af dem, han sik at maale sig med. Midlertid havde han ikke siddet ved Gamaliels Fødder, ikke samlet Viisdom paa Høiskolens Bænke; Examinatorerne kiændte ham ikke; hans Svar havde ikke det p. t. modens Systemtilsnit; han var fuldkommen usvet i at tumle sig paa Dagens daværende Kiæphest; og hans Examenscharacter udfaldt temmelig maadelig. Den beskeedne Elmelund, der ikke vidste at søge Skylden uden hos sig selv, blev mismodig herover, vendte tilbage til sin Fødreneøe, og til sine ypperlige Præstefolk, og indskrænkede nu sin hele Ærgiærrighed til et taaleligt Degnekald, saa meget mere, som Almueungdommens Underviisning, fra hans allerførste Dage af, havde forekommet ham en ligesaa vigtig og veldædig, som forsømt og ringeagtet Syssel. Midlertid døde hans Moder, og deels for at kunde efter Evne forsørge en Søster, som ved Mode-

rens Død efterlodes ham uden Tilstød, deels og for at gaae den ordentlige og lovlige Vei til den Befordring, han attraaede, søgte, og modtog han en Landsbyskole der i Nærheden, men vedblev midlertid i Præstens Huus at give daglig Undervisning.

Fra spædeste Aar havde Hedevig hængt usigelig ved den venlige, fromme, godmodige Gregers; fra sin tidlige Ungdom havde Gregers havt usigelig Godhed for den smme, milde, lærvillige Hedevig, fra tidligste Dage havde man efter en med Børn ikke usædvanlig, skiøndt vel som oftest saare uoverlagt Spøg, kaldt ham Hedevigs Kiæreste, og, som vel ikke heller er saa usædvanligt, skiøndt ikke altid under saa aldeles ulykkelige Auspicier, som her, Spøg blev med Tiden til Alvor. Præstens, der inderlig elskede den brave og duelige Gregers, og der var fuldt og fast overbeviiste, at han maatte i hver Henseende blive et, som man i Hverdagssproget kalder det, bedre Parti, end Hedevig i sin Stand kunde giøre sig Haab om, havde fra deres Side intet derimod; i øvrigt var der aldeles ingen Væsen giort af den hele Sag, som en Ting, der var kommet saa at sige af sig selv; overtydet om, at Hedevig elskede ham, og vilde, naar han blev istand til at begiære hende, give

ham Fortrinet for enhver anden, havde Gregers aldrig fundet det fornødent at forvisse sig hendes Ja ved noget Løfte; heller ikke havde Hedevig nogensinde enten ventet eller modtaget nogen Kiærlighedserklæring af Gregers, hvem hun, saalænge hun var istand til at mindes, vidste, hun havde været saa kiær.

Ganske andet Udseende fik Tingen, da Hedevig kom hiem til sin Faders. Havde end Henning aldrig havt andre Planer med sin Datter, nærte han dog for stort et Nag til Alt, hvad der paa nogen Maade hang sammen med Præstens, til at samtykke i, hun var blevet Gregerses Kone. Meget mere maatte det efter hans nuværende Hensigter og Udsigter være ham en modbydelig Tanke, at forestille sig hende, som en fattig Skoleholderkone, eller en simpel Degnemadame. Aldrig saasnart havde derfor nogle af hans Kiøbstædgiæster, i Følge det i saadanne Udegne herskende Sladdersystem, ladet et Ord falde om, at der vel mellem Gregers og Hedevig torde være noget saadant paa Færde, førend Henning, strax de vare tagne bort, kaldte hende for sig, og med sin sædvanlige barske og bydende Tone spurgte den frygtsomme Pige, hvad det var for Narrestreger med hende og Gregers? Forgiæves forsikkrede den

sanddrue Hedvig, at hun ingenlunde var forlovet med Gregers, hvorvel hun tilstod, hun holdt meget af ham, og han udentvivl ikke mindre af hende! den mistroiske og pengestolte Henning var alt for overbeviist om, at en Prakker, som denne Elmelund, ingen Ting havde forsømt eller vilde forsømme, for at forvisse sig hans Grunker; han tog altsaa heraf Anledning til, aldeles og paa det bestemteste at forbyde Hedvig, nogensinde at sætte sin Fod til Præstens, eller have mindste Omgang med dem; ja han udstrakte endog Forbudet saavidt, at han formeente hende at gaae i Kirke, naar han ikke selv fulgte med, som naturligviis ikke ofte gik paa, især siden han engang ved at høre en Prædiken om den rige Mand, hans Levnet, og hans Endeligt, havde sat sig i Hovedet, Præsten havde præket om ham. Hedevig græd, og adlød; og dobbelt græd hun, da et Par Dage derpaa hun inde i sit Værelse bag sit Vinduesgardin usynlig og taus maatte være Vidne til, hvor studs Henning afviste tvende af Præstens Døttre, der kom at see til hende, da de troede, hun maatte være syg, siden hun ikke sidste Søndag havde været i Kirke; men endnu værre blev, hvad hun dog var saa lykkelig ikke at høre, Elmelunds Søster modtaget, som Broderen samme Eftermiddag fik

der hun i samme Ærinde; saa godt som med ree-ne Ord sagde Henning hende i Øinene: han vilde ingen Kobblen vide af at sige, og at han havde ikke stidt saa suurt for, hvad han havde samlet i Ver-den, paa det hun og hendes skulde gisre sig tilgo-de paa hans Regning.

Gregerses Søster bragte med nogen Omsindt-lighed sin Broder denne uartige Tiltale; og den arme Gregers, der kiændte Henning for vel, til ikke strax at oversee Alt, hvad der laae deri, vid-ste i denne sin Nød ingen at tye til uden Præstens; men da han nu tilkige erfarede, at Døttrene der-fra vare ikke blevne synderlig bedre behandlede, tabte han Modet aldeles. Præstekonen vilde, at hendes Mand skulde gaae til Henning, og tale alvorlig med ham, men Præsten afslog det; han havde, sagde han, havt, og kom endnu til at have, saamange ubehagelige Samtaler med ham paa Embedsvegne, at han ikke maatte vove paa, at give sig blot for en Samtale, hvor den fader-lige Myndighed gav Henning skinbarlige Fordele. Dette eene lovede han Gregers, at han med sit Embeds og sin egen hele Anseelse skulde vaage over, at Hedevig ikke skulde blive tvungen at give nogen anden sin Haand; i øvrigt raadede han ham, at holde sig fuldkommen rolig, i det mind-

ste til han var i Besiddelse af det ønskede Degnekald, hvis nærværende Ihændehaver gik paa Gravsens Brede. Da dette var, hvad Gregers, naar intet ufordeelagtigt var indtruffet, desuden havde været besluttet at gjøre, og han aldrig kunde eller torde tænke paa i sine nærværende knappe Kaar at forbinde nogens Skiæbne med sin, maatte han træde over paa Præstens Mening, saameget han end havde ønsket, at Præstekonens maatte være blevet den gjældende.

Saaledes hengled i Sorg for Gregers og Hedevig hele den Sommer; aldrig undtes dem Leilighed til at see hinanden eller høre fra hinanden; men de tænkte paa hinanden desmere. Efteraaret kom tidlig det Aar, og med usædvanlig Barskhed; allerede midt i November var der faldet en Snee saa dyb, som det kunde være ved Nytaar; med alt det var Søen aaben, og i det stormige og skudfulde Vairligt hørte man idelig om forulykkede Skibe, men hvoraf, til Ærgrelse for Henning, ikke et eeneste kom til at staae paa hans Forstrand. Han var derover endnu vanskeligere, og barskere end sædvanlig, og mere end eengang hørte man ham med mange Forbandelser sige, at naar de ikke selv vilde komme, maatte man see, man kunde vise dem Vei. Midt under

Alt dette begyndte der, som paa saadanne Smaaer ikke det mindste kan skee, uden at blive bekiændt, at ymtes om, at rige Henning maatte have noget af Betydenhed for, hvad det var; mod al Sædvane medbragte Posten idelig Breve til ham, og nylig var der kommet et fra Kiøbenhavn, saa stort, som der kunde være et Cancellibrev inden i; man giettede frem og tilbage. Gregers ængstedes og grublede; endelig oplystes Gaaden, da een af de Smaapiger, der gik i Skole hos ham, en Morgen bragte ham følgende Sædel fra Hedevig.

Kiære Gregers!

Jeg veed, det er noget forunderligt, jeg har at skrive Dem til om, og at det ikke skikker sig for en Pige, at skrive saaledes til Mandfolk; men jeg har ingen anden Trøst og Tilflugt end Dem. Min Fader har fast sat sig i Hovedet, at vi to ere forlovede sammen, og da han nu paa ingen Maade vil, at jeg maatte faae Dem, saa vil han med Magt gifte mig med en Kiøbmand ovre fra Siællandssiden, som kommer hertil, og handler her; og for det, jeg ingen Medhold skal faae af vor Præst, saa veed jeg, han har løst Kongebrev, og vil bringe mig derover, og saa skal jeg nok, siger han, blive der viet, enten jeg vil eller ikke.

Det nytter ikke, at jeg har forsikkret min Fader, at saa meget jeg ogsaa holdt af Dem, var jeg dog aldrig istand til at gifte mig mod hans Villie; det, siger han, er kun Snak, som jeg vil dysse ham i Sovn med; men nu har jeg tænkt, at naar kanskee De, gode Gregers! gav ham den samme Forsikkring, saa maatte han dog troe Dem, og saa lod han være at plage mig for at tage det fæle Menneske; dog ham tager jeg saa paa ingen Maade; men jeg vilde saa nødig sætte mig op mod min Fader. Farvel kiære Gregers! ynk mig! og hielp mig, om De kan.

Deres stakkels Hedevig.

P. S. Fader vil ud i Aften, det veed jeg, for han har havt Hast med at faae den Lygte giort i Stand, han bruger at ride med; saa maaskee De kunde faae Svar til mig; for, naar Fader er tilstæde, veed De nok, at ingen, især af mine gamle Venner, maae faae mig i Tale. Farvel, kiære Gregers! og tak for hver glad Time, vi har havt sammen i min lykkelige Barndom.

Hvorledes Gregers blev tilmode, da han fik denne Sædel, vil enhver, der har Hierte, lettelig kunne forestille sig. Han maatte paa Ti-

men lade Børnene gaae; han var hverken i Stand til at fatte eller samle sig; han lukkede sig inde i sit Værelse, blev der til imod Mørkningen, og skrev heele Tiden igiennem. Anden Dagen fandt man et Brev til Præsten, hvori han fraſagde sig Skolen, bad ham undskylde, at han maatte gisre det saa pludselig, og besvor ham, at tage sig af hans Søster, indtil han kunde lade hende høre fra sig igien. Til Søsteren, som just den Dag var henne til Præstens, laae der et andet Brev med de faa Penge i, han havde; tillige bad han hende, ikke at være urolig for ham; han havde maattet forlade Øen, men han haabede, inden kort Tid skulde hun høre fra ham, og saalænge Gud undte ham Livet, skulde han sørge for hende, saa godt han kunde. Da det blev mørkt, gik han ud, og kom ikke mere tilbage.

Stridige og høist underlige vare de Gisninger, man gjorde sig, da hans Søster, som var formedelst Sneefoget og Mørket, den Aften bleven opholdt til Præstens, anden Dagen kom hiem, fandt Brevene, og det blev bekiændt, at Gregers var borte; hverken ved Kosters eller Grønsunds Færge vidste man af ham at sige; fra det Øieblik af han var gaaet ud af Skolehuset, var, saa at sige, hvert Spor af ham forsvundet; et fattigt

halvvoxent Pigebarn, som han og hans Søster havde taget til sig, sagde: hun havde troet, han var gaaet til Præstens efter sin Søster; skiondt det var rigtig nok kommet hende underligt for, da hun lukkede Døren efter ham, at han var gaaet til den anden Side; men hun troede, han havde giort det i Tanker, for han havde den hele Dag, ligesiden han lod Børnene gaae, været saa underlig. Imidlertid beroligede man sig ved hans Breve, da man saae, at det var hans Hensigt, snart at lade høre fra sig, og man altsaa var overtydet om, at saa pludselig og uforklarlig end hans Beslutning havde været, kunde den dog ikke være voldsom eller fortvivlet; ja hans religieuse Ven Præsten smigrede sig endog med, heri at finde en høiere Styrelse for igien at bringe Gregers paa den vigtigere og virksommere Bane, som han af alt for beskeden Mistillid havde forsaget.

Anderledes var Stemningen til Hennings, da det opad Dagen rygtedes der, at Gregers var borte. Henning, som var bister, fordi han den halve Nat havde redet forgiæves i Klinten efter Skibbrudne, og endog tydelig hørt Nødskriig, og dog, da det dagedes, intet Spor dertil havde kundet opdage, faldt efter sin Sædvane strax paa den værste Mening, og paastod, Gregers holdt

sig forstukket et Steds der i Egnen, maaskee i Præstegaarden, til hans Datter ogsaa kunde faae Leilighed at liste sig, og de kunne løbe bort sammen; men forsikkrede hende tillige, han skulde nok vide at lukke for den Fugl, saa der intet skulde blive af. Men saare langt vare slige Anlæg og slige Forventninger fra Hedevigs Tanker; fra det Øieblik af, hun hørte, han var borte, foer en mørk altfor vis Anelse igiennem hendes Hierte; det behøves ikke, sagde hun med den stille Sagtmodighed, der er den haab- og trøst-løse Sorg saa egen, til sin Fader; det behøves ikke, at holde os fra hinanden; derfra, hvor han er, kommer han ikke mere til mig; og naar jeg skal til ham, kan ingen jordisk Magt holde mig tilbage.

Fra det Øieblik af tæredes Hedevig siensynlig og daglig hen af Sorg, saa at selv hendes Fader, der endnu i Begyndelsen vilde vedblive at være mistænksom, ja endog i Førstningen endnu udlod sig med at vilde efter sin første Plan have hende over til Sielland, for at faae hende gift efter sit Sind, ikke blot saae sig nødsaget at opgive dette Forehavende aldeles, men endog inden kort Tid at kalde Egnens duelige Læge, som forsikkrede ham snart, at al hans Kunst var forgiæves, og at hendes Sygdom laae ulægelig i hendes Sind. For-

gjæves søgte nu Faderen ved mildere Behandling at muntre hende; forgjæves tillod han hende at fornye den gamle Omgang med Præstens, ja endog at tage derhen nogen Tid; hun svandt — efter Digterens deilige Beskrivelse — som Lilien i Enge. Forgjæves søgte og de eiegode kjærlige Præstefolk at trøste hende med Haab, at høre snart fra sin Gregers. Jeg har hørt fra ham, var hendes Svar, og hører nu intet mere, før vi samles igien; og da Præsten trængte ind paa hende for at faae Oplysning om disse Ord, der ligesom mod hendes Villie syntes at være slupne hende af Munden, tilstod hun da omsider: at, som hun den Aften, da han blev borte, havde siddet eene paa sit Værelse, og ventet paa Svar fra ham, maaskee paa ham selv, var der pludselig kommet saadan en underlig bespændende Angst over hende, som havde varet nogle Minuter; med eet havde det været for hende, som om to iiskolde Hænder trykkede hendes Haand, og der var noget, der drog et dybt Suk, ligesom et Dødssuk, i det samme; uden selv at vide, hvorover, var hun med eet brustet saa bitterlig i at græde; og da hun for at faae sit Sind igien i Roelighed, vilde tage fat paa en gudelig Bog, var Psalmebogen kommet hende i Hænde, og en Liigpsalme var lige faldet op

for hende; og i det samme var det, som een sagde til hende: Gregers er død; og det var just paa selv samme Tid, som hendes Fader sagde, han havde hørt de ulykkelige Rædselsraab!

Vel var Præsten for oplyst en Mand, til at troe paa Anelser og Varsler, men tillige var han for fornuftig til at vilde nægte, end sige, haane Alt, hvad han ikke begreb, eller kunde forklare; hvorvel han nu søgte med alle muelige Fornuft- og Religions-Grunde at berolige Hedevig, gjorde dog disse Omstændigheder ham selv opmærksom, og tankefuld; saa meget mere, som den ene Uge gik efter den anden, uden at Gregers lod høre fra sig. Var han kommen af Dage, maatte det være skeet uforsætlig, det stod baade hans hele Tænkemaade, og hans Afskedsbreve fuldkommen inde for; men hvorledes? skulde det være skeet ved et ulykkeligt Tilfælde? eller skulde han vel endog være dræbt? og var han myrdet, hvo skulde da kunde være Gierningsmanden, uden den eneste, skiondt uforskyldte, Uven, Gregers havde paa Jorden? denne sidste skrækkelige Mistanke paatvang sig alt for uundgaaelig til, at Præsten reent kunde undslaae sig for den; men paa den anden Side, hvor megen Forsigtighed paabød ikke blot Klogskab, men endog Menneskelighed ham, enten saa Mistanken

befandtes grundet eller ikke? Omsider traf han en Leilighed til at komme Henning ligesom tilfældigvis i Tale; han bragte da Samtalen hen paa hans Datter, og hendes Tro, at Gregers skulde være kommet af Dage, og berørte nu ligesom tilfældig den Omstændighed, at hun paastod, hendes Fader samme Aften havde hørt et ligedant Varsel. Nu havde han vel den Trøst, at Henning med alle Tegn paa en i denne Henseende rolig Samvittighed fortalte ham, at han havde redet den Aften neden for Klinten med en Lygte, som han pleiede, naar han formodede Skibbrud, og da havde han hørt de Skrig, som de altid pleiede at høre, naar nogen skulde forgaae; men om det var paa Søen, eller hvor det var, havde han ikke kundet skielne. En Trøst var det for Præsten, at her i det mindste efter Rimelighed ingen Ugierning var begaaet; men at der var skeet en Ulykke, blev ham stedse mere og mere sandsynligt; og stræbte han alt mere og mere at forberede Hedevig derpaa, skiøndt uden Nødvendighed, thi hun var baade forberedet og fattet; jeg veed, han er borte, sagde hun, og jeg veed ogsaa, jeg snart kommer til ham. Dette søgte vel Præsten og hans ædle Kone at snakke hende af med, men fuldkommen mod deres egen Overbeviisning; thi

uagtet Alt, hvad den kiærligste Omgang, og omhyggeligste Pleie kunde giøre, saae de hende hentæres, hensvinde Dag fra Dag, og snart var denne nys saa blomstrende Pige ikke andet end en svævende Skygge, som, de hvert Øieblik maatte vente, vilde undsvæve dem til sit Hiem, til Skyggernes Rige.

Saaledes henrandt en sørgelig Vinter, uden at nogen nøiere Oplysning var fundet; endelig kom Foraaret; i een af dets første Dage, kom nogle Drenge hiem i Præstegaarden med en Hat, de havde fundet i Klint-Bekken, da de løb, og legede paa Strandbredden. Ingen lagde videre synderlig Mærke dertil, da det var saa sædvanligt, at Søen bar saadanne Levninger dertil Landet; men i det samme kom Hedevig der forbi, og kastede neppe et Øie derpaa, før hun raabte: det er hans Hat! Gregers er fundet! og sank i det samme livløs tilbage; man løb til, bar hende ind i Seng, og fik hende med største Møie til Live igien; saasnart hun slog Øinene op, og kom til nogen Bevidsthed, sagde hun med afmægtig Stemme: Gregers! og vilde, man skulde tilstaae hende, Liget var fundet, og lade hende see det. Hendes ærværdige Pleiefader fik hende vel af denne Vildfarelse, men da han ydermere søgte at

overtyde hende, at Hatten gierne kunde være en Andens, forbrede hun den, viiste ham en Lidse, hun, medens hun var der i Huset, selv havde sat derom; og inden nogen tænkte derpaa, havde hun løst den af, og vundet den om sin Arm; man vilde liste den fra hende igien; men med usædvanlig Kraft modsatte hun sig: Nei! nei! sagde hun, har den fulgt ham i hans Død, skal den og gaae med mig i min Grav! man vovede i hendes svage Tilstand ikke at giøre hende imod, og maatte følgelig, saa nødig man end giorde det, lade hende heri have sin Villie.

Midlertid havde Præsten, i den Overtydning, at man nu maatte komme til Vished om Gregers, sendt sine Karle ud med Drengene, til det Sted, hvor Hatten var fundet. Da det var lang oppe i Bækken imellem Klinterne, var der ingen Rimelighed i, at den skulde være kastet ind af Havet; den ene af Karlene faldt derfor paa, man skulde prøve, at gaae ovenom Klintetinden, at see, om intet der var at spore. Længe omvankede de forgiæves, ikke uden Møie og Fare; endelig kom een af Karlene ud paa den yderste Klinttind, lige over Svælget, og her i et Sneeskrid, i en Huling af Klinten, adskillige Favne nedenfor, troede han at sine noget, som en Flig af en Kio-

le. Længe trættede man ham imod, da det syntes ubegribeligt, hvorledes noget Menneske skulde kunde kommet derhen; omsider besluttede man, med et Toug at fire en af Drengene derned; og det var, som Karlen havde paastaaet; Gregers laae der begravet i Sneen, hverken forslaaet eller gaaet i Forraadnelse. Man hentede Præsten og Øvrigheden; ikke uden megen Vanskelighed fik man Liget op fra sit Leie; man besigtede det meget nøie, og ikke mindste Spor viiste sig til nogen voldsom Behandling. Den Ulykkelige — saae man tydelig — maatte ved een eller anden Omstændighed blevet bragt af sin Vei, havde forvildet sig, var derpaa uden Tvivl gaaet efter Skimtet af den Lygte, Henning reed med der i Nærheden — siden denne havde kundet høre hans Nødskrig — og var derved bleven lokket ud i dette Sneesvælg, hvori han var sunket med eet, uden at være i Stand til, at arbeide sig tilbage;

Da sin Vildfarelse han alt for sildig seer,
Han troer at vende om, og sig fordyber meer.
Omsonst han søger Vei, dens Mærker snart forsvinde,
Han segner uden Haab, og kun en Grav kan finde,
Paa den Udmattede et Sneebierg vorer op,
Han hører ei den Storm, som tuder paa dens Top.

Ved den begyndende Vaartøe var han siden tillige

med den heele Sneemasse, hvori han var begravet, skredet ned i den Dybning, hvori han nu fandtes. Da han her laae ganske uforraadnet og frisk, som hvad der bevares i Sneen, saae man roelig Resignation paa hans Ansigt; og ikke behøvede man at være i Tvivl om, hvad hans sidste Tanke, eller for hvem hans sidste Bøn til Gud havde været, thi i hans foldede Hænder var Hedevigs Brev; i hans Lomme fandt man et Brev, der, skiøndt ulæseligt af Sneevandet, endnu kunde spores at være til Henning.

Man bragte nu Liget til Præstens, for at lade det begrave i Magleby Kirkegaard. Hedevig havde, lige siden hiin hæftige Opbrusning, da man vilde tage Lidsen fra hende, ligget stille hen, ligesom halv i Dvale, talte ikke, syntes heller ikke at høre; kun nu og da, naar hun ligesom vaagnede lidet, syntes hun at føle ængstlig efter Lidsen, om hun ogsaa havde den endnu. Om under denne hendes Tilstand nogen af de Tilstædeværende havde talt indbyrdes om, at man var ude at hente Gregers, og hun da i sin Halvslummer havde utydelig hørt det, skal jeg ikke kunne sige, skiøndt Præstens Døttre, der vaagede inde hos hende, ikke vilde vide deraf; men i det Porten aabnedes, og de kom i Gaarden med Liget, slog

hun for sidste Gang de to store lyseblaae Øine op, raabte, med Fyrighed Gregers! og ligesom vilde reise sig at tage imod ham; sank i det samme tilbage, drog et Suk, og var ikke mere.

Gamle Henning var, saa haard han end syntes, utrøstelig over sin Datters Forlis, som han i sit Hierte maatte bebreide sig selv. For at neddysse sine Nag forfaldt han efter saadanne raa Menneskers Maade, aldeles til Drukkenskab; og da derved hans Omstændigheder, som allerede havde nogen Tid været i Aftagende, bestandig forværredes, drev han sit Strandrån mere ublu end nogensinde. Derved indviklede han sig endelig i en farlig criminel Sag, hvori han vel omsider blev saa temmelig frikiendt; men der gives de Sager, der ikke koste stort mindre at vinde end tabe; han forarmedes gandske, og maatte tilsidst paa sine gamle Dage leve af Almisser, som de godhiertede Møenboer, saalidet de end fandt ham Medlidenhed værd, ikke havde Hierte at nægte ham.

Hedvig og Gregers hvile i een Grav paa Magleby Kirkegaard; Graven, har man fortalt mig, bliver tit — i det mindste til Høitiderne — prydet med Blomster, og vil udentvivl blive det,

saalænge der endnu i Sognet er af Hedevigs Jævnaarige eller Gregerses gamle Disciple tilbage.

Og Skiæbnens Had udmattet nu maa hvile,
Da Døden selv ei kunde dem adskille.

Dette er kiæreste Pram! den Begivenhed, til hvis Minde hiint Sørgekors reistes paa det Sted, hvor Gregers fandt sin Død, da han gik hen at overbringe det Brev, hvori han fraſagde ſig ſit Livs ſødeſte Drøm, Haabet om Hedvig; da han sneeg sig denne afsides Vei, for dog, uden at møde Henning, at komme til at see hende eengang endnu, i det han fraſagde ſig hende; jeg har indskrænket mig til at fortælle dig den, som den ved den mundtlige Tradition er overanvordet mig.

O! vilde end Philippas Digter røre
Umisbrugt Streng, fro skulde Muser høre;
Og kierlig Pige vilde mangen Gang
Med Taarer kysse omme Mindesang.

B. R.

Selvmorderen

af

Kiærlighed.

En Fortælling.

Selvmorderen
af
Kierlighed.

Taare, stig, hvorfor du rinder
Paa den Stoltes blege Kinder
Ved et ubesiælet Leer?
Elskte lad! lad af at græde,
Ak du spilder kun din Smerte,
Det af Sorg bespændte Hierte,
Som din Medynk skulde glæde,
Ak! det Hierte slaar ei meer.

Balders Død. Act 1. Sc. 2

"En Titel; som lover et meget forslidt Æmne, og umoralsk, oven i Kiøbet. Man skulde dog troe, at Wertheriadernes Dage vare ugienkaldelig forbi." "Heller er dette ingen Wertheriade, ligesom jeg overalt, uden i mindste Maade forresten at forandre mine Tanker om hiint poetiske Mesterværk, vel kunde være fristet at benægte, at man kunde give det overstaaende Titel." "Og hvad

var det da, naar det ikke var Selvmord af Kiærlighed?" "Ogsaa her, som saa ofte ellers, forbytter man Forlibelse, Elskov, med Kiærlighed; den første af disse Lidenskaber er egenkiærlig, den anden velvillig; den første gior alt for sig selv, den sidste alt for den Elskede; den første var unægtelig Werthers, uagtet han, som næsten altid er Tilfældet, søgte at blænde sig selv ved at adle sig sin Forlibelse under Kiærligheds Navn; den sidste. . . . ." "Skal formodentlig være Hovedhiulet i følgende Fortælling; jeg begriber det; men det være nu, som det vil, kan De dog ikke nægte, at Selvmord altid bliver umoralsk." "Man forlade mig, at jeg ikke indlader mig i denne Strid; den nyere Sædelære, som saa rask hen bestemmer Handlingernes absolute Moralitet og Immoralitet, uden at see hen til deres Grunde, eller tilsigtede Følger, har aldrig nogensinde vildet enten i mit Hoved eller i mit Hierte. Philantropien og den sunde Menneskeforstand bevare mig fra nogensinde at blive Selvmords Talsmand; men at alle kunne affærdiges med een Dom. . . . Dog — var det ikke bedre, først at læse min Fortælling, inden man bedømte — eller rettere — fordømte den?

I Lisenhain, en Hauge — saa kalde Hamborgerne deres skiønne Lystgaarde og Landsteder — nær de fortryllende Elvbredder, levede trende Mennesker et saa lykkeligt Liv, som faderlig, barnlig, søsterlig og broderlig Kiærlighed kunne skiænke. Disse tre Mennesker vare Balthasar Ehrmann, forhen en meget anseet Kiøbmand i Hamborg, hans Datter Magdala, en Pige i sin fayreste Fremvæxt, og hans Brodersøn August, en ung Candidat, som Balthasar havde fra hans første forladte Barndom holdt, som sin egen Søn, og som nu til Giengield gik ham til Haande i Magdalas Undervisning og Opdragelse.

Da Magdala var ni Aar gammel, mistede hun sin fortreflige Moder, Elise Ehrmann, hvis eeneste Datter hun var. Balthasar, der fuldelig følte, han aldrig kunde faae, aldrig vilde finde Elises Liige, og der — som han selv udtrykte sig — ansaae sig alt for meere end rig nok til, at hans eeneste Datter i Tiden kunde blive ulykkelig, overdrog sin Handel til en ung Mand af sin forrige Principals Paarørende, hvem han havde for ikke længe siden taget i Compagni med sig, og som havde ægtet en vidtloftig beslægtet af hans afdøde Kone; hos denne sin Eftermand nedsatte han sin Formue, forlod Hamborg, og flyttede for be-

standig ud til sin Lystgaard, der at leve med begge sine Børn, thi August var hans Hierte ligesaa nær, som hans Magdala.

Da Balthasar tog denne Beslutning, havde han bragt sin Formue til noget over de første 100000 Mark, som efter Kyndiges Sigende for en Kiøbmand skulle være vanskeligere og senere at vinde, end den følgende Million; og som han, der var af de gammeldags Kiøbmænd, hvem det laae meere paa Hierte, ved Stræbsomhed at erhverve, og ved Klogskab og Sparsomhed at bevare, end ved et uophørligt va banque usladelig at svæve mellem Millionairen og Staadderen, vist nok havde været længere om at samle, end — især i seenere Dage — mangen anden er om at vinde en titulair Formue, eller giøre en virkelig Fallit, paa Millioner; men for ham, der var aldeeles usmittet af seenere Dages rasende Kiøbmandsluxus, var og hiin Formue til et anstændigt huusligt Velleevnet, og til rund Godgiørenhed, mere end tilstrækkelig.

Saalænge hans elskede Elise levede, havde hun været sin Magdalas eeneste Lærerinde; og det vilde maaskee været ligesaa vanskeligt at finde nogen, der havde hendes Aand og Indsigter, som hendes Hierte, dertil. En ualmindelig ypperlig

Opdragelse og Underviisning var den eeneste Arv, Elise efter sin fortreflige Fader, en meget oplyst men fattig Landsbypræst, havde faaet; men denne Arv havde hun ogsaa sin heele Levetid saaledes vidst at giøre frugtbringende, at man med Føie kunde sige, hun havde fordobblet den; ogsaa bleve de Kundskaber, hun egenlig til sin egen Fornøielse og Forædling havde indsamlet, hende syvfold vigtige og kiære, da de kunde tiene til hendes elskede Datters Uddannelse. Allerede i sit niende Aar kunde da Magdala skikkelig Fransk, var ikke gandske ukyndig i Engelsk, og havde læst, hvad der i hendes Fædrenesprog var passeligt for hendes Alder, uden derfor at have forsømt de qvindelige Huussysler og Færdigheder, saa vidt hun endnu var i Stand til at lære disse; og alt det havde hun lært af sin Moder, som — saa driftig en Huusmoder hun tillige var — dog undelig havde fundet Tiid til alt dette, da hun havde hverken franske eller tydske Comedier at skiøne daglig paa, ingen ugenlige eller ideligere Baller at udholde, og udsove, ingen Kiæde af uafbrudte Forlystelser at giennemsværme. Ogsaa var Arbeidet hende let, da hendes Magdala var saa lærvillig og lærenem, som Børn, der med fornuftig Kiærlighed betimelig anføres til at lære, bestandig ville findes.

Magdala elskede inderlig sin Moder; det var hendes Lyst, at være hende til Fornøielse, og allerede denne Grund vilde have været nok til at gjøre hende flittig, om end ikke Elise havde vidst saa passende at vælge sin Underviisning, at den var Datteren en behagende Syssel.

Men nu reves Moderen fra hende, og Faderen, der, skjønt en Mand af dyrket Forstand, ikke havde havt Leilighed til at erhverve sig sin Kones Kundskaber, men dog derhos besad den sjældne Egenskab, at skjønne paa deres Værd, var saare glad, at han i sin Fosterson fandt en duelig Medhielper i denne Henseende. August havde just fuldbragt sin academiske Løbebane i Kiel, og forlod dette Universitet ledsaget af sine Læreres Agtelse og sine Medstuderendes Kiærlighed, da Elise døde. Det havde været Balthasars Tanke, at August nu skulde gaaet nogen Tiid paa Reiser; men nu — sagde han — havde han ham selv behov; og med inderlig Glæde bortbyttede August den Fornøielse, at see fremmede Lande, for den Glæde, at leve med sin Velgiører og med Magdala. Ogsaa kunde man ikke lettelig være bedre skikket til saadan Underviisning, end August var; de levende Sprog havde han allerede, inden han forlod Altonas Skole, saaledes lært, at han deri

ikke havde videre behov, end den ædle Velvillighed, hvormed Kiels Professorer, især den elegode Christiani, aabnede ham deres velforsynede Bogsamlinger; i øvrigt havde han over Eckermann, Moldenhawer og Geyser ligesaalidet forsømt sin gamle altonaiske Lærer, den kielske Gellert, eller Carl Cramers Forelæsninger over Tasso, eller den smagfulde Fumars, som den skarpsindige Tetens, Naturens Fortroelige Fabricius, eller Historikeren Hegewisch. Ogsaa var han Magdala en overmaade kiærkommen Lærer. Saalænge hun kunde huske, havde det været Magdala en Fest, naar August i sin Skolegang hver Søndag, i hine fire Universitetsaar hver Ferie, kom hiem. Inderlig glædede hun sig altsaa til at høre, at han nu skulde være hos dem bestandig, skulde læse med hende, skulde være hendes og hendes Faders daglige Selskab.

Heller ikke glædede hun sig uden Føie. Med inderlig Glæde tiltraadte August sin nye Forretning, og daglig blev den ham kiærere; thi daglig var Magdala gladere ved at læse med ham, og daglig giorde hun hurtigere og skiønnere Fremgang. Ogsaa lærte hun ikke, som desværre saa ofte er Tilfældet, med Hukommelsen eene, men med hele sin Siæl, med Aand og Hierte tillige. Bestemte

Læretimer havde de ikke, og behøvede de ikke, thi da de vare heele Dagen tilsammen, var den heele Dag deres Læretid; ligesom man i en anden Henseende med Føie kunde sige: den heele Dag var deres Fritid, saaledes var det for nogen af dem Arbeide at undervise, eller at undervises; ja selv de Undervisningens Deele, der ellers nødvendigen ere de tørreste og kiedsomste, bleve dem ofte til Leeg og til Morskab. Saaledes gjorde nu og da Magdala sig en Sport af, om Morgenen at liste sig op før de andre, og da f. Ex. binde en Bouquet af alle Haugens forskiellige Blomster, og naar hun bragde dem frem, tillige at sige enhvers franske eller engelske Navn, som hun samme Morgen havde lært sig; saaledes paa Faderens eller Augusts Fødselsdag kunde hun overraske dem, nu med at bringe sin Fader en nydelig afskreven og selv udarbeidet Oversættelse af et eller andet fransk eller engelsk Stykke, der, naar August om Aftenen læste dem for, særdeles havde behaget ham; nu ved at foredeclamere August med sin søde nydelige Stemme et eller andet lidet fransk eller engelsk passende Vers, som hun til dette Brug havde opsøgt, og udvalgt; saaledes lykønskede igien August hende med et lidet fransk, engelsk, eller italiensk Brev, eller Smaadigt, til hendes Fødselsdag, og

dette blev da naturligviis ikke blot med Begjærlighed læst, og tydet, men endog lært udenad; saaledes, naar de vare i Marken, eller ude at seile, eller paa nogen anden Lysttour, var det ofte deres Moro, hvo der kunde opgive den Anden Ting, hvorpaa denne ikke vidste Navn. Og alt dette skeede, som man let kan tænke, uden al Affectation, al Undervisningskunstleri; skeede gandske naturlig hos Mennesker, der søgte deres Fornøielser i og om dem selv, og som alt fornøiede fra hinanden, fordi alt skeede for at fornøie.

Vist nok led een Deel af Magdalas qvindelige Dannelse ikke lidet under hendes nærværende Opdragelse; det nemlig, som man saa ofte udelukkelsesviis kalder Husholdning, og som ikke sjælden er det modsatte deraf. Fik end Magdala Dag fra Dag mere og mere et dyrket Hierte, og en dannet Aand, da giorde hun derimod desmindre Fremgang i Tærtebagning, og i at lave fine Retter, siden naturligviis sligt aldrig kom paa Balthasars velbesatte men simple og tarvelige Bord, hvis Mad var ligesaa let lavet, som Kiøkkensedlen skreven. Men — sagde nu og da en gammel Pige, der fra Elises Tiid havde været i Huset, og nu forestod det — som det kaldes af dem, der anse Kiøkkenet for Husets vigtigste Deel — det skul-

de dog liden Magdala lære; det hører dog til et fuldkommen Fruentimmer. "Ligesaalidt", svarte da Balthasar smilende: "som det hører til en fuldkommen Mand, at finde Smag deri." Og gierne saae Magdala, at hendes Fader tænkte saaledes; desmindre havde hun nødig, at være fra ham og August.

Bedre gik det derimod med det qvindelige Haandarbeide, der lod sig foretage inde i Stuen, som Syening, Strikning o. d. l. Da læste August af en eller anden morsom Bog — og Magdala havde ikke faaet Modens Opdragelse nok til at troe, at ingen Bog kunde være morsom, undtagen Comedier og Romaner — en interessant Reiseberetning, et mærkeligt Levnet, en buffonsk Beskrivelse over en eller anden mærkværdig Dyrart o. s. v., Alt saadant var for hende morsomt i høieste Grad; og endnu morsommere var det, naar ikke sielden Balthasar i Læsningen afbrød August, og de nu meddeelte hinanden, hvad de selv over lignende Emne, eller ved lignende Anledning, kunde have hørt, tænkt, erfaret.

Det er mig desværre ikke vanskeligt at forestille mig, at mangen Læserinde, ved at giennemløbe denne Beskrivelse, vil tænke sig deres Levnet, som det kiedsommeligste i Verden; ak! der er kun

saa faa, der have Begreb om, hvor fornøiet man kan være, naar man er skikket og villig til at fornøie sig selv.

Saaledes henrandt fire glade lykkelige Aar, næsten som een Dag; ingen Kummer, inter Vanhæld, ingen Skrantning forstyrrede dem; alle vare saa raske, som det sunde, fornøiede, landlige Samliv kunde giøre. Magdala, der var nær sit trettende Aar, blomstrede, som en vel passet Blomst, hver Dag skiønnere frem; August, der var elleve Aar ældre, brammede med al den kraftfulde Ungdoms Skiønhed, man i den Alder kan have, naar man er lykkelig nok, til at være fuldkommen uforknyttet af stillesiddende Trældom, ufortæret af Lidenskaber, og ufordærvet af al Slags Uordenlighed. Balthasar var nær ved de Tredsindstyve; men havde — hvad Digteren kalder — en grøn Alde. Vel var hans Elises Død gaaet ham overmaade til Hierte; vel forvandt han aldrig hendes Savn; men hans Følelse derved var meere Længsel end Smerte; dybt og levende giennemtrængt af Christendommens beroligende Lære saae han i hendes Død kun en kort Skilsmisse der snart vilde lønnes med en evig Gienforening; mere end eengang sammenlignede han sine nærværende Dage med den lange Tid, da han, baade inden,

og efter de bleve forlovede, med Længsel saae det Øieblik imøde, at hun engang kunde blive hans. Med inderlig Vellyst, som intet tabte i Sødhed ved at være krydret med Veemod, talte han ofte om, hvorledes han ved sin Elise var blevet Alt, hvad han var; hvorledes han, som en fattig Dreng, var kommet i Huset hos den Kiøbmand, hvor hun tiente som Huusjomfru; hvorledes han der strax efter sin Ankomst var faldet i en hæftig Sygdom, under hvilken hun med saa megen Omhyggelighed og Ømhed havde pleiet ham, at dette havde lagt Grunden hos ham til den Erkiendtlighed, Godhed, og Kiærlighed, som siden havde, saa at sige, giort Udslaget for heele hans Liv; hvorledes han, for at være hende tilmaade, havde lagt Vind paa Sædelighed, Orden, og Flid; hvorledes han derved saaledes havde sat sig i Ynest hos sin Principal, at denne, for at opmuntre, og belønne ham, idelig sagde: naar han saaledes blev ved, vilde han med Tiden blive en brav og en holden Mand; hvorledes han nu lidt efter lidt begyndte at vove at tænke paa Muligheden af, hun i saa Fald engang kunde blive hans Kone; og i dette Ønske, i dette Haab, stedse blev ordenligere og strøbsommere, indtil hans Principal, meget før han havde ventet, overraskede ham med

— efter de Tiders Maade — at gisre ham til Karl; han nu lidt efter lidt strøbte, at erhverve og samle, for at kunde tænke paa, at byde hende sin Haand, og nu Gud — som han af sit fulde Hierte sagde — for hans Elises Skyld havde velsignet hans Stræben og Sparen, saa han var blevet en holden og en lykkelig Mand, og glad havde kundet see tilbage paa hver møisom og urolig Time, han havde havt. Saaledes foreſtillede han sig nu ogsaa, hvor glad og lykkelig han vilde blive, naar han for evig fik sin Elise igien; og langtfra at hensynke til Tungsind over deres Skilsmisse, glædede han sig meget meere til deres Gienforening, og især ved den Tanke, at han imidlertid levede for hendes Magdala, og saae denne lykkes, og fremmes. Hans almindelige Sindsstemning var altsaa blid, meget ofte endog jovial, og ikke sielden krydret med en bonhomistisk Luune, som man mellem de retskafne af hans Stand ikke ualmindelig finder. Kort sagt, alle tre besad, hvad Digteren angiver som Menneskets vigtigste Ønske, sunde Siæle i sunde Legemer. Men nu kom det første Stød, som for nogen Tiid forstyrrede deres Lykke og Roelighed, og endskiønt det efter nogen Tiid syntes forvundet, dog med

Føie kan ansees, ikke blot som Forebuddet, men endog som Udspringet af de rædsomme følgende.

Som alle uforderve Mennesker, og Børn frem for alle, var Magdala særdeeles godhiertig. En Dag, i en skyllende Regn, saae hun fra sit Vindue en Tiggerkone med tvende halvnøgne, af Kulde og Væde næsten forkomne, Børn staae uden for Huset uden at gaae i Ly i deres Forstue. Hun troede, den maatte være lukket, og fløi ned at aabne den; men den var aaben. Hun kaldte nu paa Konen, som sagde, hun havde ikke tordet gaae ind, og i det samme tog de vaade gjennemregnede Pialter af Børnene, og viiste Magdala dem i det ynkeligste og væmmeligste Syn bedækkede af Koppesaar. Den til overværtes Reenlighed vante Magdala fik næsten Ondt af dette Syn, uden at hun dog vidste, hvad Børnene fattedes; men i det samme kom den gamle Pige til, og vilde med megen Iver drive Konen ud, da hun kunde befænge hele deres Huus. Magdala tog Konen i Forsvar; begge tyede til Balthasar, som vel gav Magdala for saa vidt Medhold, at Konen skulde anvises et Sted, hvor hun kunde være under Tag med sine Børn, saalænge til Veiret gik over; men som ikke desmindre saaledes billigede Huusholderskens Forsigtighed for Magdalas Skyld,

at denne nu først kom efter, hun havde sat sig i Fare.

Maaskee bidrog denne Frygt til, at Magdala baade skrantede tidligere, og meere, end vel ellers Tilfældet havde været. En Sygdom af et saa modbydeligt Udseende, der desuden forestiltes saa farlig, maatte naturligviis forurolige et Barn, der aldrig kunde mindes at have været sygt, og kanskee ikke engang havde nogensinde seet Syge, sin Moder paa Dødsleiet undtagen. Hun havde da, inden Kopperne brød ud, temmelig voldsomme Feberanfald, hvori hun snakkede over sig, og var, kort sagt, meere syg, end der behøvedes til at sætte sin Fader og August i dødelig Uroe. Begge veeg, saa at sige, ikke fra hendes Leie, især August, der, uden at bekymre sig om, han ikke selv havde havt Kopperne, vaagede hos hende Dag og Nat, og ingen Rolighed nød, før Lægen forsikkrede, at Faren var gandske forbi. Ogsaa havde — som Ordsproget siger — Frygten været større end Faren; skiøndt hun havde havt mange Kopper, vare de, takket være hendes sunde Opdragelse og lykkelige Natur! saa gode, at hun ikke fik saa meget engang, som et Ar.

Desuheldigere var August, som blev smittet af hende. Ved den idelige Vaagen, og den

bestandige Sindsuro for hende var Legemet saa ilde forberedet, at Kopperne neppe brød frem, før man strax saae, at de vare af en overmaade ondartet Natur; med usigelig Møie reddede Altonas ypperlige Læge hans Liv; men ikke blot fik han en Skade paa det eene Øie, som han endog nær reent havde mistet; men den heele venstre Side, særdeles Armen og Foden, blev endog ligesom vanfør.

Nu var da den hidtil saa raske ungdommelig skiønne August en vanhældet Krøbling; men saa stor havde hans Fare været, at han, som de andre, i Glæden over sin lidet ventede Redning, ikke agtede paa sit Tab. Meget meere syntes han derved at være blevet især Magdala kiærere, da hun ikke kunde see paa ham uden at mindes, at han havde liidt saa meget for hendes Skyld. Ogsaa efterhaanden, som Smerte og Fare forsvandt, begyndte den gamle Levemaade, de gamle Sysler, de gamle Glæder paa ny. Saaledes henrunde endnu tvende lykkelige Aar, da med eet deres heele Lykksalighed tog en ligesaa uventet, som sørgelig Ende.

Paa et Fiskerleie, saa godt som under Lisenhains Vinduer, opkom i en vaad og stormfuld Octobernat en ulykkelig Ildsvaade; man kunde

paa Gaarden høre de ulykkelige trøsteløse Qvinders og Børns Jammerskrig, kunde see, hvor de forvildede løb om mellem Flammerne, uden at kunde faae betimelig Hielp enten fra det ved Nattetider saa omhyggelig tillukte Hamborg, eller fra deres Fædre og Mænd, der vare ude paa Vandet. Ikke nær saa sienspynlig eller overhængende havde Faren behøvet at være, for at bringe den mennekiærlige og raske Balthasar i Bevægelse. Ved det allerførste Gienskin af Flammerne var han oppe af sin Seng, i sine Klæder, og med sin Haandsprøite og Gaardens Karle nede ved Ilden, efterat han først havde overdraget sin Datter og de andre Fruentimmer at pleie, hvad Børn og Svage han kunde sende op til dem, og August, der vilde fulgt ham, men over hvis skrøbelige Helbred han var omhyggeligere, end over sin egen, at blive ved Haanden for at have Øie med, hvad Tøi de Brandlidte kunde bierge derhen. Uden at agte paa Møie eller Fare, arbeidede han med Ungdoms Iver og Ungdoms Styrke heele Natten igiennem, og havde den Glæde, at saagodtsom ved hans Haand mere end den halve Deel blev reddet af Leiet, som man allerede havde givet forloret. Heller ikke gik han derfra, før al Faren var fuldkommen ovre, og han havde rakt en trø-

stende Haand til dem, ham var kommet for seent til at hielpe. Gienneemvaad, udslæbt, følte han ved sin Hiemkomst et lidet Anstød af Feber; stolende paa sin stærke Natur troede han at kunde helbrede sig selv ved det simple Huusraad, at gaae til Sengs, og drikke der noget varmt; men desværre: Forkiølelsen var betydeligere, end han tænkte. Efter en urolig Slum vaagnede han op i en meget stærk Feber, som Lægen, der ufortøvet blev hentet, erklærede at være en overmaade stærk Nervesyge. Uden Samling, uden at tale, uden at synes at kiende nogen, ja endog at see, eller høre, laae han otte Dage hen, som i en Dvale; den niende syntes han at vaagne ligesom af en dyb Søvn, og hæftede sine Øine stivt paa Magdala og August, der hans hele Sygdom igiennem troligen havde vaaget hos ham. For mat til at tale, gav han dem med sit afmægtige Hoved et svagt Vink, at komme hen til ham, reiste sig lidet i Sengen, tog een af deres Hænder i hver af sine, syntes i Begreb med at lægge dem i hinanden, drog i det samme et dybt Suk, sank tilbage, og var ikke mere.

I deres overvættes Sorg over hans pludselige Død agtede, og følte saavel August som Magdala saare lidet dette sørgelige Forvarsel. Ofte

i seenere Dage, naar August fortvivlet saae Magdala daglig mere og mere hensvimle mod Elendigheds Afgrund, hvori han omsider maatte styrte sig for at frelse hende, naar Magdala trøstesløs vreed sine Hænder over den Trofastes afsides Grav, erindrede de deres døende Faders sidste Tanke, og følte, at heele deres Livs Lykke var hendød med ham.

Endnu vare begge i den første Smertes fuldkomne Øvelse, græd ikke, jamrede ikke, følte, og tænkte, saa godt som ikke, da en glimrende wiensk Reisevogn med et Par fyrstelig dellige Heste, og en riigklædt Tiener og Kudsk kom farende ind i Gaarden. Uden at lade sig mælde, uden altsaa at kunde afvises, fløi et Par unge Damer, klædte i Sorg, men saa glimrende, saa flanende, som de skulde til Bal eller andet Marked, ud af Vognen, og ind i Huset; efter dem kom langsom og med Tienerens Hielp en stram elegant midaldrende affældig Mand. August gik dem imøde for at sige dem, at Magdalas Fader samme Formiddag var død, og hun var altsaa aldeles ude af Stand til at tage mod Fremmede; men til sin store Forundring erfarede han, at det nu var ham, der blev fremmed i Huset; at den stramme Herre var Ehrmanns forrige Compagnon, preussisk Commerceraad

Trattheim, der, ved det første Bud om Ehrmanns Død, som Magdalas nærmeste Frænde — thi August, som en uvederhæftig Person, kunde jo ikke komme i Betragtning — havde af Hamborgs Magistrat ladet sig beskikke til hendes Værge, og nu kom at tage Alt i Bestyrelse og Besiddelse. Ogsaa forholdt han sig fuldkommen, som Herre i Huset, anordnede Alt, og befalede over alle, særdeles over August, hvem han behandlede halv som et Tienestetyende, halv som et Almisselem.

Ikke vant til denne Behandling vilde den ærekiære kildne August sikkerlig enhver anden Tid ikke ladet den gaae saaledes hen; men han var for dybt bedrøvet til at være let at fortørne, eller fornærme. Først da Hr. Commerceraaden nu og da omtalte hans afdøde faderlige Velgiører med en Slags ynksom Ringeagt, som en Mand, hvis Tossegodhed af enhver havde ladet sig misbruge; da han, ikke nøiet med at lade Alting med den fornærmeligste Omhyggelighed lukke og laase, slog om sig med idelige Vink: at det rigtig nok var allereede for silde, men hvad der var borte, var borte; da han ydermere talte til August om Kostpenge til Faredag, som de andre, forgik Taalmodigheden ham, og han forsikkrede Hr. Commerceraaden, at mellem hans afdøde Faders Velgierninger

var det ikke een af de mindste, at han havde ladet ham lære saameget, at han ikke havde nødig at modtage Almisse giennem Hænder, som hans. Midlertid havde Commerceraaden ved denne Behandling, og de idelige henkastede Vink som uværdig Egennytte, giort det aldeles umuligt for August, at giøre nogen Indsigelse mod hans Dispositioner saavel i Henseende til Magdala, som heele det øvrige Huusfolk.

Af Magdala havde midlertid de tvende unge Damer taget Besiddelse, og de havde ikke talt fem Minuter med hende, før de sagde Du til hende, omgikkes hende, kort sagt, som de havde været kiendte heele deres Livstiid, og overvældede hende med alle muelige Kiærtegn og Smiggrerier, som imidlertid i deres Øine havde meget mere Forbindtligt, end i Magdalas, da de samtlig gik ud paa hendes Udvortes, som hun aldrig havde lært at være stolt af. Vel blev hun noget underlig, at de strax bad hende skynde sig, og lave sig til, for at følge med dem til Hamborg, da hun naturligviis ikke havde mindre end Tilbøielighed til at forlade — ikke blot sit kiære Hiem, men end meere sin elskede Faders Levninger, og sin Broder August; men da de bragte hende dette Budskab saa aldeles bestemt, som der ikke kunde være mindste

Tvivl om, eller Indvending imod; da de idelig gientog hende, ikke blot, hvad deres Fader havde befalet i denne Anledning, men og hvad baade han og de havde opoffret, han en Postdag, de et nyt meget udskreg't Syngespil paa den franske Comedie, kunde Magdala — der egentlig hidtil aldrig engang havde vidst, hvad Lydighed, end sige, hvad Ulydighed var — ikke falde paa at sige Noget imod, da de kaldte paa Pigen, og bad hende hurtig kaste noget af Jomfruens Linned o. s. v. i en Koffert, da Commerceraaden nok snart vilde afsted; Klæder, fsiede de til, behsvede hun ikke at tage med, for nu i Hamborg maatte hun dog have alting fra nyt, og indtil hun fik dette, kunde hun bruge af deres; og nu ramsede de op med saa flydende Tunge, og saa forekommende Tienstvillighed Alt, hvad hun behsvede, og hos dem kunde faae, og vare saa glade over, hvor charmant Sorgen vilde klæde til det lyse Ansigt og det deilige Haar, at de ikke blot reent overdsvede Magdala, men og, saaliden Priis hun end satte paa de tilbudne Tieneſter, efter sin naturlige Godmodighed ikke kunde andet, end faae deres Velvillighed kiær; og lagdes herved den forste Grund til den ulykkelige Tillid og det Venskab, hun siden fik for dem, og der fik saa stor Indflydelse paa hendes følgende Skiæbne.

Nu var Hr. Commerceraaden færdig med at efterſee, lukke, afſkedige, og give Befalinger, lod kiøre frem, og sendte Tieneren ind at spørge, om hans Niece snart befalede at tage bort. Magdala kunde ikke svare uden med Taarer; men hendes selvbeſikkede Cousiner svarte for hende, lod Kofferten bære ned, at binde paa Vognen, kaſtede en Salop om hende, og førte hende ned til deres Fader, som allerede, indsvøbt i sin Kappe, og med sine Calecher paa, stod udenfor den aabne Reiſevogn, da han havde for megen falſk Levemaade til enten at gaae først ind, inden hans Niece havde nødt ham, eller at sidde paa høire Side af en Dame. Magdala fik altsaa ikke engang Tiid til at tage Afſkeed enten med Auguſt, eller nogen af Huſet; thi Commerceraaden var alt ved Vognen, og kunde let blive forkiølet. De fløi med hende igiennem Værelserne ned af Trappen, og op i Vognen, hvor, saasnart de vare nogenlunde komne til Sæde, Rouleauerne bleve optrukne for Vinduerne — ikke imidlertid for det, Synet af de kiændte og elſkede Egne, hun forlod, ikke ſkulde fornye Magdalas Smerte, men fordi den gigtfulde Commerceraad frygtede Trækvind og Aftenluft.

I Vognen begyndte Commerceraaden, efter en meget kort og kold Condolence, hvortil han havde ikke hidtil havt Leilighed, at tale til Magdala om hendes Formuestilstand; men hun svarede ham kun med lydelige Taare. Cousinerne vilde da trøste hende med Sammenligninger af det fornøiede Liv, hun herefter skulde føre, og det kiedsommelige Levnet, det i hendes forrige Udørk maatte have været; men jo meere de talte om henrundne Dage, jo meere græd Magdala, saa Fader og Døttre omsider overlode hende til sig selv med de Ord, at hun var et Barn. Forskiællen mellem barnagtige og barnlige Taare maatte man naturligviis ikke vente, at enten en saadan Fader, eller saadanne Døttre skulde føle.

Man gjøre sig imidlertid ikke nogen urigtig Forestilling om de tvende Demoiseller. Det var — hvad man i store Stæder almindelig kalder excellente og charmante Piger — sande Bagateller, med nogle heel- og halv-dyrkede Omgangstalenter, men uden al enten Aands eller Hiertes Cultur; piaddrede flydende Engelsk og Fransk, men vilde have havt Vanskelighed med at komme ud af den letteste Bog ikke blot deri, men i deres Modersmaal; havde Færdighed og saakaldet Smag i Musik, men ikke mindste Følelse derved; vare — som

Skik og Brug er — Hvermands Ven, og følgelig Ingens; godmodige, saavidt deres Letsind og Flanelevnet tillod det, men uden at tage hiertelig Andeel i nogen Ting; bagtalerske, uden at mene ondt dermed, kort sagt; saadanne, som de i enhver stor og overdaadig Stads glimrende Cirkler skokkevis findes; forresten med saa kiændelig Fordring paa Smukhed, at man ikke vovede at giøre dem den dristrig, siden de netop just ikke vare grimme; samt i høieste Grad ligegyldige for alt, hvad der ikke enten kom deres Forfængelighed eller Forlystelser ved.

Efter deres Maade holdt disse tvende virkelig af Magdala, saameget mere, som de, horvel de ikke kunde miskiænde hendes naturlige Skionhed, dog hemmelig smiggrede dem med, at hun ved sit Landsbyvæsen vilde være ligesom en Folie for deres glimrende Cultur; ogsaa var hun dem saameget meere velkommen, som de, under Paaskud af at fornøie deres nykomne Cousine, havde en Grund til at fordobble deres Fornøielser; og blev nu deres heele Liv saa overvættes fornøieligt, at man med Sandhed kan sige, de kunde have været fornøiede med den tiende Deel, og Magdala reent uden det altsammen.

Da imidlertid Magdala troede dem paa deres Ord, at alt dette skeede for at fornøie hende, var hun og meget for godmodig til ikke at fornøie sig derover. Vel følte hun i Begyndelsen meget levende sin Faders Død, Augusts Fraværelse, Savnet af sin heele forrige Levekreds; men hun var i de Aar, da det nye er temmelig sikkert paa at behage; snart gjorde Sværmen og det evindelige Kredsløb af Adspredelser og Forlystelser hende ligesom svimmel, og hun glemte Alt, eller rettere fik ingen Stunder at sandse nogen Ting.

Midlertid mætter Alting tilsidst; og saa frugtbart Hamborg — ikke til sin Lykke! — end i de sidste ti Aar er bleven paa alskens Forlystelser, overgik dog de tvende Cousiner dem alle med saadan en Iil, dyngede dem den eene saaledes oven paa den anden, at det varede saare kort, inden Magdala kiændte dem, og uden Tvivl var blevet mæt af dem alle, havde ikke midlertid hendes Cousiner lidt efter lidt indviet hende i den store Hemmelighed, at nyde det eeneste, som den menneskelige Forfængelighed ikke saa let bliver keed af, sig selv. I sin Faders ærbare Huus havde Magdala ofte hørt tale om, at være en god Pige, og at blive dette var hendes gladeste Haab, og ivrigste Bestræbelse. Her hørte hun aldrig tale om andet,

end at være en smuk Pige, som overalt Smukhed i Husets Dameværelser var det samme, som Rigdom paa Contoiret, det eeneste Fortrin, der agtedes, og hvortil alting henførtes; og ligesom en brav Mand, en Mand, der var god, i Trattheims Sprog betydede en Mand, der commanderede nogle 100000 Mark Banco, enten af sine egne, eller af fremmedes, saaledes var i hans Nieces mere poetiske Sprog en charmant Pige den, der i Klædedragt og Væsen var saaledes paa Moden, at man ikke torde andet, end troe, hun var kiøn. I ovenomtalte Bevidsthed om deres eget store Forspring i denne Henseende, giorde de dem al mulig Umage at forskaffe Magdala denne store Egenskab, og sandt at sige, vare de maaskee heldigere dermed, end de havde ønsket; thi hvorvel hun ustridig aldrig havde været meere indtagende, end i sin simple, stedse overordentlig reenlige, huuslige Dragt, med Haaret i sin egen skiønne Farve, og i Lokker, som Naturen selv dannede, hiemme paa Lisenhain, var det dog ikke muligt, endog efter den merveilleuseste Mode saaledes at ugle hende ud, at hun jo endnu bestandig vedblev at være smuk. Ogsaa hørte hun dette nu saa ofte af bekiændte og ubekiændte, af sine Cousiner, og Tienestefolkene, af deres 11000 Ven-

linder, og deres Legion Opvartere, høit og sagte gientage, at det Dag fra Dag blev hende en kiærere Vished, og at hun nu umærkeligen ikke nøiedes med at vide det selv, uden hun tillige saae det erkiændt af andre. Fra nu af beregnede hun naturligviis ikke nogen Forlystelse uden efter det Tilløb, den havde, fornøiede sig ikke der, uden i Forhold til den Hylding, hun fandt, og blev, kort sagt, Tid efter anden en fuldkommen Dame.

Maaskee vil nogen undres, hvorledes det var muligt, at Magdala med den Opdragelse kunde blive saaledes forandret; men, man maae erindre, at der i heele hendes Dannelse aldeeles ikke var giort Regning paa det nærværende Tilfælde. Balthasar, hvis stadige Beslutning det var, at hans elskede Datter skulde vandre ved hans faderlige Haand, indtil han kunde give en ædel og kiærlig Ægtemand hende i Hænde, og som upaatvivlelig havde udseet hende denne i August, giorde sig aldeeles ingen Forestilling om, at de begge kunde pludselig blive bortrevne fra hende, og hun uden Veileder, uden Raadgiver udstødt i den slibrige forføriske Verden; han havde altsaa ligesaalidet som August nogensinde skiøttet om, at fordærve hendes glade Godtroenhed til Menneskene ved at giøre hende bekiændt med den store Ver-

dens Laster og Elendigheder; det vilde — sagde han engang ved en Leilighed — være det samme, som naar man fyldte Hovedet paa tydske Børn med Frygt for Løver og Tigre, Crocodiller og Klapperslanger. Vant til at finde alle Mennesker, og — nær havde jeg sagt — Alting, saaledes som det viste sig, kunde hun ikke lettelig andet, end lade sig blænde af den forbindtlige og smilende Udside, Alt i den store og fine Verden uafladelig brammer med; maatte hun nødvendigviis troe, at Glæde, og Venskab havde der sin stadige Boelig.

Den eeneste, der skulde kundet udrive hende af denne Forblindelse, vække hende af denne Ruus, advare hende for den blomsterdækkede Afgrund, hun saaledes paa Roser dandsede imøde, var August. Ogsaa var det saa langt fra, at han var ubekiændt med, eller ligegyldig ved hendes Fare, at meget meere Dag for Dag, efterhvi den i hans Øine tiltog, hans Kiærlighed ikke blot syntes at tiltage med den, men endog at blive af gandske anden Natur. Fra begges tidlige Barndom af vare de vante til, at elske hinanden, som Søster og Broder; denne søsterlige og broderlige Kiærlighed var tilvoxet med dem; men det var al den Forandring, der da var foregaaet, og der i deres uforandret glade Liv kunde foregaae dermed.

Da Balthasar saa uventet døde, da de skiltes, var deres faderlige Velgiørers Tab dem begge for smerteligt til, at nogen anden Følelse kunde trænge sig frem. Med Hensyn til ham saae, følte, tænkte de alt, og det sørgeligste ved deres egen Skilsmisse syntes dem at være, at de nu skiltes fra den, med hvem de kunde tale, sørge, græde over deres afdøde Fader. I den døvende Hvirvel, hvori nu Magdala henkastedes, blev efterhaanden denne Følelse neddysset hos hende, uden at give nogen anden Følelse Plads; men det eensomme frydløse Liv, der blev Augusts Lod, lænkebandt ham saa at sige, til sine Erindringer og Sorger, og nødde ham, eene at sysselsætte sig med disse.

Af det Fragment af en Samtale mellem ham og Trattheim, vi forhen anførte, vil man letteligt slutte, at August skyndte sig at holde op, at modtage Naadsensbrød gjennem hans Haand. Saasnart en Rustvogn fra Trattheims havde afhentet Balthasars Liig, for at bringe det til Hamborg, at det kunde blive jordet ved Lises Side paa Ottensee Kirkegaard, var der intet meere, der kunde binde August til Lisenhain; samme Dag iilte han derfra, og flyttede til Hamborg med den inderlige lønlige Overbevisning, at tillige med hans

gamle Glæders Boelig ogsaa alle Livets Glæder med eet lukkedes for ham.

Kiændt og agtet af mange af Hamborgs og Altonas værdigste Mænd, der tildeels havde været hans egne personlige Lærere, fandt han det ikke vanskeligt med sine Kundskaber at erhverve sig Udkomme. Mellem de fleere Veie, der aabnedes for ham, valgte han at give Undervisning i levende Sprog; og da Hamborg paa den Tiid, meere end nogensinde, vrimlede af Udlændinge, der tildeels maatte vælge sig et nyt Fædreland, og altsaa behøvede at lære dets Sprog; og da disse igien for Hamborgerne giorde fremmed Sprogkundskab meere nødvendig end nogentid, varte det ikke overmaade længe, før han søgtes, betaltes, og — næsten — underviiste, som en T. C. Bruun mellem os. Mere end overflødigen havde han, som enkelt Mand, altsaa at leve af; men desværre er det ikke Alt, hvad der giøres behov til at leve; hans Arbeide var uden Løn, hans Hvile uden sand Vedergvægelse. Jeg vil ikke tale om den ubeskrivelige Forskiæl, der var imellem at underviise den nemme, lærvillige, elskværdige Magdala, og at give Time til en indbildsk dum hamborgsk Incroyable, der egentlig kun, fordi der var Tone, holdt sig en Sprogmester, uden at

have Lyst, Tiid, eller Hoved til at lære noget af ham; eller en med al Underviisning forhen uvant fortræden Udlænding, fuld af Ringeagt for det barbariske Sprog, han skulde lære, og der ligesom udgiød sin Harme paa det over den bittre Nødvendighed, der tvang ham, at besmitte sin Hukommelse og sin Tunge dermed; men hvad endnu var det allerværste: maar August nu saaledes fra den tidlige Morgen til den seene Aften havde giennemtrællet sin Dag, hvem, hvad havde han da arbeidet for? hvo takkede ham derfor? hvad vandt han derved? Sit rigelige Udkomme! vil man sige. Men — et Stykke Brød og en Drik Vand kunde han meget lettere have havt; og hvad meere behøver vel den, som skal nyde det eene? Vist nok var der meere end Leilighed nok i Hamborg, hvor han kunde undflye denne Eensomhed; vist nok frembøde sig offentlige Steder, Adspredelser, Forlystelser for ham i hundredevis; o! men for den, der eengang har havt et Hiem, som Lisenhain var, er den vildeste Ødemark mindre eensom og øde, end hiine kolde, glimrende, fremmede Kredse. Heller gik han derfor, naar hans Dagværk var endt, hiem paa sin eensomme Celle, og nærede der sin Tungsindighed ved at gienkalde sig den marterfulde, men kiære Erindring af hen-

rundne Dage, gienkalde sig, hvor lykkelig han da havde været, og hvorledes han havde drømt at være det evig.

I Begyndelsen var stedse Balthasar Hoved-figuren i hiin hensvundne Lyksaligheds Gruppe; men jo længere og længere Augusts Indbildnings-kraft syslede dermed, jo meere syntes hin, om ikke at synke tilbage i Skygge, dog at fordunkles af Magdala, hvis Figur daglig ligesom meere og meere sprang frem. Uvillig havde han strax paa Lisenhain hørt, at hun skulde til Trattheims, men kun fordi han var i den Overtydning, at hun umueligen der kunde finde sig vel; maaskee og — skiønt han ikke vilde tilstaae sig det selv — fordi det af alle Stæder var det, hvor han selv var mindst for at komme. Men nu efterhaanden, som han mod sin Formodning erfoer, at Magdala der befandt sig særdeles vel; som han saae, hørte, vidste hende at være Dagens Afgud, Dronningen ved alle Forlystelser; som han ikke kunde giøre eet Skridt, uden at møde hendes Navn, hendes For-gudelse, Spørgsmaale eller Fortællinger om hen-de; som hist angliserende Giække dreve ham fra Giæstebordet, i hvad Auberge han end spiiste, ved at skraale hendes Navn til deres første Toast; her calculerende og cogvetterende Lapser istedenfor

Sprogunderviisning krævede Beskeed af ham om hende, vel endog af ham æskede Anviisning eller Anførsel til at blive nærmere kiendt med den skiønne, eller riige Pige; som han paa Lystæderne uden for Hamborg sielden kunde see ud af et Vindue, hvor jo en eller anden Rude brammede med hendes Navn, ikke sielden ledsaget af hiertebrækkende Suk i allehaande Tungemaal; som han sienfynlig opdagede, at Magdala kiendte, yndede, søgte al denne Hylding; o! da maatte han vel med Smerte erindre, hvo hun havde været, hvo hun havde lovet at blive; og ufrievillig indtrængte sig alt oftere og meere levende Forestillingen om, hvad den afdøde Balthasar havde været i Begreb med at giøre, da Døden, maaskee eet eeneste Pulsslag for tidlig for deres Lyksalighed, bortrev ham.

Dog — saa idelig og levende end denne Forestilling kom igien, var endnu August ikke ret bleven opmærksom derpaa; endnu troede han bestandig at elske Magdala blot som en Søster; endnu vare ikke de Storme begyndte, der skulde oppuste denne ømme broderlige Kiærlighed til den ulykkelige Elskers vildeste Lidenskab. Allerede foregik imidlertid ikke ubetydelige Forandringer med ham; lidt efter lidt havde den evindelige mention honorable af Magdala begyndt at give Rum for en

Chronique i det mindste demi scandaleuse; vist nok havde man ikke noget egentlig Ondt at sige om hende; men man begyndte alt meere og meere ligesom at undres over, at man intet havde endnu; og holdt sig imidlertiid efter Vane skadeløs ved at tale saa meget desværre om Alt, hvad der omgav hende, i det Haab, at der i det mindste paa denne Maade skulde komme nogle Stænk hen paa den, som, man var keed af, midt i Solen at finde uplettet. Men saa piinligt, som dette for Auguft endog maatte være at høre, søgte han dog nu at høre tale om Magdala, næsten ligesaa omhyggelig, som han i Begyndelsen havde skyet det; efterhaanden begyndte han endog paa saadanne offentlige Steder, hvor han kunde vente at mødes med hende, at blive en vis Mand, for at holde Die med hende — indbildte han sig selv — meere ligefrem kunde han maaskee have sagt: for at see hende der; ogsaa kom han, trods al sin ikke ubeføiede Afsky for Trattheims Huus, alt flittigere og flittigere, og omsider daglig, til Magdala, for at tale alvorlig og broderlig med hende om den Fare, hun styrtede sig i — gav han til Paaskud for sig selv — men hvorvel han, som oftest gik tre Gange forgiæves, imod han traf hende eengang; hvorvel han, naar han traf hende, stedse

fandt hende omringet af Opvartere og Opvarterſker, Tilbedere og Veninder, og iſær omleiret af de tvende ham uudſtaaelige Demoiſelle Couſiner; hvorvel han altſaa daglig meere og meere erkiændte Umuligheden af, at faae nogenſinde talt eet fornuftigt Ord med hende meere, og altſaa daglig gik bort med det Forſæt, ikke meere at komme igien, fandt han ſig dog, uden ſelv at vide, hvordan, næſte Dag til ſamme Tid, ved Magdalas Dør.

Ogſaa tog viſt nok Magdala beſtandig med ſynlig Glæde og Godhed mod ham; men — desværre — var neppe den første Modtagelſe forbi, før hundrede andre tildeels høiſt ubetydelige Ting havde Krav paa hendes Opmærkſomhed, hendes Glæde, hendes Deeltagelſe, ſaa at hun neppe fik ſiden et eneſte Øieblik meere for ham. Kunde Moritzes Anton Reiſer aldrig forglemme, at hans Ungdomsven Philip dengang, da Anton var hos ham for at raadføre ſig med ham om et Foretagende, hvorpaa hans heele Fremtids Lykke beroede, havde været uendelig ſyſſelſat med en Cocarde til ſin Hat; da kan man lettelig ſlutte, hvad Indtryk det maatte giøre paa den Dag fra Dag meere lidenſkabelig elſkende Auguſt, ſnart at blive afbrudt for et Par Knappenaale, ſaa tilſideſat for

en Garnering, vel endog forglemt over et Hæfte Pandora, eller en Modealmanak. Især kunde han aldrig glemme een Gang, da han midt i en meget varm Skildring af forgangne Dage og Glæder afbrødes af Magdala, som spurgte een af sine Cousiner, hvad Slags Flor man ved en ubetydelig Hofsorg, der om faa Dage indtraf, skulde bære. Denne yderlige Letsindighed bragde ham til at gyse, saa meget meere, da han fuldkommen indsaae, at det vilde være en aldeeles Umuelighed at bringe Magdala til at føle, der kunde være nogen Brøde i, saa gandske at hengive sig til Ting, der ikke engang vare af saa megen Betydenhed, at man kunde sige, der i sig selv var noget Ondt ved.

Sysselsatte imidlertid Magdala sig saalidet med ham, da havde derimod de tvende Cousiner, deels fra deres Fader, som ansaae ham for en insolent Bogorm, deels for deres egen Regning, da de sarcastiske Hug, han ikke nænte at tildeele Magdala, i desrigere Maade regnede ned over dem, desnafladeligere med ham at bestille. For store Flaner til at have Skiønsomhed enten for hans Aand eller Hierte, vidste de kun de tvende Ting om ham, at han var — som de kaldte det — ond, d: det er bitter og vanskelig, hvilket rig-

tig nok hans Stilling daglig giorde ham meere og meere — og at han var en grim Krybling; og denne sidste væsenlige Last, som i deres Øine naturligviis intet, uden maaskee en Formue af et Par Millioner, var i Stand til at afsone, besad de Abeondskab, og Abevid nok til stedse at sætte i det latterligste Lys. Strax fra Begyndelsen havde de giort dem megen Umage for, at faae Magdala til, om ikke at vise, dog i det mindste at lukke ham sin Dør, for paa denne Maade at blive en besværlig Sandsiger qvit; men da dette var forgiæves, siden Magdala paa ingen Maade vilde være sig selv bekiændt, at hendes broderlige Ungdomsven var hende det mindste mindre kiær, end han paa Lisenhain havde været, blev deres eeneste Trøst og Tilflugt at giøre ham latterlig.

I Begyndelsen krympede vel Magdalas naturliggode Hierte sig ved det, saa meget mere, som hun endnu ikke gandske havde glemt, at det var broderlig Ømhed for hende, der havde paadraget ham den Sygdom, hvis ulykkelige Følger man var følesløs nok til at sporte med. Men Latteren kan ikke længe blive ved at være saa nøiregnende; de to Demoiseller vare uudtømmelige i at opfinde Puderier, hvorved et Menneske med Augusts legemlige Mangler maatte giøre en høist

latterlig Figur; snart vidste de f. Ex. til den Tid, han skulde komme, saaledes at barricadere Magdalas Plads med Stole, og allehaande Boskab, at der for et Menneske, som ikke egentlig havde uden een Arm og eet Been til sin Raadighed, var næsten en Alvereise til hende; saa vidste de, at lade noget falde, som han ikke uden Vanskelighed kunde tage op; at anmode ham om een eller anden ubetydelig Villighed, som han ikke kunde vægre sig ved, og hvor han blev sat i en grotesk Stilling; saaledes havde den yngste, som, med sin Tegnemesters Hielp, ikke tegnede ilde, fundet paa, at gisre Carrigaturer af ham i adskillige latterlige Situationer; kort sagt, man overraskede paa saa mange Maader Magdala til at lee af ham, at hun tilsidst selv havde Lsier, først af at see, og snart at sætte ham i adskillige latterlige Situationer, hvorhos hun dog bestandig gientog for sig og for andre, hvilket ypperligt Menneske det var, og hvormeget hun holdt af ham. Arme letsindige Pige! du vidste ikke, at hver Gang du beloe ham, bortloe du vel ikke noget af hans Værd, men dog af din Evne til at skionne derpaa.

Medens saaledes August — Magdala selv ubevidst — daglig blev lettere og lettere i hendes

Vægtskaal, fik han pludselig en ny Modvægt, der snart paa det fuldkomneste gjorde Udslaget mod ham, og hvis Vægt uafladelig steeg i endnu stærkere Grad, end Augusts aftog.

Blandt andre Ting, Herr Commerceraaden, uden ret selv at vide, hvorfor eller hvordan, gjorde megen Paastand at være, var en stor Politicus; og da nogle andre Kisbmænd, hvis større Handelsaand, udmærkede Indsigter, og kloge Driftighed han ikke kunde miskiænde, og altsaa maatte misunde, vare i Raab for at være ivrige Democrater, kastede han sig med Hæftighed i det modsatte Parti, og — uden at mindes, han selv var Borger af en Fristat — ydede Alt, hvad Republik og Republikaner var, det Had, og den Harme, Avind indskisd ham mod hine hans lykkeligere Handelsmedbeilere. Dette hans almindelig bekiændte Sindelag gjorde snarlig hans Huus til Sammelpladsen for Alt, hvad der i Hamborg var af yrkesløse glimrende Emigranter, som paa Contrarevolutionens Velgaaende spiiste hans Mad, drak hans Viin, og gjorde Cour til hans Døttre; og som til Giengield for hans Giæstfrihed ikke alleene forgudede hans politiske Indsigter og Rettroenhed, men og i dybeste Løndom indlode ham i alle deres Contrarevolutionsforhaabninger, Planer, og Drøm-

me; ja endog ofte med den vigtigste Høitidelighed meddeelte ham ubetydelige Papiirsbillinger, undertiden malede fulde med Kragetæer, som de udgave for Chiffrer, undertiden vel endog egenhændig skrevne i selve Hamborg, og hvoraf han, før nogen anden i Verden, fra en sikker Haand fik at vide Alt, hvad en vis Journal, blandt hvis Kilder man snart skulde troe Hr. von Trattheim at have været, med det viise Tankesprog; es kann nicht so bleiben! nu i tolv Aar Maaned for Maaned har ladet os vente — og finde.

I dette giæstfrie, glimrende, og velsindede Huus, som i Emigranternes Cirkel endog var adlet med Navnet le petit Coblence, blev naturligviis enhver ankommen Emigrant af Ton og Qvalité indført, og velkommen. Men, saa mange Stiener af første og anden Størrelse der end glimrede paa dette Firmament, fordunkledes de dog alle med eet, da Vicomten af Beaufort Joyeuse lod sig see mellem dem. Nedstammende fra en af Frankerigs ældste Adelsslægter, som endog, skiondt lidt til venstre Haand, giorde Paastand paa at være af gammelt Kongeblod, fød til umaadelige Eiendomme og indbringende og glimrende Hofcharger, havde han ved selve Frankerigs Hof spilt en udmærket Rolle; saa meget meere,

da han fra sin allerførste Ungdom af i Ødslinger, Gield, og alskens Udsvævelser havde vovet at binde an med den berygtede Egalité, og alle sin Alders og Stands navnkundigste Forsødere og Vellystlinge, af hvem; han i det mindste smiggrede sig, i ingen Henseende at være overvunden. Aldeeles uvant og ukiendt med enhver Slags gavnlig Syssel, alt for overmættet fra Barndom med alskens Adspredelser og Forlystelser til at finde ringeste Moerskab i de uskyldige af disse, vare uhyre Lykkespil, al Slags Intrigue, og Forførelse, hans eeneste Moro; af Ørkesløshed, Vane, og Stolthed var han Intrigant, Forfører, og Spiller.

Med alle disse Laster foreenede han ikke blot alle udvortes Fortrin, der gemeenlig erhverves i selvsamme Skole, et ved overvættes Færdighed i alle saakaldte ridderlige Øvelser ualmindelig uddannet Legeme, udmærket Lethed og Anstand i Adfærd og Bevægelse, den høieste Grad af Fuldkommenhed i de tusende Smaating, der tilsammen udgiøre, hvad man kalder den fineste Levemaade, og en overordentlig Verdenskundskab o: Færdighed i at omgaaes alle Mennesker efter den Forudsætning, at de enten vare, eller maatte, og vilde blive ligesaa fordærvede, som han; men han besad tillige Skinnet af adskillige sandere Fortrin,

som dog i Grunden ligeledes udvældede fra hans Laster. Han havde saaledes ved sine mangfoldige Galnings og Vellystlings Eventyr mødt og trodset saa mange Farer, at han ingen meere agtede, eller kiændte; han var for ødsel med Penge, til ikke, naar hans Hensigter, eller Forfængelighed, eller Lune krævede det, at kunde viise sig gavmild og ædelmodig; han — dog, hans udførlige Caracteristik vilde udkræve meere Rum og Tiid, end vi her kunne anvende derpaa; i Augusts efterladte Papirer findes imidlertid overflødige Bidrag dertil, som maaskee til en anden Tiid kunne nyttes.

Ikke saa snart lod en saa fuldkommen Cavalier sig see i Hamborg, før han strax blev Dagens Afgud. Alle glimrende Huse aabnedes for ham, alle Skiønheder mylrede ud for at see ham, og sees af ham; et Blik, en Hilsen, et Smiil af ham var en Lykke, som de med enhver Opoffrelse af Tiid, Penge, og, hvad man i ældre Dage kaldte, Anstændighed, beilede til. Den eeneste af Dagens Skiønheder, der ikke gandske saaledes kom ham imøde, var Magdala; ei, som hun ikke var forfængelig nok til at ønske hans Opmærksomhed, og Udmærkelse; men fordi hun var stolt nok til at giøre Fordring paa, den skulde søge hende, og hun ikke den. Ogsaa bidrog uden Tvivl just dette

Fremfærd ikke lidet til, at hun fremfor alle de øvrige snarlig faldt ham i Øie. Strax ved deres første Sammenkomst viiste han hende meere end sædvanlig Opmærksomhed, og hans øvede Øie opdagede snarlig, at hun intet mindre end forsmaaede den Hylding, hun ikke syntes at søge.

Havde det været Magdala smiggrende, at en saa tilbedet Døgngud udmærkede hende, da forøgedes hendes Triumph ikke lidet ved den Misundelse, hun snarlig erfarede, denne Udmærkelse, hos Hamborgs øvrige Damer, og især hos hendes tvende indtil dette Øieblik saa overvættes venskabelige Cousiner, havde opvakt. Virkelig — havde de af Beaufort Joyeuse været betalte for, at anbefale ham hos Magdala, at giøre hende denne Erobring interessant, de kunde ikke med større Flid og Held have giort det. Heele Dagen igiennem fortalte de Magdala om ham; alle hans Skridt, alle hans Bevægelser, hvert Ord, han sagde, vare de underrettede om; og alle vidste de med Bitterhed at hentyde paa hans Lidenskab for Magdala. De vidste, at han havde afslaaet en petit Souper hos en fransk Theaterkiønhed, der ligesaavel var Dagens Gudinde, som han var dens Gud; at han paa et prægtigt Bal havde vægret sig ved at danse, og ligesom syntes at giemme sig til en Dame,

som ikke kom; at han allevegne var tankespredt og uglad, saasnart ikke Magdala var der; men at han, saasnart han fik Øie paa hende, oplivedes med eet; og hundrede deslige Ting, som Magdala deels selv havde seet, og som deels ved den Opsigt, han giorde, havde Offenlighed nok til, at være hende desuden bekiendte, men som fik uendelig høiere Interesse og Troværdighed paa misunnelige Medbeilerskers Læber.

Daglig blev saaledes denne Erobring Magdala vissere og interessantere; og da Beaufort Joyeuse intet meere lønnende i Hamborg kunde finde, at forslaae sin Ørkesløshed med, giorde han troelig alt sit til at bestyrke hende meere og meere deri. Ved første Hiekast havde han opdaget, at Magdala hos sin Elsker vilde giøre Fordring paa Tilbedelse; og han tilbad. Sikker paa, at intet af hans Adfærd vilde undgaae hendes Opmærksomhed, eller blive hende ubekiendt, spillede han den tilbageholdne og ærbødige Elsker, der vil dølge sin Kiærlighed, og kun ufrivillig overraskes af dens Overmagt til at røbe den; men dette giorde han saa hyppig, og saa kiendelig, at denne Lidenskab snart var den offenlige Hemmelighed.

Naturligviis kunde den heller ikke længe blive August ubekiendt. Ikke blot kunde han næsten ikke

gjøre eet Skridt, ikke see eet Menneske uden at høre tale om Joyeuse og Magdala, der saa gandske vare Dagens Anliggende, at man endog paa Børsen snakkede derom; men ogsaa foregik med eet saadan en Forandring med de tvende Cousiner, at de, istæden for at drive Giæk med ham, nu behandlede ham med udmærket Artighed, ja endog i Fortrolighed gave ham idelige Vink om, at han dog skulde advare sin unge Cousine om hendes uforsigtige Omgang med denne Franskmand.

Skiønt ikke meget bekiendt med den store Verden, havde dog August sunde Øine nok til at see, at heele deres Hensigt var at gjøre ham til Vaabendrager for deres Misundelse, og giennem ham faae Magdala sagt, hvad, de let kunde forestille sig, i deres Mund vilde blive taget for Jalousie, og altsaa snarere smiggre end saare Magdala. Han vogtede sig altsaa særdeles for at gaae deres Ønind til Haande; at imidlertid Magdalas Adfærd med Beaufort Joyeuse ikke var ham ligegyldigt, end sige behageligt, kan man let tænke. Vist nok troede han ikke, at denne glimrende Vellystling i nogen Maade kunde være Magdalas Hierte farlig; nødvendig, tænkte han, maatte hun fordre Hierte hos den, til hvem hun skulde bortskiænke sit; heller ikke kunde han nedværdige

Magdala saa dybt, at frygte, det, man egentlig kalder Forførelse, kunde nogensinde blive farligt for hende; men baade var det ham dybt indprentet, at om man end slap fra en Vellystling med det meest uplettede Hierte, undslipper man ham aldrig med aldeeles usmittet Rygte; ligesom han og fuldkommen troede med Rousseau, at et agtværdigt Fruentimmer maatte der slet intet tales om, og at ethvert Rygte, der gik om en Pige, paa saare faa Tilfælde nær, var et Vanrygte; og desuden, just fordi han ansaae det Heele for, hvad det endnu i sig selv ogsaa var, en Flaneries og Forfængelighedes Sag, just derfor var det ham særdeeles modbydeligt. Ogsaa foresatte han sig ofte alvorlig og eene at tale med Magdala derom; men naar traf han hende alleene? og overalt — om det og hændtes iblandt; hun tog saa venlig imod ham, naar han kom, var saa godmodig munter, saa bliid; hvor kunde han da nænde at tale til hende om noget Ubehageligt? Og hvad skulde han da og sige? hvad egentlig strafværdigt var der i det, hun giorde? hvad kunde hun til, at denne Udlænding fandt hende smuk? Hun lod sig tilbede af ham! hvad kunde hun giøre? overtraadde hun nogentid den strængeste Anstændigheds Grændser? var der i heele hans Forhold det mind-

ste, hun kunde, og burde optage ilde? Men hun fandt Behag i hans Hylding! Nu vel! og hvad egenlig strafværdigt var deri? og var han da den første, eller den eeneste, med hvem dette var Tilfældet? og hvorfor talte August da just nu? Bestandig foresatte han sig da, at udsætte det til en bequem Leilighed; men denne kom aldrig, og kom saa meget mindre, jo meere han udsatte det; thi med hvad Føie skulde han paaanke i Dag, hvad han havde taugt til i Gaar? og naar han selv maatte tilstaae sig, Magdala var brødefri, hvad Brøde havde han da at bebreide hende? Skulde han maaskee ogsaa ligesom de tvende Cousiner være misundelig? misundelig over Beaufort Joyeuse, ligesom de over hende? Denne Tanke bandt ganske hans Mund, ja forledte ham endog nu og da at holde med Magdala mod hendes Cousiner, selv naar han i sit Hierte ikke kunde misbillige deres Ord, saalidet han end bifaldt deres Grunde.

Men paa denne Punkt stode ikke Tingene længe. Hvad der i Begyndelsen blot havde været en Forfængeligheds og Letsindigheds Sag for Beaufort Joyeuse, fik Tiid efter anden et andet Udseende i dennes Øine. Remisserne fra Frankerig vare paa seenere Tider udeblevne; de øvrige Kilder udtørredes ogsaa efterhaanden; og saa stor en Anti-

republikaner Trattheim end var, og saa fuldt og fast han end troede paa Contrarevolutionen, var han dog Kiøbmand nok til, ikke paa en Sikkerhed af saadan Natur at giøre noget betydeligt Laan eller Forskud. En Levemaade, som Beaufort Joyeuses, udkrævede imidlertid hyppige og betydelige Penge; og da han nu hørte, at hans nye Herskerinde var en riig Arving — og naar en kiøn ung Pige eier tredivetusend Daler, blive de altid i Rygtets Mund i det mindste til fem Gange saa mange — fik han ikke ilde Lyst til, at giøde sit Stamtræe af denne Mødding (som den fordums franske Adel udtrykte sig, naar den giftede sig ind i en rig borgerlig Familie), eller i det mindste, ved at lade, som dette var hans faste Forsæt, at giøre Trattheim troskyldig nok til at aabne Vicomten sin Kasse, i den Tanke, af sin Myndlings Formue i sin Tid at kunde holde sig skadesløs. I Følge af denne Plan begyndte han, uden i mindste Maade at udlade sig det ringeste med nogen Slags Hensigter paa Magdala, ofte at tale med Trattheim, om der ikke i Nærheden af Hamborg skulde i Holsteen findes et anseeligt Jordegods, hvor han kunde — som han meget galant udtrykte sig — leve *en homme de qualité, qui s'est retiré du monde*; ikke — sagde han

— fordi han i mindste Maade tvivlte om, han jo snart vilde i sit Fædreland blive indsat i alle sine Eiendom og Rettigheder igien, men fordi andre Omstændigheder kunde gjøre ham det ønskeligt, at vælge et andet Leveſted.

I saa myſtiſk en Tone han imidlertiid talte om diſſe andre Omſtændigheder, var det dog langtfra ingen Hemmelighed, hvori diſſe beſtod. Daglig ſpilte han meere og meere øienſynlig den ſværmeriſke og tilbageholdne Elſker, der kiæmpede for at dølge den Lidenſkab, ſom uoverſtigelige Hindringer modſatte ſig. Den ſaakaldte følſomme Tone, der i Beſtandighedsordenens Dage en kort Tiid mellem det franſke Hofs Vellyſtlinge havde været Mode, var ham endda ikke ſaa langt af Minde eller af Vane, at han jo endnu beſad den i en langt høiere Grad, end der behøvedes til at ſkuffe en troſkyldig og forfængelig Pige, der alt for gierne troede, hvad der ſmiggrede hendes Forfængelighed, og der ikke af egen Erfaring havde lært, hvor let det var at lege med Følelſer. Vis paa, at Magdalas Øine og Øren fulgte ham allevegne, giorde han ſig ſynlig Umage med at paalægge ſig Tvang i hendes Nærværelſe, for at røbe ſig desſtærkere, naar han kunde lade, ſom han troede ſig ikke bemærket af hende. Saaledes midt

i de meest blodigpolitiske Samtaler ved Trattheims Bord, naar hans Staldbrødre med Ild og Sværd banede Vei til deres forrige Herligheder, og Frankerigs Frelse, skildrede ham med rousseauske, florianske og raciniske Farver den stille huuslige Lyksaligheds Fortrin, naar man med en elsket Mage i en landlig Afkrog levede ukiændt og glemt; afbrød sig nu ofte midt i saadan en Skildring med et halvundertrykt Suk, og udraabte da hæftig: dog — naar man hedder Beaufort Joyeuse, er det ikke tilladt, at tænke saaledes! og henfaldt nu Resten af Maaltidet til en tankespredt Tungsind, som ikke var vanskelig at fortolke. Overalt foregik i hans heele Væsen og Adfærd en sienlig Forandring. Han var meere skiødesløs i sin Paaklædning, mindre glimrende i Samtale, høist ligegyldig for de Forlystelser, han ellers syntes at sætte meest Priis paa; ja selv hans Politesse syntes ikke altiid at blive ham tro; hans Tanker vare ofte fraværende, og han var endog mod Magdala selv uopmærksom; mod andre stundum vranten og studs. Hans Fødsel, hans Stand, hans glimrende Stilling syntes at være ham en tung Byrde, som han imidlertiid ærede for meget til, at torde afkaste den.

Heele Hamborg lagde Mærke til dette Adfærd, og heele Hamborg vidste, hvad Vicomten fattedes. For at ægte en Borgerpige maatte han opoffre, hvad han hidtil havde sat saa meget Pris paa; det var naturligt, at et saadant Offer maatte koste; men man havde ikke mindste Tvivl om, at det jo vilde blive bragt, og Magdala seire. Ikke lettelig forgik nogen Dag, at jo flere enten lykønskede, eller fixerede Magdala med denne glimrende Erobring; og ikke er det at undres, at hun snart ansaae for en betydelig Lykke, hvad Misundelse og Deeltagelse ligesom kappedes om at udraabe derfor. Ligesom hun nu var i den urokkelige Overbevisning, hun var elsket af ham, saa behøvede hun ikke heller lang Tiid til at overtyde sig om, at hun elskede ham ikke mindre. Den Glæde, hendes Forfængelighed følte, ved at smigres paa eengang fra saa forskiellige Sider, at elskes af en saa forgudet, saa indtagende, og derhos saa letsindig Mand, med en saa sværmerisk Lidenskab, der bragde hende saa store og saa besværlige Offere, kunde af et saa uerfarent, og med sig selv saa ubekiændt Hierte ikke let blive taget for andet end Kiærlighed; overalt var det af Alt, hvad der omgav hende, saa eenstemmig afgiort, at hun elskede, og ikke kunde andet, end

elske den elskværdige, tilbedelige Vicomte, at det vilde været gandske forgiæves, hun selv vilde vovet at tvivle derpaa.

Mellem dem, som især vilde have bestyrket Magdala i denne Overbeviisning, hvis det havde været behov, vare hendes tvende Cousiner. Saa fremmede, saa kolde, saa uvenskabelige de havde været mod Magdala, da hun rovede dem en Tilbeder, deres Forfængelighed giorde Fordring paa, saa meget blidnedes de nu med eet, da hun ved saa glimrende et Parti havde Udsigt til at omgive Familien med en Glands, der naturligviis vilde kaste et Gienskin paa dem. Ligesom de tilforn heele Dagen igiennem havde plaget hende med Spidser og Finter, da de i det Heele kun troede at see en Forfængeligheds og Coqvetteries Handel, som de egenlig dog blot misundte hende, da giorde de det nu meere end godt igien, ved uafladelig at forgude Vicomten, aldrig at tale om andet end hans Fuldkommenheder, og hans Elskov, og uden Ophør være sysselsatte med at giøre ham Magdala meere elskværdig og meere forelsket, da de syntes næsten mere bekymrede end hun for, at dette glimrende Parti skulde kuldkastes.

Ogsaa havde han nær givet Leilighed, at deres Veltalenhed og Nidkiærhed for ham kunde

kommet paa en høistalvorlig Prøve, da han ved en uventet Hændelse paa samme Tiid blev rørt i en Forbindelse, der ikke alt for godt stemte med den sværmerisk romantiske Lidenskab, han gav sig Udseendet af at føle for Magdala. Der var nemlig hos en fremmed giennemreisende Kiøbmand bleven bortstiaalen en betydelig Sum reede Penge, og alle Omstændigheder syntes at vise, at Tyveriet maatte være skeet ved Hielp af en Tyvenøgle, da intet Spor til Indbrud var at see. Dette Tyveri blev naturligviis behandlet med al den Alvorlighed, en Pengesag i Hamborg maae have; og blev da blandt andet giort Forespørgsel hos alle Smedde, om nogen af dem nyelig havde havt en egen Hovednøgel at giøre. En opgav da, at han for en meget navnkundig fransk Sangerinde, som paa den Tiid var Hamborgs jordiske Venus, ligesom Magdala den himmelske, havde i stor Lønndom forfærdiget en meget betænkelig Nøgle. Alle hendes Indvendiger, og al hendes mægtige Beskyttelse uagtet, maatte nu Sangerinden møde for Retten, og giøre den Forklaring, at hun havde ladet den giøre til en Landsmand, som ved den — dog ikke først uden at være krøbet over en Haugemuur, og vandret nogle andre hemmelige og møisomme Veie — af en Bagtrappe kunde incognito

lukke sig ind i hendes Boudoir, hvor hun havde sit lidet Bibliothek; og denne Landsmand var — Beaufort Joyeuse. Hvorvel denne Sag nu ikke kom videre, da den Bestiaalne tilfældigviis kom efter, at den, der havde taget hans Penge, ingen Tyvenøgle havde behøvet, da det var et Fruentimmer, der reiste med ham, som hans Kone, og var hans egen Nøgle betroet — var dog den Opsigt, den havde giort, da den angik to saa offenlige Personer, derved langtfra ikke neddysset.

Naturligviis kom da denne Begivenhed ogsaa for Magdalas Øren; og saa megen Levning af hendes lisenhainske Begreber var der hos hende endnu, at den krænkede hende usigelig. Hendes Cousiner, der ikke vare vante til at see sligt i saa alvorligt et Lys, vilde i Begyndelsen henslaae det i Spøg, og heller finde deri et for Magdala smigrende Beviis paa hendes Elskers Tilbedelighed; men til denne Flanephilosophi var Magdala endnu ikke moden; de forandrede altsaa Tone, og prøvede at giøre heele Sagen til Digt, hvilket imidlertid vilde have havt sine Vanskeligheder, havde ikke Beaufort Joyeuse, der forudsaae den Streg, dette kunde giøre i hans Planer med Magdala, vidst at skaffe sig en dueligere Talsmand, og at give det Heele en Vending, saa at

det tvertimod endog blev til hans Fordeel hos hende.

Han havde nemlig — saasnart han mærkede, Sagen var paa Veie at komme for Lyset — med megen tilsyneladende Fortrolighed og Forlegenhed vendt sig til Trattheim, og bedet ham gjøre sig al optænkelig Umage, at denne Sag ikke blev videre undersøgt, da der stak en politisk Løndom af yderste Vigtighed derunder. En Person, som han ikke torde nævne, og som man maaskee af alle Mennesker paa Jorden mindst drømte om at være i Hamborg, havde der sine Lønmøder med ham; og da det naturligviis i høieste Grad vilde være ubilligt, at den lojale Sangerindes Rygte skulde lide under hendes Lojauté, og da han ulykkeligviis var af de Mennesker, man ikke kunde taale at see hos en smuk ung Pige, uden at tillægge ham Hensigter, havde han valgt hint ugiennemtrængelige Incognito, som nu ved denne fatale Hændelse var røbet.

Saa strængt — eller maaskee jo strængere — han paalagde Trattheim Taushed med, hvad han her havde betroet ham, kiændte han ham dog for vel til at tvivle paa, at han umulig kunde troe sig i Besiddelse af en saa betydelig politisk Hemmelighed uden at gjøre sig til deraf; ogsaa var

han overtydet om, at jo mindre han ved denne heele Confidence havde ladt til at have Hensyn paa Magdala, jo snarere vilde Trattheim give hende Deel deri, og jo fuldkomnere Tiltro vilde den vinde hos hende. Det Menneske kiændte sine Folk. Neppe var om Middagen ved Bordet Døttrene begyndte at tale om denne Historie, som den almindelige Bysnak, før Trattheim med en mystisk og vigtig Mine paalagde dem Taushed, og advarede dem, at jo mindre der, i det mindste fra hans Huus, blev talt om den Sag, jo bedre var det; og da Magdala, som mærkede, at han troede at vide de nærmere Omstændigheder, i den — maaskee hende selv ubevidste — Hensigt, at udlokke disse, gav sin Ømfindtlighed mod Beaufort Joyeuse temmelig frit Løb, afbrød han hende med den Forsikkring: "at Vicomten ikke allene var fuldkommen uskyldig; men at han endog aldrig havde lært at kiænde ham fra en ærværdigere Side end i dette Øieblik, da han udsatte sig for Miskiændelse og Eftertale, for ikke at...." Her afbrød han sig betydende, og tilføiede: nok! det er en ædel Mand, en stor Mand, en Chevalier sans peur, et sans reproche.

Dette med saa megen Tilforladenhed, saa megen Høitidelighed givne Vidnesbyrd, ikke blot

beroligede Magdala aldeeles, men bragde hende tillige til at angre, hun uden Føie havde kundet mistænke, fordømme sin Elsker; og da denne — som var snu nok til at opdage, at hans List havde giort sin Virkning — nu tillige besad den Snedighed, med en mismodig og ængstlig Mine at holde sig tilbage fra Magdala, og ligesom ikke at torde nærme sig hende, i den visse Forudsætning, hun maatte være ham vreed, uden at han kunde retfærdiggiøre sig, troede hun at være ham skyldig med fordobblet Blidhed og Ømhed at komme ham imøde, og lade ham føle, hvad hun ikke torde sige ham.

Dette mærkede den Listige ikke saasnart, før han besluttede, at nytte det til at fremskynde Knudens Opløsning. Hidtil havde han bestandig lagt sienspnligt Dølgsmaal paa sin Kiærlighed, og kun ladet den ligesom ufrivillig røbe sig; og selv hermed havde han, siden hiint Rygte begyndte, været varsommere end nogensinde; ligesom han og med eet holdt op at tale om at bosætte sig i det Holsteenske. Nu, da Magdala meere og meere kom ham imøde, syntes hans indvortes Kamp at fordobbles; han vidste med sand fransk Sørgespiller-Lethed, at falde fra enthusiastisk Glæde til mørk Mismod; indtil han endelig engang, da

de havde fordybet sig i den saakaldte engelske Have paa Trattheims pragtfulde Lyststed, ligesom overvældet af sine Følelser, udbrød: "O Magdala! dersom jeg torde troe det! dersom De elskede mig?" "Jeg elsker Dem!" sagde den trohiertige Pige, der troede, under hine Omstændigheder at skylde ham denne Tilstaaelse. Med velspilt Henrykkelse sank nu den snedige Bedrager for hendes Fødder, for derfra at kaldes i hendes Arme. I det samme fattede han sig, og vendte tilbage til sin Rolle, som Mand af Grundsætninger: "Elskværdige, elskede Pige!" sagde han, "siden da vore Hierter have overrasket os, er det forgiæves at vilde tie; men det er ikke her, ikke i denne forførisk farlige Eensomhed, jeg bør sige, hvad der endnu staaer tilbage. Følg mig til Deres Oncle." Bevinget af Glæde, af Kiærlighed, af Stolthed ilede nu den henrykte Pige med ham til Trattheim, og i største Hemmelighed betroede Beaufort Joyeuse ham nu, at han elskede hans skiønne Niece; at han, henrevet af sin Lidenskab, i dette Øieblik havde giort hende Tilstaaelsen, og nu kom at gientage den i hendes anden Faders Nærværelse; at det var hans Forsæt, at kiøbe sig Godser i det Holsteenske; men at det var nødvendigt for den høistvigtige politiske Underhandling, der i

dette Øieblik var i hans Hænder, og hvorpaa Frankeriges og hele Europas Frelse beroede, at det Hele blev en Hemmelighed, til han kom tilbage fra en Lønreise, han inden kort Tiid i de vigtigste Anliggender maatte gjøre. "Inden han frasagde sig sit Fødeland for ene at leve for Kiærlighed, og huslig Lykke — lagde han sværmerisk til — var han fortryllet over, at kunde ende sin Bane med en udmærket Tieneste, der forvissede ham et ærefuldt Sted i Fædrelandets taknemmelige Erindring." Ikke nær saa megen List eller Veltalenhed havde været behov til at daare Trattheim og Magdala, der troede ham for gierne til ikke at være lettroende.

Medens her alt var i den meest jublende Glæde — thi Beaufort Joyeuses Hemmelighed blev naturligviis ikke bedre bevaret, end han ventede, og end slige Hemmeligheder pleie — var den arme August et Rov for det meest sønderknusende Mismod. Allerede fra det første Øieblik af, da man i Hamborg begyndte at ymte om, at Joyeuse Beauforts Hensigter torde være af en alvorligere Natur, at det torde være hans Hensigt, at ophøie Magdala til sin Gemalinde; havde August med bitter Anger bebreidet sig sin hidtil iagttagne svage og feige Taushed; at han, daaret af den Drøm,

at Magdala hos den, hun skulde troe sig elsket af, end sige elske, vilde fordre Hierte og Aand, som hos ingen Vellystling kunde være at vente, havde han ganske tabt af Minde, hvorlidet en uerfaren troskyldig, og ydermere forfængelig Pige vidste at skielne mellem Glimmer og Guld. Nu var det for silde at tage Bladdet fra Munden; og med hvad Skin af Ret skulde han og gjøre det? Naar det virkelig var saa, at Joyeuse Beaufort alvorligen beilede til Magdala, vilde man da ikke deri finde Alt, hvad August mod ham som Vellystling og Forfører kunde have at sige, tilstrækkelig giendrevet? og hvo var desuden August, at han torde tale mod saadan en Lykke, der blev hans Cousine tilbuden? af hvilke Kilder vilde man udlede dette hans Forhold?

Midlertid indtraf den ovenomtalte Begivenhed med Sangerinden og Tyvenøglen; og begierlig greb August denne Leilighed til at sige, hvad han saa bittert bebreidede sig at have fortaugt. Saameget troede han endnu at kunde lide paa Magdalas Hierte, at, jo mere hun elskede Beaufort Joyeuse, jo hæftigere vilde hun blive forbittret over et saa uværdigt Adfærd af ham. Men han kom forsilde; allerede var hun af Joyeuse ved Trattheim blevet forud indtaget til hans Fordeel.

Med yderste Kulde hørte hun Augusts Fortælling om en Begivenhed, hvorom hun troede selv at være langt bedre underettet; med yderste Fortrødenhed afbrød hun hans Betragtninger over Joyeuses Caracter; ogsaa blev hun troeligen understøttet af sine tvende Cousiner, der naturligviis, efter deres nærværende Forsoning med Joyeuse, maatte være August ligesaa fiendske, som de nys havde været ham naadige; og da han i Fortsættelsen af den temmelig levende Samtale blandt andet lod falde disse Ord: at Kiærlighed var blind, afbrød den yngste Cousine ham med det spottende Spørgsmaal: "om han troede, det var bedre, hvis den var eensiet?" og i det han med et foragteligt Blik vilde tage Hævn over denne lumpne Uartighed, faldt hans Øie paa Magdala, og saae tydelig, at det usædvanlige Haansmiil, der i dette Øieblik vanhældede hendes skiønne Læber, ikke var Misfornøielse mod hendes uartige Cousine.

Dette Lynglimt opklarede ham med eet; han saae nu, hvorledes Magdala, og hvad der omgav hende, udtolkede hans Forhold; saae, at hvert Ord, han vilde sige mod Beaufort Joyeuse, vilde blive udtolket, som Virkning af en ussel, latterlig, hos en ulykkelig Krøbling dobbelt latterlig

Skinsyge; det høvede Blik sank til Jorden, uden at ramme den uvittige Cousine; taus tog han Magdalas Haand, kyste den med et Suk, og gik bort. Det var — følte han — hos Magdala aldeles ude med ham! ak! og i samme Øieblik følte han mere levende, mere umodsigelig end nogensinde, at Cousinerne havde Ret, at han — elskede Magdala, og det ikke blot som en Søster.

Havde han midlertid alt ved sin formeente Ubillighed mod Joyeuse forspildt Magdalas Godhed, da drev hans Stemning og Omstændighederne ham til alt meere og meere at sætte sig i hendes Ugunst. Ingensteds kunde han komme, uden man talte om Joyeuse, og Magdala, og naturligviis henvendte man oftest Talen til ham, som Magdalas Frænde; høist naturligt var det, at August, hvis heele Siæl var fuld af Bitterhed mod den, der ikke blot giorde Magdala uvenlig, uretfærdig mod ham, men der og — derom var han overbeviist — maatte gisre hende ulykkelig, ved slige Leiligheder ikke omtalte ham mildelig; høist naturligt, at der undslap ham mangen Sarcasme, hvis Galde var alt for blandet med Salt, til ikke at flyve fra Mund til Mund, og som omhyggeligen, vel undertiden endog lidt forstærket blev hiembragt Magdala, snart af dem, der mis-

undte hende Beaufort Joyeuse, snart af dem, der hadede August. Jo kiærere hun fik Joyeuse, og troede at være ham, jo utilgiveligere Synder maatte naturligviis disse uretfærdige Bitterheder være i hendes Øine, saa meget meere, som hun i en vis Maade skrev dem paa sin Regning, og følte, at det var af skinsyg Lidenskab for hende, den ellers saa milde godmodige August var saa bitter; og saa villige Fruentimmer ere til at tilgive den yndede Elsker hans Skinsyge, om den endog fortrædiger dem, saalidet taale de den af den forskudte, især hvis den paa nogen Maade fortrædiger Yndlingen.

Det var ikke Beaufort Joyeuse ubekiændt, hvorledes August talte om ham; men han gav sig Mine af at foragte det; og da Trattheim, der hadede August af sit ganske Hierte, og blandt andet gav sig og andre til Paaskud, at det var en Jacobiner, og en Sansculot (fordi han nu og da havde udladt sig med, at der var en stor Forskiæl paa enkelte Handelsmatadorers tilsyneladende Riigdom, og paa almindelig Velstand, eller Vel) engang ved sit Taffel spurgte Joyeuse, hvorfor han vilde taale de Insolencer, svarte denne med en uoversættelig Gallicismus: que ce seroit attenter aux droits de l'homme, que de ravir a ce

maitre de langue l'usage libre du seul organe, qui etoit a sa disposition; au reste — hviskede han i det samme til Magdala, som var hans Borddame: il a l'honneur de vous appartenir. Men saaledes at skiænke Magdala sine Forurettelser, var efter hendes Tanker at paalægge hende den Forpligtelse at hævne dem; og var hun da ved enhver Leilighed, især hvor Joyeuse kunde see det, eller faae det at vide, saa kold, saa fremmed, endog saa synlig stolt mod August, at denne, som siden ovenanførte Samtale havde holdt op at komme til hende, nu ogsaa besluttede at skye hendes Møde.

Overalt martrede det August alt for meget, ikke at kunde giøre noget eeneste Skridt uden at hiemsøges af idelige Erindringer om det, han saa lidet behøvede at mindes om; uden Vanskelighed besluttede han sig da til at trække sig med eet ikke blot ud fra de faa Forbindelser og Adspredelser, han hidtil havde havt, men endog fra al Menneskeomgang. I den Tiid, han havde givet Sprogunderviisning, havde han tient saa vel, at han med sine faa Fornødenheder havde oplagt saa meget, som han for nogle Maaneder behøvede for at leve; med eet opgav han da alle sine Underviisninger, og levede usynlig og eene paa sit eensomme

Værelse i Stadt Copenhagen, et den Tiid ikke meget søgt Værtshuus i en Udkant af Hamborg.

Midlertid blev han ikke længe her fuldkommen eene; da det var et af de mindst glimrende og mindst dyre Værtshuse der i Byen, havde en fransk intet mindre end riig Emigrant valgt det til sin Bopæl, og med ham kom August snart i en saare nøie Forbingelse. Inden Revolutionen havde han været Abbè, og var i Septembermordene ved en synderlig lykkelig Hændelse undgaaet det Blodbad, der skeede i Fængslet St. Firmin, hvor han med fleere sine Ordensbrødre var indspærret. Der var nu for ham intet andet at gjøre, end at udvandre, da han, skiøndt sand Republikaner i sit Hierte, saaledes var udstødt af sit Fædreland. I øvrigt besad han mange og mangehaande Kundskaber, og var især blevet August interessant ved sit ualmindelige Bekiændtskab med sit Fædrelands Revolution, paa hvis store, skrækkelige, og underværdige Scener August ofte og gierne hæftede sit Øie for at unddrage sine Tanker fra, hvad der martrede ham selv.

Men snart fik de en endnu nøiere Berøringspunkt. Denne Emigrant — Saint Firmin kaldte han sig, til Erindring om sin forunderlige Redning nysnævnte Sted — var Beaufort Joyeuses

ſvorneſte Fiende; han havde en inderlig elſket Søſter, ſom denne Slange ved en lang Række af de meeſt ſataniſke Kunſtgreb havde forført, derpaa forladt, og giort ulykkelig, og ſom nu vanvittig og indſpærret henjamrede ſit Liv i et Hoſpital for Afſindige. Fælles Kiærlighed ſiges i Almindelighed at knytte haſtige og inderlige Venſkaber; men der gives Tider og Tilfælde i Verden, da fælles Had knytter dem langt faſtere og varigere. Heele Timer, ja ofte heele Nætter ſad de hos hinanden, og nærede og mættede deres Had med at tale om Beaufort Joyeuſe, eller rettere, Auguſt hørte med Skinſygens heele Begiærlighed til, medens St. Firmin med Forbittrelſens Veltalenhed beſkrev alle de Kunſtgreb, Voldſomheder, og alſkens Nederdrægtigheder, den Uværdige havde iværkſat for at faae hans arme Søſter i ſine Hænder, og fremfor alt den umenneſkelige Kulde, hvormed han efter en kort Beſiddelſe, lige døv for Medlidenheds og Retfærdigheds Stemme, havde aldeeles forſkudt hende, og tryg bag det ugiennemtrængelige Hegn, hvormed Fødſel, Rang, og Riigdom omgav ham, ſpottede Søſterens Jammer, og Broderens Forbittrelſe.

Vel kunde Auguſt ikke foreſtille ſig, at en lignende Skiæbne kunde foreſtaae Magdala; men

levende, umodstigelig følte han, at hun med et saadant Menneske nødvendig maatte blive ulykkelig; ogsaa var han bestandig efter enhver saadan natlig Samtale næste Morgenstund, al foregaaende Afvisning og haanlig Behandling uagtet, ved Magdalas Dør; men for ham var der ingen Magdala meere; og Domestikerne selv, der i et Huus, der lignede saameget et Hof, havde den sædvanlige Hofkundskab om, hvorledes Værelasset stod, troede sig ikke i mindste Maade forbundne at dølge en saa uvelkommen Persom, at det var eene for ham, Jomfruen var ikke, og aldrig vilde være, tilstæde.

Medens August saaledes gientog sine spildte Forsøg til Magdalas mulige Redning, var uden hans Vidende hans nye Ven i en meere lovende Virksomhed. Hans Deeltagelse i Augusts Lidelser havde vakt hans Hævngierrighed mod hans Søsters Forfører til ny Driftighed, og Hævnen skulde bestaae i, at tilintetgiøre Beaufort Joyeuses nærværende Planer paa Magdala, hvilke han ikke kunde forestille sig at være saa ligefrem, som den endnu stedse troskyldige August antog. Middelet hertil kom ham af sig selv i Hænde.

Han var, fra deres Fædreland af, en gammel Bekiendt af titomtalte Sangerinde, der endog var

hans Byesbarn. Med Føie forudsatte han, at den hemmelige Forstaaelse mellem hende og Beaufort Joyeuse ikke over Tyvensglehistorien var afbrudt; og han kiændte hin forfængelige Vellysting nok til at vide, at jo meere han satte en Ære i at kunde spille til fuldkommeste Bedrag enhver Rolle, jo stoltere var han og af, saasnart han var uden for Scenen, at viise sig i sin sande Carakter, og bramme med, at hiint blot var Comedie; han havde altsaa ingen Tvivl om, at Mimi — saa var hiin Sangerindes Theaternavn — tilfulde kiændte Joyeuses Hensigter.

Hældigviis var der paa samme Tiid en hæftig Theaterfeide mellem Mimi og en nyankommen Sangerinde, som med mindre Kunstværd havde dog vundet en betydelig Beskyttelse. I denne Krig tog St. Firmin en saare eftertrykkelig Deel; og da han var et Menneske af Talent, vidste han med saa meget Held at betiene sig af alle parisiske Theaterkrigsvaaben, Sarcasmer, tilsyneladende Impromptuer, Epigrammer, bidende Sangvers, at Seieren siensynlig hældede til Mimis Side. Naturligviis kunde en saa ivrig og mandig Vaabendrager ikke være hende ligegyldig; ved første Leilighed fornyede hun gammelt Kiændskab, og meget snart blev han Husets Ven. I denne for-

trolige Omgang mærkede han meget snart, at hun i sit Hierte var noget stødt paa Beaufort Joyeuse, fordi han af Politik, langtfra at understøtte hende med sin Stemme — som vilde have havt saa usigelig Vægt blandt hans Landsmænd, der søgte en Ære i at være hans Aber, og igien i de unge Hamborgere havde deres Aber i Mængde — affecterede ikke blot en ligegyldig Neutralitet, men endog snarere nogen Overhængen til den modsatte Side.

Neppe opdagede St. Firmin denne Gnist, før han i et saa fængende Hierte fandt det let at oppuste en levende Flamme deraf. Da han havde hendes Virtuosforfængelighed i den fornødne Giæring over, ikke at understøttes mod hendes Kunstmedbeilerinde, oprørte han tillige hendes Skiønhedsforfængelighed over at opoffres, og det for en Tydskerinde. I Begyndelsen vilde hun ikke indlade sig derpaa; men St. Firmin vidste fra saa mange Sider at ægge hende, at hun reent ud sagde ham: "det vidste hun bedre, og det var ikke hende, der blev taget ved Næsen." Men endnu bestandig blev St. Firmin ved at spille den vantro saalænge, til hendes tørgede Stolthed — maaskee og for at berolige sig selv for de Tvivl, St. Firmin dog ikke kunde andet end hemmelig vække i hendes Bryst

— henrev hende til at sige ham reent ud, hvad han rigtig nok altiid havde troet; at Planen egentlig gjældte Magdalas eller rettere Trattheims Penge, for hvilke Beaufort agtede med Sangerinden at gjøre en Reise til et langtfraliggende Land, hvor hun var engageret; at det forstod sig selv, hvis Magdalas Person ved samme Leilighed for nogle Øieblik faldt i Beauforts Hænder, vilde han vel ikke forsømme Leiligheden; men at han forresten ideelig spottede over den flaue smægtende Rolle, han maatte spille for den tydske Følerindes Fødder; og da St. Firmin endnu ikke vilde være overtydet, lovede hun at give ham Troen i Hænderne.

Neppe traadde St. Firmin følgende Dag ind ad Døren til Sangerinden, før hun med en triumpherende Mine fløi ham imøde, og rakte ham følgende Seddel:

"Te voila dans une grande Colere, ma Mimi! et le pis de l'affaire est, que je ne saurai te voir de trois jours, bien que j'aie des choses de la derniere importance a te communiquer. Mais de quoi diable t'es tu aussi avisée de faire la sotte, et de manquer au rendesvous hier au soir; et tout cela, parceque tu prends la fantaisie tout d'un coup d'etre jalouse de la pauvre langoureuse? est ce, que

tu n'as ni des yeux, ni des miroirs, petite innocente? passe encore, si c'etoit la sentimentelle, qui s'avisoit d'etre jalouse de toi; elle auroit bien raison, la pauvrette!

Mais treve de guerre! des raisons d'une nature trés pressante, m'obligent de trancher le denouement de ma comedie; et voila, que je vais tres secrettement epouser ma Madeleine aprez demain a la maison *campagnarde* de Msr. Trattheim; l'oncle ayant demandé, que nous fussions mariés par un pretre trez inconstitutionel et non assermenté, j'ai pris la peine de faire un pretre de ma façon; et ce sera Monsieur Navarre, notre Mercure ordinaire, qui fera la ceremonie. Tu vois bien, mon ange! que je serai marié de la bonne maniere. Malgré cela il faudra bien, que j'y passe la soirée, pour faire les honneurs de cet hymen ridicule, mais le Samedi de grand matin je m'en arracherai, pour voler me dedommager dans les bras de l'amour. Adieu, l'amour! dans huit jours je partirai pour ***, dont tu me feras un Paradis de Mahomet, de tous les Paradis terrestres et celestes le seul, qui soit de mon gout, s'il y aura des Houris comme toi.

Les preparatifs necessaires pour cet Impromptu de Campagne m'obligent de passer ces deux jours hors de la ville, et apres ces deux jours maussades, grands Dieux, quel troisieme! — Adieu m'amour! plains moi bien, si tu m'aimes. *

B. J.

St. Firmin gjøs ved at finde Faren saa gyselig og saa overhængende. Dog beholdt han Besindelse nok til, at dølge sin Forfærdelse, og indvikle Sangerinden i saadanne Samtaler, at hun aldeles glemte Sæddelen, som han derpaa fik Leilighed til at snappe, og fløi med den hen til Auguſt, uden dog at gjøre ham Rede for, paa hvad Maade han havde faaet den i Hænde. Nu vare gode Raad dyre. Næſte Dag var det, Ulykken ſkulde ſkee. St. Firmin havde hundrede Anſlag;

* Hvad Spogurigtigheder i dette Brev maatte findes, ombedes Læſeren at tilgive, da det er ſkrevet af en Mand af høi Fødſel, og diſſe nøiſten allevegne, blandt mange andre høiadelige Rettigheder og Herligheder, ogſaa beſidde den, ikke at ſkrive deres Modersmaal rigtig. Hvad altſaa af mindre kyndige Kunſtdommere vil anſees ſom et Tegn, at Brevet er opdigtet, vil derimod i de Kyndigeres Øine ſom et Criterium internum godtgjøre dets Ægthed.

enten vilde han, man skulde angive Sagen for Øvrigheden, som da kunde lade den selvgiorte Præst paagribe, og forhøre; eller at man skulde søge Beaufort Joyeuse, sige ham i Øinene, at man vidste den heele Sammenhæng, og true ham til at reise strax; og hvis han vilde giøre mindste Vanskelighed, var St. Firmin villig at vexle Kugler med ham; eller og betiene sig af den Adgang, enhver Emigrant havde til Trattheim, og giøre ham bekiændt med Sagens sande Sammenhæng. Ingen af alle disse Planer behagede August; enten fandt han, de vilde giøre en Opsigt, hvorunder Magdala vilde lide, eller og bortrev de kun Beaufort Joyeuse fra Magdala, uden tillige at udslette ham i hendes Hierte. Hende, og hende eene vilde han have underrettet om Faren, hende vilde han sætte i Stand til, eene og stille at drage sig ud derfra. Han skrev da følgende Linier:

"Magdala! Deres første og ældste Ven, han,
"De saa tit har kaldet Deres Broder, besværger
"Dem at læse indlagte Brev. Det gielder De-
"res heele Lykksalighed; det viser Dem, hvor skræk-
"kelig De er bedragen af den Mand, De troer
"Deres Elsker. Troe ikke, at nogen egenkiærlig
"Hensigt bringer mig til at handle; jeg er ikke
"daarlig nok til at haabe, De nogensinde kan blive

"min; jeg er endog villig til aldrig at see Dem
"meere, naar jeg kun tør haabe, De bliver lykke-
"lig. Det har fra Deres tidligste Barndom væ-
"ret mit første, det vilde blive mit sidste, det er
"mit eeneste Ønske."

Auguſt Ehrmann.

Inden i lagde han Beaufort Joyeuſes Brev, forſeglede ſit, og gik nu ſelv med det til Trattheims. Domeſtikerne vilde efter Sædvane vise ham af, inden han endnu ſpurgde efter nogen; men han ſagde dem, at han ikke forlangte andet, end at de ſkulde ſige hans Couſine det Brev, og gik hiem. Neppe var han paa ſit Værelſe, før en Tiener fra Trattheims ſpurgte efter ham. Hans Hierte bebudede ham alt ſkrækkeligt; han gik ud, og Tieneren leverede ham et Brev fra Magdala. Tieneren forſikkrede, der intet Svar behøvedes; men Auguſt trykkede ham en Speciesdaler i Haanden, og bad St. Firmin opholde ham, medens han gik ind, og læſte Brevet. Han aabnede det; deri var hans eget Brev uaabnet, med et nyt Omſlag fra Magdala, hvori følgende Linier:

"Det Øieblik, hvori jeg faaer Deres Brev,
"lader mig formode dets Indhold, og giør mig
"til Pligt, ikke at tillade, at De om en Perſon,
"der er mig hellig og kiær, taler til mig i en To-

"ne, som det tit nok har smertet mig at vide, den, "der kalder sig min Ungdoms første Ven, søger en "Glæde i at tale om ham til Andre. Det eneste "Beviis paa Venskab, jeg vilde ønske af Dem, "var, at De vilde glemme mig, og være lykkelig."

Ikke stort længere, end der behøvedes til at læse disse Ord, varte det, inden St. Firmin og Trattheims Tiener hørte et Skud. De foer til, og fandt August svømmende i sit Blod og i sidste Aandedrag. Paa hans Brev til Magdala var blot til Udskriften føiet disse Ord: "Den døende August Ehrmanns Afskeed til sin Søster Magdala". Ved Siden deraf laae fem Louisd'orer paa et Papiir, med Hosskrift: "For hosliggende Brevs troe og ufortøvede Aflevering efter Udskriften".

Endda var Tieneren uvis; dog, da enhver af Husets Folk, som stimlede til ved Larmen af Skuddet, vare rede at paatage sig det i hans Sted, begvemmede han sig dertil; men da han ikke maatte slippe derfra, inden en Synsforretning var taget over Selvmordet, som da ingen Tvivl kunde være undergivet, da August laae med den tomme Pistol i Haanden, var Rygtet om denne sørgelige Begivenhed allerede kommet til Trattheim, der med sand Riigmands Kulde var i Begreb med at fortælle det til sine Døttre og Mag-

dala, da Tieneren kom med Brevet. Hun modtog det, læste, og, uden at aabne det Indlagte, sank til Jorden. Da hun kom til sig selv igien, forlangte hun nok engang Augusts Brev; og da da hun havde læst det, lagde hun Joyeuses, uden at læse det, i et Omslag, hvori hun skrev følgende Ord: "Den Mand, der elskede mig af sit Hierte, og har beseglet sin Kiærlighed med sin Død, har sagt mig, at Indlagte fra Dem viiser Dem, som en Bedrager. Det sendes Dem herved tilbage. Jeg forlanger, og behøver ikke at læse det. Men saa længe jeg lever, skal jeg sørge over, at have kiændt Dem."

Joyeuse, som af Mimi var bleven underrettet om, at hans Sæddel til hende var forsvundet, var ilet tilbage til Hamborg, for om muligt ved Snedighed at afbøde dette Slag; han blev just mældt, som Magdala vilde sende sin Sæddel hen til hans; i Stæden for andet Svar, lod hun ham den levere; han hørte de øvrige Omstændigheder, og var glad ved at kunde ile bort fra Hamborg med sin Skam; saa meget meere, da St. Firmin paa en Sæddel til Mimi, som havde bebreidet ham Misbrugen af hendes Fortrolighed, havde undertegnet sig den af Beaufort Joyense forførte Nanon Lacreuzes Broder, og Forførerens

Fiende til Døden. Eftrat have i adskillige fremmede Lande ført et usselt og foragteligt forneme Tiggerliv, skal hiin Elendige omsider, i Følge hans Udsvævelser, være død en afskyelig Død, som Samvittigheds Nag endnu giorde rædsommere.

Magdalas Helbred, og end meer hendes Sindsro, fik ved hiin rædsomme Catastrophe et Stød, som de aldrig forvinde; og med Føie kan man paa hende anvende Digterens melankolsk deilige Skildring;

Hun svinder, som Lilien i Enge.

Hun er flyttet til Lisenhain, som hun aldrig skulde have forladt, og hvor tusende sørgelig søde Erindringer nære, og lindre hendes Smerte. Med en aarlig Pension understøtter hun den trattheimske Familie, hvis indbildte Rigdom i et af de seeneste Handelsjordskiælv gik til Grunde; men hun seer aldrig nogen af dem.

Børnekopperne.

En Fortælling.

Ei skal kommende Aar sunkne hans Kierlighed;
Ei skal synes ham mat blegnede Læbers Kys;
Ei skal mindre begierlig
Søges aldrende Favnetag.

Stenersen.

Børnekopperne.

En Fortælling.

Ikke længe efter den danske Oversættelse af Marmontels Fortællingers første Deel var udkommet, havde et af de faa Exemplarer, der overlevede Kiøbenhavns Ildebrand, listet sig ud paa et Landsted, hvor et udsøgt, og altsaa intet mindre end talrigt, Venneselskab var samlet. Formiddagen anvendte enhver til de Forretninger eller Sysler, han havde medbragt, Eftermiddagene nød man derimod i Samqvem. En regnfuld Eftermiddag havde man just forslaaet et Par Timers Tid med at forelæse af hiine Fortællinger, og havde hørt op med Forelæsningen, da de Tilstædeværende, der samtlig vare Mennesker af Hoved og Hierte, havde nu mere end tilstrækkeligt Æmne til den øvrige Aftens Underholdning. Man havde just læst den interessante Kiæde af Fortællinger, hvor enhver

gjør Regnskab for sit Livs lykkeligste Øieblik, og umærkelig kom de Tilstædeværende, der samtlig kiændte og agtede hinanden nok til at kunde gjøre det uden mindste Betænkelighed, paa den Idee, ligeledes at skiftes til at gjøre Rede for, hvad enhver anſaae for den lykkeligſte Begivenhed i sit Liv; og hvad der var det besynderligſte: næſten altid var det, der nu fremstiltes i dette Lys, en Ting, der i sin Nyhed var blevet anseet for et Vanheld. Een nævnede saaledes den Dag, da han ved en offentlig og fortient Ydmygelse var blevet pidsket op af den Ladhed og det Sløseri, hvori han indtil den Dag havde været neddysset; en anden gav Fortrinnet til den Dag, da han fra sin Formynder var bleven underrettet, at hans Fædreneformue var tilsat, og da han altsaa først lærte at kiændte Værdien og Behageligheden af at erhverve og fortiene, hvad han behøvede; den tredie foredrog den, da en Nærpaarørendes efterladte hielpeløſe Familie var tilfaldet ham at forsørge, og han saaledes lærte at kiænde veldædig Virksomheds og huuslig Nøisomheds uskatterlige Glæder; den fierde anførte den, da en duunhaget Dosmer, der blev ham foretrukket, med eet udrev ham af Forgemakkernes forfængelige og fordærvelige Lediggang, og eggede ham at søge sin

Lykke ad en renere uafhængigere Vei; den femte gav Prisen til den, da en Pige, med hvem han var forlovet, gav ham en Kurv, fordi hun Dagen tilforn havde vundet de 15000 i Lotteriet. Og jeg — sagde endelig Konen, i hvis Huus dette Selskab var samlet — jeg anseer for mit Livs lykkeligste Dag, den Dag, jeg fik Smaakopper.

Herved studsede alle, og sloge pludselig Øinene op paa hende, ligesom det var dem noget aldeles nyt, at hun ustridig var særdeles koparret; og virkelig havde de og over den uendelige Godmodighed, den inderlige Deeltagelse, og den elskværdigvittige Aand, der var udbredt over hele hendes Ansigt, for længe siden ophørt at blive dets Kopar vaer. Nu — da de hørte dem nævne som en Lykke, lagde de ligesom med Forundring Mærke til dem paa ny; imidlertid havde ingen af dem Hierte til at spørge, hvori denne synderlige Lykke bestod?

Hun mærkede det, og tog Ordet igien. Jeg var sytten Aar, sagde hun, det Aar, da Kopperne grasserede saa stærkt, og — maaskee man nok, naar det er saa aldeles forbi, har Lov at snakke om sligt; jeg var noget nær en ret vakker Pige; i det mindste var der nok, der giorde dem Umage for at faae mig til at troe, jeg var guddommelig deilig; og det — kan De da nok forestille Dem —

faldt just ikke saa særdeles vanskeligt. Da der var saa mange, der giorde af mig, gik det da, som det gemeenlig gaaer, naar man har overflødig at vælge i; der var ikke en eneste af dem, der ret stod mig an; og sandt at sige, var det, jeg den Gang fordrede, nok heller ikke saa alleles let at bringe til Veie. Den Lykkelige, jeg skulde finde værdig min Haand, maatte være ung, det forstod sig; men paa samme Tid skulde han i det mindste være ligesaa høit paa Straa, som min Fader, der efter fyrgetyve Aars Tieneste netop havde faaet Foden inden for anden Classe.

Allerede disse to Betingelser vare, især i de Dage, ikke saa lette at forene; thi et Menneske, der havde et Stamtræ, og altsaa var fød høit oppe paa Verens Trappe, havde aldrig nedladt sig til at see til en borgerlig Pige som jeg, med mindre hun i det mindste havde havt en Tønde Guld at staae paa, som da langt fra ikke var Tilfældet med mig; og en borgerlig maatte giøre Regning paa at blive baade gammel og graa, inden han kom saa høit, som jeg vilde have ham; men foruden det, fordrede jeg endnu, at han ikke blot skulde være uslukkelig riig, men og tillige saa ganske sin egen Herre, og min Slave, at hans Formue, hans Tid, hans Person uafladelig stod paa

Pinde for hvert af mine Vink; tillige skulde han naturligviis baade være smuk og galant, men derhos for Alting ikke det mindste forelsket i sig selv, eller ubeskeden nok til at indbilde sig, at han i nogen mulig Henseende bar Vand imod mig; han skulde være usigelig forelsket i mig, men uden i mindste Maade at være jalour; tvertimod skulde han saa at sige paa eengang bestandig være baade nærværende og fraværende; nærværende for at vogte paa det mindste af mine Vink, fraværende for ikke med noget Blik eller nogen Mine at paalægge mig det allermindste Skin af Tvang. De vil lettelig kunde forestille Dem, at min kiære Ægtefælle, som der sidder, umulig havde holdt ud at maales med den Alen; og at jeg altsaa aldrig i Evighed var blevet hans, hvis Alting var blevet, som det dengang var; vilde jeg altsaa være meget galant, kunde jeg her afbryde min Fortælling, og lade som min Lykke bestod i, at jeg fik Kopperne, og ham; men Ærlighed er bedre end alle Complimenter, og jeg vil heller reent ud tilstaae, at, som jeg dengang var, havde vi været lige ilde tiente med hinanden.

De kan let forestille Dem, at jeg i den Tid havde nok at gjøre baade med at mynstre alle mine Tilbedere, og at see mig om værdigere, eller

i det mindste nyere, og med at lade dem føle mit Herredom og deres Trældom; og at jeg overalt fandt mig meget for fuldkommen til, noget Øieblik at troe, jeg enten kunde trænge til at danne mit Hoved eller mit Hierte. Man sagde mig, jeg dandsede, som en Engel, klædde mig som en Engel, og — hvad endnu er mærkeligere — spillede Lhombre, som en Engel; De kan da altsaa let begribe, at jeg da umulig kunde andet end holde mig selv for en complet og toutafait Engel i alle Maader. Men til min Ulykke eller Lykke, blev jeg snart en af de faldne Engle. Kopperne begyndte, som sagt at grasfere, og saa ængstlig jeg endog søgte at vogte mig for disse Skiønhedens svorne Fiender, faldt jeg dog — jeg havde nær sagt, af bare Ængstlighed — meget snart i deres Hænder; og da formodentlig en forsnørt og forsværmet Valprincesses Constitution nok ikke er den allersundeste, fik jeg ikke blot mange, men og, som man sagde, temmelig ondartede Kopper. Dets var kanskee endda gaaet af saasomsaa, havde jeg ikke selv giort det Onde være, ved at raadføre mig med en klog Kone, der gav mig noget at smøre mig med, for ikke at blive arret; men som havde den uheldige Virkning, at istæden for jeg maaskee ellers til Nød kunde sluppet med smaa forvoxelige

Huulninger, hvor høit en lille Cupido kunde leget Skiul, fik jeg nu alle disse Bakker og Dale, hvor Fru Venus med sin Duevogn umulig kunde kiøre et Skridt uden at vælte.

Naturligviis vendte nu hele Verden den faldne Engel Ryggen — paa min tro Corydon derhenne nær, tænker De vel! — men langt fra! han havde tvertimod hidindtil aldeles ikke havt Forstand til at skiønne paa mine Fortieneſter; ligesaalidt endelig, som jeg paa hans; han var da heller ikke andet end slet og ret Fuldmægtig hos min Hr. Fader; og altsaa et saare ringe Væsen i mine Øine, og jeg var i hans Øine en knibsk impertinent Tøs, fordi jeg for det første ikke neiede Fierdeparten saa dybt for ham, som for en klodset riig Herremands Søn, her var ovre fra Jylland, og der af og til giorde os den Ære at unde os sit behagelige Selskab, end sige som for nogen af de Kammerjunkere, vi maatte have til at giøre vor borgerlige Mad og Viin ærlig, naar den skulde ellers smage os; og dernæst fordi det nok kunde falde mig ind at lade ham bie et Par Minuter paa min Haand engang imellem, imedens jeg klappede min Hund, naar han stod og vilde byde mig Godmorgen eller Velbekomme.

Men nu laae jeg der; og ikke maatte jeg see nogen Ting, at ikke mine Øine skulde tage Skade; og om jeg ogsaa maatte og kunde have seet, havde jeg dog hverken mit kiønne Ansigt eller mine mange Tilbedere at see paa, som var det eneste, der morede mig; saa af bare Kedsommelighed beed jeg i det sure Eble, og lod Hr. Fuldmægtigen anmode, om han ikke vilde være af den Godhed, at komme lidt op engang imellem, og læse mig noget for af en moersom Bog, da Tiden faldt mig saa lang. Og det syntes han da, siden han var i min Faders Brød og Huus, ikke vel, han kunde nægte mig, hvorvel han i Begyndelsen var seig nok at faae til det; og jeg veed da endelig ogsaa nok, at han sagde: at enten han tog Abceen, eller Rabener og Gellert, og læste i for mig, det vilde nok more mig ligemeget. Men saa, Tid efter anden, mærkede han dog nok, at det lod sig giøre at more mig; og saa lod det da ogsaa, som det lidt efter lidt begyndte at more Herren; og — ja jeg kunde gierne sige, hvilken den første Bog var, der begyndte at bringe os hinanden lidt nærmere; og lidt efter lidt — ja saa fik jeg da godt i mine Øine, og saa kunde jeg da gierne have læst selv; men saa var det morsommere, naar han læste mig for; og saa lod han sig da engang mærke

med, at han saa overmaade Godt kunde lide, naar man sad ved sit Arbeid, medens han læste for; og see! — Pynt og Stads havde jeg ingen Lyst mere til, for det vilde ikke til at klæde mit Ansigt; og altsaa lærte jeg efterhaanden at giøre Gavn — som Herren kaldte det — og jeg mærkede ham snart af, at jo flittigere jeg var, jo hellere og bedre læste han for mig; og jeg syntes, jeg burde dog igien giøre ham nogen Fornøielse for al den, han giorde mig — for hvorledes det saa gik og ikke gik, saa — megen Lyst, kan De nok tænke, jeg ikke kunde have til at komme omkring, og være Skumpelskud, hvor jeg var vant til at være Afgud; og jeg blev altsaa smukt hiemme, og hver Aften kom han smukt op, at læse for mig; men saa inden vi vidste eet Ord af det, saa snakkede vi istæden for at læse; og saa maa vi da nok tilsidst have været paa Veie at faae afsnakket; for saa en Aften, kan jeg huske, vi sad en lang Stund, og ingen af os sagde noget, førend med eet, saa tog han min Haand, og den var da ogsaa strax følgagtig, og saa spurgde han mig, om jeg kunde overtale mig til at dele Skiæbne med ham? og i den Skyndning maa jeg da nok have svart ja, kan jeg begribe, for saa trykkede han min Haand op til sine Læber, saa jeg tænkte, jeg havde aldrig faaet

den derfra, og hvo veed ogsaa, hvad der var skeet, havde jeg ikke rakt ham Munden i det samme; og saa fortalte han mig da, at han havde faaet denne Tieneste herude; og saa flyttede vi da herhid; og naar De nu har seet, hvordan vi har levet i disse Dage, og De saa veed, at saaledes lever min Mand og jeg Dag ud og Dag ind, og Aar ud og Aar ind, blot med den Forskiel, at ellers fornøie vi os allene og med vore Børn, istæden for vi i disse Dage tillige have vore gode Venner at fornøie os med, saa vil jeg give Dem selv at betænke, om ikke den Dag, jeg fik de Børnekopper, der af en stakkels elendig Flane har giort mig til en lykkelig — og jeg troer — en ganske brav Kone, har Ret til at staae øverst i hele mit Liv? —